V. D. UNIVERSITETO ŽINIOS

TURINYS

Nr. 1-5

(7-11)

KAUNAS 1937

V. D.

UNIVERSITETO ŽINIOS

V. D. UNIVERSITETO REPREZENTACIJOS FONDO LĖŠOMIS LEIDŽIAMAS INFORMACINIS ŽURNALAS

eina 10 kartų į metus (kas mėnuo, išskiriant du atostogų mėnesius: liepos ir rugpiūtį) dviejų spaudos lankų didumo.

Redaguoja redakcinė komisija:

Prof. J. Blažys,
Doc. Pr. Augustaitis,
Doc. A. Tamošaitis.
Platesnį redakcijos kolektyvą sudaro visų fakultetų sekretoriai.

Atsakom. redaktorius

Prof. J. Blažys.

Prenumerata metams 3 lt.
Užsieniuose metams 6 lt.
Atskiras numeris — 40 ct.
Šio numerio kaina 2 lt.

Redakcijos ir administracijos adresas:

Kaunas, Gedimino 40 (Didieji Universiteto Rūmai), Kanceliarija.

V. D. Universiteto Reprezentacijos Fondo dalyviams V. D. UNIVERSITETO ŽINIOS *siuntinėjamos nemokamai.*

V. D. UNIVERSITETO ŽINIOS

II met. | *1937 m. sausio–gegužės mėn.* | 1-5(7-11) Nr.

Redakcijos žodis

Šios padidintos „V. D. U-to Žinios“ (penkių eilinių numerių didumo) pavestos mūsų Universiteto 15 metų sukakčiai paminėti.

15 metų sukaktis paprastai nesti ypatingai pažymima data, ir Universitetas josios proga irgi nebuvo suruošęs jokio specialaus minėjimo. Šios sukaktuvės praėjo kukliai, neišsiskirdamos iš paprastų metinių Universiteto įkūrimo švenčių. Jeigu dabar išleidžiamas specialus didelis „V. D. U-to Žinių“ numeris, tai tik todėl, kad jaučiame labai pribrendusį reikalą patiems Universiteto darbuotojams tarpusavyje pasiinformuoti ir taipogi painformuoti mūsų visuomenę apie Universiteto skyrių ir įstaigų veikimą per pastarąjį penkmetį. Savo laiku Universiteto buvo išleistos: „Pirmųjų penkerių veikimo metų (1922.II.16—1927.II.16) apyskaita“ ir „Antrųjų penkerių veikimo metų (1927.II.16—1932.II.16) apyskaita“. Praėjus trečiam penkmečiui, vėl pravartu sustoti ties šį penkmetį Universiteto nuveiktu darbu.

Leidžiamoji šį kartą Universiteto veikimo apžvalga skiriasi nuo seniau išleistųjų. Pastarosios buvo oficialūs Universiteto leidiniai, kuriems buvo atleista tam tikros lėšos; tai buvo tikri jubiliejiniai, reprezentaciniai, luksusiniai leidiniai. Dabartinė apžvalga telpa kukliose „V. D. U-to Žiniose“, leidžiamose iš pačių profesorių sudedamo „Reprezentacijos Fondo“. Redakcija turi pažymėti, kad įdėtos čionai Fakultetų veikimo apžvalgos n ė r a o f i c i a l i o s a p y s k a i t o s. Jos sudarytos atitinkamų Fakultetų sekretorių, remiantis atskirų katedrų vedėjų apyskaitomis. Fakultetų apžvalgos nėra sustatytos laikantis kurios nors vienos schemos; vienų fakultetų (Teologijos - Filosofijos F-to, Humanit. M. F-to, Teisių F-to) veikimas nušviestas sumariškai, kitų (Matem. - Gamtos F-to, Medicinos F-to,

Technikos F-to) — sustojant ties atskiromis katedromis ir institutais. Matematikos - Gamtos F-to ir Technikos F-to apžvalgose personalo mokslo darbai minimi prie kiekvienos atskiros katedros apžvalgos; visų kitų fakultetų apžvalgose — alfabetine tvarka, po apžvalgos. Redakcija stengėsi, disponuodama tik apibrėžtomis, nors ir padidintų, šių „V. D. U-to Žinių" ribomis, duoti vis dėlto kiek galima pilnesnį Universiteto veikimo vaizdą; redakcija atsiprašo, jeigu pasirodytų, kad kurios nors įstaigos veikimas arba išėję iš jos mokslo darbai liko nepakankamai nušviesti arba nepaminėti.

Gailimės negalėję duoti Evangelikų Teologijos Fakulteto darbuotės apžvalgos: Fakultetas nustojo veikęs nuo 1936 m. rudens semestro, ir šiuo metu nebuvo kam paruošti atitinkamos apyskaitos. Bendro supratimo apie Ev. Teologijos F-to veikimą skaitytojas gaus iš atitinkamų duomenų statistiniam straipsnyje ir iš Ev. Teologijos F-to leidinių sąrašo.

Šiose sukaktuvinėse „V. D. U-to Žiniose" įdėjome didelį statistinį straipsnį, nušviečiantį mūsų Universiteto veikimą skaitmenimis nuo pat jo įsikūrimo. Tokio straipsnio senesnėse apyskaitose nebuvo.

Tikimės, kad vienu atžvilgiu siūlomoji dabar skaitytojų dėmesiui pastarųjų penkerių Universiteto veikimo metų apyskaita iš tikro pranešа senesniąsias analogiškas apyskaitas: redakcija džiaugiasi, galėdama įdėti J. M. Pono Rektoriaus prof. M. Römerio kalbą, pasakytą iškilmingajame Universiteto Tarybos posėdyje 1937.II.16 d. Šitoji kalba gražiai suformulavo viso Universiteto personalo jausmus, troškimus bei pasiryžimus, sulaukus 15 metų sukakties, ir įveda in medias res šiuo metu rūpimų Universitetui klausimų.

Universiteto Rektoriaus prof. M. Römerio kalba 1937.II.16 d. Universiteto Tarybos iškilmingajame posėdyje

Kasmet šią mums brangią vasario 16 dieną — Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dieną — mūsų Universitetas švenčia ir mini savo įkūrimo sukaktuves. Šįmet šią dieną mūsų Universitetui sukanka 15 metų amžiaus ir veikimo. Be abejo, pasauliniu mastu — šis laikotarpis yra nežymus. Palyginus su daugeliu, o net daugumu svetimų Universitetų, mūsų Universitetas yra tikras jaunikis. Beveik kasmet kuris nors pasaulio Universitetų švenčia savo šimto ar kelių šimtų metų jubiliejų. O patys vyriausieji pasaulio Universitetai, — garbingi aukštojo mokslo patriarchai mūsų civilizacijoje, — Bolonijos ir Paryžiaus Universitetai, — jau yra išgyvenę 900 metų. Ne mūsų kaltė, kad mes, netekę laisvės, svetimų pavergti ir slopinami, kovodami dėl elementarinių teisių ir gyvybės, kurį laiką net spausdinto žodžio netekę, negalėjome pasaulio Universitetų šeimoje gauti vietos savo lietuviškajam Universitetui. Mums tai buvo prabanga, apie kurią ir svajoti būtų buvę sunku. Elementarinė lietuviškoji pradžios mokykla — ir tai buvo nepasiekiamo idealo srity. Ir tokie buvo dar labai netolimos praeities laikai, kuriuos mes, senesnioji karta, dar patys gerai atmename. Kas mūsų — šios dienos akademinių veikėjų — būtų tada galėjęs tikėtis, kad dar jam pačiam teks būti Lietuvoje lietuviškojo Universiteto profesoriumi ir savo krašto žmonėms — Lietuvoje — lietuviškai mokslą dėstyti ir lietuviškai ne tiktai populiarius straipsnius, bet tikrus aukštojo mokslo rašinius, tolygius kitų kalbų mokslo rašiniams, rašyti! Tačiau ši drąsi svajonė — sapnui tolygi — tapo tikrybės kūnu, ir štai šis kūnas yra išgyvenęs 15 metų, jis yra nusistojęs, jis švenčia savo amžiaus sukaktį ir jis nėra stebuklas nei miražas. Jis nėra stebuklas, bet tikrybės logingas faktas, — mes tai žinome, tačiau mūsų psichikoje jisai dar reiškiasi stebuklo pajautimu. Jauniesiems šis jausmas gal yra mažiau įprastas, nes jų psichika yra susijusi su ta sociališkai - politine tikrybe, kurioje savaime ir šis kultūros žiedas — Universitetas, — išdygo, bet tiems mūsų, kurių psichika apima keturiasdešimt - penkiasdešimt metų perspektyvą, ne iš raštų ir tradici-

jos tiktai žinomą, bet pačių pergyventą, — šis faktas psichologiškai niekuomet netaps paprastas. Švęsdami mūsų Universiteto įkūrimo sukaktuves, mes visuomet turime atsiminti, kad mums tai pasiekti buvo daug sunkiau, negu bet kam kitam. Juk kai kiti turėjo visus pamatus — valstybę, turtingą visuomenę, mokyklų tinklą, mokslo literatūrą, profesinius mokslininkus, mokslo priemones — ir ant tų pamatų teturėjo tik Universiteto rūmus pastatyti ir visas turimas priemones racionališkai aukštosios mokyklos funkcijai pritaikyti, mes turėjome visa kurti nuo pačių pamatų. Neturėjome nei valstybės, nei bendrosios mokyklos, nei profesinių mokslininkų, nei mokslo priemonių ir mokslo literatūros, nei patalpų, nei mecenatų ir turtingos visuomenės. Visa tai turėjome kurti iš naujo ir beveik vienu metu, staiga, vulkaniškai, turtingi tiktai pasiryžimu ir entuziazmu bei savo žmoniškos medžiagos jėga.

Tiesa — prieš šimtą metų mes turėjome Lietuvoje Universitetą. Tai buvo garsusis Vilniaus Universitetas, kurį vėliau caro valdžia uždarė. Jis buvo žymus mokslo pajėgomis ir švietimo darbu. Kad ir ne lietuvių kalba jame buvo dėstomas mokslas, nes tuo laiku dar viešpataujanti buvo lenkiškoji Lietuvos evoliucija, o lietuviškasis šalies atgimimas dar vos buvo dygti pradėjęs, vis dėlto anojo Vilniaus Universiteto veikla daug šviesesnių žmonių, kad ir iš vietos bajorų luomo, paragino susidomėti kraštu, jo liaudimi, jos kultūra ir padėti pirmus, dar, tiesa, silpnučius, pamatus lietuvių atgimimo judėjimui. Tad šio mūsų Lietuvoje pirmtakūno vardą mes galime minėti su pagarba ir dėkingumu, kaip mūsų krašto šviesos židinį, dabartinio mūsų Universiteto pirmtakūną. Tačiau tikrus lietuviškajam Universitetui pamatus padėjo lietuvių tautinis atgimimas, įvykęs pačios krašto liaudies gelmėse XIX amžiaus gale ir XX pradžioje, kurio vainiką sudaro Lietuvos Nepriklausomybė. „Aušra“, „Varpas“, „Apžvalga“ su „Tėvynės Sargu“, „Darbininkų Balsas“, knygnešiai, 1905 metai su Didžiuoju Vilniaus Seimu, Dr. Basanavičius, Petras Vileišis, Vincas Kudirka, Tumas - Vaižgantas, Jonas Jablonskis, Povilas Višinskis ir kiti, jų tarpe yra ir gyvų, kurių neminiu, yra ir tapusių mūsų Akademiniais veikėjais, — štai tos gyvos mūsų krašto istorinio judėjimo plytos, kurios tapo sunaudotos Lietuvos Nepriklausomybės statybai, sudarančiai antrąjį po atgimimo didelį kūrybos darbą, tolygų pir-

majam. Iš šių dviejų žymiausių moderninės Lietuvos istorijos aktų — iš Lietuvos tautinio atgimimo ir iš Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo išėjome ir mes — Universitetas, gavęs garbingą ir brangų Vytauto Didžiojo vardą. Tad mūsų jaunas Universitetas turi brangius titulus, kuriuos mes turime vertinti ir kurie mums, jo veikėjams, uždeda rimtą atsakomybę. Tam tikroje visuomeninėje srity, kuri apima aukštąjį mokslą, mokymą ir šalies kultūrinimą, — mes tęsiame atgimimo ir krašto nepriklausomybės kūrybą, kuri sudaro atitinkamo netolimos praeities judėjimo vaisių. Šiuo atžvilgiu mes turime gal gilesnius ir sociališkai brangesnius, nes daugiau gyvybinės veiklios energijos pareikalavusius pamatus, negu kad daugelis kitų eilinių Universitetų.

Būdamas lietuviškas, kaip kad lietuviška yra Lietuva, mūsų Vytauto Didžiojo Universitetas yra visos Lietuvos žemės aukštoji mokykla. Kaip kad tautinės Lietuvos atgimimas, kurio vaisius yra Lietuvos valstybė ir jos židinys Universitetas, — ruošė laisvę visam kraštui ir visiems jo gyventojams, visiems lygias veikimo teises užtikrindamas, taip ir Lietuvos Universitetas, jo plečiamas ir skleidžiamas mokslas yra visiems Lietuvos žmonėms atviras, visus aptarnauja ir visiems Lietuvos visuomenės veiksniams yra be abejo lygiai brangus. Mokslas yra humaniškas ir laisvas, juo iš mūsų lietuviškojo Universiteto naudojasi ir lietuviai, ir tautinės mažumos, ir inteligentai, ir ūkininkai, ir darbo žmonės.

Universitetas, kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų tarpe primus inter pares, vyriausias amžiumi, išsiplėtojęs Fakultetais, veikia ir džiaugiasi savo veikimo galimumais laisvojoje Tėvynėje ir jos visuomenėje. Penkiolika metų — mūsų sąlygomis tai jau daug, tai jau bent toks laikotarpis, kuris leidžia subalansuoti pirmosios akademinių veikėjų kartos darbo padarinius. Aš čia šio tikslaus balanso daryti nemėginsiu, nes tam reikėtų tam tikra studija pavesti, tiktai nurodysiu, kad vis dėlto atlikta jau nemaža. Universitetas jau išleido nemažą skaičių kvalifikuotų specialistų, mūsų jaunojoje inteligentijoje žymiai sustiprino mokslinį lygmenį, kai kuriose mokslo srityse pagamino vertingą mokslo literatūrą, kurios lietuvių kalboje iki tol neturėjome, paruošė tvirtus jaunųjų mokslininkų kadrus, iš kurių išeis ir iš dalies jau išėjo nauja akademinių veikėjų karta, veikėjų ir mokslininkų profesinių, kvalifikuotų,

sudarančių tikrą, taip sakant, — racionalizuotą elitą. Mūsų, pirmoji, akademinių veikėjų karta dar buvo sukompletuota iš diletantų, nes profesinių mokslininkų iki Nepriklausomybės laikų pas mus kaip ir nebuvo. Žinoma — ir diletantų tarpe pavyko surasti talentai ir žymios jėgos. Bet tai dar buvo atsitiktinis sąstatas. Vis dėlto aš neabejoju, kad Universitetas — ir netiktai Universitetas, bet ir Lietuva, — ateity dėkingai minės tą pirmą, pačios Universiteto pradžios, akademinių veikėjų kartą, kurios dalis dar iki šiol dirba ir vadovauja Universitetui, nes jos našta gal buvo sunkiausia, o jos profesinis pasiruošimas — gal buvo silpniausias. Ji vis dėlto pajėgė įkurtąjį Universitetą sutvarkyti, aptarnauti ir mokslą jame išlaikyti tinkamoje aukštumoje. Ir šiandien, 15 metų išgyvenęs, mūsų Universitetas yra pajėgus ir progresuoja. Visuose Fakultetuose yra pažanga, visuose dygsta jaunos mokslo jėgos, senųjų veikėjų paruoštos. Nėra pasauly Universiteto, kurio profesūra susidėtų iš vienų mokslo genijų, tad neperdėkime, reikalaudami iš savo Universiteto to, ko joks Universitetas duoti negali. Jei dar yra mūsų tarpe spragų ir ydų, tai jos be abejo mažės, ir naujoji akademinių veikėjų karta be abejo duos daugiau, negu senoji davė, bet, antrą vertus, senoji turėjo sunkesnių uždavinių ir sąlygas blogesnes, o vis dėlto savo darbą atliko, ir Universitetas jai bus dėkingas. Aparatas įsteigti, forma organizuoti — tai dar ne viskas. Gyvas funkcionalinis turinys pareina nuo gyvų žmonių darbo, ir tatai yra ne mažesnis kūrybinis veiksnys, negu forma, aparatas ir kreditai. Universitetą įkūrė atgimusios valstybės valdžia ir jo profesūra. Kukliame Universiteto 15 metų jubiliejuje mes dėkingai minime Lietuvos valstybės valdančiuosius, be politinio rėžimo skirtumo, bet turime ir profesūros darbą paminėti, o ypatingai turime nusilenkti Lietuvos darbo žmonėms, darbščiai, neturtingai mūsų krašto visuomenei, kuri valstybę išlaiko ir be mecenatų, kurių neturime, jos brangias kultūros ir mokslo įstaigas pakelia. Iš šios visuomenės esame išėję mes ir studentija. Ne skirtis nuo šios visuomenės, ne į mokslinį poniškumą mes turime linkti, ne kažkokį aukštojo elito luomą turime iš mūsų inteligentijos ruošti, bet save laikyti ir būti jautriu visuomenės socialinių procesų avangardu, kurio darbas yra socialinis, skiriamas atitinkamo visuomenės judėjimo racionalizavimui, jo technikinei mokslinei armatūrai. Iš tikrųjų mokslas yra iš esmės socialinis, ir tatai

nė kiek jo laisvei neprieštarauja. Jis yra ir turi būti laisvas, nežeminamas ir nekreipiamas politinės spekuliacijos tikslams, nuoširdus ir drąsus, nepaveikiamas iš anksto, nei iš aukšto, bet jis turi būti toks kaip tik todėl, kad jis galėtų prieiti, kiek galima, teisingas ir tikras tiesos išvadas, kuriomis galėtų pasinaudoti socialinis žmogus — visuomenė. Kitaip jis savo socialinės funkcijos neatliks ir bus ne palaimintas, bet prakeiktas. Mes siekiame ir ieškome tiesos, mes studijuojame ir stengiamės pažinti tikrybę ir jos esmę, bet ne sau, kad ponautume, o visuomenei, kad ji savo veikimą racionalizuotų. Ir todėl mes negalime meluoti ir veidmainiauti, ir savo mokslo vaisius mes ne slepiame, bet skleidžiame. Jei mes juos slėptume arba jei melą skleistume — mes būtume nusižengę. Universitetas yra mokslui, o mokslas — visuomenei. Mokslo ir jo kūrybos laisvė, akademinė autonomija, darbas socialinėje tarnyboje Tėvynei, visuomenei ir žmonijai — tai Universiteto gairės, kurioms jis lieka ištikimas, įžengdamas į šešioliktus savo amžiaus ir veikimo metus.

1. Mūsų akademinių santykių su Švedais užmezgimas pradeda duoti vaisių. Šis santykis, kaip Tamstos žinote, buvo pernai užmegstas mano paskaitomis Švedų Universitetuose Stockholme, Upsaloje ir Lunde ir mūsų akademinio Choro vizitu su gražiais koncertais Stockholme, vadovaujant šiam vizitui p. prorektoriui prof. Blažiejui Česniui. Šių santykių tąsa šiais mokslo metais turėjo pasireikšti Stockholmo Universiteto Rektoriaus prof. Sven'o Tunberg'o revizitu su istorinio turinio paskaita mūsų Universitete ir Švedų karališkojo Antikvaro, visų Švedijos muziejų viršininko, didelio Lietuvos draugo ir Švedų - Lietuvių Draugijos Stockholme pirmininko prof. Sigurd'o Curman'o vizitu taip pat su archeologinio turinio paskaita mūsų Universitete. Deja — dėl įvairių technikinio pobūdžio kliūčių šie du vizitai šiais metais neįvyko ir tapo atidėti kitiems mokslo metams. Bet už tai netikėtai gimė ir jau yra vykdomas kitas, daug ryškesnis ir iš tikrųjų puikus, šių santykių plėtimo sumanymas, sudarąs įžangą jau ne tiktai į kurtuazinius vizitus ir jausmingą susipažinimą, bet tiesiog į realų praktišką didelės reikšmės regionalinį bendradarbiavimą.

Tenka čia visų pirma pabrėžti, kad akademiniai Švedų - Pabaltijo santykiai ir jų gilinimas yra tampriai susiję su

bendru regionaliniu Švedų - Pabaltijo susiartinimo ir solidarumo judėjimu, pasireiškusiu pastaraisiais laikais. Šio judėjimo reiškinių jau yra nemaža. Švedai yra rimtai susidomėję Pabaltiju, reiškia jam simpatijų, stengiasi jį pažinti, organizuoja susisiekimą ir jūros transportą su Pabaltijo kraštais, rengia įspūdingas Baltijos šventes; pagyvėjo ir prekyba, ir mūsų tranzitas per Švediją, Pabaltijo Universitetuose veikia švedų kalbos lektoratai, Švedų atstovybės tinklas Pabaltijo kraštuose plečiamas, Švedų Universitetuose ir aukštosiose mokyklose pasirodo studentai lietuviai, latviai, estai ir t. t. Iš abiejų pusių susidomėjimas ir simpatijos auga, Baltijos jūra mūsų jau neskiria, bet jungia.

Šitokioje atmosferoje ir akademiniai mūsų santykiai linksta į bendradarbiavimą, pereina iš kurtuazijos kontakto į darbo kontaktą. O disciplinuotas, praktiškai tikslus Švedų būdas suranda šiam kontaktui tikslias formas, įdomias ir naudingas. Dešimtį metų mes esame akademiniame kontakte su mums artimesniais Latviais ir Estais, iš dalies ir su Suomiais, darome vizitus, atsitiktines paskaitas, tam tikras konferencijas, nuolat galvojame apie tai, kokie turėtų būti mūsų baltiškojo pastovesnio akademinio bendradarbiavimo forma ir metodai, esame sudarę komisijas šiam klausimui studijuoti, ruošėme ir skaitėme apie tai referatus ir memorandumus, ir vis dėlto iki šiol konkrečių rezultatų nesame pasiekę. Reikalas gyvai jaučiamas, formos nerandame. O Švedai ją rado iš karto. Šios iniciatyvos garbė tenka švedų akademiniam jaunimui. Švedijos akademiniame jaunime, prie t. vad. Šiaurinės ar Nordiškos Studentų Sąjungos („Nordiska Studentföreningen“) pernai įsikūrė Baltijos sekcija santykiams su Pabaltijo (Lietuvių, Latvių, Estų) akademiniu jaunimu palaikyti. Šios sekcijos pirmininkas, p. Abe Adlers, pernai apsilankė Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, čia susipažino su mūsų kraštais, su studentija, su mūsų Universitetais. Jau pereitame rudens semestre man teko konfidenciališkai sužinoti, kad Nordiskos Studentföreningen Baltijos Sekcija ruošia mūsų Universiteto studentams kažkokius kursus Stockholme. O štai dabar šio mėnesio pradžioje aš iš šios Sekcijos Valdybos esu gavęs oficialų pranešimą apie šiuos kursus ir pakvietimą paskirti į juos kelis studentus.

Susitarusi su Teisių Fakulteto Dekanu, Ekonominio skyriaus profesoriais ir Švedų kalbos lektoriumi p. Falku, Akade-

minė Vadovybė delegavo į kursus šiuos studentus: Juozą Bačkį, Eduardą Mešką, Vaclovą Ribikauską ir Vladą Žilinską.

Kursų iniciatoriams ir Stockholmo Universiteto Rektoriui dėkoju Universiteto vardu. Dėkoju p. Falkui.

2. Iš žymesnių svetimų mokslininkų vizitų mūsų Universitetui su paskaitomis šiais mokslo metais tenka ypatingai paminėti Paryžiaus Universiteto Teisių Fakulteto žymaus tarptautinės ir viešosios valstybinės teisės profesoriaus Le Fur revizitas ir šio mėnesio pabaigoje laukiamas Prahos Čekų Universiteto profesorius ir „Archives Orientales" pirmininko prof. Hrozný vizitas su dviem paskaitomis. Prof. Hrozný yra pasauliškai garsus, kaip vienas žymiausių tyrinėtojų vienos seniausių žmonijos civilizacijų, vadinamos Hetitų ar Hetų civilizacija, kuri žydėjo Mažojoje Azijoje prieš kelis tūkstančius metų prieš Kristaus gimimą ir iki šių laikų buvo mūsų mokslui mažai žinoma. Prof. Hrozný pavyko iššifruoti šios civilizacijos ypatingas raštas, o kadangi surasta šio rašto kūrinių žymios liekanos, tai tatai įgalino restauruoti anos civilizacijos bruožus. Prof. Hrozný sutiko aplankyti mūsų tris Pabaltijo kraštus ir čia mums paskaityti paskaitas, iliustruotas dispozityvais. Tai bus labai įdomios ir didelės mokslo vertės paskaitos, liečiančios archeologijos ir civilizacijos istorijos srities tikrą mokslo sensaciją, kuri be abejo sudomins ne tiktai studentus, bet ir profesūrą. Pagaliau gali būti, kad sulauksime dar mums jau pažįstamą, žymų Strasburgo Universiteto profesorių Redslobą, tarptautinės ir viešosios teisės specialistą ir drauge Lietuvos draugą, daug ir įdomiai rašiusį ir Lietuvos teisiniais klausimais, ypač Klaipėdos klausimu. Jei jo vizito sulauksime, turėsime ir jo paskaitą. Tai yra įdomus, puikus ir turiningas prelegentas, kurio paskaitas prieš kelerius metus jau sykį esame girdėję.

3. Žymi yra pažanga statybos srity Universiteto įstaigoms aptarnauti. Kaip žinome — mūsų Universiteto įsteigimo metu Universitetas neturėjo jokių patalpų ir rūmų, tiksliai pritaikytų jo reikalams. Kaune jokios aukštosios mokyklos niekuomet nebuvo. Šiuo atžvilgiu mes buvome blogiausioje padėty visų Pabaltijo Universitetų tarpe. Per penkiolika metų padėtis šiuo atžvilgiu be abejo žymiai pagerėjo, nors dar ne viskas, kas būtų reikėję, jau yra pasiekta.

Šiais metais žymiausias šioje srity padarytas svarbus ir ryškus žingsnis pirmyn palietė Medicinos Fakultetą.

Per pirmuosius 15 metų Medicinos Fakultetas, vyriausybei davus lėšų, suspėjo pastatyti Medicinos Rūmus, kur telpa Fakulteto teorinės įstaigos, ir dvi — Akių ir Ausų — klinikas. Kitoms klinikoms teko vargti įnamių vargas svetimų Universitetui įstaigų pastogėse, būtent, Kauno Miesto Ligoninėje, Karo Ligoninėje ir Raudonojo Kryžiaus Ligoninėje.

Visą laiką Medicinos Fakultetas atjausdavo savo klinikų trūkumą, nes tatai varžydavo jo kai kurių įstaigų pedagoginį ir mokslinį darbą. O toji aplinkybė, kad kai kurios klinikos buvo priverstos skursti tokiose patalpose, kurios neatitinka elementarių higienos reikalavimų, varžė Fakulteto klinikų medicinišką darbą.

Įžengdamas į šešioliktuosius veikimo metus, Medicinos Fakultetas ir drauge visas mūsų Universitetas džiaugiasi, gavęs Vyriausybės sprendimą statyti Medicinos Fakultetui klinikas ir turėdamas milijoninį šiems darbams asignavimą ir 12 ha sklypą.

Vyriausybės paskirtoji Vyt. Didžiojo Universiteto Klinikų Statybos Komisija, kurios pirmininkas yra p. Prorektorius prof. Jodelė ir kurioje taip pat dalyvauja p. Medicinos Fakulteto Dekanas prof. Dr. Lašas, vykdydama Ministerių Kabineto nutarimą, praėjusių metų rugpiūčio 20 d. paskelbė šių Klinikų projektui paruošti konkursą.

Konkurso terminui pasibaigus 1936.XII.5 d., Jury komisija XII.19 d. nutarimu už eskizinius projektus paskyrė I premiją architektams pp. Cassan ir Ouchanoff, II premiją — p. inžinieriui Reisonui ir III premiją — p. inžinieriui Bielinskui.

Galutinis U-to klinikų projektas paruošti pavesta I-ją premiją laimėjusiam prancūzų architektui p. Urbain Cassan. Pačiai statybai vykdyti numatyti trys Lietuvos inžinieriai su inžinierium p. Jasiukaičiu priešaky.

Numatoma, kad balandžio mėn. turėsime galutinį Klinikų projektą, o gegužės mėn. bus galima ir pati statyba pradėti.

Klinikų įsikūrimas naujuose pastatuose bus ne tiktai žymiausias Universiteto ir Medicinos F-to istorijoje įvykis, bet jos, eidamos ligoninės pareigas, sudarys žymiausią kvalifikuo-

tos medicinos pagalbos centrą mūsų laikinajai sostinei ir visai Lietuvai.

Tai konstatuodamas ir įvertindamas — aš laikau sau malonia pareiga Universiteto vardu širdingai padėkoti Respublikos vyriausybei už šią žymią ir ryškią aukštos mokslinės ir socialinės vertės paramą svarbiai ir visam kraštui naudingai Universiteto funkcijai.

4. Statybos srity tenka taip pat paminėti Technikos Fakulteto Mechaninių Laboratorijų pastatas, kurio statybai 1936 m. birželio mėn. tapo asignuota 200.000 litų. Pastatyta Aleksote, Universiteto aikštėje, greta Fizikos - Chemijos Instituto, vieno aukšto pavilionas su centrine dviejų aukštų dalimi. Bendra šio paviliono kubatūra sudaro apie 7600 kūbinių metrų, bendras visų patalpų grindų plotas sudaro apie 1500 kvadratinių metrų. Šiame pavilione tilpo: Metalų Technologijos Laboratorija su Studentų praktikos darbams mechanine dirbtuve, Medžio Technologijos Laboratorija, Pluošto Technologijos Laboratorija ir Šiliminių Variklių Laboratorija su garo katilų skyriumi.

Statybos darbai buvo pradėti 1936.IX.27 d. ir dabar baigiami. Išoriniai darbai bus galutinai užbaigti vasaros metu, orui atšilus, tačiau minėtos Laboratorijos numato įsikelti jau kovo mėn., velykinių atostogų metu.

Technikos F-tas dar yra susirūpinęs tolimesniu savo patalpų plėtimu, pirmon eilėn braižyklų, nes esamose braižyklose teesą 80 vietų, kai tuo tarpu studentų Fakultete yra 500.

5. Pagaliau paminėsiu dar vieną ypatingą statybą, susijusią su tam tikru kultūriniu kūriniu, turinčiu ir mokslinės vertės botanikos srity.

1924 m., vykdydama Žemės Reformą, Vyriausybė pasiūlė Matematikos - Gamtos F-tui paimti globon liekančią be priežiūros buv. kunigaikščių Oginskių Rietavo oranžerijų dalį su stambiais ir senais augalais, kuriems išauginti reikėjo 40 ir daugiau metų.

Rietavo oranžerijos tapo perduotos šiam F-tui, tačiau laikinai liko vietoje. Buvo manoma, kad netolimoje ateity bus skirta lėšų Botanikos Sode (Fredoje) esamoms oranžerijoms praplėsti, palminei statyti, ir tada esamus Rietave augalus atgabenti Kaunan ir tuo būdu apsaugoti nuo sunykimo gražų

kultūrinį turtą, su dideliu vargu išsaugotą vokiečių ir bolševikų okupacijos metu. Tačiau vyriausybė, skirdama sąmatose kitoms neatidėtinoms Universiteto statyboms lėšas, negalėjo patenkinti Mat. - Gamtos F-to prašymo ir skirti Botanikos Sodo oranžerijoms praplėsti lėšų.

Rietavo augalai buvo laikomi iš Botanikos Sodo sąmatų, skiriant kasmet jiems laikyti apie 4000 litų.

Rietavo oranžerijoje dabartiniu metu yra įvairaus dydžio apie 80 retų augalų, kurių tarpe pažymėtina ypatingai reta palmė Caryota urcus 12 metrų aukščio. Viena didžiulė palmė yra paimta Karo Muziejun.

Praėjusiais metais Mat. - Gamtos Fakultetas vėl kreipėsi į Vyriausybę, prašydamas skirti lėšų Botanikos Sodo oranžerijoms praplėsti ir tuo būdu greičiau atgabenti iš Rietavo augalus, kurie ten ilgiau, be dar didesnių išlaidų šiltnamių remontui, nebegalima palikti.

Praėjusių 1936 m. gale Vyriausybė nusprendė asignuoti 75.000 litų oranžerijoms praplėsti ir tiktai pareikalavo papildomų žinių apie laikomus augalus ir apie galimumą juos atgabenti Kaunan. Reikiamos informacijos vyriausybei suteiktos, ir dabar tikimasi, kad greitu laiku bus paskirta statybos komisija ir tuoj prasidės statybos paruošiamieji darbai ir pati statyba.

6. Be abejo — daug jau pasiekta Universiteto Statybos srity ir daug tebevykdoma — ypač grandiozinė Klinikų statyba. Tačiau tai dar ne viskas, kas Un-tui yra būtina. Mes nusimanome, kad viskas iš karto pasiekti negalima, ir mes esame Respublikos valdžiai dėkingi už tai, kas padaryta ir tebedaroma. Praeitis ir dabartis mums duoda vilties, kad ir tai, kas lieka padaryti, bus netolimoje ateity padaryta. Iš to, kas Universiteto statybos srity dar lieka padaryti, pirmon eilėn, kaip tiesiog būtina, tenka iškelti ypač du reikalai: a. Teisių Fakultetui auditorijoms patalpa ir b. akademinė iškilmių salė.

Teisių Fakultetas, kuris susideda iš dviejų stambių skyrių — teisių skyriaus ir ekonominio skyriaus — ir kuris studentų skaičiumi yra didžiausias, turi auditorijoms patalpas tiesiog nepakenčiamas, neatitinkančias higienos reikalavimų, netinkamas paskaitoms ir negalinčias sutalpinti viso studentų skaičiaus. Šio didžiausiojo Fakulteto padėtis patalpų atžvilgiu

neišlaiko jokios kritikos ir yra Universitete be abejo blogiausia. Tai yra vienas skaudžių mūsų Universiteto reikalų, kuris laukia, kiek galima, skubaus sprendimo.

Lygiai svarbus yra akademinių aktų ar iškilmių salės klausimas. Kokia yra ši salė — Tamstos matote. Maža vietos, tvanku, negražu. Palyginus su iškilmėms pritaikytomis erdviomis, gražiomis, skoningomis, rimtomis, dažnai tiesiog meniškomis akademinėmis aktų salėmis kituose Universitetuose, mūsų salė yra ne tiktai nykštukas, bet tiesiog kažkoks banalinis, neskoningas, kažkur prie laiptų pristatytas užkampis, kuris gal tiktų profesoriumui arba kokiai braižyklai ar kanceliarijai, bet ne vienintelio Lietuvos Vytauto Didžiojo Universiteto akademinių iškilmių reikalams. Nei patogumo, nei skonio, nei erdvės, nei higieniškumo, nei iškilmingumo, nei rimties, nei izoliacijos nuo triukšmo iš laiptų — joje nėra. Savo reikalams jos mums neužtenka, prieš svečius svetimšalius — gėda.

Sąryšy su Švietimo Ministerijos įsigytu, rodos, Konservatorijos ir gal kai kurių kitų patalpų statybai sklypu Putvinskio ir Mickevičiaus gatvių kertėje Universiteto Senatas ruošia akademinės salės įrengimo memorandumą, kuriame bus paliestas ir Teisių Fakulteto auditorijos reikalas.

7. Universiteto statuto pakeitimo projektas šiuo laiku dar tebėra Ministerių Kabineto ruošiamas. Atitinkamas pirminis projektas, patiektas Ministerių Kabinetui, buvo rudens semestre Pono Švietimo Ministerio atsiųstas Universiteto Vadovybei ir Universiteto Senate svarstomas. Su juo susipažinę ir jį išsvarstę, mes šiuo klausimu patiekėme Ponui Švietimo Ministeriui memorandumą, kuriame bendrai ir atskirais reformos projekto punktais pareiškėme savo pastabas ir nuomonę. Šis memorandumas yra pridėtas prie projekto, kaip medžiaga statuto reformos problemai spręsti.

Iš viso, žinoma, statutas tesudaro tik bendrus Universiteto santvarkos kadrus. Joks statutas visos santvarkos sukurti nepajėgia; žinoma, kadrai gali būti lankstesni arba stangresni, jie gali šiaip ar kitaip tam tikrus organizacijos principus nustatyti, bet teisinės santvarkos visuma be statuto nuostatų yra nustatoma ir interpretacijos bei praktikos precedentais statutinių kadrų ribose, kurie kristalizuojasi į teisinius konstitucinius įpročius, suaugančius su statutiniais nuostatais į vieną

lanksčią harmoningą teisinę santvarkos sistemą. Šiame akademiniame konstituciniame darbe patys akademiniai veiksniai, lygiai kaip ir vyriausybės veiksniai, kuriems priklauso akademinio veikimo teisinė priežiūra, bendradarbiauja su įstatymu, ir visų šių veiksnių darbas vienas kitą veikia ir negali būti visiškai išskirtas. Tad formalinis statuto keitimas visuomet turi būti atsargus ir turi skaitytis ne tiktai su keičiamojo statuto nuostatais, bet ir su nusistojusia šio gyvo funkcionalinio bendradarbiavimo santvarka, kuri sudaro, kad ir nerašytą, bet brangią ir tiksliai funkcionaliniams reikalams pritaikytą, taip sakant, teisės fiziologiją, kurios suardymas galėtų kartais būti skaudus. Kiekviena įstatyminė statutinė reforma kiek sutrikdo ir pačią teisės fiziologiją ir reikalauja naujo funkcionalinio gyvų veiksnių persitvarkymo, bet vis dėlto visiškai jų veiklos pašalinti ir jos kūrybinės jėgos savo nuostatais pakeisti negalės. Mes tikimės, kad projektuojamoje statuto reformoje šis būtinas atsargumas ir lankstumo gerbimas bus reformą ruošiančios vyriausybės ir įstatymų leidėjo išlaikytas; ypatingai su tuo tenka skaitytis tada, kai statutinė reforma palyti autonomizuotą įstaigą, nes tokioje korporacinėje organizacijoje jos autonominių vidaus pajėgų funkcija ir kūrybinė galia turi ypatingos vertės ir svarbos, o akademinė savivaldybė aukštojo mokslo, mokymo ir auklėjimo srity (žinoma — valstybinės bendros švietimo programos ribose) sudaro vaisingiausią šios funkcijos konstitucijos principą, kuris turi ir pačią teisinę santvarką veikti.

8. Seniai ir nuolat keliamas Studentų Atstovybės klausimas. Studentija šios problemos išsprendimo laukia, tačiau pati sprendimo paveikti negali. Kaip prieš dvejus - trejus metus Atstovybės sudarymas dar nebuvo su Statutu rišamas, kaip statutinė problema, nepavyko jos sudaryti todėl, kad pačioje studentijoje, kaip tada buvo paaiškėję per tam tikrus pasitarimus, pasireiškia gilus nuomonių ir nusistatymo skilimas, kuris parodė, kad tuo ar kitu būdu sudaryta atstovybė vis tiek netaps bendrąja Studentijos, kaip tokios, akademine Atstovybe, nes tas jos sudarymo metodas, kurį siūlė viena studentų dalis, kitos dalies buvo laikomas nepriimtinas, ir atvirkščiai. Kadangi šios institucijos jokia teisės norma nenumatė ir kadangi ji būtų buvę galima sudaryti tiktai pačiai studentijai pritariant, o ta-

tai pasiekti nebuvo galima, tai klausimas ir pakibo ore. Vėliau aš kelis sykius savo akademinėse kalbose buvau kėlęs šį reikalą ir nurodęs, kad akademinė vadovybė Studentų Atstovybės reikalą supranta ir yra nusistačiusi jį spręsti, laikydama esamą padėtį nepakenčiama. Buvau nurodęs, kad ir vyriausybė, p. Švietimo Ministerio asmeny, šiam reikalui pritaria ir yra nusistačiusi klausimą teigiamai spręsti. Studentų Atstovybės klausimo sprendimas tapo perkeltas į teisinę sritį, kaip akademinis statutinis klausimas. Jisai ir yra statutiškai suprojektuotas, o todėl jo likimas dabar yra susijęs su statuto pakeitimo projekto likimu, o kadangi akademinė vadovybė, aišku, įstatymų leidžiamosios galios neturi, tai Studentų Atstovybės problemos išsprendimas šiuo laiku nėra Akademinės vadovybės ir iš viso akademinių organų ar veiksnių galioje, bet pareina nuo valstybinių politinės galios organų. Štai ką šiuo mums aktualiu klausimu aš šiuo laiku pareikšti tegaliu. Klausimo sprendimas suprojektuotas yra ir numato Atstovybės sudarymą ir jos funkcionalinį sutvarkymą tam tikru akademinio Senato priimamu ir p. Švietimo Ministerio tvirtinamu reglamentu, taip pat numato Atstovybės pastovų finansavimą. Bet kad būtų galima tas reglamentas nustatyti ir vykdyti, turi būti priimtas pats įstatyminis projektas, įterptas į Statuto pakeitimo bei papildymo projektą, o to pats Universitetas paveikti negali.

9. Turiu dar pažymėti, kad statuto pakeitimo ir papildymo projektas numato Akademinės Ligonių Kasos teisinį sutvarkymą. Tai yra labai sveikintinas reiškinys. Ši institucija iki šiol jokių pastovių pajamų neturėjo; jos įplaukos buvo atsitiktinės, sudaromos, pav., iš tam tikrų piniginių baudų arba aukų. Aišku, kad šios rūšies institucija, neturėdama pastovios sąmatos ir užtikrintų lėšų, plėstis ir normališkai funkcionuoti negali. Tuo tarpu akademinis jaunimas, kuriame yra daug vargo ir susirgimų gyvybei pavojingomis ligomis, kaip, pav., ypač džiova ir kitos ligos, yra labai reikalingas šios humaniškos ir socialiniu solidarumu pagrįstos institucijos. Projektas numato galimumą apdėti visus studentus tam tikru mokesčiu Ligonių Kasai, remiantis Senato nutarimu, iki maksimumo 5% semestrinio mokesčio už mokslą. Antra tiek primokėsiąs Valstybės Iždas. Tatai suteiktų šiai svarbiai ir naudingai institucijai tvirtus ir sveikus pamatus.

Sveikinimai 15 metų sukakties proga

Žodžiu iškilmingajame posėdyje sveikino P. Švietimo Vice-Ministeris K. Masiliūnas P. Švietimo Ministerio ir savo vardu.

Latvijos Universiteto Rektorius prof. Auškaps (telegrama):

Félicitant l'Université de Kaunas à l'occasion de son anniversaire l'Université de Lettonie exprime à la soeur lithuanienne ses meilleurs voeux pour sa prosperité ainsi que pour le plein succès dans tous les domaines de la culture aussi à l'avenir.

Pedagoginio Instituto Direktorius V. Soblys (raštu):

Vytauto Didžiojo Universiteto penkiolikos metų sukakties proga Instituto Pedagogų Tarybos ir savo vardu turiu garbę prašyti teiktis priimti geriausius linkėjimus Lietuvos pirmajam aukštajam mokslo židiniui plėstis ir visokeriopai stiprėti.

Prof. Dr. Alksnis (telegrama):

Scientiae artibus patriae.

Prof. Balodis ir Prof. Straubergs (telegrama):

Augurium optimum die festo.

Latvijas universitates studentu vienibu savieniba (telegrama):

Augsti godatais rektora kungs atlaujiet apsveikt jus sakara ar Lietuvas valsts svetkiem un vitauta diza universitates 15 gadu jubileju un ludzam jus nodot visdzilakas cienas apliecinajumus universitates macibas spekiem un vissirsnigakos novelejumus musu bralu tautas nacionali vienotai studentu saimei.

Valstybės Dramos artistai (telegrama):

Vivat, crescat, floreat Lietuvos Universitetas.

Direktorius J. Bruckus (telegrama):

Kauno Žydų Antroji Gimnazija nuoširdžiai sveikina almam matrem jos 15 metų sukakties proga.

V. D. Universitetas skaitmenimis 1922 — 1936 m.

1. Personalas.

1). iki 1927 m. vyr. ir priv. doc.			Adminis-tracija	Biblioteka	Teol.-Filos. Fakultetas	Evang. Teol. Fak.	Humanitar. M. Fak.	Teisių Fak.	Mat.-Gamt. Fak.	Medicinos Fak.	Technikos Fak.	Iš viso
1922 m.	Mokslo	Vyr.1)	—	—	17	—	10	12	10	10	10	69
		Jaun.	—	—	3	—	4	—	9	13	4	33
		Pad.	—	—	1	—	—	—	—	4	—	5
	Technikin.		22	—	1	—	2	—	2	7	2	36
		Iš viso	22	—	22	—	16	12	21	34	16	143
1923 m.	Mokslo	Vyr.	—	—	21	—	18	17	18	15	15	104
		Jaun.	—	—	—	—	2	1	12	20	7	42
		Pad.	—	—	2	—	—	—	3	12	—	17
	Technikin.		24	2	1	—	1	—	10	14	3	55
		Iš viso	24	2	24	—	21	18	43	61	25	218
1924 m.	Mokslo	Vyr.	—	—	22	—	23	16	16	17	18	112
		Jaun.	—	—	—	—	6	1	16	31	8	62
		Pad.	—	—	2	—	2	1	4	11	—	20
	Technikin.		24	4	1	—	1	—	11	15	6	62
		Iš viso	24	4	25	—	32	18	47	74	32	256
1925 m.	Mokslo	Vyr.	—	—	25	3	21	19	17	18	22	125
		Jaun.	—	—	—	—	8	1	25	43	6	83
		Pad.	—	—	2	—	1	1	6	17	1	28
	Technikin.		24	6	—	—	1	—	12	21	7	71
		Iš viso	24	6	27	3	31	21	60	99	36	307
1926 m.	Mokslo	Vyr.	—	—	24	4	20	22	18	20	22	130
		Jaun.	—	—	—	—	9	1	26	43	7	86
		Pad.	—	—	2	—	1	1	8	17	1	30
	Technikin.		23	6	—	—	1	—	12	24	6	72
		Iš viso	23	6	26	4	31	24	64	104	36	318
1927 m.	Mokslo	Vyr.	—	—	25	4	19	20	18	21	24	131
		Jaun.	—	—	—	—	9	1	26	42	9	87
		Pad.	—	—	3	—	1	1	8	13	—	26
	Technikin.		24	7	1	—	1	—	12	23	7	75
		Iš viso	24	7	29	4	30	22	64	99	40	319

		Adminis-tracija	Biblioteka	Teol.-Filos Fakultetas	Evang. Teol Fak.	Humanitar. M. Fak.	Teisių Fak.	Mat.-Gamt. Fakult.	Medicinos Fakult.	Technikos Fakult.	Iš viso
1928 m.	Mokslo Vyr.	—	—	26	5	19	18	16	21	18	123
	Mokslo Jaun.	—	—	—	—	9	1	27	42	11	90
	Mokslo Pad.	—	—	3	—	1	1	8	13	1	27
	Mokslo Priv. doc.	—	—	—	—	—	1	1	—	5	7
	Technikin.	25	7	1	—	1	—	12	24	8	78
	Iš viso	25	7	30	5	30	21	64	100	43	325
1929 m.	Mokslo Vyr.	—	—	26	4	22	18	17	17	18	122
	Mokslo Jaun.	—	—	—	—	7	1	26	41	14	89
	Mokslo Pad.	—	—	3	—	1	—	10	11	—	25
	Mokslo Priv. doc.	—	—	1	—	2	—	2	—	5	10
	Technikin.	24	7	1	—	1	1	12	22	10	78
	Iš viso	24	7	31	4	33	20	67	91	47	324
1930 m.	Mokslo Vyr.	—	—	26	5	16	16	15	17	19	114
	Mokslo Jaun.	—	—	—	—	7	2	28	39	17	93
	Mokslo Pad.	—	—	3	—	1	—	4	26	—	34
	Mokslo Priv. doc.	—	—	—	—	6	2	7	1	4	20
	Technikin.	25	7	2	—	5	2	18	33	10	102
	Iš viso	25	7	31	5	35	22	72	116	50	363
1931 m.	Mokslo Vyr.	—	—	16	4	20	18	16	16	21	111
	Mokslo Jaun.	—	1	2	—	9	4	26	40	18	100
	Mokslo Pad.	—	10	—	—	5	—	13	48	3	79
	Mokslo Priv. doc.	—	—	1	—	1	—	2	—	2	6
	Technikin.	106	5	2	—	3	—	1	2	—	119
	Iš viso	106	16	21	4	38	22	58	106	44	415
1932 m.	Mokslo Vyr.	—	—	16	4	20	19	16	15	20	110
	Mokslo Jaun.	—	1	3	—	10	5	26	40	20	105
	Mokslo Pad.	—	14	—	—	—	—	12	49	6	81
	Mokslo Priv. doc.	—	—	2	—	1	—	2	—	1	6
	Technikin.	109	1	3	—	8	—	1	2	—	124
	Iš viso	109	16	24	4	39	24	57	106	47	426
1933 m.	Mokslo Vyr.	—	—	17	4	21	18	17	16	19	112
	Mokslo Jaun.	—	—	5	—	11	6	27	40	22	111
	Mokslo Pad.	—	8	1	—	5	—	10	16	4	44
	Mokslo Priv. doc.	—	—	2	—	2	—	1	—	1	6
	Technikin.	95	9	2	—	4	1	3	38	2	154
	Iš viso	95	17	27	4	43	25	58	110	48	427

Metai			Administracija	Biblioteka	Teol.-Filos. Fakult.	Evang.Teol. Fakult.	Humanitar. M. Fakult.	Teisių Fak.	Mat. Gamt. Fakult.	Medicinos Fakult.	Technikos Fakult.	Iš viso
1934 m.	Mokslo	Vyr.	—	—	17	4	22	14	16	17	17	107
		Jaun.	—	—	5	1	12	11	26	42	24	121
		Pad.	—	28	—	—	5	—	11	17	6	67
		Priv. doc.	—	—	3	—	2	—	2	1	2	10
	Technikin.		110	5	3	—	3	—	1	32	—	154
		Iš viso	110	33	28	5	44	25	56	109	49	459
1995 m.	Mokslo	Vyr.	—	—	15	3	18	10	15	16	15	92
		Jaun.	—	—	5	1	15	12	23	40	28	124
		Pad.	—	15	—	—	5	—	10	17	4	51
		Priv. doc.	—	—	4	1	4	3	6	2	5	25
	Technikin.		111	5	3	—	—	—	8	29	—	156
		Iš viso	111	20	27	5	42	25	62	104	52	448
1936 m.	Mokslo	Vyr.	—	—	15	—	20	16	18	17	19	105
		Jaun.	—	—	7	—	19	17	26	44	30	143
		Pad.	—	14	—	—	5	—	13	17	5	54
		Priv. doc.	—	—	5	—	2	—	1	—	1	9
	Technikin.		113	7	4	—	—	—	1	32	—	157
		Iš viso	113	21	31	—	46	33	59	110	55	468

2. Klausytojai

		Teol. - Filos. Fak.			Evang.-Teol. Fak.			Humanit. M. Fak.			Teisių kult. Fak.			Matem.-Gam. Fak.			Medicinos Fak.			Technikos Fak.			Viso		Iš viso
		stud.	l. k.	viso	stud.	l. k.	viso	stud.	l. k.	viso	stud.	l. k.	viso	stud.	l. k.	viso	stud.	l. k.	viso	stud.	l. k.	viso	stud.	l. kl.	
1922 m.	Pavas. sem.	26	—	26	—	—	—	20	30	50	102	16	118	22	10	32	179	22	201	50	4	54	399	82	481
	Rud. „	65	27	92	—	—	—	72	25	97	206	38	244	114	28	142	378	53	431	155	7	162	990	178	1168
1923 m.	Pavas. sem.	95	—	95	—	—	—	61	19	80	183	27	210	87	16	103	307	45	352	107	7	114	840	114	954
	Rud. „	131	7	138	—	—	—	120	25	145	300	68	368	130	23	153	374	50	424	139	13	152	1194	186	1380
1924 m	Pavas. sem.	132	8	140	—	—	—	123	22	145	276	63	339	119	20	139	338	44	382	121	10	131	1109	167	1276
	Rud. „	184	14	198	—	—	—	196	37	233	480	106	586	141	22	163	390	46	436	173	6	179	1564	231	1795
1925 m.	Pavas. sem.	180	9	189	—	—	—	209	40	249	443	90	533	139	16	155	376	34	410	158	6	164	1505	195	1700
	Rud. „	258	8	266	2	4	6	323	48	371	645	122	767	221	25	246	429	43	472	227	13	240	2105	263	2368
1926 m.	Pavas. sem.	245	8	253	2	4	6	336	57	393	604	118	722	202	22	224	422	40	462	220	12	232	2031	261	2292
	Rud. „	276	18	294	5	5	10	473	61	534	808	140	948	336	26	362	530	32	562	340	14	354	2768	296	3064
1927 m.	Pavas. sem.	275	16	291	9	6	15	473	56	529	795	121	916	316	21	337	511	29	540	325	10	335	2704	259	2963
	Rud. „	340	22	362	13	3	16	615	46	661	1050	128	1178	306	29	335	643	22	665	358	8	366	3325	258	3583
1928 m.	Pavas. sem.	343	19	362	12	3	15	612	36	648	998	114	1112	283	21	304	622	21	643	333	4	337	3203	218	3421
	Rud. „	363	23	386	16	6	22	773	39	812	1198	113	1311	368	14	382	673	12	685	401	5	406	3792	212	4004
1929 m.	Pavas. sem.	349	29	378	20	9	29	742	28	770	1146	102	1248	339	10	349	651	13	664	370	4	374	3617	195	3812
	Rud. „	396	29	425	14	8	22	732	36	768	1178	98	1256	346	11	357	749	9	758	400	2	402	3815	173	3988
1930 m.	Pavas. sem.	390	28	418	11	7	18	686	33	719	1106	74	1180	302	7	309	718	9	727	355	1	356	3568	159	3727
	Rud. „	402	25	427	15	6	21	670	41	711	1275	69	1344	301	6	307	831	7	838	441	8	449	3935	162	4097
1931 m	Pavas. sem.	391	32	423	14	6	20	665	46	711	1187	70	1257	289	6	295	809	8	817	429	7	436	3784	175	3959
	Rud. „	337	35	372	16	5	21	630	62	692	1413	104	1517	367	8	375	914	7	921	557	20	577	4234	241	4475
1932 m.	Pavas. sem.	299	30	329	15	6	21	600	76	676	1368	90	1458	330	10	340	884	9	893	537	11	548	4033	232	4265
	Rud. „	274	23	297	16	6	22	512	103	615	1474	135	1609	338	16	354	944	8	952	676	28	704	4234	319	4553
1933 m	Pavas. sem.	260	34	294	17	5	22	455	101	556	1432	116	1548	307	14	321	930	7	937	622	24	646	4023	301	4324
	Rud. „	246	39	285	15	11	26	396	107	503	1331	126	1457	307	30	337	978	3	981	645	43	688	3918	359	4277
1934 m.	Pavas. sem.	245	30	275	21	9	30	349	89	438	1269	133	1402	274	20	294	950	2	952	611	28	639	3719	311	4030
	Rud. „	236	20	256	18	8	26	315	111	426	1131	125	1256	246	11	257	887	3	890	565	32	597	3398	310	3708
1935 m.	Pavas. sem.	223	29	252	17	8	25	287	97	384	1136	116	1252	227	11	238	866	2	868	557	24	581	3313	287	3600
	Rud. „	217	27	244	17	4	21	233	127	360	983	128	1111	220	11	231	818	2	820	519	28	547	3007	327	3334
1936 m.	Pavas. sem.	214	22	236	18	1	19	226	105	331	963	124	1087	208	13	221	799	1	800	516	23	539	2944	289	3233
	Rud. „	204	26	230	—	—	—	218	115	333	857	125	982	239	20	259	724	1	725	499	31	530	2741	318	3059

V. D. Universitetas skaitmenimis 1922—1936 m.

3. Pajamos

Metai		Administracija Lt.	ct.	Teol. - Fil. Fak. Lt.	ct.	Evangel. Teol. Fak. Lt.	ct.	Humanit. M. Fak. Lt.	ct.	Teisių Fak. Lt.	ct.	Matem. - Gamt. Fak. Lt.	ct	Medicinos Fak. Lt.	ct.	Technikos Fak. Lt.	ct	Iš viso Lt.	ct.
1922 m.	Mokslapinigių	35249	25	—		—		—		—		—		—		—		35240	25
	Iš viso ..	35249	25	—		—		—		—		—		—		—		35240	25
1923 m.	Mokslapinigių	123421	27	—		—		—		—		—		—		—		123421	27
	Spaudinių	—		—		—		—		—		—		238	88	—		238	88
	Iš viso ..	123421	27	—		—		—		—		—		238	88	—		123660	15
1924 m.	Mokslapinigių	131158	—	—		—		—		—		—		—		—		131158	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		4264	—	—		4264	—
	Spaudinių	450	—	1320	—	—		2450	25	3962	—	166	25	448	50	668	50	9465	50
	Nenumatytų	3000	—	—		—		—		—		—		—		—		3000	—
	Iš viso ..	134608	—	1320	—	—		2450	25	3962	—	166	25	4712	50	668	50	144890	50
1925 m.	Mokslapinigių	256293	—	—		—		—		—		—		—		—		256293	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		15904	75	—		15904	75
	Spaudinių	3146	80	585	50	—		2282	70	3124	02	—		557	98	672	50	10369	50
	Nenumatytų	2350	19	—		—		—		—		—		—		—		2350	19
	Iš viso ..	261789	99	585	50	—		2282	70	3124	02	—		16462	73	672	50	284917	44
1926 m.	Mokslapinigių	333575	—	—		—		—		—		—		—		—		333575	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		20038	55	—		20038	55
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		—		660	—	660	—
	Valst. turt. nuom.	16647	81	—		—		—		—		—		—		—		16647	81
	Spaudinių	1209	55	4159	25	—		3438	40	9955	94	—		1824	78	811	—	21398	92
	Nenumatytų	75	—	—		—		—		—		—		—		—		75	—
	Iš viso ..	351507	36	4159	25	—		3438	40	9955	94	—		21863	33	1471	—	392395	28
1927 m.	Mokslapinigių	—		46295	—	1740	—	81546	50	149924	25	45534	50	85820	—	47731	25	458591	50
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		10892	65	—		10892	65
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		—		1155	—	1155	—
	Valst. turt. nuom.	4513	56	—		—		—		—		7414	27	2467	—	535	93	14930	76
	„ „ likvid.	—		—		—		—		—		1024	23	—		—		1024	23
	Spaudinių	2665	55	2888	20	—		8834	40	17991	55	561	75	1884	23	712	75	35538	43
	Nenumatytų	13	—	101	—	—		119	62	160	63	42	20	34	80	25	—	496	25
	Iš viso ..	7192	11	49284	20	1740	—	90500	52	168076	43	54576	95	101098	68	50159	93	552628	82
1928 m.	Mokslapinigių	—		59875	—	2910	—	123310	—	197310	—	56620	—	108855	—	59400	—	608280	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		12906	50	—		12906	50
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		30	—	2550	—	2580	—
	Valst. turt. nuom.	13297	61	—		—		—		—		333	40	—		—		13631	01
	„ „ likvid.	225	—	—		—		—		—		1409	35	—		—		1634	35
	Spaudinių	1539	93	278	40	—		2576	70	11992	96	367	85	614	08	1026	80	18396	72
	Nenumatytų	4084	82	—		—		—		—		—		100	—	—		4184	82
	Iš viso ..	19147	36	60153	40	2910	—	125886	70	209302	96	58730	60	122505	58	62976	80	661613	40

		Administracija		Teol. - Fil. Fak.		Evangel. Teol. Fak.		Humanit. M. Fak.		Teisių Fak.		Matem. - Gamt. Fak.		Medicinos Fak.		Technikos Fak.		Iš viso	
		Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.
1929 m.	Mokslapinigių	—		64130	—	4105	—	119650	—	196425	—	56125	—	112690	—	58060	—	611185	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		13692	65	—		13692	65
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		890	—	2195	—	3085	—
	Valst. turt. nuom.	9477	20	—		—		—		—		6758	90	2147	70	498	42	18882	22
	„ „ likvid.	—		—		—		—		—		4620	65	—		—		4620	65
	Spaudinių	572	—	993	25	—		3796	80	11146	50	711	02	894	25	870	80	18984	62
	Nenumatytų	25409	60	—		—		—		—		—		—		—		25409	60
	Iš viso ..	35458	80	65123	25	4105	—	123446	80	207571	50	68215	57	130314	60	61624	22	695859	74
1930 m.	Mokslapinigių	—		68280	—	3570	—	112140	—	202390	—	48780	—	124960	—	64460	—	624580	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		21683	—	—		21683	—
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		1925	—	6360	—	8285	—
	Valst. turt. nuom.	7095	83	—		—		—		—		9693	44	2635	92	1216	60	20641	79
	„ „ likvid.	250	—	—		—		—		—		36104	91	88	—	—		36442	91
	Spaudinių	436	65	1126	80	—		3311	05	5383	20	1733	85	1164	63	947	80	14103	98
	Nenumatytų	17674	92	22	40	—		68	70	100	10	374	52	679	10	22	30	18942	04
	Iš viso ..	25457	40	69429	20	3570	—	115519	75	207873	30	96686	72	153135	65	73006	70	744678	72
1931 m.	Mokslapinigių	2433	—	63005	—	3490	—	112465	—	225320	—	56650	—	139415	—	82470	—	685248	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		162307	85	—		162307	85
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		3463	—	6665	—	10128	—
	Valst. turt. nuom.	19007	26	—		—		—		—		138	80	—		—		19146	06
	„ „ likvid.	1117	10	—		—		—		—		5528	52	326	20	—		6971	82
	Įvair. išl. grąž.	6567	79	—		—		—		—		—		—		—		6567	79
	Spaudinių	718	90	2332	05	—		8606	86	8509	20	1514	10	1029	33	451	50	23161	94
	Nenumatytų	14982	10	54	60	—		459	60	393	60	70	70	581	—	24	20	16565	80
	Iš viso ..	44826	15	65391	65	3490	—	121531	46	234222	80	63902	12	307122	38	89610	70	930097	26
1932 m.	Mokslapinigių	1610	—	48380	—	3390	—	102908	—	242531	—	58709	—	145265	—	100680	—	703473	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		200317	—	—		200317	—
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		4176	—	4045	—	8221	—
	Valst. turt. nuom.	21390	43	—		—		—		—		445	—	—		—		21835	43
	„ „ likvid.	487	90	—		—		—		—		7471	83	313	—	—		8272	73
	Įvair. išl. grąž.	7084	86	—		—		—		—		—		—		—		7084	86
	Spaudinių	201	—	4777	90	619	50	6759	35	9152	45	2033	70	1474	35	984	—	26002	25
	Nenumatytų	14622	45	33	60	73	50	399	97	473	07	82	81	539	28	35	47	16260	15
	Iš viso ..	45396	64	53191	50	4083	—	110067	32	252156	52	68742	34	352084	63	105744	47	991466	42
1933 m.	Mokslapinigių	3870	—	47000	—	4060	—	84726	—	234205	—	53693	—	151946	—	103982	—	683482	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		196072	35	—		196072	35
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		7017	50	2510	—	9527	50
	Valst. turt. nuom.	22635	17	—		—		—		—		330	—	—		—		22965	17
	„ „ likvid.	427	25	—		—		—		—		7418	65	243	20	—		8089	10
	Įvair. išl. grąž.	6581	81	—		—		—		—		—		—		—		6581	81

		Administracija		Teol. - Fil. Fak.		Evangel. Teol. Fak.		Humanit. M. Fak.		Teisių Fak.		Matem. - Gamt. Fak.		Medicinos Fak.		Technikos Fak.		Iš viso	
		Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct	Lt.	ct.	Lt.	ct	Lt.	ct.	Lt.	ct.
1933 m.	Spaudinių	36	30	3943	62	43	40	8977	60	10694	80	1509	85	1612	40	1223	90	28041	87
	Nenumatytų	10068	90	284	56	—	31	171	58	247	22	93	77	788	10	23	09	11677	53
	Iš viso ..	43619	43	51228	18	4103	71	93875	18	245147	02	63045	27	357679	55	107738	99	966437	33
1934 m.	Mokslapinigių	2190	—	43720	—	4910	—	69105	—	206407	—	44538	—	145194	—	93850	—	609914	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		203951	75	—		203951	75
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		7938	50	16143	50	24082	—
	Valst. turt. nuom.	21009	37	—		—		—		—		881	—	—		—		21890	37
	„ „ likvid.	686	—	—		—		—		—		4709	90	396	—	—		5791	90
	Įvair. išlaid. grąž.	6472	12	—		—		—		—		—		—		—		6472	12
	Spaudinių	841	40	2310	52	42	70	7503	05	11043	55	1728	10	2417	15	1530	55	27417	02
	Nenumatytų	8122	17	115	62	—	73	123	48	209	19	55	02	1143	35	28	31	9797	87
	Iš viso ..	39321	06	46146	14	4953	43	76731	53	217659	74	51912	02	361040	75	111552	36	909317	03
1935 m.	Mokslapinigių	775	—	41380	—	3350	—	60600	—	191075	—	38061	—	132430	—	85750	—	553421	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		227327	50	—		227327	50
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		28521	—	58430	—	86951	—
	Valst. turt. nuom.	23058	81	—		—		—		—		1573	—	—		—		24631	81
	„ „ likvid.	304	10	—		—		—		—		6194	13	459	60	—		6957	83
	Įvair. išl. grąž.	6975	72	—		—		—		—		—		—		—		6975	72
	Spaudinių	1728	56	2031	58	62	44	11583	91	9970	72	679	40	2112	95	2153	03	30322	59
	Nenumatytų	4591	70	56	33	1	55	430	45	354	76	40	06	748	09	66	05	6288	99
	Iš viso ..	37433	89	43467	91	3413	99	72614	36	201400	48	46547	59	391599	14	146399	08	942876	44
1936 m.	Mokslapinigių	12910	—	36860	—	1120	—	54494	—	164055	—	39530	—	113855	—	81340	—	504164	—
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		285865	16	—		285865	16
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		25185	—	65410	—	90595	—
	Valst. turt. nuom.	19584	34	—		—		—		—		1372	—	—		—		20956	34
	„ „ likvid.	319	10	—		—		—		—		6362	27	616	—	—		7297	37
	Įvair. išl. grąž.	6843	51	—		—		—		—		—		—		—		6843	51
	Spaudinių	1806	10	2186	90	109	90	10055	38	9661	92	1281	—	1554	42	1630	47	28286	09
	Nenumatytų	7046	29	123	08	5	50	588	07	646	43	105	74	478	31	78	28	9061	70
	Iš viso ..	48509	34	39169	98	1235	40	65137	45	174363	35	48651	01	427553	89	148458	75	953069	17
Per 15 metų (1922-1936)	Mokslapinigių	903475	52	518925	—	32645	—	920944	50	2009642	25	498240	50	1260430	—	777723	25	6922026	02
	Ligoninių	—		—		—		—		—		—		1375223	71	—		1375223	71
	Laboratorijų	—		—		—		—		—		—		79146	—	166123	50	245269	50
	Valst. turt. nuom.	177717	39	—		—		—		—		28939	81	7250	62	2250	95	216158	77
	„ „ likvid.	3816	45	—		—		—		—		80844	44	2442	—	—		87102	89
	Įvair. išl. grąž.	40525	81	—		—		—		—		—		—		—		40525	81
	Spaudinių	15352	74	28933	97	877	94	80176	45	122588	81	12286	87	17827	93	13683	60	291728	31
	Nenumatytų	112041	14	791	19	81	59	2361	47	2585	—	864	82	5092	03	302	70	124119	94
	Iš viso ..	1252929	05	548650	16	33604	53	1003482	42	2134816	06	621176	44	2747412	29	960084	—	9302154	95

4. Išlaidos

Metai		Administracija Lt.	ct.	Biblioteka Lt.	ct.	Teol.-Fil. Fak. Lt.	ct.	Evangel. Teol. Fak. Lt.	ct.
1922 m.	Personalo	17403	44	—		43544	74	—	
	Ūkio	23414	85	380	—	60	13	—	
	Mokslo	24677	31	—		2020	—	—	
	Iš viso	65495	60	380	—	45624	87	—	
1923 m.	Personalo	41723	24	2880	—	176093	26	—	
	Ūkio	104114	26	28902	98	1346	24	—	
	Mokslo	—		79276	47	29298	10	—	
	Iš viso	145837	50	111059	45	206737	60	—	
1924 m.	Personalo	61832	50	7825	16	318219	77	—	
	Ūkio	119147	94	27851	08	705	12	—	
	Mokslo	7434	50	82773	41	36368	19	—	
	Iš viso	188414	94	118449	65	355293	08	—	
1925 m.	Personalo	88338	15	20380	—	386530	24	13465	98
	Ūkio	1102748	01	18753	18	18737	60	—	
	Mokslo	13497	—	167563	58	61597	54	—	
	Iš viso	1204583	16	206696	76	466865	38	13465	98
1926 m.	Personalo	93583	40	21563	04	418463	19	48759	92
	Ūkio	223338	51	12272	71	4263	26	1622	—
	Mokslo	5000	—	28000	—	24982	14	4166	05
	Iš viso	321921	91	61835	75	447708	59	54547	97
1927 m.	Personalo	95633	52	25027	02	432354	58	66569	92
	Ūkio	340819	57	11885	04	1208	70	1040	—
	Mokslo	6384	99	49990	62	24996	11	5792	05
	Iš viso	442838	08	86902	68	458559	39	73401	97
1928 m.	Personalo	96026	81	25112	—	416924	27	75349	92
	Ūkio	271087	22	7100	74	7199	45	—	
	Mokslo	22066	28	40199	04	27101	01	713	29
	Iš viso	389180	31	72411	78	451224	73	76063	21
1929 m.	Personalo	97600	98	24760	—	485315	79	83617	92
	Ūkio	362758	43	7870	29	1812	95	35	—
	Mokslo	21603	21	49856	86	30254	52	2990	45
	Iš viso	481962	62	82487	15	517383	26	86643	37
1930 m	Personalo	104965	20	27454	—	592707	54	94482	72
	Ūkio	351696	13	10923	86	1783	90	76	20
	Mokslo	32114	68	76182	03	61928	89	2767	50
	Iš viso	488776	01	114559	89	656420	33	97326	42

Metai		Humanitar. M. Fak. Lt.	ct.	Teisių Fak. Lt.	ct.	Matem.-Gamt. Fak. Lt.	ct.	Medicinos Fak. Lt.	ct.	Technikos Fak. Lt.	ct.	Iš viso Lt.	ct.
1922 m.	Personalo	29832	88	10452	31	38766	26	42464	87	21890	60	204355	10
	Ūkio	1608	80	1377	05	23298	80	52974	52	3172	83	106286	98
	Mokslo	9758	31	1650	—	46956	81	58192	69	21797	93	165053	05
	Iš viso	41199	99	13479	36	109021	87	153632	08	46861	36	475695	13
1923 m.	Personalo	161224	41	117469	10	219985	66	251651	21	121332	99	1092359	87
	Ūkio	4571	63	2492	50	77212	47	157887	59	65713	89	442241	56
	Mokslo	52924	53	34690	99	464413	78	222461	92	93123	53	976189	32
	Iš viso	218720	57	154652	59	761611	91	632000	72	280170	41	2510790	75
1924 m.	Personalo	354561	22	206835	94	442579	12	579039	24	258476	33	2229369	28
	Ūkio	7973	55	2886	50	146885	61	120356	18	75847	86	501653	84
	Mokslo	95484	86	67397	70	298902	90	371753	86	106468	72	1066584	14
	Iš viso	458019	63	277120	14	888367	63	1071149	28	440792	91	3797607	26
1925 m.	Personalo	404998	92	258004	46	474273	75	780185	21	319903	36	2746080	07
	Ūkio	1579	—	4062	20	89644	92	211099	14	38055	92	1484679	97
	Mokslo	92997	30	31268	79	252144	20	302374	61	78762	13	1000205	15
	Iš viso	499575	22	293335	45	816062	87	1293658	96	436721	41	5230965	19
1926 m.	Personalo	439393	55	298228	72	542309	19	840418	80	354060	74	3056780	55
	Ūkio	2026	65	1084	50	62827	08	87228	55	6308	65	400971	91
	Mokslo	24982	—	24990	09	83472	98	201693	17	64677	57	461964	—
	Iš viso	466402	20	324303	31	688609	25	1129340	52	425046	96	3919716	46
1927 m.	Personalo	414307	46	297588	32	583186	78	840407	03	362464	73	3117539	36
	Ūkio	3522	—	970	—	265766	06	71952	04	7819	29	704982	70
	Mokslo	81183	79	49676	82	84542	60	199737	17	64996	61	567300	76
	Iš viso	499013	25	348235	14	933495	44	1112096	24	435280	63	4389822	82
1928 m.	Personalo	378359	72	264774	38	544399	31	781383	77	346699	48	2929029	66
	Ūkio	2697	97	140	—	94953	51	50201	36	5608	87	438989	12
	Mokslo	66477	08	63027	57	128353	68	172879	44	59465	41	580282	80
	Iš viso	447534	77	327941	95	767706	50	1004464	57	411773	76	3948301	58
1929 m.	Personalo	438353	71	288237	72	629173	58	761486	26	400197	11	3208743	07
	Ūkio	3281	60	66	40	100241	23	394567	45	8940	93	879574	28
	Mokslo	68241	24	62538	14	174001	07	194616	14	65011	81	669113	44
	Iš viso	509876	55	350842	26	903415	88	1350669	85	474149	35	4757430	79
1930 m	Personalo	547414	77	352376	83	738440	87	852856	96	506917	30	3817616	19
	Ūkio	9272	80	645	35	742192	36	601027	40	9156	02	1726774	02
	Mokslo	126834	96	77730	59	188383	33	303935	26	129800	03	999677	27
	Iš viso	683522	53	430752	77	1669016	56	1757819	62	645873	35	6544067	48

		Adminis-tracija		Biblioteka		Teol.-Fil. Fak.		Evangel. Teol. Fak.	
		Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.
1931 m.	Personalo	166219	67	50376	92	499160	28	100422	72
	Ūkio	343506	27	14135	71	26985	—	140	50
	Mokslo	34498	61	86661	03	74374	76	4037	74
	Iš viso ..	544224	55	151173	66	600520	04	104600	96
1932 m.	Personalo	350687	84	63547	96	381606	54	92790	—
	Ūkio	292145	90	8752	80	901	25	297	80
	Mokslo	16810	65	54999	70	49634	90	2351	10
	Iš viso ..	659644	39	127300	46	432142	69	95438	90
1933 m.	Personalo	336370	72	60022	14	360513	80	87960	—
	Ūkio	289235	44	5642	30	1240	40	333	—
	Mokslo	18782	10	49978	46	41792	47	740	70
	Iš viso ..	644388	26	115642	90	403546	67	89033	70
1934 m.	Personalo	336478	16	61962	04	351933	87	90254	—
	Ūkio	236834	69	8423	65	1439	04	131	35
	Mokslo	8306	60	35733	29	42592	66	3250	—
	Iš viso ..	581619	45	106118	98	395965	57	93635	35
1935 m.	Personalo	338844	19	66301	20	358959	86	85523	99
	Ūkio	196971	21	4843	99	11197	90	149	10
	Mokslo	7863	20	29199	31	21672	80	4590	—
	Iš viso ..	543678	60	100344	50	391830	56	90263	09
1936 m.	Personalo	342051	07	69309	87	356995	70	60271	10
	Ūkio	208970	02	4990	64	13790	13	—	
	Mokslo	7877	22	32042	93	26299	89	1481	25
	Iš viso ..	558898	31	106343	44	397085	72	61752	35
Per 15 m. (1922 - 36)	Personalo	2567758	89	526521	35	5579323	43	899468	19
	Ūkio	4466788	45	172728	97	92671	07	3824	95
	Mokslo	226916	35	862456	73	554913	98	32880	13
	Iš viso ..	7261463	69	1561707	05	6226908	48	936173	27

		Humanitar. Fak.		Teisių Fak.		Matem.-Gamt. Fak		Medicinos Fak.		Technikos Fak.		Iš viso	
		Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct	Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.
1931 m.	Personalo	525867	45	361595	14	712618	79	926886	94	510635	10	3853783	01
	Ūkio	10172	83	1787	07	899856	02	959061	33	59482	72	2314007	95
	Mokslo	107404	74	64344	58	177697	11	229076	45	120703	06	899917	58
	Iš viso	643445	02	427726	79	1790171	92	2115024	72	690820	88	7067708	54
1932 m.	Personalo	511348	40	371235	—	672859	19	865849	34	520931	05	3830855	32
	Ūkio	5199	20	4942	90	91253	47	1626218	33	12431	34	2042142	99
	Mokslo	80615	85	51874	55	122160	91	197276	42	69896	58	645620	66
	Iš viso	597163	45	428052	45	886273	57	2689344	09	603258	97	6518618	97
1933 m.	Personalo	518459	60	362755	15	610581	02	814070	15	507947	46	3658680	04
	Ūkio	5970	37	3034	07	70298	85	158572	68	8539	36	542866	47
	Mokslo	75259	11	56932	29	105283	64	150094	62	47027	50	545890	89
	Iš viso	599689	08	422721	51	786163	51	1122737	45	563514	32	4747437	40
1934 m.	Personalo	486781	80	337206	20	574474	97	786656	24	491445	47	3517192	75
	Ūkio	5662	36	3471	95	60986	24	129139	88	11581	66	457670	82
	Mokslo	80930	61	56381	67	97296	54	146742	41	69604	06	540837	84
	Iš viso	573374	77	397059	82	732757	75	1062538	53	572631	19	4515701	41
1935 m.	Personalo	504751	97	314323	60	575907	57	803728	29	524631	75	3572972	42
	Ūkio	2981	27	2565	14	53546	39	98649	52	9958	36	380862	88
	Mokslo	45478	96	25859	57	79763	—	178127	80	69681	05	462235	69
	Iš viso	553212	20	342748	31	709216	96	1080505	61	604271	16	4416070	99
1936 m.	Personalo	510534	10	343010	—	582584	90	804427	83	537624	53	3606809	10
	Ūkio	3060	65	2545	50	53644	60	152901	45	161752	89	601655	88
	Mokslo	43645	41	25997	64	74002	62	172864	31	73803	12	458014	39
	Iš viso	557240	16	371553	14	710232	12	1130193	59	773181	54	4666479	37
Per 15 m. (1922 - 36)	Personalo	6226189	96	4184092	87	7942140	96	10731512	14	5785158	—	44442165	79
	Ūkio	69580	68	32071	13	2832607	61	4871837	42	484370	59	13026480	87
	Mokslo	1052218	75	694360	99	2377375	17	3101826	27	1134819	11	10037767	48
	Iš viso	7347989	39	4910524	99	13152123	74	18705175	83	7404347	70	67506414	14

Fakultetų veikimo nuo 1932.II.16 d. iki 1937.II.16 d. apžvalga

TEOLOGIJOS - FILOSOFIJOS FAKULTETAS.

Fakulteto prezidiumą visą laiką sudarė dekanas prof. Dr. Pr. Kuraitis ir sekretorius prof. Dr. P. Malakauskis.

1932.VI.28 d. mirė ord. prof. Dr. Jonas Maironis - Mačiulis.

Iš Fakulteto išėjo 1) priv. doc. Dr. Ant. Gylys — 1935.V. 1 d. ir 2) doc. Dr. Ign. Česaitis — 1935.IX.1 d.

Naujai išrinkti bei pakviesti ir paskirti šie dėstytojai:

1) Dr. St. Gruodis — 1932.IX.1 d. vyr. asist. prie moralinės teologijos katedros moralinei teologijai dėstyti; gimė 1896. II.12 d. Ukmergės apskr., Babužiškių km.; baigė 1925 m. Lietuvos Univ. Teol. - Filosof. Fak. Teologijos skyr. ir 1932 m. Valkenburgo kolegiją Teol. Dr. laipsniu.

2) Dr. Z. Ivinskis — 1932.IX.1 d. vyr. asist. prie visuotinės istorijos kat. Lietuvos istorijai dėstyti; gim. 1908.V.25 d. Telšių apskr., Plungės valsč., Kausėnų km.; baigė 1929.III.13 d. Lietuvos Univ. Teol. - Filosof. Fak. Filosofijos skyr. ir 1932 m. Berlyno univ. Fil. Dr. laipsniu.

3) J. Ambrazevičius — 1933.IX.1 d. vyr. asist. prie visuotinės literatūros istorijos kat. lietuvių literatūrai dėstyti; gim. 1903.XII.9 d. Marijampolės apskr., Trakiškių km.; 1927 m. baigė Lietuvos Univ. Teol. - Filosof. Fak. Filosof. skyr. ir specializavosi Bonnos univ.

4) Dr. Pr. Dielininkaitis — 1933.X.1 d. vyr. asist. prie visuotinės istorijos kat. sociologijai ir pagalbiniams istorijos mokslams dėstyti; gim. 1902. V. 5 d. Vilkaviškio apskr., Žaliosios valsč., Juškų km.; baigė 1928. V. 8 d. Lietuvos Univ. Teol.-Filosof. Fak. Filosof. skyr. ir 1933 m. Paryžiaus univ. Fil. Dr. laipsniu.

5) Dr. J. Pankauskas — 1934. IX. 1 d. vyr. asist. prie pedagogijos ir jos istorijos kat. eksperimentinei pedagogikai, eksperimentinei psichologijai ir pedologijai dėstyti; gim. 1904. I. 5 d. Tauragės apskr., Kvėdarnos valsč., Kuliškių km.; baigė 1930. IX. 26 d. V. D. Univ. Teol. - Filosof. Fak. Filosof. skyr. ir 1934. VI. 15 d. Leipzigo univ. Fil. Dr. laipsniu.

6) Dr. Ant. Maceina — 1935. IX. 15 d. priv. doc. prie pedagogijos ir jos istorijos kat. pedagogikai ir pagalbiniams pedagogikos dalykams dėstyti; gim. 1908. I. 27 d. Marijampolės apskr., Prienų valsč., Bagrėnų km.; baigė 1932. VI. 15 d. V. D. Univ. Teol. - Filosof. skyr. filosofijos lic. ir 1934. X. 23 d. Fil. Dr. laipsniu; specializavosi Luveno, Friburgo, Strasburgo ir Briuselio univ.

7) Ign. Malinauskas — 1935. IX. 1 d. neet. asist. prie pedagogijos ir jos istorijos kat. praktinei pedagogikai ir metodikoms dėstyti; gim. 1900. II. 14 d. Alytaus apskr., Udrijos valsč., Jačkonių km.; baigė 1923 m. Leipzigo Seminar für Werkunterricht ir 1929 m. Lietuvos Univ. Teol. - Filosof. Fak. Filosof. skyr.; specializavosi Hamburgo univ.

8) J. Keliuotis — 1935. X. 1 d. neet. asist. prie visuotinės literatūros istorijos kat. žurnalistikai dėstyti; gim. 1902. VIII. 22 d. Rokiškio apskr. ir valsč., Joniškio vienk.; 1926 m. baigė Lietuvos Univ. Teol. - Filosof. Fak. Filosof. skyr. fil. lic. laipsniu; specializavosi Paryžiaus univ. ir baigė Paryžiaus žurnalistikos institutą.

9) St. Yla — 1935. IX. 1 d. vyr. asist. prie pastoralinės Teologijos kat. pastoralinei teologijai dėstyti; gim. 1908. I. 5 d.; 1933 m. baigė V. D. Univ. Teol. - Filosof. Fak. Teologijos skyr. teol. lic. laipsniu.

10) Ant. Vaičiulaitis — 1936. XII. 14 d. neet. asist. prie visuotinės literatūros istorijos kat. literatūros dalykams dėstyti; 1935. XI. 26 d. baigė V. D. Univ. Teol. - Filosof. Fak. Filosof. skyr. ir specializavosi Grenoblio univ.; komandiruotas į Paryžiaus univ.

11) J. Starkus — 1936. XII. 1 d. neet. asist. prie visuotinės literatūros istorijos kat. lotynų kalbai dėstyti; 1933. VI. 14 d. baigė V. D. Univ. Teol. - Filosof. Fak. Filosof. skyr.

Promocijos: 1) e. o. prof. Dr. Pr. Kuraitis 1935. V. 17 d. pakeltas ordinariniu profesoriumi; 2) e. o. prof. Dr. P. Malakauskis — 1936. IX. 15 d. ord. profesoriumi; 3) e. p. doc. Dr. Pr. Venckus — 1935. V. 17 d. docentu; 4) vyr. asist. Dr. Z. Ivinskis — 1933. IX. d. priv. docentu ir 1935. IX. 15 d. docentu; 5) vyr. asist. Dr. St. Gruodis — 1935. X. 20 d. priv. docentu.

Mokslo reikalais komandiruoti buvo:

1) Dr. J. Eretas — 1933 m. į Vokietiją ir Šveicariją rinkti medžiagos studijai apie Goethe; 1934 m. į Vokietiją tirti Goethe's ir Lietuvos santykių dokumentų; 1935 m. į Vokietiją, Šveicariją ir Prancūziją.

2) Dr. Z. Ivinskis — 1934. VI. 28 d. — VIII. 20 d. į Vokietiją rinkti medžiagos mokslo veikalui apie Lietuvos ir Prūsų prekybos santykius XVI amž.; 1936. VII. 20 d. — IX. 15 d. į Latviją (Rygą) tuo pačiu tikslu.

3) J. Ambrazevičius — 1934 m. į Vokietiją ir Prancūziją rinkti medžiagos apie Duonelaitį ir tautosaką.

4) Dr. J. Pankauskas — 1935. VI. 16 d. — VII. 15 d. į Vokietiją eksperimentinės pedagogikos ir eksp. psichologijos studijų reikalais.

5) Dr. Pr. Dielininkaitis — 1935. VI. 15 d. — VII. 15 d. į Vokietiją ir Austriją.

6) Dr. J. Grinius — 1934. VII. 20 d. — IX. 10 d. į Prancūziją ir Šveicariją rinkti medžiagos A. de Lamartine monografijai.

7) Dr. Pr. Kuraitis — 1936. IX. 23—28 d. į Tarptautinį Tomistinės Filosofijos kongresą Romoje.

Fakultetas 1936 m. dalyvavo su savo žurnalais Tarptautinėje K. Spaudos Parodoje Vatikane ir su filosofijos veikalais Tarptautinėje Tomistinės Filosofijos Parodoje Romoje.

Fakultetas išleido 17 stambių mokslo knygų. Be to, Fakultetas leido šiuos žurnalus: 1) „Soter" (religijos mokslų) — red. ord. prof. Dr. P. Malakauskis; 2) „Logos" (filosofijos) — red. ord. prof. Dr. Pr. Dovydaitis ir 3) „Athenaeum" (kalbos, literatūros ir istorijos) — red. vyr. asist. Dr. J. Eretas. Kiekvieno jų kasmet išleista po 12—13 lankų in 8^{0}.

Fakulteto Taryba, be skyrių atskirų posėdžių, padarė 36 posėdžius (nuo pradžių iki 1937. II. 16 d. padaryta 208 posėdžiai). Juose, be kitko, nagrinėti vidaus tvarkos dėsniai ir nutartos vad. „Fakulteto taisyklės": 1) Paskaitų tvarkaraščio, 2) Paskaitų dėstymo, 3) Pratybų, 4) Studentų ir dėstytojų santykių, 5) Klausytojų darbingumui skatinti, 6) Studentų konkursinių darbų, 7) Studentų rašomųjų darbų, 8) Disertacijų ir habilitacijų gynimo, 9) Fakulteto Tarybos posėdžių, 10) Egzaminų, 11) Jaunesniojo mokslo personalo pasiruošimo ir kt. Tai gana detalios normos.

Fakultetas, suprasdamas spaudos reikšmę ir reikalą, 1935 m. rudens semestru atnaujino 1925 m. pradėtą ir vėliau dėl nuo Fakulteto nepriklausomų priežasčių nutrauktą žurnalistikos kursą, kuriam dėstyti pakvietė p. J. Keliuotį. Nors kalbamasis kursas yra neįsakytas, bet jį studentai labai mėgia ir gausiai lanko.

Kitas svarbus Fakulteto darbas — 1935 m. pedagogikos - psichologijos šaka pertvarkyta į ištisą pedagoginių ir psichologinių mokslų įstaigą prie pedagogijos ir jos istorijos katedros, pasinaudojant, žinoma, artimų katedrų mokslais. Tuo būdu Fakulteto viduje iš tiesų gimė Pedagogikos Institutas, apimąs šias mokslų grupes: bendrųjų dalykų, pedagogikos, psichologijos ir metodikų. Pedagogikos Instituto uždavinys yra ugdyti pedagogikos ir psichologijos mokslus ir specialiau paruošti klausytojus praktiniam pedagoginiam darbui. Iš tiesų sudarydamas vieną tik šaką Filosofijos skyriuje, Pedagogikos Institutas gali būti einamas platesniu mastu, kaip pagrindinė šaka, ir siauresniu mastu, kaip šalutinė šaka. Kaip 1935 m. pranešta Ponui Švietimo Ministeriui, „pagrindiniai pakeitimai ir patobulinimai, padaryti pedagogikos - psichologijos šakoje, buvo šios rūšies. Pirma, psichologijos ir pedagogikos mokslai sukoncentruoti Fakulteto viduje, kaip tam tikra visuma, suorganizuota griežtesniais pagrindais ir suformuota Pedagogikos Instituto pavidalu. Antra, šių mokslų visumoje ypatingai sustiprinta praktinė pedagogika ir tuo tikslu, be kita ko, įvesta mokyklinės pedagogikos kursas ir sukoordinuota įvairių metodikų grupė, kurioje ypatingai išplėstas mokyklinių pratybų darbas. Trečia, atkreiptas dėmesys į griežtesnį darbo privalomumą Pedagogikos Institute ir į reikalą drausminti šia prasme jo klausytojus" (iš 1935. XI. 26 d. memorandumo Ponui Švietimo Ministeriui).

Teologijos skyriuje ypatingas dėmesys atkreiptas į pedagoginius mokslus ir bendrąją mokslinio darbo metodiką, ir visi teologijos mokslai sutvarkyti pagal konstituciją „Deus scientiarum Dominus", 1931 m. gegužės mėn. 24 d.

Studentų mokslingumui pakelti bei skatinti nutarta kasmet skelbti mokslo darbų konkursą. Šiais mokslo metais paskelbtos temos: Teologijos skyriuje — „Asmens sąvokos evoliucija teologijoje" ir Filosofijos skyriuje — „XIX—XX amž. prūsų lietuvio santykiai su vokiečių gyvenime ir kūryboje". Premijos paskirtos po 500 lt.

1936. VI. 15 d. suteiktas Fil. Dr. h. c. laipsnis p. O. Vl. Milašiui už nuopelnus literatūrai ir tėvynei. Be to, suteiktas filosofijos daktaro laipsnis šiems asmenims: 1) 1934. X. 23 d. — Ant. Maceinai, kuris parašė ir apgynė disertaciją „Tautinis auklėjimas"; 2) 1935. VI. 15 d. — prof. Pr. Dovydaičiui ir 3) 1936. III. 23 d. — Ant Kučinskui, kuris parašė ir apgynė disertaciją „Kęstutis".

Licenciato laipsnius gavo: teologijos — 21, bažnytinių teisių — 6 ir filosofijos — 4 asmenys.

Baigimo diplomus gavo: Teologijos skyriuje — 120 ir Filosofijos skyriuje — 59, iš viso 179 asmenys.

Bibliotekai nupirkta 1622 knygos, už kurias užmokėta 21.485 lt., ir dovanomis ar veltui gauta 214 egz. Dabar bibliotekoje yra 5.461 veikalas. Biblioteka 1935 m. pertvarkyta dešimtainės klasifikacijos sistema.

Spausdintieji darbai.

A m b r a z e v i č i u s J.

Visuotinės literatūros istorija, Kaunas, 1934, I[2], 304.

Poetika (Literatūros teorija)[3], Kaunas, 1936, 174.

Vaižgantas, Kaunas, 1936, 192.

Metmenys pasakos poetikai: „Athenaeum", (1934) 126—142.

Lietuvių liaudies pasakojimai: „Naujoji Romuva", 4—5 (1937), 83—87.

Tautosakos autoriaus problema: „Židinys", 2 (1934), 150—157.

Stiliaus kultūra (A. Smetonos stilius): „Židinys", 8—9 (1934), 120—127.

Dobilas: „Židinys", 12 (1934), 520—526.

Karys ir karas literatūroje: „Židinys", 11 (1935), 377—385.

Simanas Daukantas lietuvių tautinės sąmonės evoliucijoje: „Židinys", 2 (1936), 129—139.

Nesudegintas lakštas ir neišbarstyti pelenai: Sofijos Pšibilauskienės biografijai, I—II: „Židinys", 12 (1936), 529—534; 2 (1937).

A. Jakštas visuomenėje ir literatūroje: „Naujoji Romuva", 10 (1936), 219—220 in 4[0].

Lietuoju literatūras laureati: „Daugava", 5 (1936), 471—474.

Naujosios lietuvių literatūros idėjinės ir formalinės linkmės: „Suvažiavimo darbai", Kaunas, 1937, II, 233—246.

Nietendencyjna literatura litewska: „Wiadomości Literackie" (Warszawa), 12 (1934).

Česaitis Ign.

Charakterio šv. Tomo Akviniečio doktrina: „Soter", 1 (1932), 15—28.
Gamtinės ir antgamtinės dorybės: „Soter", 2 (1932), 33—56.
Priešjungtuvinis sveikatos patikrinimas ir dorovė: „Soter", 1 (1933), 65—77.
Psichiškai defektingųjų sterilizacija ir valstybė: „Soter", 2 (1933), 72—90.
Nuodėmklausio pareigos „Casti connubii" enciklikos šviesoje: „Soter", 1 (1934), 46—77.
Religijos ir moderniškosios kultūros antagonizmas: „Židinys", 2 (1934), 129—139.
Nudizmas ir moralė: „Soter", 1 (1935), 35—48.

Dielininkaitis Pr.

Korporatyvinė santvarka organiškoje valstybėje: „Naujoji Romuva", 14—18 (1936), 318—319, 344—347, 372—375, 397—399.
Organinė valstybė: „Suvažiavimo darbai", Kaunas, 1937, 336—359.

Dovydaitis Pr.

Šių dienų biologų pažiūros į gyvybės reiškinius: „Logos", (1933), 81—128; 2 (1934), 161—187; 1—2 (1935), 53—64, 125—145.
Mūsų pasaulėvaizdžio istorija nuo seniausių laikų iki Koperniko: „Kosmos", 7—12 (1933), 169—288.
Lyčių kova dėl primato: „Naujoji Vaidilutė", (1933), 257—282.
Žemės relijefo praeities kai kurios problemos: „Kosmos", (1934), 160—166.
Alfred Wegener: „Kosmos", (1934), 474—480.
Iš Mendelejevo biografijos: „Kosmos", 1—4 (1934), 35—47.
Grigas Jonas Mendelis: „Kosmos", (1935), 57—76.
Mendelizmo užmiršimas, prikėlimas ir triumfas: „Kosmos", (1935), 77—104.
Johan Peter Lotsy: „Kosmos", (1935), 202—206.
Carl E. Correns: „Kosmos", (1935), 207—210.
G. V. Schiaparelli: „Kosmos", (1936), 115—120.
Hugo de Vries: „Kosmos", (1936), 258—264.
Erich Wasmann: „Kosmos", (1936), 129—146.
Johannes Reinke: „Kosmos", (1936), 165—176.
Šv. Pranciškaus biografo bibliškas amžius: „Židinys", II (1936), 435—441.
Erasmas Roterdamietis: „Lietuvos Mokykla", (1936), 737—742; (1937), 10—16, 91—103.
Redaguoja žurnalus: „Logos", „Kosmos" ir „Ateitis".

Eretas J.

Goethe, Kaunas, 1933, 263.
Katalikai ir mokslas, Kaunas, 1935, 288.
Menas kalbėti, Kaunas, 1935, 32.

Kelias ir etapai į šių dienų dvasios krizę, Kaunas, 1936, 44.
Redaguoja Teol. - Filosofijos F-to Filosofijos skyriaus žurnalą „Athenaeum“.

Grinius J.

Visuotinės literatūros istorija (drauge su J. Ambrazevičiumi ir A. Vaičiulaičiu), Kaunas, 1932, II, 264; Kaunas, 1934, I2, 304.
Putino lyrika, Kaunas, 1932, 108.
Putino „Altorių šešėly“: „Židinys“, 1 (1933), 43—53; 1 (1934), 112—121.
Vienažindžio poezija: „Athenaeum“, (1934), 98—125.
Prancūzai integralinės poetikos kūryboj: „Suvažiavimo darbai“, Kaunas, 1937, II, 247—256.
Šviesusis Tėvynės Sargo asmuo: „Židinys“, 5—6 (1933), 470—475.
Grožis ir erotika: „Lietuvos Mokykla“, 1 (1934), 12—24.
Kūrėjas ir kūryba: „Lietuvos Mokykla“, 2 (1934), 80—101.
Dailusis menas ir jo artimieji tikslai: „Logos“, 1 (1934), 58—83.
Victor Hugo: „Židinys“, 7 (1935), 52—59.
V. Mykolaičio „Naujoji Lietuvių Literatūra“: „Židinys“, 5—6 (1936), 612—621.

Gruodis St.

Negimusios gyvybės panaikinimas, Kaunas, 1935, 130.
Ogino Knaus teorija dorovės atžvilgiu: „Tiesos Kelias“, 2, 4, 6 (1936), 79—88, 222—232, 327—339.
Eutanazija: „Soter“, 1—2 (1936), 3—16, 95—113.

Ivinskis Z.

Geschichte des Bauerstandes in Litauen, Berlin, 1933, 264.
Lietuvos prekyba su Prūsais, Kaunas, 1934, 1 dal., 208.
Krikščioniškosios Vakarų Europos santykiai su pagoniškąja Lietuva: „Athenaeum“, 1 (1933), 135—144.
Motiejaus K. Liubauskio mokslo darbai Lietuvos istorijos srityje: „Židinys“, 8—9 (1933), 164—171.
Užsieniuose lietuvių ir apie Lietuvą rašytos disertacijos: „Bibliografijos Žinos“, 2 (1933), 72—75.
Senosios Lietuvos ūkis: „Vairas“, 7 (1934), 287—301.
Vokietijos kultūrkampfo priežastys ir jo padariniai: „Židinys“, 3 (1934), 279—285.
Didžiosios Europos valstybės 1898—1914 ir Didžiojo Karo priežastys: „Židinys“, 7 (1934), 1—13.
Kovos bruožai dėl Žemaičių ir jų sienų: „Athenaeum“, (1935), 54—117.
Jogailos santykiai su Kęstučiu ir Vytautu iki 1392 m.: „Jogaila“, Kaunas, 1935, 45—79.
Jogaila valstybininkas ir žmogus: „Jogaila“, Kaunas, (1935), 309—328.
Kariuomenės vaidmuo, Lietuvos valstybę atstatant: „Židinys“, 7 (1935), 31—40.
Lietuviai Brausbergo kunigų seminarijoje XVI—XVIII šimtm.: „Tiesos Kelias“, 7—8 (1935), 407—413.

Lietuvos istorijos problemos: „Naujoji Romuva", 12 (1935), 288—293.
Karalienės Barboros Radvilaitės drama: „Naujoji Vaidilutė", 8—10 (1935), 312—321, 376—380.
Bibliografinė senovės lietuvių religijos ir mitologijos medžiaga: „Soter", 2 (1935), 133—161; 1 (1936), 55—96; 2 (1936), 54—94.
Saulės — Šiaulių kautynės 1236 m. ir jų reikšmė: „Karo Archyvas", VII (1936), 5—50.
Senosios Lietuvos vaidmuo Europos istorijoje: „Židinys", 5—6 (1936), 507—516.
Eilėtoji Livonijos kronika ir jos autentiškumas: „Židinys", 10 (1936), 289—302.
Simanas Daukantas ir Lietuvos istorija: „Naujoji Romuva", 11 (1936), 247—250.
Lietuvių kultūros istorikas Simanas Daukantas: „Naujoji Romuva", 12 (1936), 275—278.
Pilėnai ir Margis prieš 60 metų: „Kardas", 23 (1936), 3 psl. ir 4°.
Lietuvos istorijos 1385—1569 metų laikotarpis: „Lietuvos istorija", (red. A. Šapoka), Kaunas, 1936, 102—255.
Senosios lietuvių kultūros problemos: „Naujoji Romuva", 4—5 (1937), 93—99.
Antanas Alekna 1872—1930: „Suvažiavimo darbai", Kaunas, 1937, II, 416—424.
Durbės mūšis 1260 m. ir jo politinis vaidmuo: „Karo Archyvas", VIII (1937), 1—60.
Steponas Batoras ir Lietuva: „Kardas", 4 (1937), 4 psl. in 4°.

Yla St.

Lietuvių Apologetinės Literatūros Bibliografija, Kaunas, 1935, 54.
Religinio momento mūsų organizacijose ir gyvenime pabrėžimo reikalas ir jo realizacijos perspektyvos: „Tiesos Kelias", 7—8 (1936), 414—421.
Albanas Štolcas: „Tiesos Kelias", 9 (1936), 480—498.

Kuraitis Pr.

Ontologija, Kaunas, 1933, II, 168.
Įvadas į Hegelio filosofiją ir jo pagrindų kritišką įvertinimą: „Logos", 2 (1934), 129—160; 1 (1936), 65—80.
Nacionalizmas krikščioniškosios doktrinos šviesoje: „Suvažiavimo darbai", Kaunas, 1937, 305—323.
Redaguoja žurnalą „Tiesos Kelias".

Maceina Ant.

Kultūros filosofijos įvadas, Kaunas, 1936, 225.
Prometeizmo persvara dabarties kultūroje: „Židinys", 8—9 (1935), 138—153.
Kūrybos problema: „Logos", 1 (1935), 65—80.
Pedagoginio vitalizmo problema: „Židinys", 5—6 (1935), 535—549.
Ugdytojas ir ugdytinis: „Logos", 2 (1935), 97—124.

Lavinimas ir auklėjimas: „Lietuvos Mokykla", 1 (1936), 14—28.

Prof. St. Šalkauskio pedagogika: „Lietuvos Mokykla", 5 (1936), 329—348.

Osvaldo Spenglerio palikimas: „Židinys", 8—9 (1936), 126—140.

Pirminės kultūros pagrindai: „Logos", 1—2 (1936), 1—48, 113—154.

Pedagoginio santykiavimo problema: „Lietuvos Mokykla", 1 (1937), 1—9.

Ideologiniai šių dienų pedagogikos pagrindai: „Suvažiavimo darbai", Kaunas, 1937, II, 159—194.

Malakauskis P.

Bažnytinės teisės (įvadas), Kaunas, 1932, 120.

Moterystės teisės[2], Kaunas, 1932, 511.

Moterystė, Kaunas, 1933, 66.

Prigimtinė teisė, Kaunas, 1934, 116; Kaunas, 2, 1936, 168.

Baudžiamosios teisės[2], Kaunas, 1934, 335.

Dvi numirusių vietos — kapinės ir krematorija, Kaunas, 1936, 54.

Provincinis susirinkimas: „Soter", 2 (1934), 130—142.

Mišių stipendijų istorija: „Soter", 1 (1935), 49—60.

Šv. P. Marijos ir šv. Juozapo moterystė: „Soter", 2 (1935), 128—132.

Tradicijos sąvoka: „Soter", 1 (1936), 17—23.

Redaguoja Teol. - Filosofijos F-to Teologijos skyriaus žurnalą „Soter".

Malinauskas Ign.

Lietuvių kalbos gramatika pratimais (drauge su J. Talmantu), Kaunas, 1936: V-jam pradžios mokyklos skyriui — 112 psl. ir VI-jam pr. m. sk. — 82 psl.

Mūsų gintarai — lietuvių kalbos skaitymai V-jam pradžios mokyklos skyriui (drauge su J. Talmantu), Kaunas, 1936, 208.

Praktiškieji rašiniai mokykloje: „Lietuvos Mokykla", 3 (1935), 155—167.

Mokėkime klausti ir rinkti atsakymus: „Tautos Mokykla", (1935), 63—68 in 4°.

Vaikų rengimas savarankiškam rašinėliui: „Tautos Mokykla", (1935), 84—89 in 4°.

Nurašinėjimo ir diktantų vaidmuo, mokant rašybos: „Tautos Mokykla", (1935), 349—351 in 4°.

Būsimųjų miestiečių tipas: „Naujoji Romuva", 44 (1936), 868—870 in 4°.

Redaguoja žurnalą „Lietuvos Mokykla".

Pankauskas J.

Psichinė realybė ir jos ypatybės: „Logos", 2 (1934), 113—128.

Svarbesniosios srovės naujoj psichologijoj: „Suvažiavimo darbai", Kaunas, 1935, I, 291—320.

Vergleich isolierter und rhythmisch gebundener Zeitstrecken: „Neue Psychologische Studien", IX 3 (1936), 239—266.

Psichinės plėtotės esmė: „Logos", 1 (1936), 49—64.

Sielos problema naujoj psichologijoj: „Židinys", 12 (1936), 535—543.

Penkauskas Pr.

Lotynų kalbos gramatika (fonetika ir morfologija), Kaunas, 1933, 148.

Lotynų kalbos chrestomatija, Kaunas, 1933, 208.

Lietuvos istorijos vadovėlis, Kaunas, 1934, 131.

Lietuvos istorijos versmių leidimas: „Suvažiavimo darbai“, Kaunas, 1935, 359—392.

Šv. Senojo Įstatymo istorija[5], Kaunas, 1935, 146.

Šv. Naujojo Įstatymo istorija[5], Kaunas, 1935, 132.

Račkauskas M.

Graikų kalbos sintaksė, 1934 m., 127.

Horacijaus parinkti eilėraščiai, 1934, 188.

Reinys M.

Iš vaiko religijos psichologijos: „Soter“, 1 (1932), 3—14.

Introspekcijos metodas: „Logos“, (1932), 38—50.

Religinis jaunimo sąmoninimas: „Jaunimo Vadas“, 8—9 (1932), 113—117, 131—134.

Motinos meilė psichologijos šviesoje: „Naujoji Vaidilutė“, 5—6 (1933), 192—200.

Instinktas: „Logos“, (1933), 53—71.

Iš mokyklos psichologijos: „Lietuvos Mokykla“, 2 (1934), 69—80.

Aukštoji katalikų mokykla Lietuvoje: „Židinys“, 5—6 (1934), 489—496.

Mokslinio pažinimo kilmė žmogaus psichikoje: „Logos“, 1 (1934), 8.

Religijos psichologijos vaizdas: „Soter“, 2 (1934), 114—129.

Psichologijos reikšmė mokslui ir gyvenimui: „Logos“, 2 (1934), 97—112.

Pasaulėžiūra ir gyvenimas: „Naujoji Vaidilutė“, 11—12 (1934), 412—415.

Krikščionybė — tautų kultūrintoja: „Naujoji Vaidilutė“, 2 (1935), 49—55.

Iš katalikų akcijos literatūros italų kalba: „Tiesos Kelias“, 3 (1935), 169—175.

Religinimo logika: „Tiesos Kelias“, 12 (1935), 655—670.

Mokslo sintezės keliais: „Logos“, 2 (1935), 146—158.

Subjektyvaus objektyvaus problema: „Suvažiavimo darbai“, Kaunas, 1937, II, 145—155.

Skvireckas J.

Šv. Raštas (vertimas ir aiškinimas), Kaunas 1932, IV, 949.

Naujasis Testamentas[2] (vertimas), Kaunas, 1936, 765 in 16°.

Šalkauskis St.

Lietuvių tauta ir jos ugdymas, Kaunas, 1933, 196.

Bendrieji pedagogikos pagrindai, Kaunas, 1935; Kaunas, [2]1936, 53.

Terminologijos teorija ir lietuviškoji filosofijos terminija (Terminų kategorijos): „Logos“, 1 (1934), 1—58.

Lavinimo mokslas: „Lietuvos Mokykla“, 1 (1936), 3—13.

Protinimo organizacija: „Lietuvos Mokykla", 2 (1936), 81—95.
Išviršinės protinimo sąlygos: „Lietuvos Mokykla", 3 (1936), 161—172.
Išvidinės protinimo sąlygos: „Lietuvos Mokykla", 4 (1936), 241—251.
Mokomasis lobis ir jo santvarka: „Lietuvos Mokykla", 6—7 (1936), 401—412.
Bendroji protinimo metodika; „Lietuvos Mokykla", 8—9 (1936), 481—491.
Mokymo metodai: „Lietuvos Mokykla", 10 (1936), 561—569.
Mokymo lytis: „Lietuvos Mokykla", 11—12 (1936), 641—648, 743—750.
Jaunesniojo mokslo personalo pasiruošimas profesūrai (Keli aukštosios autodidaktikos bruožai): „V. D. Universiteto Žinios", 5 (1936), 132—143.
Ideologiniai dabarties krizių pagrindai ir katalikiškoji pasaulėžiūra: „Suvažiavimo darbai", Kaunas, 1937, II, 45—80.

Totoraitis J.

Žemaičių Kalvarija, Marijampolė, 1937, 70.
Marijonų vienuolija nuo 1864 m. iki atgaivinimo: „Tiesos Kelias", 9—11 (1936), 457—468, 525—541, 605—619.
Būdingieji Sūduvos arba Užnemunės istorijos bruožai: „Suvažiavimo darbai", Kaunas, 1937, II, 259—282.

Venckus Pr.

Fundamentalinės teologijos paskaitos, Kaunas, 1932 (įvadas); Kaunas, 1933, 2 dal., 156; Kaunas, 1935, 4 dal., 82.
Be Bažnyčios nėra išganymo: „Soter", 2 (1932), 33—42.
Kat. Bažnyčios gyvenimas — argumentas apologetikai: „Soter", 1 (1933), 50—64.
Bausmių amžinumas ir Dievo gerumas: „Soter", 1 (1934), 78—90.

HUMANITARINIŲ MOKSLŲ FAKULTETAS.

I. Mokslo personalas ir jo darbai.

1. Per paskutiniuosius penkerius metus Fakulteto mokslo personalo sudėtyje yra įvykusių gana stambių atmainų. Pirmiausia vyresnysis Fakulteto personalas laimėjo jauną mokslo jėgą — kalbininką doc. Antaną Salį, kuris 1932 m. spalio mėn. 1 d. atėjo iš Teologijos Filosofijos Fakulteto ir kuriam buvo pavesta lyginamosios kalbotyros katedra.

Nuo 1933 m. vasario mėn. 1 d. pradėjo eiti doc. pareigas priv. doc. Jurgis Baltrušaitis. Dabar jis skaito visuotinės meno istorijos kursus. Tais pačiais 1933 m. pavas. semestre iš Prahos Kaunan atvyko prof. Jonas Lappo; tai senas prieškarinės Rusijos universitetų o. profesorius ir mūsų kraštui gerai žino-

mas savo Lietuvos istorijos, ypač jos statuto tyrinėjimais. Fakultetas jį pasikvietė į mokslo darbą, pavesdamas jam skaityti Lietuvos istorijos kursus.

Ypatingai laimingi Fakultetui buvo 1932 m. Nuo tų metų rudens semestro pradėjo stoti į mokslo personalo eiles, jau paties Fakulteto auklėtiniai:

a) Jonas Dumčius, pasitraukus K. Kepalui, buvo išrinktas klasikinės filologijos katedrai graikų ir lotynų kalbų lektorium nuo 1932. IX. 1 d.

b) Juozas Jakštas, iš pradžios visuotinės istorijos, paskui klasinės filologijos katedrai išrinktas vyr. asist. nuo 1932. IX. 1 d. ir pavesta jam skaityti Graikų ir Romos istoriją.

c) Adolfas Šapoka išrinktas Lietuvos istorijos katedrai vyr. asist. nuo 1932. IX. 1 d.

d) Jonas Puzinas išrinktas naujai įsteigtai etnikos katedrai vyr. asist. nuo 1934. X. 1 d. ir skaito Lietuvos archeologijos ir Europos proistorės kursus.

e) Jonas Balys buvo išrinktas etnikos katedrai vyr. asist. ir skaitė tautosakos dalykų kursus, tačiau jis dirbo tiktai vienerius metus nuo 1934. XI. ligi 1935. IX. 1 d.

f) Kazys Alminauskas išrinktas germanistikos katedrai vyr. asist. nuo 1935. V. 24 d. Tuo būdu germanistikos katedros vokiečių filologijos skyrius dabar turi du jaunesn. personalo narius.

g) Juozas Baldauskas išrinktas etnikos katedrai neetatiniu, paskui nuo 1936. I. 1 d. etatiniu vyr. asistentu.

Šitie visi jaunesn. mokslo personalo nariai yra mūsų fakulteto auklėtiniai ir specializavęsi aukštuosiuose užsienių mokslo centruose, išskyrus J. Baldauską, kuris iki šiol negalėjo išvykti kitur.

Šiais pastaraisiais metais fakultetas įsigijo ir naujų svetimųjų kalbų lektorių:

a) Elena Šveikauskaitė išrinkta lenkų kalbos lektore nuo 1932. X. 10 d. į pasitraukusio J. A. Herbačiausko vietą. Ji yra baigusi Panevėžio lenkų gimnaziją ir Krokuvos universiteto lenkų filologijos skyrių.

b) Martinas Lingsas išrinktas anglų kalbos lektoriumi nuo 1935. I. 15 d. į pasitraukusių O. Pakštienės ir paskui A. Patersono vietą. M. Lingsas yra Anglijos pilietis, baigęs

Oxfordo universiteto filologijos skyrių ir tenai gavęs M. A. laipsnį.

c) Raymondas Schmittleinas priimtas prancūzų kalbos lektoriumi nuo 1934. IX. 1 d. Jis yra Prancūzijos pilietis ir tenai baigęs aukštuosius mokslus. Tuo būdu romanistikos katedra įsigijo antrą prancūzų kalbos lektorių.

d) Knut-Olaf Falkas — švedų kalbos lektorius nuo 1935. III. 15 d. Nesant švedų kalbos ir literatūros katedros, jis skaito neprivalomus švedų kalbos, literatūros ir kultūros kursus.

Fakultetas, kad ir nesant atitinkamų etatų, įtraukė į darbą dar šiuos savo paruoštus žmones:

a) Kazį Dausą neetatiniu vyr. asist. filosofijos katedrai,

b) Vincą Maciūną neetatiniu vyr. asistentu lituanistikos katedrai ir

c) Antaną Vasiliauską neetatiniu vyr. asistentu visuotinės istorijos katedrai diplomatikai ir paleografijai skaityti. Šie dalykai yra numatyti mūsų planuose, tik dėl specialisto stokos jie nebuvo skaitomi.

Jie visi trys yra baigę mūsų fakultetą, gavę užsienines stipendijas specializavosi savo pasirinktose mokslo srityse. Dabar jie atlieka Fakulteto jiems pavestus mokslo darbus, tačiau, nesant etatų, jiems jokio atlyginimo f-tas negali mokėti.

d) Nuo 1933 m. rudens semestro kviečiamas skaityti Lietuvos diplomatikos kurso teisėjas K. Jablonskis.

e) Be to, 1936 m. lapkričio mėn. 13 d. habilitavosi mūsų Fakultete baigęs Teologijos Filosofijos fakultetą ir tenai gavęs istorijos daktaro laipsnį Jonas Matusas. Jam Fakultetas šį 1937 m. pavasario semestrą yra pavedęs skaityti mūsų Fakulteto istorijos skyriaus studentams privalomą Prūsų žemės istorijos 2 sav. val. kursą.

Per paskutiniuosius penkerius metus Fakultete skaitė kursus dar ir kitų f-tų dėstytojai, būtent: Teisių Fakulteto prof. V. Biržiška ir prof. A. Janulaitis; Matematikos Gamtos Fakulteto priv. doc. M. Kvašninas Samarinas ir šį 1937 m. pakviestas skaityti istorijos geografijos kursą Matematikos Gamtos Fakulteto ekstr. prof. K. Pakštas. 1933 m. rud. semestre skaitė G. Devoto, Paduos universiteto profesorius.

2. Katedrų ir etatų atžvilgiu įvyko kalbamuoju metu šiokios atmainos:

a) Nuo 1934 m. gegužės mėn. 1 d. panaikintas semitologijos jaun. mokslo personalo etatas ir romanistikos katedrai pridėtas vienas jaun. mokslo personalo etatas.

b) Nuo 1934 m. rugsėjo mėn. 1 d. įsteigta nauja etnikos katedra su vienu vyr. ir vienu jaun. mokslo personalo etatu.

c) Nuo 1935 m. liepos mėn. 1 d. panaikintas filosofijos katedros vienas vyr. mokslo personalo etatas.

3. Humanitarinių Mokslų Fakulteto mokslo personalo darbas eina keliomis sritimis. Pirmiausia jam tenka susirūpinti žinių teikimu savo klausytojams. Todėl paskaitų ruošimas ir jų skaitymas užima jiems gal daugiausia laiko. Čia tenka pastebėti, kad nors daugumas mokslo personalo dirba nuo pat Universiteto įsikūrimo, tačiau tiktai bendrieji pagrindiniai dalykų kursai kartojasi, visi gi kiti, t. v. specialūs, kone visų dėstytojų skaitomi vis nauji, ir juos reikia visai naujai ruošti. Tokių specialių kursų skaičius dažnai prilygsta pagrindinių skaičių. Jie turi dažnai didesnės reikšmės negu pagrindiniai, nes jais klausytojai įvedami į mokslą ir jo tyrimo metodus. Ir pagrindiniai kursai, nors jie pagal mūsų reguliaminą kartojami kas dveji metai, jų paruošimai kiekvieną kartą vis nauja medžiaga papildomi ir perdirbami naujai. Seminarų darbai — tai mūsų fakulteto laboratorijos: čia dėstytojas turi vadovauti savarankiškiems pasirinktų problemų tyrimams ir padėti ieškoti naujų rezultatų. Rūpestingam tokių darbų vedėjui pasiruošimas seminarui, jei ne daugiau, tai bent tiek laiko atima, kiek ir pasiruošti pačiai paskaitai. Seminarų darbams atlikti veikia šios mokslo įstaigos ar seminarai*:

a) Eksperimentinės psichologijos ir pedagogikos institutas; vedėjas e. o. prof. J. Vabalas - Gudaitis.

b) Vokiečių kalbos ir literatūros seminaras; vedėjas o. prof. H. Engertas.

c) Istorijos seminaras; vedėjas o. prof. L. Karsavinas.

Čia veikia: a) Lietuvos istorijos seminaras (vedėjas I. Jonynas) ir Rytų istorijos seminaras (vedėjas e. doc. par. M. Ar-

---

* Koki kursai buvo skaitomi ir vedami seminarai: žiūr. paskaitų tvarkaraščius 1932—1937 m.

cimavičienė. b) Lietuvos meno istorijos seminaras (vedėjas doc. P. Galaunė).

d) Filosofijos seminaras; vedėjas o. prof. V. Sezemanas. Čia veikia ir antras filosofijos seminaras (vedėjas o. prof. I. Tamošaitis).

e) Vakarų Europos literatūros seminaras; vedėjas e. o. prof. V. Dubas (Prancūzų filolog.). Čia veikia ir a) anglistikos seminaras (vedėjas doc. Pr. Augustaitis) ir b) semitologijos seminaras (vedėjas doc. N. Šapira).

f) Slavų kalbų ir literatūrų seminaras; vedėjas o. prof. V. Krėvė Mickevičius.

g) Klasikinės filologijos seminaras; vedėjas o. prof. V. Šilkarskis (Graikų sk.). Lotynų kalbos ir literatūros seminaras; vedėjas e. o. prof. Pr. Brenderis.

i) Lietuvių kalbos ir literatūros seminaras; vedėjas o. prof. M. Biržiška. Čia veikia dar a) n. lietuvių literatūros seminaras (vedėjas e. o. prof. V. Mykolaitis), b) lietuvių kalbos seminaras (vedėjas doc. Pr. Skardžius).

j) Lyginamosios kalbotyros seminaras; vedėjas e. doc. p. A. Salys.

y) Teatro seminaras ir muziejus; vedėjas e. o. prof. B. Sruoga.

k) Tautosakos komisija. Pirmininkas o. prof. V. Krėvė Mickevičius.

Tautosakos komisija išleido iki šiol „Mūsų Tautosakos“ 10 knygų; jos buvo spaudai paruošta ir pradėta jau leisti lietuvių pasakos, legendos ir poringės. Pasakų buvo išleista 3 knygos ir poringių irgi 3 knygos. Be to, buvo ruošiamasi išleisti lietuvių liaudies dainų compendium'as, bet tasai darbas čia buvo sustabdytas, įsteigus Tautosakos Archyvą ir, Ministerių Kabineto nutarimu, perkėlus tenai visą komisijoje turimą tautosakos medžiagą.

Kita sritis, neminint atskirų leidinių, kur spausdinami mūsų fakulteto personalo mokslo darbai, yra fakulteto skyrių leidžiamieji žurnalai:

a) Filosofijos - pedagogikos skyriaus — „Eranus“; red. ord. prof. I. Tamošaitis,

b) Literatūros skyriaus — „Darbai ir Dienos“; red. o. prof. V. Krėvė Mickevičius,

c) Kalbotyros skyriaus — „Archivum Philologicum"; redakt. doc. Pr. Skardžius,

d) Humanitarinių Mokslų Fakulteto Raštai; red. o. prof. V. Krėvė Mickevičius,

e) „Mūsų Tautosaka"; redagavo o. prof. V. Krėvė Mickevičius.

Žurnaluose dedami originalūs mokslo tyrinėjimai, geresni studentų diplominiai darbai ir daktorantų disertacijos. Pastaruoju metu labai gyvai pradėjo dalyvauti trumpesniais ar ilgesniais straipsniais ir studijomis mūsų jaunesnysis mokslo personalas, daug žadąs mūsų jaunam mokslui.

Minėtų žurnalų pasirodymo laikas iš anksto nenumatytas. Tai priklauso nuo prisirinkusios medžiagos ir dar labiau nuo turimų lėšų.

Negalima čionai nepaminėti, kad kone visas mūsų mokslo personalas bendradarbiauja Lietuviškoje Enciklopedijoje. Kalbotyra, literatūra, istorija, filosofija, pedagogika, meno istorija — yra mūsų Fakulteto personalo straipsniais aprūpinama*).

Fakultetas, dirbdamas minėtą mokslo darbą, ne be to, kad nematytų to darbo trūkumų spragų ir kliūčių, kurias pašalinus galima būtų susilaukti geresnių rezultatų.

Didžiausia mūsų Fakulteto sėkmingam darbui dirbti spraga tai geros pagrindinės bibliotekos ir seminarų knygų stoka. Jeigu kitų pritaikomųjų mokslų srityse galima naudotis jau kartą įsigytais aparatais ir kitomis mokslo priemonėmis, tai mūsų vieninteli aparatai ir mokslo priemonės yra tiktai knygos. Be jų neįmanoma joks mokslo darbas, dėl knygų stokos dažnai išeina silpnesni diplominiai darbai, dėl to atitinkami gali būti mokslo personalui ir klausytojams statomi reikalavimai. Iki šiol Universiteto Biblioteka tebeguli įgrūsta į buvusios spaustuvės tamsų rūsį ir, kaip matyt iš Universiteto Rektoriaus pranešimo š. m. vasario mėn. 16 d., artimesnėj ateity net nenumatoma pasirūpinti jai tinkamesne patalpa. Seminarų knygoms įsigyti šiais pasunkėjusiais mūsų valstybei metais lėšos ir buvo sumažintos. Ypač didelį knygų trūkumą jaučia mūsų fakulteto svetimų kalbų prancūzų, anglų, visuotinės istorijos ir kitų mokslų skyriai. Kiek gal geriau yra aprūpinti Lituanis-

---

* Žymesnių mokslo darbų sąrašą žiūr. straipsnio gale.

tikos dalykai, bet ir jie negali pasigirti reikiamos medžiagos pakankamumu. Patsai mokslo personalas yra jaunas, kiek didesnių išteklių ir santaupų neturi, todėl ir brangesnių, retesnių leidinių negali įsigyti.

Toliau jaučiama glaudesnio bendradarbiavimo stoka su žymesniais mokslinio pasaulio centrais užsieniuose. Mokslinėms komandiruotėms į užsienius fakultetas savo lėšų visai neturi. Jeigu vienam kitam atostogų metu ir pavyksta savo lėšomis dalyvauti kuriame mokslo kongrese, tai tuo reikia ir pasitenkinti. Ilgesnėms studijoms išvykti nedaug kas turi lėšų, be to, ir statutas to išvykimo nenumato, jei bent tiktai susirgus sveikatai pataisyti. Tiesa, statutu numatomos kas penkeri metai vienerių metų atostogos su pagrindine alga, bet tai tiktai e. ord. ir ordin. profesoriams. Bet ir profesoriui, turinčiam šeimą, vargu tokios atostogos užsieny, jeigu jis neturi santaupų, gali būti įmanomos.

4. **Fakulteto sumanymai ir pageidavimai.** — a) Fakultetas visados turėdavo galvoj, kad jo vienas svarbesnių uždavinių yra kurti savą lietuvišką kultūrą, tirti savo kraštą, praeities istoriją, gamtą, kalbą ir t.t. Todėl Fakulteto Taryba 1934 m. rugsėjo mėn. nutarė rūpintis Lituanistikos Instituto įkūrimu. Buvo išrinkta komisija iš prof. V. Krėvės Mickevičiaus, M. Biržiškos, I. Jonyno ir doc. Pr. Skardžiaus instituto statuto projektui paruošti, kuris 1935 m. sausio mėn. 25 d. buvo Tarybos apsvarstytytas, priimtas ir pavestas tai pačiai komisijai rūpintis jo įgyvendinimu.

b) Lietuvos Universiteto statute buvo numatyta archeologijos katedra, tačiau 1930 m. pakeitus Universiteto statutą ir etatus, archeologijos katedra neįtraukta. Fakultetas negalėjo nematyt tokios didelės spragos mūsų Fakultete, kaip Lietuvos archeologijos katedros apleidimas, juo labiau, kad net svetimtaučiai pradėjo mūsų senienų iškasenomis rūpintis. Todėl 1931 m. spalių mėn. Fakultetas tiems dalykams tirti buvo numatęs Lietuvos kultūros istorijos katedros įsteigimą ir paruošęs vyriausybei tam tikrą memorandumą. Lietuvos archeologijos dalykams studijuoti atsiradus specialistams, ta proga pasinaudojus, vėl iškilo Fakulteto atskiros katedros įsteigimo klausimas, ir Taryba 1936 m. vasario mėn. 7 d. nutarė paruošti vyriausybei memorandumą apie tokios katedros reikalingumą,

tarp kitko motyvuodama ir tuo, kad jau yra paruoštas tam reikalui specialistas, Dr. Jonas Puzinas.

c) Fakulteto etatų padidinimo klausimas irgi jau seniai rūpėjo Fakultetui.

Jisai vis darėsi skaudesnis, kada vis labiau brendo naujų mokslų jėgų Fakultetui paruošimo reikalas. Universiteto statuto nenumatytas mūsų visoms Fakulteto katedroms asistentų institutas, neskaitant lektorių. Paruošęs naujas mokslo jėgas, Fakultetas negali jų įtraukti į Fakulteto darbą, nes, nesant atitinkamų etatų, negali jiems mokėti jokio atlyginimo. Visa eilė mūsų jaunų mokslo jėgų jau dirba Fakulteto atitinkamose katedrose ir, senesniems išėjus į pensiją ar išmirus, jie užims jų vietas. Tačiau kiti, pasiruošę mokslo darbui, A. Vasiliauskas, K. Dausa, V. Maciūnas, dirba, Fakultete nesant etatų, be atlyginimo. Dar ir daugiau ruošiasi jaunų žmonių mokslo darbui, pav., P. Jonikas; be to, yra numatytų kandidatų ir neturinčioms katedroms dar iki šiol įpėdinių, bet nesant etatų jų kviesti Fakultetas negalės. Remdamasis šiais sumetimais, Fakultetas 1936.X.30 d. nutarė kreiptis į Vyriausybę su prašymu įsteigti toms katedroms jaun. mokslo personalo etatus, kurios tokių etatų dar neturi.

c) Praėjusį 1936 m. rud. semestrą vėl kilo Lietuvos Metrikos grąžinimo klausimas, kaip yra numatyta Lietuvos taikos sutarty su SSSR. Lietuvos istorikams tai būtinas šaltinis jų studijoms. Tuo klausimu Fakulteto dėstytojas K. Jablonskis buvo įteikęs Fakulteto Tarybai memorandumą. Taryba tam karštai pritarė ir kreipėsi į Vyriausybę atitinkamu raštu.

f) Galiausiai vienas aktualiausių Fakulteto reikalų tai Fakulteto mokslo planų peržiūrėjimo ir pertvarkymo klausimas. Penkiolikos metu prityrimas iškėlė aikštėn mokslo planų trūkumus, netikslumus ir jų atsilikimą nuo gyvenimo. Pirmaisiais mūsų nepriklausomojo gyvenimo metais mūsų mokyklai daugiau reikėjo mokytojų su universalesnėmis žiniomis, todėl ir Fakultetas norinčiam gauti Fakulteto baigimo diplomą nustatė jam išeiti, be bendrųjų dalykų, dar tris atskirų dalykų grupes. Šiandien, kada reikia daugiau specialistų, atsirado reikalas, mažinant dalykų skaičių, juos gilinti. Fakulteto Taryba 1935 m. gegužės mėn. 24 d. išrinko komisiją iš prof. V. Sezemano, prof. I. Jonyno ir doc. Pr. Skardžiaus peržiūrėti visam Fakulteto reguliaminui ir paruošti naujam projektui, atsižvel-

giant į specialybės pagilinimą ir paliekant kitų dalykų tik tiek, kiek jų būtinai reikalinga būsimam mokytojui ar šiaip vieno ar kito dalyko specialistui. Reguliamino projektas jau baigiamas svarstyti ir tikimasi, kad iki kitų mokslo metų pradžios jis bus priimtas.

II. Fakulteto klausytojai ir jų darbai.

Humanitarinių Mokslų Fakulteto klausytojų skaičius nuo 1932 m. pavas. semestro iki 1936 m. rud. sumažėjo iš 676 iki 333, t. y. visu 50%. Tačiau jų darbingumas žymiai pakilo. Per pirmutinį dešimtmetį ir iš dvigubo, galima sakyti, klausytojų skaičiaus, iki 1932. II. 16 d. baigė mūsų Fakultetą tiktai 78 žmonės, tuo tarpu per tiktai paskutinius penkerius metus ir iš viso per pus mažesnio studentų skaičiaus, iki 1937.II.16 d. baigė 148 žmonės. Čia daug turėjo prisidėti paties mokslo personalo didesnis prityrimas ir sugebėjimas tą darbingumą sužadinti ir praktiškesnius darbo metodus nurodyti. Be to, praturtėjo mūsų biblioteka, seminarų knygų skaičius išaugo ir atsirado vadovėlių ir kitų mokslo priemonių pasiruošti egzaminams ir žinioms pagilinti. Čia vėl netoks didelis procentas Fakulteto klausytojų nubėgo į tarnybas, kaip buvo daroma pirmuoju Universiteto gyvenimo dešimtmečiu. Paskutinio penkmečio baigusieji klausytojai šitaip dalijami skyriais:

a) Filologijos skyrių (lituanistika, slavistika, germanistika, anglistika, romanistika, semitologija ir klasik. filologija) . . . . baigė 99
b) Istorijos skyrių . . . . „ 39
c) Pedagogikos skyrių . . . . „ 8
d) Filosofijos skyrių . . . . „ 2

Padidėjus baigusių skaičiui, pagerėjo baigiamieji egzaminai ir diplominiai darbai. Studentų visa eilė diplominių darbų yra patekus net į Fakulteto leidžiamus mokslo žurnalus, pav., J. Žiugždos *Žemaitės kūryba*, K. Dausos *Schellerio filosofija*, Maknickio *G. Landsbergis* ir kiti. Nepaisant tokio didelio Fakulteto klausytojų darbingumo pakilimo, pastaraisiais metais Fakultetas vis dėlto mano, kad jie toli gražu netaip pasiruošę turėtų išeiti į gyvenimą. Kone visiems su mažomis išimtimis dar trūksta platesnio apsiskaitymo, rimtesnio, gilesnio gyvenimo požiūrio ir tikro kultūringu-

mo. Ne viską galima suversti laiko dvasiai, — reikia ieškoti aplinkoj ir pačioj mokykloj tų faktorių, kurie stabdo mūsų jaunuomenės greitesnę pažangą. Be aukštesnių kultūrinių tradicijų, dar gana netobula aukštesnioji mokykla, ypač nė vienos svetimos kalbos nemokėjimas, trukdo tokiam jaunuoliui įsitraukti į rimtesnį darbą, ir, dar blogiau, verčia jį susižavėti pigiomis vertybėmis, jo draugo, gal dar žemesnio intelektualinio lygio, padaryta karjera, išsižadėti jaunosios širdies idealų ir t.t. Be to, didelė kliūtis sėkmingesniam darbui dirbti tai mūsų jaunuomenės neturtingumas, geros bibliotekos stoka ir t. t. Bet tai ne Fakulteto galioje šias kliūtis pašalinti!

Fakulteto dar skaudžiausia vieta — tai lietuvių kalbos mokėjimo klausimas. Aukštesnioji mokykla, deja, dar nesugeba išleisti abiturientų, gerai mokančių lietuvių kalbą, nes iki šiol dar ji vis neturėjo pakankamai gerų lituanistų mokytojų. Jeigu kurioj gimnazijoj yra geras lietuvių kalbos mokytojas, tai visų kitų dalykų mokytojai nedaug rūpinasi taisyklinga lietuvių kalba. Iki šiol, išskyrus mūsų Fakulteto lituanistikos skyrių, nesugeba nė Universitetas išleisti gerai mokančių lietuviškai.

Tačiau Fakultetas jau seniai yra nusistatęs, kad bent humanitarai, ne tik lituanistai, bet ir kitų skyrių klausytojai, negalėtų gauti Universiteto baigimo diplomo, kol jie neįrodys taisyklingai moką lietuviškai. Tasai nusistatymas kaskart vis su didesniu griežtumu yra vykdomas, ir jau jaučiami geresni rezultatai. Mūsų manymu, antroj eilėj, daugiau gero lietuvių kalbos mokėjimo turėtų reikalauti ir tie fakultetai, kurie ruošia mokytojus, pav., Matematikos Gamtos Fakultetas. Turėtų ateiti toks laikas, kada ne tik būsimas mokytojas, bet kiekvienas, kurį kitą Fakultetą baigęs, galėtų pasigirti taisyklingu kalbos mokėjimu.

Daktaro laipsnio suteikimas.

1934 m. balandžio mėn. 27 d. Fakulteto Taryba suteikė filosofijos garbės daktaro laipsnį Valstybės Prezidentui Antanui Smetonai jo 60 metų sukaktuvių proga.

1937 m. vasario mėn. 7 d. suteiktas vyr. asistentui Juozui Baldauskui filologijos daktaro laipsnis už išlaikytus tautosakos dalykų egzaminus ir apgintą disertaciją „Pirktinės vestuvės“.

Fakulteto suruošti vieši minėjimai.

1934 m. rud. semestre suruoštas prof. K. Būgos 10 metų jo mirties sukaktuvių minėjimas. Paskaitas skaitė: doc. Pr. Skardžius ir e. doc. p. A. Salys.

1935 m. birželio mėn. 4 d. V. Hugo 50 metų mirties sukaktuvių minėjimas. Paskaitas skaitė: prof. V. Dubas, lekt. R. Schmittleinas ir Prancūzijos ministeris Ristelhueberas.

1937 m. vasario mėn. 12 d. A. Puškino 100 metų mirties sukaktuvių minėjimas. Paskaitas skaitė: prof. V. Krėvė Mickevičius ir prof. B. Sruoga, studentai skaitė Šykštųjį Riterį ir kelis eilėraščius.

Spausdintieji darbai.

Arcimavičienė - Rudzinskaitė M.

Straipsniai:

Moters būklė senovės Egipte, 1932.

Faraonė Hatšepsut, 1932.

Tut - Anch — Amono kapas ir Tebų paminklai. 1934.

Wiperis kaip orientalistas. Švietimo Darbas, 1932.

Pasaulinis kongresas Romoje. Ibid. 45, 1935.

Vardo reikšmė Egipte, 1934.

Egipto ieroglifai, 1932.

Kasinėjimai prie Gize piramidžių. Naujoji Romuva, 7—9, 1935.

Augustaitis Pr.

Straipsniai „Lietuv. Enciklopedijoje“, Anglų ir Š. Amerikos rašytojai, raidėse A—D.

Baldauskas J.

Rūtos simbolis mūsų dainose. Gimtasis Kraštas, p. 232—237, 1935.

Palikuonys mūsų dainose. Ibid., p. 286—291.

Egzogamija mūsų dainose. Ibid., p. 29—37, 1936.

Pirktinės vestuvės. Mūsų Tautosaka, p. 3—121, 1935.

Apie šeimos kilmės problemą. Liet. Žinios, Nr. 258—263, 1936.

Tautosaka ir erotika (V. Krėvės Patarlės ir Priežodžiai I tom. recenzija). Kultūra, p. 62—67, 1935.

Rasizmas. Ibid., p. 3—12, 96—104.

V. Krėvė — tautosakininkas. Ibid., p. 740—746, 1936.

Lietuv. Encikloped. svarb. straipsn.; III t. Bitės Etnologijoj, Bitininkystė Lietuvoje, Bitininkystės Teisė, Bizantijos istorikai, Bizantijos literatūra; IV t. Borkus, Brahma, Brahman, Brahmanai, Brahmanas, Brahmanizmas, Brandos apeigos, Buddistų literatū-

ra, Buddizmas (su prof. Dovydaičiu), Burtai, Burtininkas, Burtų knygos; V t. Chasidizmas, Civilizacija, Clan, Daina, Dantė Alighieri.

Baltrušaitis J.

Problèmes de l'ogive et l'Arménie. Paris, 1936.

Lassarid ornaments. Oxford University Press.

Banevičius M.

Caras ir poetas (apie Puškino su Mikal. I santykius). Darbai ir Dienos 3, p. 50.

A. Puškino gyvenimas ir poezija. Hum. m. fak. leid. p. 320, 1935.

Biržiška M.

Vilniaus reikalu publicistiniai straipsniai. Mūsų Vilnius.

Argot, Arianizmas (drauge su prof. P. Jakubėnu), Arionai Lenkijoje ir Lietuvoje, Arkidiakonatai Lietuvoje, Arkivyskupas Lietuvoje, Arklys (kultūrinė reikšmė), Arklys ir meška, Arklių plaukas, Armėnų literatūra, Asilas mūsų vaizduotėje, Asiriologija, Assessor, Atgrąžtai, Atminimai, Atpuskas, Atsiminimai, Atžinda, Australiečių giminės ir kalba, Australiečių literatūra, Austrų literatūra, A u š r o s gadynė ir kitų smulk., iš viso 1180 str. Lietuvišk. Encikloped. 1932—1933, VIII—XV sąs.

Autonomistai, Autrimpas, Avlyde, Aveles ganyti, Avietėlė, Avis kultūros ir literatūros istorijoje, Boba, Bobianskis, Banduristas, Bangpūtys, Baranauskas Antanas, Barščaiski, Bartels, Bartėnai, Barzda, Barzdukai (su P. Dovydaičiu), Batai, Batvelis - Tortyhvuia. Liet. Encikloped. II t.

Baužas Ignas ir Ksaveras, Bėcus, Behm Jonas, Bellio ir Lancasterio mokymo būdas, Bem Juozas, Benerentano, Beniovskis, Bennigsen ir kt. Liet. Encikloped. III t.

Brodiniski, Brzozowski, Būdas senovės lietuvių, Budriai, Budrio korespondencijos, Bulharin, Cappelli, Catalani. Lietuv. Encikloped. IV t.

Ceprinskaitė, Chamisso ir Charkevičius, Chicagos lietuviai, Chłop polski, Chodani, Chodkevičiai, Chodzka, Chominskiai, Chorvatų literatūra, Ciepinski, Ciepliakas, Clevelando lietuviai. Liet. Encikloped. V t.

L. Rėzos Dainų III leidimas. 1935, p. XVI+172.

Bentham, Bernatavičius, Biblijos draugijos, Bieliukas Juozas, Biografija, Birutos daina, Blezdingėlė (šokis ir tautosakoje), Bobrovskis, Bogomilai. Liet. Encikloped. III t.

Bohlem, Bohomolec, Bokštai, Bokštas, Bonifratai, Borovskiai, Bostono lietuviai, Botyrius, Botvinko, Bože caria chrani, Bože coś Polskę, Brazilų literatūra ir kit. Liet. Encikloped. IV t.

Be to, dar Liet. Encikloped. I t. šie straipsniai: Amerikos lietuviai, Anafielas, Anykščių šilelis.

Brenderis Pr.

Zur Metrik der litauischen Hexameter von 1589. 1933, Archivum Philologicum IV, p. 35—45.

Zur Homonymie. 1933, Archivum Philologicum IV, p. 45—46.

Formalinis ir semasiologinis lotynų kalbos veiksmažodžių grupavimas. 1933, Archivum Phiologicum IV, p. 128—150.

Dėl Vergilijaus Aen. 6, 425, custode sepulto. 1933, Archivum Philologicum IV, p. 150—151.

Die griechischen Eigennamen in der litauischen Iliasübersetzung. 1934—1935, Studi Baltici IV, p. 1—17.

Lit. kitóniškas. 1935, Indogermanische Forschungen.

De duobus carminibus Lituanis Horatiano metro compositis. 1935, Archivum Philologicum V, p. 104—106.

Formalinis ir semasiologinis lotynų kalbos veiksmažodžių grupavimas. 1935, Archivum Philologicum V, p. 183—212 (tęsinys).

Q. Horatius Flaccus. Įvadas į Ars poetica (išvertė A. Churginas). 1936, Švietimo M-jos Knygų Leid. Kom. leidinys Nr. 469, p. 5—37.

Rašomosios lietuvių kalbos žodynas, lietuviškai - vokiška dalis (kartu su M. Niedermannu ir A. Sennu). 1933—1936, Heidelberg, II t. sąsiuv. 9—11.

Be to, eilė recenzijų:

Jėzaus Kristaus Evangelijos. Klaipėdoje. Spausta Britanijos ir Užsienių Biblijų Draugijos lėšomis, 1934: Archivum Philologicum V, p. 221—228, (1935).

G. Devoto. Gli antichi italici. Vallecchi editore Firenze 1934: Archivum Philologicum V, p. 230—231, (1935).

Dr. phil. Pranas Skardžius. Daukšos akcentologija, Kaunas, 1935. (Humanitarinių Mokslų Fakulteto raštai XVIII t.): Archivum Philologicum V, p. 231—238 (1935) ir eilė kitų.

Dubas V.

Straipsniai, įdėti į Liet. Enciklopediją apie romaniškuosius rašytojus B—D (daugiausia prancūzų), pav.: Balzac, Bernardin de S. Piere, Béranger, Beyle, Corneilles, Chateaubriand, Camóes, Cervantes, etc.

Darbų ir Dienų 4 recenzija, „V. D. Universiteto Žinios“ 2, 1936.

Engertas H.

Faust das Lebenswerk Goethes. Darbai ir dienos III, p. 22—46.

Metrische Studien zu Gedichten von Maironis I. Vilnius, II. Jūratė ir Kastytis. Darbai ir dienos IV, p. 191—217, 1935.

Aus litauischer Dichtung. Deutsche Nachdichtungen, Pribačio leid., p. 114. Kaunas, 1935.

Jakštas J.

Vokiečių ordinas ir Lietuva Vytenio ir Gedimino metu. Senovė I, II. 1935, 1936.

Jogailos ir Vytauto kovos su vokiečių ordinu. Rinkinys J o g a i l a. Kaunas, 1935.
Viduramžių pradžios problema. Židinys 3, 1935.
Romėniškasis patriotizmas ir krikščionybė. Židinys 2, 3, 1937.

J o n y n a s I.

Iš Mažosios Lietuvos istorijos. Rinkinys V a s a r i o 16-oji, p. 69—109.
Batorai, Steponas Batoras. Liet. Encikloped. ir atskirai, p. 24.
Bažnytinė unija. Liet. Enciklopėd. ir atskirai.
Straipsniai Liet. Enciklopėd.: Aukso Orda, Avramkos metraštis, kun. Baba, Barbora Radvilaitė, Barbora de Cilli, Zapolya, Bekėšai, Belzasirjo istorija, Berestečko kautynės, Bychovco kronika, Bieliovo kunigaikščiai, Bčelos kunigaikštystė ir kunigaikščiai Brelskiai.

G a l a u n ė P.

Dėl grafikos meno. Vairas 1, p. 4. 1934.
Kokia Lietuvai reikalinga meno mokykla. Vairas 2, p. 6. 1934.
Švedų liaudies meno paroda. Vairas 5, p. 6, 1934.
Pirmųjų Lietuvos litografijų istorijos bruožai. XXVII Knyg. Mėgėjų metrašt., p. 12, 1933.
Mūsų knygos kultūrėjimas. XXVII knyg. Mėg. metrašt., p. 5, 1933.
Mūsų menininkų grafiškų darbų registracija. XXVII Knyg. Mėg. metrašt. 1933.
Lietuvių meno raidos bruožai. Akademikas, 1936.

K a r s a v i n a s L.

Europos kultūros istorija, II t.
„ „ „ III t.
Valstybė ir demokratijos krizė. Židinys.
Europos kultūros istorija, IV t.
„ „ „ V t.
Eilė straipsnių Liet. Enciklopedijoje.
Poema o smerti (rusiška). Eranus II, 1932.

K r ė v ė M i c k e v i č i u s V.

Sparnuočiai liaudies padavimuose, p. 192. Kaunas, 1932.
Aitvaras liaudies padavimuose, p. 158, Kaunas, 1933.
Dzūkų poringės, p. 192, Kaunas, 1934.
Patarlės ir priežodžiai. I—III t. Kaunas, 1934—1937.
Mindaugo mirtis. Drama. Kaunas, 1935.

S t r a i p s n i a i

Krikštynų apeigos Dzūkijoj. Mūsų Tautosaka VII, p. 30—46.

R e d a g a v o

Mūsų Tautosaka V—X, 1932—1936.
Darbai ir Dienos III—VI, 1932—1937.

Lappo J.

1588 metų Lietuvos Statutas, I t., p. XV+473. Tyrinėjimas. Pirmoji dalis. Kaunas, 1934.
1588 metų Lietuvos Statutas, I t., p. X+591. Tyrinėjimas. Antroji dalis. Kaunas, 1936.
Istorinė Vytauto reikšmė. Praeitis II t., p. 1—71. Kaunas, 1933.
Istorijos dėstymo dalykas. Tautos Mokykla 9, 10, p. 166—168, 184—186. 1934.
Liublino unija ir Lietuvos valstybė. Vairas 4, p. 409—416, 1933.
Senosios Lietuvos teisinė sąmonė. Vairas 4, p. 433—441, 1934.
Lietuvių - lenkų respublikos susidarymas ir jos pobūdis. Vairas 3, p. 269—278, 1935.
Istoriški ryšiai lietuvių su čekais. Lietuvos Aidas (1814), 1933.
A. V. Florovskij, Čechi i vostočnyje slavjane (recenzija). Zeitschrift für Slavische Philologie XIII, Heft 1/2, S. 264—271. Leipzig, 1936.

Lazersonas Vl.

Psichoanalitinės teorijos bruožai. Kultūra 101, 102, 103. 1932.
Seksualinė pedagogika. Tautos Mokykla. 1933.
Mokinių interesai. Mokykla ir Visuomenė 1. 1933.
Mokinių psichografija. Mokykla ir gyvenimas. 1933.
Egzaminų klausimu. Mokykla ir Visuomenė. 1934.
Vaikai eidetikai. Lietuvos Vaikas.
Kas mokytojui žinotina apie vaikus eidetikus. Mokykla ir Visuomenė 11. 1934.
Vaikų vaizduotės reikšmė. Tautos Mokykla 1. 1935.
Genialių žmonių psichologija. Eranus III. 1935.
Mažamečių bei nepilnamečių nusikaltėlių klausimu. Tautos Mokykla 6. 1935.
Kaip galima iš žmogaus kūno santaisos spręsti apie žmogaus būdą. Kriminalistikos Žinynas 1. 1935.
Melavimo psichodiagnostika. Kriminalistikos Žinynas 2. 1935.
Pareiškimų psichologijos duomens. Kriminalistikos Žinynas 3. 1935.
X-tas Tarptautinis Psichologų Kongresas. Eranus III. 1935.
Saugumo organų veikla ir liguista vaizduotė. Kriminalistikos Žinynas 4. 1935.
Mokinių psichologija per politinę prizmę. Mokykla ir Visuomenė.
Nusikaltimas ir hipnozė. Kriminalist. Žinynas 5. 1935.
Nusikaltimas ir profesija. Kriminal. Žinynas 7. 1936.
Vidurinių mokyklų mokytojų pasiruošimo klausimu. V. D. Universiteto Žinios 4. 1936.
Žmogaus būdas šių dienų mokslo šviesoje. Kriminalistikos Žinynas 9. 1936.
Psichotechnika Lietuvoje. Kriminalistikos Žinynas. 1936.
Vaikų nervingumas ir jo šaltiniai. Tautos Mokykla. 1937.
Ekchondroma spinalis postica atsitikimas. Medicina. 1937.

Lings M.

Anglų kalbos vadovėlis.

Maciūnas V.

Krokuvos bibliotekose pasirausus. Vairas 6. 1935.

M. Valančiaus Giwenimu szwentuju Dieva stilius. Vairas 7—8. 1935.

Šis tas apie Pošką (sąryšyje su M. Brenšteino monografija). Vairas 11. 1935.

J. Šulco Ezopas. Archivum. Philolog. V. 1935,

Lietuvybė XIX amž. pradžioje. Vairas 1, 2. 1936.

XIX amž. pradžios lietuviškojo sąjūdžio sąlygos. Vairas 3. 1936.

Susirūpinimas lietuvių kalba XIX amž. pradžioje. Vairas 5, 6, 7, 8, 9. 1936.

Andrius Ugianskis. Židinys 5. 1936.

Šis tas apie jaunąjį Daukantą ir jo gadynę (pastabos prie V. Laurinaičio studijos). Naujoji Romuva 49—50, 1936.

Ad. Čarnockis. Liet. Encikloped. V t. 1936.

Ad. Čartorickis ir lietuvių kalba ir istorija. Ibid.

Mykolaitis V.

M. Gustaitis. Židinys 12, 1934; 2, 1935.

Garbinga senovė literatūroj ir praeities skriaudos tikrovėj. Darbai ir Dienos III, p. 3—21, 1934.

Vaižganto veiklus lietuvis ir jo darbas. Akademikas 8, p. 157—161 in 8⁰, 1934.

Vydūno dramaturgija. Darbai ir Dienos IV, p. 3—117.

Naujoji lietuvių literatūra. I t., p. 425.

Literatūros etiudai, p. 290.

Puzinas J.

Vorgeschichtsforschung und Nationalbewusstsein in Litauen. Kaunas, 1935, p. VIII+134.

Bronzos arba žalvario amžius. Lietuviškoji Enciklopedija, IV t., 7 sąs., p. 773—792.

Poledinio Lietuvos gyventojo kultūra. Naujoji Romuva 12—13, 1935.

Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje XIX a. gale ir XX a. pradžioje. Senovė I, 1935, p. 157—188.

Žalvario amžiaus kultūra Lietuvoje. Gimtasai Kraštas 7—8, 1935.

Aušros laikotarpio archeologija. Vairas 12, 1935, p. 401—411.

T. Norbutas mūsų prosenovės tyrinėtojas, Mūsų prosenovės kultūros taku, Tadas Daugirdas ir kiti mažesni straips. Liet. Encikloped. ir kitur.

Salys A.

Kelios pastabos tarmių istorijai (su tarmių žemėl.). Archivum Philologicum IV, p. 14. 1934.

Straipsniai Liet. Encikloped.: Asmenvardžiai, Aukštaičiai, Baltų tautos, Baltų kalbos, Baltų kalbotyra, Baranauskas kalbininkas, Banta ir kiti.

Schmittleinas R.

Un district lituanien sous l'occupation francaise (1812). Senovė II, 1936.

Sezemanas V.

Zum Problem der Dialektik. Blätter f. deutsche Philos. 1935.

Das Möglichkeitsproblem. A. Faust'o veikalo recenzija. Blätter deutsche Philosophie. 1936.

Zum Problem d. Dialektik. Eranus III. 1935.

Mūsų laikų gnoseologijai naujai besiorientuojant. Eranus III, 1935.

Skardžius Pr.

a) veikalai:

Daukšos akcentologija, p. 311. 1935.

b) straipsniai:

Lietuvių latvių kalbos žodyno dalykai. Arch. Phil. III, p. 47—54.

Daukša pirmasis bendrosios kalbos kūrėjas Didžiojoj Lietuvoj. Arch. Phil. IV, p. 7—20.

Analoginė balsių kaita. Arch. Phil. V, p. 59—65.

Etimologinės mažmenos. Arch. Phil. V, p. 160—166.

Sugli imprestiti dallo Slavo dell'antico Lituano. Studi Batici IV, p. 45—49.

Sintaksiniai etiudai. Vairas XII, p. 334—340. 1932. III, p. 337—341, 1934.

Priesaga — inga ir jos vartojimas. Vairas VII, p. 268—278, 1934.

Vienovė ir įvairybė A. Smetonos kalboje. Vairas VII—VIII, p. 42—54. 1934.

Kazimieras Būga. Vairas XII, p. 514—526. 1934.

J. Jablonskis ir dabartinė bendrinė lietuvių kalba. Arch. Phil. VI.

Dėl pusdalyvių raidos. Arch. Phil. VI.

Be to, per tuos metus yra suredagavęs keturias Arch. Phil. knygas ir penktoji, jau suredaguota, baigiama spausdinti.

Sruoga B.

Rusų literatūros istorija, II t., p. 504. 1933.

Baisioji naktis, eiliuota drama, p. 216. 1935.

Radvila Perkūnas, muzikalinė pjesė, p. 130. 1935.

Aitvaras teisėjas, eiliuota pjesė, p. 131. 1935.

Stambesni straipsniai periodinėj spaudoj:

Gyvenimiškumas ir tautiškumas literatūroje. Akademikas 3, 4. 1933.

Mūsų kultūrinės orientacijos reikalu. Vairas 7—8. 1933.

Keletas pastabų dėl teatro ir kritikos santykių. Židinys 11. 1936.

Dramos velnias ir gegutė. Naujoji Romuva 4. 1936.

Teatro istorijai. Literatūra 2, 3.
Vaikų teatras. Vakarai 72—85. 1936.
Mūsų tautosaka ir gyvenimas. Mūsų tautosaka X t. 1936.
Puškinas — rusas ir europietis. Darbai ir Dienos. 1937.

Studerus G.

Der Artikel im Deutschen, p. 120. Pribačio leid. 1934.
Vokiečių kalbos vadovėlis aukštesniosioms mokykloms. I t., p. 117. Pribačio leid. 1933; antrasis leidimas p. 139, 1934.
Für die Hand des Lehrers I, p. 87, Pribačio leid. 1933.
Vokiečių kalbos vadovėlis aukštesniosioms mokykloms, 2 t., p. 160. Pribačio leid. 1934; antrasis leidimas — p. 178. 1936.
Für die Hand des Lehrers II, p. 104. Pribačio leid. 1934.
Vokiečių kalbos vadovėlis aukštesniosioms mokykloms, 3 t., p. 174. Pribačio leid. 1935; antrasis leidimas — p. 186. 1936.
Für die Hand des Lehrers III, p. 48. Pribačio leid. 1935.
Vokiečių kalbos vadovėlis aukštesniosioms mokykloms. 4 t., p. 182. Pribačio leid. 1936.
Für die Hand des Lehrers IV, p. 64. Pribačio leid. 1936.

Šapira N.

Lietuvos reikšmė naujajai žydų literatūrai. Darbai ir Dienos III, p. 97—129.
Babylonische - assyrische Feldzeichen. Senovė I, p. 189—217.
Vilnius M. C. Manės gyvenime ir kūryboj. Žydų Balsas 4000.
Dainius J. D. Kamzon. Žydų Balsas 4347, 4398.
Kritikas Baal - Machšarot. Žydų Balsas 4490.
Ch. N. Bjalikas dualistas. Olamenu 38—39.
Tautinė Bjaliko reikšmė. Žydų Balsas 4754.
Hebrajų kalbos etimologiniai tyrinėjimai. Lešonenu IV, 4 sąs. Tel - Aviv.
Hebrajų kalbos dialektologijos klausimu. Olamenu 48—49.
Apie kelių hebrajų žodžių kilmę. Žydų Balsas 4249.
Tarp senosios arabų poezijos lysvių. Žydų Balsas 4596.
Rašė kaipo gramatikas. Žydų Balsas 5334.
Mendėlės - Abramavičiaus kalbos sintezė. Žydų Balsas 5354.
Diaspora ir kultūra. Bemišole Hachinuch 2, 3.
Vilnius naujoj žydų poezijoj, p. 53, 1935.
Jaunųjų žydų poetų kūriniai apie Lietuvą. Apžvalga 2—5, 1935.
Naujoji žydų literatūra. Apžvalga 8—17. 1935.
Naujoji hebrajų ir žydų literatūra. (Apžvalgos serijos praplatinimas). Dos Vort 1935—1936 (40 straipsnių).
Bendrasai sionizmas (ideologiniai nagrinėtas), p. 171. 1936.
Esminis skirtumas tarp naujosios ir senosios žydų literatūros. Rinkinyje G e d a n k u n L e b e n, p. 28—42. 1935.
Klasikas Mendėlė - Abramavičius. Haolam 50—51. 1935.
Mokslas ir menas. Haolam 33. 1935.
Tautinės sąžinės dainius. Apžvalga 6. 1935.

P a r u o š t a s p a u d a i:

Lietuviški elementai naujoj žydų literatūroj (apie 20 lankų).

Šapoka A.

Jeronimas Pragiškis ir jo kelionė Lietuvon. Praeitis II. Kaunas, 1933. Ir atspaudas.

Istoriškoji čekų literatūra ryšy su mūsų krašto istorija. Ibid. ir atsp.

Ar did. Lietuvos kunigaikščiai gaudavo sostą paveldėdami ar buvo renkami. Vairas 7—8. 1933.

Leonas Sapiega kaip Lietuvos politikas. Židinys 10. 1933. Ir atspaud.

Senosios Lietuvos lenkėjimo veiksniai. Naujoji Romuva 1. 1935.

Senosios Lietuvos valstybės santvarka ir Liublino unijos dėsniai. Židinys 1. 1935.

Ar po Liublino unijos Lietuva nustojo būti nepriklausoma valstybė? Ibid. 2.

Abiejų str. atspaudas: Senosios Lietuvos valstybės bruožai.

Kur senovės lietuviai mokslo ieškojo? Židinys 10, 11. 1935; atspaudas: Mokslo ieškančių senovės lietuvių keliai.

Valstybiniai Lietuvos Lenkijos santykiai Jogailos laikais; — Kultūriniai Lietuvių Lenkų santykiai Jogailos laikais. Rinkiny: J o g a i l a, redagavo A. Šapoka, Kaunas, 1935. Abiejų straipsnių atspaudas: Lietuva ir Lenkija Jogailos laikais.

Pilėnų gynimas 1336 m. vasario 24—25 d. Lietuvos Aidas 93, 94, 98. 1936.

Atsakingieji Lietuvos politikos vadai reformų seimo metu. Senovė II. Kaunas, 1936. Ir atspaudas.

Lietuvos Istorija, redag. A. Šapoka, Kaunas. 1936.

Be to, jo straipsnių yra Liet. Enciklopedijoj ir eilė populiarių straipsnių (Lietuvos istorijos temomis) moksleiviams skirtame Š v i e s o s K e l i ų žurnale. Žiūr. 1932 m. Nr. 4, 1934 m. NN 2, 3, 12; 1935 m. Nr. 2; 1936 m. NN 7, 12.

Kai kurios recenzijos: Dr. Z. I v i n s k i s, Geschichte d. Bauernstandes in Litauen. Židinys 10. 1933; St. K u t r z e b a i Wł. S e m k o w i c z, Akta unji Polski z Litwą. Vairas 2. 1934. Dr. Z. I v i n s k i s, Lietuvos prekyba su Prūsais I d. Židinys 2. 1935.

Svetimoje spaudoje: 1) abiejų straipsnių, tilpusių Praeities II t., autoreferatai „Č e s k y Č a s o p i s H i s t o r i c k y". 1933; 2) Dr. J. B e b l a v y, Lietuvių čekų santykiai Vytauto D. laikais. Kaunas, 1930; recenzija „Č a s o p i s M a t i c e M a r a v s k é". 1934.

Šilkarskis Vl.

Solowjews Philosophie der All-Einheit. Eine Einführung in seine Weltanschauung und Dichtung, XVI+497. 1932.

Goethes religinė pasauližvalga. Vairas, p. 180—188.1932.

Teichmüllers personalistische Seinslehre. Blätter für deutsche Philosophie, Band IX, Heft 2. S.S. 174—193. 1935.

Sokratas ir jo Evangelija. Įvadas į Valstybės Prezidento Antano Smetonos išverstus Platono dialogus A p o l o g i j a ir K r i t o n a s, p. 5—211. 1935.

Homeras ir Odisseja. Įvadas į Ralio Odissejos vertimą. 1936, p. I—XL.

Komentarai prie to paties vertimo, p. 347—417.

Homeras ir graikų epinė poezija, p. 296. 1937.

Š v e i k a u s k a i t ė E.

Lenkų kalbos gramatika.

T a m o š a i t i s Iz.

Mokslo straipsniai:

Šių dienų žmogus. Vairas. 1936—7.

Anuomet ir dabar. Leidinyje V y t a u t a s D i d y s i s. 1937.

Dabarties žmogus ir auklėjimo uždaviniai, p. 190. Vairas.

Redaguoja V a i r o žurnalą.

V a b a l a s - G u d a i t i s J.

Moksliški straipsniai:

Senovinių kalbų problema, I d. Tautos Mokykla VIII. 1933.

Senovinių kalbų problema, II d. Kultūra IX. 1933.

Dėl priešmokyklinio auklėjimo. Tautos Mokykla XVI, 1933.

Pedagoginės sistemos sąvoka ir reikšmė. Ibid. V. 1933.

Dėl vaikų darželių klausimo. Ibid. IV. 1934.

Sinergazijos principas vaikų darželiuose. L i e t u v o s V a i k o jubiliejinis leidinys. 1934.

Gero pedagogo žymės, I d. Tautos Mokykla X. 1935.

Gero pedagogo žymės, II d. Ibid. XII. 1935.

Pedagogo paruošimas, I d. Ibid. XIII—XIV. 1935.

Pedagogo paruošimas, II d. Ibid. XVII. 1935.

Pedagogiškas mokinių grupavimas. Ibid. XXI. 1935.

Pedagogiška tvarka klasėje ir jos palaikymas. Ibid. I. 1936.

Mokinių įgytų gabumų įvertinimas. Ibid. III. 1936.

A. Smetonos pedagogikos sistemos metmens. Ibid. IV. 1936.

Mokinių mokymasis bei pamokų ruošimas. Ibid. VI. 1936.

Pamokų ir naminių darbų uždavimas. Ibid. VII. 1936.

Pamokų ruošimo organizavimas. Ibid. VIII. 1936.

Komunistinės pedagogikos principų kritiška apžvalga. Kultūra I. 1935.

Eidetizmas. Kultūra XI. 1936.

Psichognostikos reikšmė kriminalistikai. Kriminalistikos Žinynas I. 1935.

Dar dėl nusikaltėlių įgimtumo. Ibid. III. 1935.

Kriminalinė tipologija. Ibid. IV, 1935.

Kriminogeniniai motyvai bei tikslai. Ibid. VI. 1935.

Sinergatiška nusikaltėlių klasifikacija. Ibid. VIII. 1936.

Sinergazija ir jos reikšmė kriminologijai. Ibid. XII. 1936.

Apie 10 smulkesnių straipsnių K u l t ū r o j, M o k y k l o j i r V i s u o m e n ė j, M o t i n o j ir V a i k e, F i z i š k a m e A u k l ė j i m e, A k l ų j ų D a l i o j ir kitur.

Lietuviškoje Enciklopedijoje apie 10 straipsnelių ir keliasdešimt psichologinių bei pedagoginių sąvokų (terminų) paaiškinta.

Pedagogikos paskaitų, skaitytų prof. J. Vabalo-Gudaičio 1932 m., užrašai, stud. Ronkaus užrašyti ir rotatoriumi atspausdinti, 200 egz., p. 368; didelio formato.

Vasiliauskas A.

Vytauto Didžiojo diplomatika. Senovė 2.

TEISIŲ FAKULTETAS.

1932 m. vasario mėn. 16 d. buvo atšvęstas pirmasis mūsų un-to gyvenimo dešimtmetis. Teisių Fakultetas taip pat šventė, nors jis formališkai buvo įkurtas kiek vėliau, 1922. IV. 12 d. Švenčiant dešimtmetį, ir Teisių Fakultetas patiekė savo apyskaitą - informaciją. Dabar, suėjus penkeriems metams nuo paskutinės apie fakultetą informacijos, pravartu bent labai bendrais bruožais paminėti Teisių f-to paskutinių penkerių metų gyvenimą ir veiklą.

I. Fakulteto mokslo personalas. Tur būt nė vienam kitam fakultetui neteko tiek daug sunkumų per paskutinius penkerius metus pergyventi, kiek jų teko Teisių fakultetui. Be bendrųjų priežasčių, dėl kurių mokslo personalo nariai nebegali dirbti savo darbo, sakysime, mirtis, liga, amžiaus riba, Teisių Fakultetą skaudžiai palietė Teismų santvarkos įstatymas, dėl kurio pasitraukė iš mokslo personalo trys jo nariai, būtent, vienas ekstr. profesorius ir du docentai. Dėl amžiaus ribos pasitraukė taip pat trys — du ordinar. profesoriai ir vienas docentas — vyresniojo personalo nariai. Pagaliau dėl mirties fakultetas neteko dar trijų (visi ordinariniai profesoriai) vyresniojo personalo narių: baudžiam. teisės prof. A. Krikščiukaičio (mirė 1933. X. 30 d.), tarpt. teisės prof. A. Jaščenko (mirė 1934. VI. 10 d.) ir civil. teisės prof. P. Sokolowskio (mirė 1934. XI. 16 d.). Be to, 1936. II. 12 d. mirė prof. V. Mačys — tuo metu jau pensininkas. Tuo būdu per paskutinius penkerius metus, iš 1932 m. vasario mėn. 16 d. turėtų 19 vyresniojo personalo narių, F-tas neteko net devynių.

Per trumpą laiką netekęs tiek daug kvalifikuotų vyresniojo mokslo personalo narių ir norėdamas dar paintensyvinti sa-

vo darbą, Fakultetas turėjo griebtis visų priemonių, kad darbas būtų atliktas normaliai ir kad būtų paruoštas mokslo personalas. Tačiau šis uždavinys neišsprendžiamas per vienerius, dvejus metus; jam reikia daugiau laiko, ir tik po kelerių metų Fakultetas, jei viskas eis normaliai, bus patenkinamai aprūpintas mokslo personalu. Tuo tarpu padėtis yra nenormali; pavyzdžiui, baudžiamosios teisės ir baudžiamojo proceso katedra, kuriai normaliai reikia turėti 3 vyr. personalo ir 2 jaun. personalo narių, turi tik 2 vyr. asistentus; visa eilė privalomų dalykų dėstoma ir vadovaujama vienų asistentų; daugelį dalykų tenka dėstyti tik kas antri metai ir pan.

Per paskutinius penkerius metus į personalą yra priimta 1 ekstr. prof., 9 jaun. et. asist., 12 jaun. neet. asist.

Pakelta per tą laiką buvo: iš doc. į ekstr. prof. 3, iš priv. doc. į doc. — 1, iš vyr. asist. į priv. doc. — 3, iš jaun. asist. į vyr. asist. — 7 ir iš neet. jaun. asist. į et. asist. — 3.

Habilitacijos darbus gynė: 1934 m. gegužės mėn. 5 d. vyr. asist. Dr. D. Krivickas — Klaipėdos Krašto teisinė būklė Lietuvos konstitucinės teisės sistemoje, 1934 m. spalių mėn. 12 d. vyr. asist. Dr. J. Bučas — Autoritetinio darbo algos tvarkymo žygiai ir darbai, 1935 m. spalių mėn. 30 d. vyr. asist. Dr. D. Cesevičius — Visuomeniškumo argumentas mūsų laikų ūkio santvarkoje.

Mokslo personalui paruošti ir patobulinti Fakultetas naudojosi komandiruotėmis: per paskutinius penkerius metus 13 jaun. personalo narių buvo pasiųsta į įvairių kraštų universitetus, 11 iš jų buvo pasiųsta su alga ir 2 naudojosi viena Švietimo Ministerijos užsienio stipendija; be to, Fakultetas naudojosi 1 Rockfellerio skirta stipendija.

II. Dėstomųjų dalykų reformos ir mokymo reikalai. Apie Teisių Fakultete dėstomų dalykų reformas jau gana plačiai buvo rašyta „Vyt. D. Un-to Žinių“ 1936 m. Nr. 1. Todėl čia apie tai beveik nieko neminima. Tų reformų tikslas kuogeriausiai išmokyti studijuojančią jaunuomenę ir paruošti ją gyvenimui. Tuo tarpu reformų įgyvendinti Fakultetas negali arba gali tik nežymią jų dalį. Svarbiausios kliūtys yra personalo ir ypač tinkamų patalpų stoka. Reikia tikėtis, kad netolima ateitis pašalins čia nurodytas kliūtis ir Fakulteto darbas bus tobulesnis ir visiškai normalus.

Tuo tarpu Fakultetas, norėdamas priversti studijuojančią jaunuomenę intensyviau pasidarbuoti, griežtai žiūri, kad, pereinant iš vieno kurso į kitą, klausytojai būtų išlaikę nustatytų egzaminų ir išklausytų dalykų minimumus; taip pat dažnai neregistruojami tame pačiame kurse pasilikusieji po keletą metų. Kad baigusieji klausyti nustatytus kursus išlaikytų visus egzaminus, yra nustatytas trejų metų egzaminams laikyti terminas, kurį praleidus, reikia visus prieš trejus metus išlaikytus egzaminus vėl perlaikyti. Be to, Fakultetas, gerai suprasdamas labai didelę svarbą bent vienos svetimos kalbos mokėjimo, deda pastangų, kad kiekvienas klausytojas apygeriai pramoktų svetimos kalbos. Šiam tikslui pasiekti Fakultetas organizuoja specialius savo klausytojams kalbos kursus, o stipendininkus verčia net klausyti svetima kalba skaitomas paskaitas, sakysime, vokiečių kalba skaitomas Klaipėdos Krašto civilinės teisės paskaitas.

III. Klausytojai. Klausytojų skaičiumi iki šiol Teisių Fakultetas yra didžiausias, bet tas skaičius, mažėjant visam un-to klausytojų skaičiui, iš metų į metus mažėja: 1932 m. rudenį buvo 1609, 1933 m. — 1457, 1934 m. — 1256, 1935 m. — 1111 ir 1936 m. — 982; mažėjimas palietė ypač Teisių skyrių, palyginus su Ekonominiu skyrium.

Paėmus studentų skaičių skyriais, be laisvųjų klausytojų, kurių skaičius per paskutinį penkerių metų laikotarpį nesumažėjo, štai kaip atrodo tas jų skaičiaus mažėjimas:

	1932 m.	1933 m.	1934 m.	1935 m.	1936 m.
Teisių sk.	704	652	510	412	346
Ekonom. sk.	770	679	621	571	511

Iš čia patiektų skaičių matyti, kad per paskutinius penkerius metus Fakultete studentų skaičius sumažėjo 41,9%. Atskirai Teisių sk. studentų skaičius sumažėjo 50,8% ir Ekonomijos sk. — 33,6%. Be kitų studentų skaičiaus mažėjimo priežasčių, Teisių skyriaus studentų skaičių greičiausia bus paveikęs ir jau anksčiau nurodytas Teismų santvarkos įstatymas, kuris gerokai pasunkino sąlygas patekti į magistratūrą ir advokatūrą.

Laisvųjų klausytojų skaičius po truputį svyruoja, bet nemažėja. Laisvaisiais klausytojais į Teisių sk. iš dalies priimami asmenys, turintieji brandos atestatus, bet neturintieji savo atestatuose lotynų kalbos pažymių, be kurių Un-to Statutas

neleidžia priimti studentais. Žinoma, didesnė dalis laisvųjų klausytojų neturi reikalaujamo brandos atestato, bet laisvaisiais klausytojais nepriimami asmenys, neturintieji bent šešių gimnazijos klasių arba tolygios mokyklos baigimo pažymėjimų.

IV. Diplomų išdavimas. Per paskutinius penkerius metus iš viso išduota 502 diplomai, iš jų 397 diplomai išduoti teisininkams ir 105 — ekonomistams. Paėmus atskirus skyrius metais ir procentais, lyginant jį su bendruoju tuo metu buvusiu atitinkamo skyriaus studentų skaičiumi, štai kaip atrodo išduotų diplomų skaičius:

	1932 m.	1933 m.	1934 m.	1935 m.	1936 m.
Teisių sk.	9,2%	12,7%	15,9%	23,3%	18,5%
Ekonm. sk.	0,8%	2,4%	1,3%	5,4%	8,2%

Diplominiai darbai daugiausia rašyti, kaip Fakulteto regul. 51 § pataria, iš Lietuvos teisinio ar ekonominio gyvenimo. Dalis diplominių darbų yra atlikta labai gerai ir įvertinta ne tik šiuo pažymiu, bet pripažinta spausdintinais, o nedidelė dalelė pripažintų spausdintinų darbų net paties fakulteto išleista. Spausdintinais darbais pripažinti šie diplominiai darbai: 1.**Audickis J.** — Verslo mokesčiai, 2. **Šabūnas L.** — Didž. Lietuvos Kunig. Iždo Tribunolas, 3. **Kakliauskas S.** — Natūralis gyventojų judėjimas Lietuvoje praeityje ir ateinančių 20 metų laikotarpyje, 4. **Elsbergas S.** — Lietuvos žemės reforma, 5. **Šileikis J.** — Kooperatinių pieninių finansavimas Lietuvoje, 6. **Pažemeckas J.** — Lietuvos biudžetas naujųjų biudžetų reformos srovių šviesoje, 7. **Šimavičius K.** — Ekonominių krizių problema Markso doktrinoje, 8. **Minkevičius P.** — Metodai ir priemonės kovai su prostitucija. Pirmieji 4 darbai išspausdinti Teisių Fakulteto leidinyje — Teisių ir Ekonomijos studijos It.

V. Teisių ir ekonomijos mokslų daktarai ir doktorantai. 1932 m. gegužės mėn. 22 d. Teisių Fakulteto Taryba, pasirėmusi Un-to St. str. 89, suteikė daktaro laipsnius ord. prof. Mykolui Römeriui ir ord. prof. Augustinui Janulaičiui. 1932 m. gegužės mėn. 30 d., išlaikius nustatytus egzaminus ir apgynus disertaciją Nuolatinis tarptautinio teisingu-

mo tribunolas, teisių daktaro laipsnis buvo suteiktas Domui Krivickui.

1933 m. lapkričio mėn. 6 d. ekonominių mokslų daktaro laipsnis buvo suteiktas Jonui Bučui, kuris išlaikė jam nustatytus egzaminus ir viešai apgynė savo disertaciją Ekonominio pajėgumo principas mokesčių paskirstymo teorijoje.

1934 m. gruodžio mėn. 16 d. Domo Cesevičiaus įgytą Kölno un-to ekonominių mokslų daktaro laipsnį Fakulteto Taryba nutarė prilyginti V. D. Un-to ekonominių mokslų daktaro laipsniui.

Žemiau patiekiamas sąrašas doktorantų ir aprobuotų disertacijų temų.

Aprobuotos disertacinės temos teisių mokslų daktaro laipsniui gauti:

1. dipl. teisinink. Račkauskui Kostui disertacijos tema Tikėjimo ir sąžinės laisvė nepriklausomoje Lietuvoje;
2. dipl. teis. Jurgučiui Vytautui Pavojingoji nusikaltėlio būklė;
3. dipl. teis. Žakevičiui Stasiui Administracijos atsakomybė už padarytus nuostolius valdomiems;
4. dipl. teis. Čėplai Vincui Sumažintas pakaltinamumas;
5. dipl. teis. Čepui Vytautui Pilnosios globos institutas;
6. dipl. teis. Mykolaičiui Vytautui Globos ir rūpybos institutas Lietuvoje;
7. dipl. teis. Gineičiui Alfonsui Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė;
8. dipl. teis. Račkauskui Vytautui Lietuvos baudžiamojo įstatymo veikimas autonominiame Klaipėdos Krašte;
9. dipl. teis. Penkaičiui Algirdui Nekilnojamųjų turtų knygų sutvarkymo pagrindai Lietuvoje;
10. dipl. teis. Labanauskaitei Onai Tarptautinė moterų darbo apsauga;
11. dipl. teis. Burokui Romualdui Mirties bausmė;
12. dipl. teis. Tomkui Juozui Valstybės ir visuomenės santykiai fašistinėje Italijoje.

Aprobuotos disertacinės temos ekonominių mokslų daktaro laipsniui gauti;

1. dipl. ekon. Grausliui Povilui Lietuvos užsienio paskolos 1919 m. — 1930 m.;

2. dipl. ekon. Bučui Jonui Ekonominio pajėgumo principas mokesčių paskirstymo teorijoje;

3. dipl. ekon. Lišauskui Kaziui Cukraus birža;

4. dipl ekon. Budriui Dzidui Trumpalaikio žemės ūkio kreditavimo problema;

5. dipl. ekon. Veryhai - Darevskiui Antanui Ignui Aukos (ofiara) mokestis;

6. dipl. ekon. Padalskiui Pranui Fiziokratizmo doktrina Lietuvos ekonominiame gyvenime;

7. dipl. ekon. Šmidtui Aleksandrui Lietuvos nepriklausomybės karų finansavimas;

8. dipl. ekon. Audickui Juozui Ekonominio pajėgumo principas Lietuvos verslo mokesčiuose;

9. dipl. ekon. Mičiuliui Pijui Lietuvos savivaldybiniai mokesčiai;

10. dipl. ekon. Pažemeckui Juozui Lietuvos banko kredito politika;

11. dipl. ekon. Dominui Artūrui Grūdų prekyba svarbesnėse pasaulio biržose;

12. dipl. ekon. Baronui Jonui Lietuvos mokesčių administracija;

13. dipl. ekon. Taruliui Albertui Lietuvos gyventojų skaičius ir struktūra XVI-jo amžiaus viduryje;

14. dipl. ekon. Mačerniui Kazimieriui Mašinizuoto darbo ekonominis racionalumas bankuose.

VI. Garbės profesoriai ir garbės daktarai. Fakulteto Taryba, atsižvelgdama į didelius prof. P. Leono nuopelnus tiek Lietuvos politiniame ir kultūriniame gyvenime, tiek Universiteto darbe, 1933 m. rugpiūčio mėn. 29 d. išrinko jį Vytauto Didžiojo Universiteto garbės profesorium. Šį išrinkimą Universiteto Taryba patvirtino. 1936 m. spalio mėn. 7 d. Fakulteto Taryba, vykdydama savo nutarimą įteikti prof. Petrui Leonui garbės daktaro diplomą, viešame ir iškilmingame posėdyje įteikė garbės prof. ponui Petrui Leonui daktaro honoris causa diplomą. Įteikimas plačiau buvo aprašytas Un-to Ž. 1936 m. Nr. 4.

1936 m. kovo mėn. 12 d. Fakulteto Taryba, pasirėmusi Promocijų Komisijos pasiūlymu ir Un-to Statutu, slaptai balsuodama, nutarė Dr. Jonui Šliupui, nenuilstamam kovotojui už Lietuvos ir lietuvių tautos teises, suteikti garbės daktaro laipsnį. Diplomą įteikti nusistatyta 1936—1937 m. m. gale.

VII. Bendradarbiavimas su užsienių akademinėmis įstaigomis ir akademikais. 1935 m. vasario mėn. 20 d. Teisių Fakul-

tetas turėjo brangų ir garbingą svečią, Strasburgo un-to Teisių fakulteto profesorių Redslobą, kuris pas mus paskaitė akademinės visuomenės labai įvertintą paskaitą apie tarptautinio saugumo problemą.

1935 m. pabaigoje V. D. Un-to Rektorius ir Teisių Fakulteto prof. Mykolas Römeris, pakviestas Paryžiaus Un-to Teisių fakulteto, paskaitė Paryžiuje tris paskaitas. Apie šias prof. M. Römerio paskaitas plačiau buvo parašyta V. D. U. Ž. 1936 m. Nr. 4.

1936—1937 m. m. pradžioje, Teisių Fakulteto per prof. M. Römerį pakviestas, darė mūsų Fakultetui revizitą garsus tarptautinės teisės Paryžiaus Un-to Teisių fakulteto profesorius Le Fur, kuris Kaune paskaitė tris paskaitas. Apie šį prof. Le Fur revizitą ir jo paskaitytas Lietuvoje paskaitas plačiau parašyta V. D. U. Ž. 1936 m. Nr. 4.

1936 m. pavasarį prof. Römeris buvo pakviestas paskaityti paskaitų ir Švedijos Un-tan.

1937 m. pavasarį, revizituodamas, atvyks Stokholmo Un-to prorektorius N. Stjernberg; jis pas mus paskaitys keletą paskaitų.

Tuo būdu Teisių Fakultetas, užmegzdamas ryšius su senais aukštos kultūros kraštų universitetais, ir ypač teisių fakultetais, per paskutinį penkmetį padarė labai didelę pradžią visais atžvilgiais naudingo tarptautinio akademinio bendradarbiavimo.

Be čia nurodyto grynai akademinio tarptautinio bendradarbiavimo, per paskutinį penkmetį Teisių fakulteto profesorių bendradarbiauta savo paskaitomis ir su visuomene. Čia neminėsime paskaitų, skaitytų Lietuvoje, o nurodysime tik jų paskaitas, skaitytas už Lietuvos sienų. Prof. Šalčius 1936 m. liepos mėn. 8 dieną skaitė paskaitą Stockholme, Tarptautinėje kooperatinėje mokykloje, ir 1936 m. spalio mėn. 1 d. Budapešte, Tarptautiniame Institute kooperacijai tirti, padarė pranešimą tema Kooperatyvų klasifikacija. Doc. V. Jungferis, pakviestas Verein'o Litauischer Staatsbürger in Deutschland, skaitė Berlyne paskaitas Die Strukturwandlungen der litauischen Wirtschaft und ihre gegenwärtige Lage. 1932 m. gegužės mėn. 8 d. per Karaliaučiaus Radio doc. V. Jungferis skaitė Litauische Hochzeitsgebräuche.

VIII. Fakulteto Fondai. Fakultetas turi tris fondus, kurių tikslai yra įvairūs. Čia visai suglaustai paminėsime tik du fondus, o trečiojo, vadinamojo Reprezentacijos Fondo, visai nė neminėsime.

Pirmiausia reikia paminėti Garbės prof. Petro Leono vardo konkursiniams darbams premijuoti Fondą. Fondui pradžią davė prof. P. Leonas, paaukodamas 1931.XI.22 d. 1000 litų. 1931—1933 m. m. Teisių Fakulteto vyresnysis mokslo personalas papildė tą fondą, įmokėdamas kas mėnuo po 10 litų. Kiekvienais mokslo metais Fakulteto skelbiamos konkursinės temos ir už geriausius studentų darbus skiriamos dvi ir daugiau premijos, po 500 lt. kiekviena.

Fondas yra labai naudingas, nes jis skatina studentus mokytis dirbti mokslo darbą.

Per paskutinį penkmetį duotos šios konkursinės temos:

1931.XI.22 d. 1. Činšo teisė Lietuvoje.

2. Lietuvos užsienio prekyba ir mokamasis balansas 1923 metais pradedant.

1933.II.19 d. 1. Lietuvos pinigų ir kapitalų rinka.

2. Ekonominės doktrinos Lietuvoje XVIII amž. pabaigoje ir XIX amž. pradžioje.

3. Klaipėdos Krašto, Alandų salų, Karpatų Rusų, Lenkų Silezijos ir Katalonijos autonomijos.

4. Lietuvos kolonizacijos klausimai XIX—XX amžiuje.

1934.II.11 d. 1. Lietuvos ir Kuršo teisiniai santykiai iki XVIII a. pab.

2. Darbas kalėjime.

3. Pokarinė Europos centro ir rytų — Austrijos, Vokiečių Reicho, Čekoslovakijos ir Pabaltijo valstybių (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) — konstitucinė evoliucija.

4. Lietuvos valstybės iždas kaipo kreditorius.

5. Žemės ūkio gamybos sąlygos Lietuvos muito sistemoje.

6. Bedarbių aprūpinimas ir viešieji darbai Kauno ir Šiaulių savivaldybėse.

1934.VI.4 d. 1. Lietuvos pinigų ir kapitalų rinka (skelbta 1933.II.19 d.).

2. Lietuvos kolonizacijos klausimas XIX—XX amžiuje (skelbta 1933. II.19 d.).

1935.V.26 d. 1. Klaipėdos Krašto kredito organizacija ir sistema.

2. Lietuvos žemės ūkio kooperacinės prekybos organizacijos.

3. Mišriojo ūkio bendrovės Lietuvoje.

4. Teisinė bažnyčios padėtis Lietuvos Respublikoje.

5. Teisiniai Lietuvos ir Livonijos santykiai iki XVIII amž. pabaigos.

6. Lietuvos kolonizacijos klausimas XIX—XX amžiuje (skelbta 1934. VI.4 d.).

Laimėjo premijas už konkursinius darbus:

1933.II.19 d. 1. Padalskis Pranas — **Lietuvos užsienio prekyba ir mokomasis balansas 1923 metais pradedant — 500 lt.**

1933.V.14 d. 2. Sližys Juozas — **Činšo teisė Lietuvoje — 250 lt.**

1934.VI.4 d. 3. Dominas Arturas — **Ekonominės doktrinos Lietuvoje XVIII šimtmečio pabaigoje ir XIX šimtmečio pradžioje — 500 lt.**

1935.V.26 d. 4. Lukaševičius Enrikas — **Darbas kalėjime — 500 lt.**

5. Plateris Aleksandras — **Lietuvos ir Kuršo teisiniai santykiai iki XVIII a. pab. — 500 lt.**

6. Kleiva Kazys — **Bedarbių aprūpinimas ir viešieji darbai Kauno ir Šiaulių savivaldybėse — 250 lt.**

7. Kairys Juozas — **Bedarbių aprūp. ir viešieji darbai — 200 lt.**

8. Geonas Kostas — **Lietuvos pinigų ir kapitalų rinka — 250 lt.**

1935.II.24 d. 9. Mackus Feliksas — **Klaipėdos Krašto, Alandų salų, Karpatų Rusų, Lenkų Silezijos ir Katalonijos autonomijos — 250 lt.**

10. Sližys Juozas — **Klaipėdos Krašto, Alandų salų, Karpatų Rusų, Lenkų Silezijos ir Katalonijos autonomijos — 250 lt.**

1936.XI.5 d. 11. Plateris Aleksandras — **Lietuvos ir Livonijos teisiniai santykiai iki XVIII a. pabaigos — 500 lt.**

12. Vinkelis Juozas — **Lietuvos ir Livonijos teisiniai santykiai iki 18 a. pabaigos — 75 lt.**

13. Skaringa Petras — **Lietuvos kolonizacijos klausimas XIX—XX amž. — 100 lt.**

Dr. Jono Basanavičiaus stipendijų fondas. 1933 m. spalio mėn. 18 d. Advokatų Taryba 27.372,39 lt. fondą perdavė Teisių fakultetui, kuris, jei Advokatų Taryba iki rugsėjo mėn. 15 d. nepasiūlo savo kandidato, pats skiria stipendiją. Stipendija skiriama tik iš gaunamų procentų; tuo tarpu duodama tik vienam stipendija po 100 lt. mėnesiui. Iki šiol jau išduota 3.400 lt.

Spausdintieji darbai.

Acus-Acukas J.

Le purotion de l'eau et l'amelioration de son goût — belgų žurnale — Archives Medicales Belges 6, 1934.

Prekių standartizacija. Tautos Ūkis 4. 1935.

Kautynių vaizdai. Mūsų Žinynas XXVII t. (Nr 112). 1934.

Budrys Dz.

Ekonomikos vadovėlis, p. 192. 1936.

Planingas ūkininkavimas ir jo tendencijos žemės ūky. Ekonomika 1, p. 23. 1936.

Bučas J.

Ekonominio pajėgumo principas mokesčių paskirstymo teorijoje. 1935.

Biudžetas. Liet. Encikloped. III t., p. 5, 1935.

Teisingumo ir tikslingumo principai mokesčių paskirstyme. Ekonomika 1, p. 11. 1935.

Darbo algos minimumo įstatymais nustatymo esmė ir prasmė. Ekonomika 2, p. 7. 1935.

Darbo algos minimumo įstatymais tvarkymo metodai. Ekonomika 3, p. 8. 1935.

Žemės ūkio darbininkų draudimo ligoje klausimu. Sveikata ir Darbas 5. 1935.

Darbo rūmai. Tautos Ūkis 3, p. 3. 1936.

Socialis draudimas Lietuvoje. Taut. Ūkis 5, p. 5. 1936.

Politinė ekonomika, socialekonomika ir dar kitaip. Ekonomika 3, p. 6. 1936.

Cesevičius D.

Ekonomikos teorija ir ūkio praktika. Ekonomika 1. 1935.

Konjunktūrų ir krizių teorijos persiorientavimas. Ekonomika 3. 1935.

Janulaitis A.

Lietuvos bajorai ir jų seimeliai XIX amž. (1795—1863 m.), p. XVIII+ +629.

Jungferis V.

Pabaltijos Aisčių gintaro prekyba. Vairas X t. (Nr. 9), p. 65—77. 1933.

Jugoslavijos problemos. Židinys XX t. (Nr. 11), p. 361—370. 1934.

Tautos charakteris ir ūkis. Ekonomika I t., p. 88—99. 1935.

Šių dienų Vokietijos politinė ekonomija ir Klagges'o „vartojamosios vertės" teorija. Ekonomika I t., p. 156—175. 1935.

Cechai. Lietuv. Encikloped. IV t. 1936.

Gyventojų surašymai Lietuvoje Didžiojo karo metu. Ekonomika II t., p. 262—266. 1936.

Valiutų griuvimas. Židinys XXIV t. (Nr. 10), p. 273—287. 1936.

Litauen. Meyers Konversationslexikon XV t. 1934.

Memel. Meyers Konversationslexikon XV t. 1934.

Jurgutis Vyt.

Antropologinis kalinių tyrinėjimas belgų kalėjimuose. Kriminalistikos Žinynas I, p. 35—43. 1935.

Psichiškai nenormaliųjų nusikaltėlių rėžimas Belgijoje. Krim. Žinynas I, p. 78—86. 1935.

Pavojingųjų recidivistų rėžimas Belgijoje. Krim. Žinynas I, p. 234— —240. 1935.

Prof. Dr. Adolfo Lenz'o kriminalinės biologijos doktrina. Krim. Žinynas II, p. 3—12. 1936.

Naujasis Danijos baudžiamasis statutas (recenzija). Krim. Žinynas II, p. 141—144. 1936.

Jurgutis Vl.

Tomo iš Akvino ekonominių minčių pagrindai. Židinys 4, 5, 6, p. apie 22, 1933.

Akademinis jaunimas ir ekonominis gyvenimas. Židinys, p. 22. 1933.

Naujosios bankų įstatymdavystės tendencijos. Ekonomika 2, p. 20. 1935.

Moteris ir ekonomika. Židinys 3—4, p. 24. 1936.

Krivickas D.

Klaipėdos krašto teisinė būklė Lietuvos konstitucinės teisės sistemoje (habilitac. darb.).

Nuolatinis Tarptautinis Teisingumo Tribunolas Hagoje. N. Romuva.

Nuolatinis Tarptautinis Teisingumo Tribunolas, p. XV+483.

Lappo J.

Lietuva ir Lenkija po 1569 m. Liublino unijos. 1932.

Iš Vyriausiojo Lietuvos Tribunolo istorijos XVI amž. 1932.

Iš vyriausiųjų Lietuvos suvažiavimų istorijos XVI amž. 1932.

Leonas P.

Žmonijos progreso varikliai ir stabdžiai. Kultūra 4, 5—6, 7—8, p. 14. 1933.

Teisės filosofijos istorija, papild. pask., Kinų, Indijos, Egipto teisė, p. 133. 1936.

Istorinė žmoniškumo, etikos ir teisės evoliucija, p. 54. 1937.

Padalskis P.

Dabartinis ūkis. Naujoji Romuva 42. 1931.

Planingas ūkis nesocialistinėje valstybėje. Ekonomika 1. 1935.

Ekonominis nacionalizmas. Naujoji Romuva 49—50. 1936.

Račkauskas K.

Dėl vekselių ir čekių įstatymų projektų. Teisė 32.

Civilinės padėties aktai. Liet. Encikloped. V t., sąs. 5, p. 2.

Rimka A.

Socialekonominė statistika, p. VIII+572. 1933.

Lietuvių tautos atgimimo socialiniai pagrindai ir „Auszros" — „Varpo" gadynės (1883—93) socialekonominiai raštai.

Lietuvos gyventojų augimas ekonomikos perspektyvoje. Ekonomika 1, p. 24. 1935.

Naujos gairės ekonomikos teorijai ir ūkio politikai. Ekonomika 3, p. 213—221. 1935.

Ekonomikos studijų reformos klausimu. Ekonomika, p. 338. 1935.

Römeris M.

Valstybė. Du tomai. (p. XII+340. 1934 ir p. XII+412, 1935).

Lietuvos konstitucinė teisė, p. 532. 1937.

Baltijos politikos problemos. Kultūra 8. 1935.

Konstitucinės Teisės Programa, p. 24. 1936.

1936 m. Seimo rinkimo įstatymas. Teisė 36.

1936—1937 akademinių mokslo metų imatrikuliacijos akto kalba. V. D. U. Žinios 3. 1936.

Le sistéme juridique des garanties de la souveraineté de la Lithuanie sur le territoire de Memel. Paris, p. 14. 1936.

Šalčius P.

„Auszros" ir „Szwiesos" ekonomika. Teisių Fakulteto Darbai VI t., p. 417—449. 1932.

Ekonomikos Pagrindai, p. VIII+516. 1933.

Tautos Ūkis ir Kooperacija, p. 72. Lietuv. Kooperatyv. Taryb. leidinys.

Ekonominės Doktrinos. Istorija ir tekstai; p. VIII+808. 1935.

Žemės Ūkio Organizacijos Lietuvoje ligi 1935 m. Teisių Fakulteto Darbai, p. apie 280 (spausd.).

Iš Lietuvos kredito istorijos. Ekonomika 1, p. 41—58. 1935.

Iš žemės ūkio draugijų istorijos Lietuvoje. Ibid. 2, p. 138—156. 1935.

Ekonomika, ekonomistai ir ekonominės studijos. Ibid. 4, p. 326—338. 1935.

Ekonominiai archyvai Ibid. 3 (7), p. 254—262. 1935.

Kooperatyvų klasifikacija. Ibid. 4 (8), p. 338—349. Pastarasis straipsnis yra atspausdintas ir prancūzų kalba „Revue des études coopératives" 61. 1936, p. 69—88. La classification des cooperatives.

„Year Book of Agricultural Co-operation" straipsn. apie Lietuvos kooperacijos judėjimą, 1934, p. 220—227; 1935, p. 207—214; 1936, p. 273—284.

Rewiew of International Co-operation. 1935. Nr. 10, p. 383—394. Ten Years of Co-operation in the Baltic States.

Tamošaitis A.

Girard. Romėnų teisė. II t., p. 514. Išversta iš prancūzų kalbos. 1932.

Naminės sutartys, kuriomis įpėdiniai karo metu pasidalino nekilnojamąjį turtą. Teisė 29, p. 3. 1932.

Girard. Romėnų teisė. III t., p. 416. (vert. 1933).

Liudytojų vaidmuo ir jų kvalifikacijos senojoje romėnų jus civile. Teisė 32, p. 12. 1935.

Naujas atradimas romėnų teisėje. Teisė 33, p. 20. 1936.

Romos imperatoriaus Augusto kadukiniai įstatymai. Teisė 35, p. 15. 1936.

Humaniškumo principų įsigalėjimas romėnų šeimos teisėje. Teisė 36, p. 12.

Veryha-Darevskis A. I.

Lietuvos mokesčiai 17—18 amž. 1930.

Acta et chronica; p. 80. 1934.

„Šarvarka" ir „Liveriukas". Ekonomika 5, 7. 1936.

MATEMATIKOS - GAMTOS FAKULTETAS.

A. Fakulteto personalas ir jame įvykę pasikeitimai.

1932 m. pavasariniame semestre mokslo personalą sudarė: a) 5 ord. profesoriai: V. Čepinskis, T. Ivanauskas, P. Juodakis, K. Regelis ir Pr. B. Šivickis; b) 7 e. ord. profesoriai: Vikt. Biržiška, F. Butkevičius, M. Kaveckis, A. Purėnas, K. Sleževičius, K. Šliupas ir Z. Žemaitis; c) 2 docentai: Ign. Končius ir L. Vailionis; d) 3 e. doc. par.: P. Katilius, B. Kodaitis ir K. Pakštas; e) 3 privatdocentai, neužimą etatinių vietų: J. Graurogkas, M. Kvašninas - Samarinas ir N. Šapira; f) privatdoc. P. Slavėnas, etatinis astronomijos obsevatorius; g) 12 vyr. asistentų: P. Brazdžiūnas, V. Cipseris, J. Dalinkevičius, J. Krasauskas, J. Matulis, S. Olšauskas, Č. Pakuckas, A. Puodžiūkynas, O. Stanaitis, A. Vaškevičaitė, A. Zubrys ir A. Žvironas; h) fitopatologas A. Minkevičius; i) 3 jaunesnieji asistentai: L. Čeraška, K. Grybauskas ir R. Lakovskis, j) 4 vyr. laborantai: K. Baršauskas, J. Dagys, A. Lideikytė - Šopauskienė ir M. Natkevičaitė; k) 1 jaun. labor. Vacl. Kaveckis; l) 6 jaun. labor. par. e.: M. Martynaitis, P. Rapšys, M. Buivydaitė, M. Janušauskaitė - Lukavičienė, K. Kladiščevas ir St. Variakojis; m) entomologo p. e. A. Palionis ir mokytas sodininkas K. Meissneris.

Personale per 5 metus įvyko šių pakeitimų:

Mirė: e. o. prof. Kęstutis Šliupas (1932.XI.15 d.), e. o. prof. Filypas Butkevičius (1934.I.1 d.), privatdoc. Mikalojus Kvašninas - Samarinas (1935.V.27 d.) ir vyr. asistentas Leonas Čeraška (1935.XII.14 d.). Be to, mirė buvęs fakulteto ordinarinis profesorius ir garbės daktaras Paulius Matulionis (1932. III.15 d.) ir pasitraukęs dėl ligos vyr. asistentas Juozas Krasauskas (1935.VI.17 d.).

Iš fakulteto pasitraukė (1936.IX.1 d.) sulaukęs statuto nustatyto normalaus amžiaus ir dėl susilpnėjusios sveikatos ord. profesorius ir ilgametis Universiteto rektorius Vincas Čepinskis, kuris po to, Matematikos - Gamtos Fakultetui pasiūlius, Universiteto Tarybos išrinktas (1937.II.16 d.) garbės profesorium.

Dėl įvairių priežasčių pasitraukė iš fakulteto personalo: privatdoc. Neachas Šapira (išvykęs iš Lietuvos), vyr. asist.

A. Vaškevičaitė ir St. Olšauskas, labor. Vacl. Kaveckis ir St. Variakojis ir mokytas sodininkas K. Meissneris.

Į išėjusiųjų ir pakeltųjų į vyr. personalo vietas pakviesta nauji bendradarbiai: vyr. asist. J. Janickis ir jaun. asist. St. Jankauskas, jaun. labor. par. e.: T. Kiselytė, A. Jucys, Ign. Saldukas, Č. Masaitis, J. Kriaučiūnas, St. Taraškevičius, J. Maniukas, V. M. Kaikaris ir į mokyto sodininko vietą — J. Kuprevičius ir A. Starostinas. Laikinai ėjo jaun. personalo narių pareigas dar P. Rapšys, F. Dičiūtė, C. Melamedaitė, M. Martynaitis, O. Devenytė.

Daktaro laipsnį (doctor scientiae) įgijo fakultete jo personalo nariai: J. Matulis, A. Žvironas, K. Daukšas, K. Bieliūkas ir nenarys Abr. Kisinas. Be to, buvo pripažinta daktaro laipsniai, įgytieji kitų kraštų aukšt. mokyklose, fakulteto personalo nariams: J. Dagiui, J. Dalinkevičiui, J. Janickiui ir O. Stanaičiui.

Privatdocentų titulą įgijo fakulteto mokslo personalo nariai: P. Brazdžiūnas, Č. Pakuckas, J. Dalinkevičius, J. Janickis, A. Žvironas, J. Matulis ir A. Puodžiūkynas.

Pakelta: doc. Ign. Končius ir priv. doc. K. Pakštas, ėję doc. pareigas, e. o. profesoriais, priv. doc. P. Brazdžiūnas ir P. Katilius, ėję doc. par., docentais, privatdocentai J. Dalinkevičius ir J. Matulis ir vyr. asistentas A. Zubrys — docentais.

Vyr. asistentais pakelta: L. Čeraška, O. Stanaitis, J. Dagys, K. Daukšas, K. Grybauskas, K. Baršauskas, M. Buivydaitė; jaun. asistentais: K. Bieliūkas, R. Lakovskis, M. Natkevičaitė, V. Kaveckis, K. Kladiševas, A. Lideikytė - Šopauskienė, A. Jucys.

B. Fakulteto organų veikimas.

Fakulteto mokslo ir mokymo darbas atliekamas katedrose ir jų įstaigose, tad apyskaitas apie jo eigą žemiau paduoda pačios institucijos. Fakulteto vyriausiajam valdomajam organui — Fakulteto Tarybai — tenka daugiau rūpintis bendraisiais nuostatais, darbų derinimu ir kontrole. Tiesioginai vykdyti savo administracines teises toje ar kitoje mokslinio darbo srity Tarybai susidaro nemažų sunkumų, nes jos nariai atstovauja gana tolimas viena kitai specialybes, turinčias gana skirtingų reikalų (matematika, fizika ir chemija, biologija). Vienas ar

kitas jos narys, sprendžiant lėšų arba patalpų suskirstymo klausimus, etatų panaudojimą, kartais perdaug energingai gina savo institucijos interesus, nepakankamai atsižvelgia į tolimesnės specialybės reikalus. Dėl to narių tarpe iškyla net nesusipratimų.

Tam pašalinti Fakulteto Taryba yra sudariusi tris pagrindines, vad. skyrių, komisijas. Į jas įeina visi atitinkamos specialybės profesoriai, docentai, privatdocentai ir kviečiami vyr. asistentai. Jos svarsto visus mokslo ir mokymo reikalus artimų specialybių katedrų ir institucijų ir savo motyvuotus sprendimus patiekia Fakulteto Tarybai tvirtinti. Tuo būdu artimų mokslo šakų reikalus svarsto ir žymia dalimi sprendžia tiesioginiai arba bent artimi specialistai. Šios komisijos paruošia motyvus personalui kviesti, pakelti, atleisti, nustato institucijų tvarką ir veikimą, tvirtina įsigytinų mokslo priemonių sąrašus ir t. t.

Be šių pagrindinių, veikia dar dvi nuolatinės komisijos: fakulteto reguliamino ir redakcinė. Paskirais klausimais (promocijų, kvietimo, darbų tvarkos ir t. t.) sudaromos ir ad hoc specialinės komisijos, kurios, atlikusios pavestuosius joms darbus, tuojau ir likviduojamos.

Fakulteto dekanu šiame penkmetyj buvo perrinktas e. o. prof. Zigmas Žemaitis, Fakulteto Tarybos sekretorium — e. o. prof. Ign. Končius.

Geometrijos katedra. — Geometrijos katedros vedėjas yra e. o. prof. Z. Žemaitis, buvęs iki 1931 m. matematinio analizio katedroje ir perkeltas iš jos, kai, pasitraukus doc. Jul. Graurogkui, geometrijos katedra buvo likusi be vedėjo. Katedros vyr. asistentas yra R. Lakovskis.

Geometrijos katedros darbas sunkiai atskiriamas nuo matematinio analizio katedros darbo. Kai katedrų etatai liko sumažinti, negausingas mokslo personalas gavo nešti ant savo pečių visą matematikos skyriaus darbą ir, be to, dar aprūpinti specialiais kursais kitus savo fakulteto skyrius ir Technikos Fakultetą. Todėl vienos katedros mokslo personalas gavo padėti kitai.

Dėl tų priežasčių ir iš dalies, kaip buvęs matematinio analizio katedros profesorius, katedros vedėjas Z. Žemaitis, šalia diferencialinės geometrijos su įvadu vektorinin analizin, gavo dėstyti dar diferencialinį ir integralinį skaičiavimą su jų pri-

taikymu geometrijai, aukštąją algebrą su įvadu į determinantų teoriją, Fourier eilutes, rekomenduojamą matematikos istorijos ir neprivalomą matematikos metodikos kursus.

Katedros asistentas R. Lakovskis kartu eina ir knygininko pareigas matematikos seminare, aptarnaujančiame abi matematines katedras. Būdamas, kaip knygininkas, seminaro vedėjo prof. Vikt. Biržiškos žinioje, jis padeda jam ir mokymo darbe.

Sakytose apystovose katedra buvo priversta dėti visas pastangas uždėtam jai dideliam mokymo darbui atlikti. Greta kursų ir pratybų darbo, katedros personalas gavo dalyvauti matematikos seminaruose ir vedė studentų diplominius darbus. Katedros vedėjas specialiau dirba lygiagrečių problemoj.

Geometrijos katedra savo darbui naudojasi bendro abiem katedrom matematikos seminaro patalpomis, knygynu ir kitomis mokslo priemonėmis (gipsiniais bei vieliniais modeliais ir kt.).

Personalo darbai:

Z. Žemaičio, Diferencialinio ir integralinio skaičiavimo paskaitos (p. 297, studentų litogr. leid.).

Matematikos analizės katedra (e. o. prof. Viktoras Biržiška). — Parašyta eilė straipsnių Liet. Enciklopedijoje iš matematikos ir mechanikos.

Astronomijos katedra ir astronomijos observatorija (doc. B. Kodaitis). — Kadangi astronominiai - geodeziniai darbai buvo labai skubūs, dėl to nuo 1932 m. iki 1936 m. Astronomijos Katedros ir Observatorijos mokslo darbai ėjo beveik vien tiktai astronominiai - geodezinių darbų kryptimi. Šitie darbai yra susiję su Pabaltijo Valstybių Geodezine Komisija. Darbai ėjo šitaip:

1) Nuo 1932 m. iki 1935 m. buvo sekamas Observatorijos ilgis, kurį skelbė Baltische Geodätische Kommission, būtent: Die Längenbestimmung der Landeszentralen Kaunas (Litauen) — Potsdam, von B. Kodatis. Helsinki, 1936.

2) 1933 m. ir 1934 m. buvo sekamas Observatorijos poliaus aukštis. Darbas yra paruoštas spaudai ir pasirodys už $1^{1}/_{2}$—2 mėnesių dviem kalbom, būtent:

Lietuvos Valstybinės Observatorijos sukūrimas, aprašymas ir jos koordinatų susekimas. B. Kodatis.

Gründung und Beschreibung des Litauischen Staatlichen Observatoriums nebst Bestimmung seiner Koordinaten, von B. Kodatis.

3) Nuo 1932 m. (imtinai) iki 1935 m. (imtinai) buvo vykdomi astronominiai - geodeziniai darbai Lietuvos vakarinėje pagrindinėje linijoje, Laplace'o punktuose: Narvydžiai, Barstyteliai, Šilai, Kalnėnai, Žvirblaičiai, Žvaginiai ir Akmoniškiai. Šių darbų aprašymai pasirodys šįmet.

4) 1936 m. vasarą buvo pabaigti naujas refraktoriaus bokšto skliautas ir astrofotografinė kamera. Tai buvo dirbama Lietuvoje, M. Juškos mechanikos dirbtuvėse.

5) 1936 m. gale observatorija buvo prijungta prie „Kintamųjų Žvaigždžių Centralinės" („Zentralstelle für Veränderliche Sterne"), ir prasidėjo kintamųjų žvaigždžių tyrinėjimai.

6) B. Kodatis dalyvavo visose, 1932—1936 m. buvusiose, Pabaltijo Valstybių Geodezinės Komisijos konferencijose, kaip Lietuvos Astronominės - Geodezinės Komisijos pirmininkas: 1934 m. Maskvoje ir Leningrade, 1935 m. Tartu ir Tallinn'e, 1936 m. Helsinkyje.

7) Observatorius priv. doc. Dr. P. Slavėnas paruošė labai reikalingą „Įvado į astronomiją" kursą, kuris dabar bus spausdinamas. Be to, visais penkmečiais p. P. Slavėnas rūpinosi į Observatoriją atvykstančiomis ekskursijomis, įvairiuose žurnaluose rašė astronominio turinio straipsnių ir plačiai publikai skaitė tokio pat turinio paskaitų.

8) 1936 m. buvo fotografuojama 1936 α Peltier'o kometa. Gauta 27 geros fotografijos, kurios vis dėlto nieko ypatingo neduoda, kadangi kometa tebuvo silpnas ir nežymus objektas.

Fizikos katedra. — Vedėjas e. o. prof. Ig. Končius (e. o. prof. pakeltas 1933.I.1 d.). Doc. P. Brazdžiūnas, Ciuricho U-to daktaras, 1933.II.1 d. privatdoc. ir e. doc. par., 1934.IV. 24 d. docentas. Vyresnysis asistentas A. Žvironas, Ciuricho Universiteto daktaras (1933.XII.15 d.), 1934.XI.27 d. privatdocentas. Vyresnysis asistentas A. Puodžiukynas, Vienos Un-to daktaras, 1936.III. 31 d. privatdocentas. Vyresnysis asistentas K. Baršauskas (1934.III. 13 d. pakeltas

jaun. asist., 1936.VI.9 d. vyr. asist.). Jaunesnysis asistentas A. Jucys.

1932.XI.15 d. mirė fizikos katedros ekstraordinarinis profesorius Kęstutis Šliupas.

Eksperimentinės fizikos I paskaitos privalomos visiems M. G. F-to studentams, visiems Medicinos, Technikos F-tų ir Veterinarijos Akademijos studentams. Visų trijų fakultetų ir akademijos visiems studentams privalomi ir fizikos praktikos darbai. Darbai dėl ankštų patalpų vyksta grupėmis iki 50 studentų. Iš viso per metus pro pirmąją fizikos laboratoriją praeina daugiau kaip 500 studentų.

Per paskutinius penkerius metus dirbo 19 diplomantų. Katedros personalas skaito, be eksper. fizikos I, dar eksper. fiziką II, termodinamiką, mechaniką, teorinę optiką, elektrodinamiką, statistikinę mechaniką, kvantų teoriją, fizikos istoriją, paklaidų skaičiavimą, veda seminarą.

Pasitobulinti moksle buvo komandiruotas į užsienius, dar būdamas jaun. asist., P. Brazdžiūnas, vyr. asist. A. Žvironas į Ciurichą. Dabar metams į Berlyną išvyko vyr. asist. K. Baršauskas.

Personalo mokslo darbai liečia gyvojo sidabro rezonanto 2537 Å. linijos hiperfeinstruktūros Zeeman'o efektą, Stark'o efektą, elektrinę ir metalų varžą, kosminius spindulius, elektros išlaisvinimo darbą, teorinės fizikos klausimus.

Katedros personalo parašyta ir atspausdinta:

E. o. prof. Ig. Končiaus (fizikos klausimais):

Vandens savybių pakrykimas. Kosmos. 1932. 265—274.

Kasdieninių reiškinių ir gyvenimo klausimų fizika. Trimitas 44, 45. 1933; 14, 1934.

Elektromagnetinės bangos. Gamta 14—19. 1936.

(Etnografijos klausimais):

Gimtojo krašto pažinimas. Gimtasai Kraštas 3—6. 1934.

Instrukcija skirstomų viensėdijomis kaimų etnografiniams paminklams surašyti. Žem. Reform. Vald. Leid. 1933, 12.

Žemaičių padangės kryžių ir koplytėlių statistika III. Soter. 1934. 143—168; 1936 — 24—54. ir eilė straipsnių Gamtoje, Kosme, Lietuvos Aide, Vaire, Skautų Aide, Gimtajam Krašte, Skautų Vade, Mūsų Giriose ir kt.

Doc. P. Brazdžiūno:

Magnetiniai Baltijos Jūros Lietuvos pakraščio 1930 metų matavimai. V. D. Un-to M. - G. F-to Darbai. 1932. VII t. 34 p.

Klaidų skaičiavimas. V. D. U. St. Mat. - Fiz. Dr-jos leid. 12. 1934. 110.
Termodinamika. Paskaitų užrašai. V. D. U. St. Mat. - Fiz. Dr-jos leid. 14. 1936. 111.
Atomo struktūros bruožai. Kosmos. 1934. 24.
Ir eilė smulkesnių straipsnių Gamtoje, Liet. Enciklopedijoje ir kt.

Dr. A. Puodžiukyno:

Priežastingumas ir valios laisvė šių dienų fizikos požvilgiu. Logos. 1933. 1—24.
Elektrinės paladžio varžos ir jo struktūros kitimas. M. G. F. Darbai. X t. 1936. 69—120.
(Kartu su Pikūnu). Struktūros, temperatūros ir okluduoto vandenilio įtaka elektrinei paladžio varžai. M. G. F. Darbai. X t. 1936. 123—135.
Medžiaga ir gyvybė visatoje (pagal Jeans'ą). Kosmos. 1934. 17—24.
Šių dienų fizikos pasaulivaizdžio bruožai. Kosmos. 1936. 273—292.
Kinematografas. Kosmos. 1933. 42—48.
Moderniosios radioaktingumo problemos. Naujoji Romuva 2. 1937.

Vyr. asist. K. Baršausko:

Skaitikliai kosminiams spinduliams, fotonams ir radioaktingumui tirti. Gamta. 1936. 23—38.

Jaun. asist. A. Jucio:

Išlaisvinimo darbo ryšiai su kitomis metalų konstantomis ir su metalų konstitucija. V. D. U. M. G. F. Darbai. 1936. X t. 31—66.

Dr. A. Žvirono:

Ueber den Zeemaneffekt der Hyperfeinstruktur der Hg - Linie 2536. Helvetica Physica Acta VI t. 1933. 273—276.
Ueber den anomalen Zeemanefekt einzelner Hyperfeinstrukturkomponenten der Quecksilberresonanzlinie 2537 A. E. I Teil. Die π — Komponenten. Helvetica Physica Acta VII t. 1934. 224—256.
Ueber den anomalen Zeemaneffekt einzelner Hyperfeinstrukturkomponenten der Quecksilberresonanzlinie 2537 A. E. II Teil. Die σ — Komponenten. Helvetica Physica Acta VII t. 1934. 284—708.
Gyvojo sidabro rezonanso 2537 A. linijos hiperfeinstruktūros Zeemano efektas. Vytauto Didžiojo Universiteto Matematikos - Gamtos Fakulteto Darbai 1934. VIII t. 123—186.
Atomo rūmai. Gamta. 1936. 157—169.
Laiko skaičiavimo sistemos: nūdienė šešiasdešimtainė ir dešimtainė. Gamta. 1936. 195—200.
Zeeman Effect of the Hyperfine structure Components of the Mercury Resonance Line 2537 A. Nature. 137 t. 1936. 531.
Iš ko sudėtas atomas. Kultūra. 1934. 484—490.
Elektronų mikroskopas. Ibid. 1934. 566—568.
Laikrodžiai seniau ir dabar. Ibid. 1935. 266—272.
ir ištisa eilė straipsnių Gamtoje.

Neorganinės ir analizinės chemijos katedra. — 1934 m. a.a. e. o. prof. F. Butkevičiui mirus, Mat. - Gamtos Fakulteto nutarimu Katedra buvo pavesta o. prof. P. Juodakiui, o neorg. ir organ. chemija medicinos bei odontologijos skyrių studentams doc. D-rui A. Zubriui skaityti.

Vyr. asist. J. Krasauskui išėjus į pensiją, jo vieton pakviestas vyr. asist. K. Daukšas ir nuo š. m. l. jaun. lab. pareigoms eiti J. Kriaučiūnas. Kiti Katedros personalo nariai nepasikeitė. Iš laboratorijų užimamų patalpų, Senatui nutarus, perduota apie 150 m^2 Technikos Fakultetui. Specialių mokslo priemonių neįsigyta, tik buvo papildomos mokymo bei analizės reikalams vartojamos priemonės.

Į mokymo darbą įvesti šie pakeitimai bei papildymai:

a) Nuo praeitų mokslo metų pradžios skaitomas stud. chemikams papild. kursas (chemija II).

b) Įvestas seminaras (stud. chemikams).

c) Pagrindinio kurso paskaitos papildytos dviem savaitinėm pratybų valandomis.

Laboratorijose analizinius darbus atliko:

a) Medikų, odontologų ir biologų (grupėmis) apie 500 studentų.

b) Chem., chem. techn. ir farmac. visą kokyb. analizę apie 180 stud.

c) Chem., chem. techn. ir farmac. visą kiekyb. analizę apie 160 stud.

Diplominius darbus atliko 7 stud. chem. įvairiomis temomis.

Mokslo tyrimai atliekami šiose srityse:

1) Šarm. tetralhologenidų rutenatai — vyr. asist. M. Buivydaitė,

2) Galio alizaratai — vyr. asist. Dr. V. Cipseris,

3) Šarm. metalų osmatai — vyr. asist. Dr. K. Daukšas.

Spausdinti šie darbai:

Dr. K. Daukšo:

Kiekyb. analizo vadovėlis.

Atiduota spausdinti disertacija (apginta 1936 m.).

Šarm. metalų osmatai (Mat. Gamt. Fak. Darbai).

Dr. V. Cipserio:

Kompleksinių junginių pagrindai (vadovėlis).

Kiekybinis galio nustatymas galio chloride amonio acetato pagalba (Mat. G. Fak. Darbai).

Paruoštos spausdinti chemijos istorijos paskaitos.

Vyr. asist. M. Buivydaitės:

Zur Kenntnis der Reduktion des Ammon - ruthenates (Z. anorg. Ch., 222, 3, 1935.).

Über Alkali - tetrahalogen - ruthenium Verbindungen (Z. anorg. Chem., 290,-3, 1937).

Organinės chemijos katedra. — Per pastarąjį penkmetį katedroje įvyko šie personalo pasikeitimai. Vyr. asist. inž. A. Zubrys 1931. X. 1 d. — 1933. IX. 1 d. išbuvo komandiruotas Ciuricho Universitete. Jo komandiruotės metu beveik dvejus metus vyr. asist. pareigas ėjo privatdocentas Dr. Neachas Šapira. Grįžęs iš komandiruotės, A. Zubrys nuo 1933.IX.1 d. grįžo į vyr. asist. pareigas ir, be to, nuo 1935 metų pavasario semestro pradžios iki 1936.V.1 d., Fakulteto Tarybos pavestas, skaitė Medicinos F - to Medicinos skyriaus studentams neorganinės ir organinės chemijos kursą. 1935.II.19 d. jis apgynė disertaciją ir gavo daktaro laipsnį. 1936.I.21 d. Fakulteto Taryba išrinko jį docento pareigoms eiti Neorganinės ir analitinės chemijos katedroje, ir balandžio mėn. 30 d. buvo toms pareigoms eiti p. Valstybės Prezidento paskirtas. Tų pačių metų pavasario semestro gale Fakulteto Tarybos buvo išrinktas jaunesniojo laboranto pareigoms eiti inžinierius - chemikas Stasys Taraškevičius, kuris pradėjo tas pareigas eiti nuo rugsėjo mėn. 1 d. Jaun. asistentas Kirilas Kladiščevas, buvęs iki 1934.XI.1 d. jaunesniuoju laborantu, nuo 1934.X.1 d. iki 1936.X.1 d. ėjo vyresniojo laboranto pareigas. 1936.X.1 d. Fakulteto Taryba pakėlė jį į jaunesniuosius asistentus, ir nuo 1937.I.1 d. tose pareigose jis buvo patvirtintas. Privatdocentas Dr. N. Šapira 1935 m. vasarą iš Lietuvos išvyko. Tuo būdu organinės chemijos katedros personalą šio penkmečio gale sudarė: katedros vedėjas ekstr. prof. Antanas Purėnas, jaun. asist. Kirilas Kladiščevas ir jaun. labor. Stasys Taraškevičius.

Organinės chemijos katedra, kaip seniau, taip ir per pastarąjį penkmetį, aprūpino paskaitomis ir praktikos darbais, be savo fakulteto studentų, Technikos Fakulteto chemikus - technologus ir Medicinos Fakulteto studentus farmacininkus. Per šį penkmetį organinės chemijos laboratorijoje atidirbo praktikos darbus ir gavo įskaitas 245 studentai, tarp jų Mat.-Gamt.

Fakult. stud. - chemikų 29 ir stud. biologų 99, Techn. Fak. chemikų - technologų 10 ir Medic. Fak. stud. farmacininkų 107. Be to, penki studentai atliko diplominius darbus. Turint galvoje, kad laboratorijoje tėra tik 20 vietų, kad studentas - farmacininkas praverčia savo praktikos darbams 1 semestrą, o studentai - chemikai ir chemikai - technologai apie du semestrus ir diplomantai apie du semestrus, tai atidirbusiųjų praktikos darbus studentų skaičius beveik pasiekia maksimalinį laboratorijos pralaidumą. Laboratorija atdara studentų praktikos darbams, be švenčių ir šeštadienių, kasdien nuo 8 iki 18 val., kad studentai laisvai galėtų pasirinkti laboratorijos darbams sau tinkamą laiką. Tik studentams - biologams praktikos darbų valandos nurodytos, ir jie dirba grupėmis, asistento vadovaujami. Su jais praktikos darbai atliekami Neorganinės chemijos katedros laboratorijoj, skirtoje studentų medikų praktikos darbams, kadangi organinės chemijos laboratorijoje trūksta vietos. Praktikos darbus prižiūri jaunesnysis personalas, kurio kiekvienam asmeniui tenka dirbti laboratorijoje, mažiausia, po 6 val. į dieną, vienam iš ryto, o antram po pietų. Be to, vienam jų tenka ruošti bandymus demonstruoti paskaitų metu.

Katedros vedėjas skaitė organinės chemijos kursą 4 sav. val. teorijos ir vadovavo praktikos darbams, jaunesniajam personalui padedant, ir, privatdocentui Dr. N. Šapirai iš Universiteto išėjus, tenka skaityti Biochemijos kurso 2 savaitines teorijos valandas. Katedros vedėjui 1933.IX.1 d. — 1936.IX. 1 d. esant Universiteto sekretorium ir nuo 1936.IX.1 d. studentų reikalams prorektorium ir, be to, nuo pat Universiteto įsikūrimo iki 1936.IX.1 d. Matematikos - Gamtos Fakulteto leidinių redaktorium, teko ir dabar tebetenka daug laiko sugaišti suminėtoms pareigoms; pastarosios gerokai atitraukia jį nuo tiesioginio katedros darbo. Pastarieji 5 metai, ekonominės depresijos laikotarpis, privedė prie tikriausio minimumo katedrai atleidžiamuosius kreditus, kurių su dideliu vargu teužtenka grynai pedagoginiam mokymo darbui aprūpinti. Moksliniams tyrimams trūksta aparatūros, o taip pat ir reagentų. Prieš trejetą metų iškeltas sumanymas sudaryti moksliniams tyrimams fondą dėl ekonominių sunkumų nerado vyriausybės pritarimo. Vis dėlto, kas pajėgiama, ir turimomis priemonėmis daroma. Praeitais metais pradėta tyrinėti insulinas. Porai stu-

dentų buvo duoti ir dabar jau yra atlikti diplominiai darbai, dabar duota iš tos srities darbas trečiam diplomantui, dr. A. Zubriui vadovaujant.

Katedros turtą sudaro 552 tomų katedros biblioteka, kurios vertė 19.509,23 lt., mokslo priemonių įsigyta už 34.853,47 lt. ir ūkio inventoriaus už 30.339,03 lt.

Per pastarąjį penkmetį Organinės chemijos katedros personalo pasirodė šie spausdinti darbai —

Dr. A. Zubrio:

Drauge su prof. Karrer, R. Morf, E. V. Kraus.

Pflanzenfarbstoffe. XXXIX. Vermischte Beobachtungen über Carotinoide (-Carotin, Zeaxantin, Carotinoide aus Kakifrüchten). Helvetica Chimica Acta. XV. 490—493. 1932.

Drauge su P. Karrer ir R. Morf.

Pflanzenfarbstoffe. LIII. Beitrag zur Kenntniss des Xanthophylls und Violaxanthins. Helvetica Chimica Acta. XVI. 979—997. 1933.

Drauge su H. v. Euler, P. Karrer.

Wachstumsversuche mit Carrotinoiden. Helvetica Chimica Acta. XVII. 24—29. 1934.

Fitoksantinai — ksantofilas ir zeaksatinas. Matematikos - Gamtos Fakulteto Darbai VIII t. 257—320 (Disertacija daktaro laipsniui įgyti). 1934.

K. Kladiščevo:

Monozų ir organinių bazių junginiai. Matematikos - Gamtos Fakulteto Darbai VIII t. 1934.

Sintetinė nafta, jos dabartis ir ateities perspektyvos. Gamta 3. 1936.

Geofizikos ir meteorologijos katedra. — Katedros personalas: vedėjas e. o. prof. Kazys Sleževičius. 1936 m. spalio mėn. 1 d. išėjus vyr. asist. Steponui Olšauskui, jaun. labor. paskirtas Ignas Saldukas.

a. Mokymas.

Meteorologija dėstoma Biologijos skyriaus studentams. Geofizika — Fizikos - chemijos skyriaus Fizikos grupės ir Biologijos skyriaus Geografijos grupės studentams.

1932—1936 m. parašyta 9 diplominiai darbai, kurių temos liečia meteorologinius reiškinius Lietuvoje.

b. Mokslo darbai.

1934 m. rudenį buvo baigti gravimetriniai darbai Lietuvoje, kuriuos organizavo Karo Topografijos skyrius. Šiuos darbus vykdė ir gautus rezultatus tvarkė Geofizikos ir Meteoro-

logijos Katedra, glaudžiai bendradarbiaudama su Karo Topografijos skyriumi. Gravimetriniams darbams pradėta ruoštis dar 1928 m. Iš viso padaryta 44 stebėjimai 35 vietose. Provizoriniai apskaičiavimai baigti; galutini bus padaryti, kai bus gauta iš Pabaltijo Valstybių Geodezinės Komisijos apskaičiuoti visai tikslūs svorio jėgos greitėjimo duomenys Kaunui.

1935 m. Karo Topografijos skyrius pritarė Geofizikos ir Meteorologijos Katedros iškeltai minčiai padaryti magnetinę Lietuvos nuotrauką ir šiems darbams vykdyti vėl pakvietė Geofizikos ir Meteorologijos Katedros vedėją. Ir gravimetriniams ir magnetiniams darbams lėšas teikia Krašto Apsaugos Ministerija. 1935 m. ėjo paruošiamieji darbai, o 1936 m. vasarą buvo daromi magnetiniai matavimai. Vasara buvo labai palanki darbams, todėl pavyko atlikti 90 vietų stebėjimai. Tuo būdu pusės Lietuvos ploto (be Vilniaus krašto) žemės magnetizmo elementai bendrais bruožais yra žinomi. 1937 m. vasarai lieka padaryti stebėjimus likusioje dalyje. Lietuvos nuodugniam ištyrimui magnetiniu atžvilgiu teks panaudoti keleriis metus. Tokie matavimai yra būtini, nes jie turi ne tik moksliškos, bet ir praktiškos reikšmės.

c. Komandiruotės.

Geofizikos ir Meteorologijos Katedros vedėjui, bendradarbiaujant su Karo Topografijos skyriumi, be komandiruočių Lietuvoje gravimetriniams ir magnetiniams darbams, teko būti komandiruotam 3 kartus į SSSR, Estiją ir kt.

Katedros personalo parašyti straipsniai:

Sležėvičius K. e. o. prof.:

4-rių svyruoklių Sternek'o aparatas ir jo konstantų nustatymas. Matem. - Gamtos F-to darbai VII t. 243—277.

Lietuvoje vėl nukrito meteoritų. Kosmos 1; p. 23—25. 1933.

Gravimetriniai darbai Lietuvoje. Matem. - Gamtos F - to Darbai VIII t., p. 53—89.

Gravimetriniai darbai Lietuvoje ir jų reikšmė. Kosmos 1—3; p. 33—38. 1935.

Gravimetriniai darbai. Mūsų Žinynas 125; p. 117—123. 1935.

Šis tas apie nepaprastus viesulus Lietuvoje... Kosmos 7—9; p. 158—160. (Gamtos Draugas). 1935.

Gravimetriniai darbai 1934 m. ir svorio jėgos greitėjimas Lietuvoje. Matem.-Gamtos F-to Darbai X t., p. 1—28.

Be to, parašyta iš meteorologijos į Trimitą, Lietuvos Žinias, Gamtą daugiau kaip 10 populiarių straipsnių.

Olšauskas Št. vyr. asist.:

Vandens apykaita. Kosmos 7—12, p. 175—177. 1932.

Trumpos žinios iš meteorologijos. Rinkinyje: Cheminis karas ir apsauga, p. 82—102. Kaunas, 1934.

Meteorologijos konspektas, p. 54 (apalograf.). 1935.

Saulėtumas ir debesuotumas Kaune. Kosmos 1—3, p. 81—88. 1936.

Oro masės ir frontai troposferoje. Gamta 1, p. 42—47. 1936.

Kritulių svyravimo koeficientas Lietuvoje. Gamta 4, p. 291—292. 1936.

Mineralogijos ir geologijos katedra. — Katedros vedėjas nuo 1926 m. e. o. prof. M. S. Kaveckis. Asistentai: vyr. asist. Inž. J. Dalinkevičius (ligi 1936. II. 16 d.) ir Dr. Č. Pakuckas. Privatdocentas M. Kvašninas - Samarinas (1935.V.27 d. mirė). Iš techniško personalo buvo Žemės Ūkio Ministerijos prikomandiruotas kultūrtechnikas M. Martinaitis, kuris 1936. VI. 1 d. priimtas jaun. laborantu prie Mineralogijos kabineto. Privatdocento titulus gavo: vyr. asist. Dr. Č. Pakuckas nuo 1934 m. rudens semestro ir inž. Dr. J. Dalinkevičius nuo 1935 m. rudens semestro. Kristalografiją ir mineralogiją visą laiką, bendrosios geologijos įvadą I iki 1936 m. pavasario semestro, istorinę geologiją ir geologijos įvadą II iki 1935 m. pavasario semestro, kristaloptiką 1934, 1936 ir 1937 m. pavasario semestro — dėstė ir pratyboms vadovavo e. o. prof. M. S. Kaveckis. Paleontologiją 1934 ir 1935 m. pavasario semestre dėstė priv. doc. Dr. Č. Pakuckas. Petrografiją pavasario ir rudens sem. 1934 m. dėstė vyr. asist. Inž. J. Dalinkevičius. Regionalinę ir fizinę geologiją rudens sem. 1934 m., stratigrafinę geologiją ir antropologiją pavasario semestre dėstė priv. doc. Dr. M. Kvašninas - Samarinas. 1932 m. buvo tiriami Neries bei Šventosios upių krantai, kur buvo daryti gilesni gręžiniai, o kitose vietose papildomi smulkesni darbai Lietuvos stratigrafijai išaiškinti. 1933—1934 m. buvo tiriamas Lietuvos terciaras ir kreida — smulkesniems stratigrafiniams daviniams surinkti. 1934 m. buvo pradėtas nuodugnus Biržų - Pasvalio rajono sieros vandenilio turinčių mineralinių šaltinių tyrimas, kuris buvo baigtas 1936 m. vasarą. Nuo 1933 iki 1936 m. vasaros imtinai prasidėjo sistematingas ruošimas medžiagos Lietuvos kvartero žemėlapiui. Tam tikslui buvo daromi visų svarbesnių glacialinių laikų įvairių padarų litologiniai ir morfologiniai tyrimai ir atžymėjimai planšetėse. Darbo suskirstymas padarytas tokiais rajonais: prof. M. S. Kaveckis nuo Dubysos į vakarus — visas Žemaitijos rajonas, priv. doc.

Dr. Č. Pakuckas — nuo Neries ir Nemuno į pietus — Rytų ir Pietų Lietuva, Inž. Dr. J. Dalinkevičius — nuo Neries į šiaurę — Aukštaitijos rajonas. Kartu per visą laiką ėjo ir iš privačių firmų bei asmenų gaunamos įvairių gilesnių gręžinių medžiagos tyrimas bei apibūdinimas. Daugiausia šios vertingos medžiagos Katedra gaudavo iš Pienocentro ir E. Biske firmos. Per prof. M. S. Kaveckio Katedrai vadovavimo laiką, įskaitant „Ragučio" Bendrovės Kaune vieno 289 metrų gilumo gręžinio medžiagą ir keletą braižinių lapų iš įvairių pragręžtų Lietuvoje artezinių šulinių, Katedra 1936. II. 16 d. turėjo iš viso per minėtą laiką surinktos apie 13000 metrų bendro kiekio teoretinės bei faktinos medžiagos Lietuvos stratigrafijai. Šita įvairių gręžinių suma gali būti suskirstyta taip: 1) surinktų duomenų iš archyvų bei kitų šaltinių gręžinių profilių aprašymų apie 8300 metrų, 2) Katedros darytų gręžinių surinkta medžiagos apie 600 metrų, 3) iš įvairių literatūros šaltinių, apdirbtos kituose institutuose, surinkta medžiagos apie 1600 metrų ir 4) didžiausias kiekis tai įvairių privačių firmų bei asmenų iš gręžinių išimta pavyzdžių medžiaga, kurią daugiausia apdirbo prof. Kaveckis ir paskelbė savo darbuose. Ši medžiaga sudaro pagrindą detaliniams specialiems darbams toliau Lietuvos geologijai tirti, ir jos bendras kiekis siekia daugiau kaip 4000 metrų.

Mineralogijos - Geologijos katedros personalas, be nuolatinio darbo kabinetuose ir vasaros metu lauko darbų ekspedicijose, buvo ne kartą komandiruoti bei dalyvavo ekskursijose su studentais. Su studentais prof. Kaveckis atliko keletą geologinių ekskursijų Nemunu aukštyn iki Prienų — supažindami studentus su geologiniais reiškiniais upės krantuose, o taip pat apžiūrėdami tipingesnes vietas bei parinkdami padermių, mineralų bei fosilijų pavyzdžių. Panašių ekskursijų buvo daryta autobusais Birštonan apžiūrėti mineralinių šaltinių; be to, dar Ukmergės rajone, Šventosios krantuose ir Kauno rajone Jėsios bei Nemuno krantuose — apžiūrėti atodangų bei krantų.

Vyr. asistentas inžinierius - technologas J. Dalinkevičius buvo komandiruotas su alga Austrijon Graco universitetan 3 semestrams specializuotis geologijoje ir mokslo laipsniui gauti. Jisai, 1933 m. pavasario semestre filosofijos daktaro laipsnį gavęs, 1935 m. pavasario semestro gale habilitavosi, nuo 1935 m. rudens gavo privatdocento titulą, o nuo 1936. II. 16 d. pakeltas į docentus, ir jam buvo perduotas Geol. kabinetas.

Vyr. asistentas Dr. Č. Pakuckas 1933 m. rudens semestre pakeltas į docentus, ir jam buvo perduotas Geologijos kabinetas. Vyr. asistentas Dr. Č. Pakuckas 1933 m. rudens semestre buvo komandiruotas su alga ir Užsienių Reikalų Ministerijos pašalpa susipažinti su kvarzero tyrimais Stockholman — Baltijos institutan. 1933 m. rudens semestre jisai habilitavosi ir nuo 1934 m. gavo privatdocento titulą. Juos komandiravus (asist. J. Dalinkevičių 3 semestrus ir asist. Č. Pakucką beveik 1 semestrą) prof. Kaveckis tuo laiku jiems pavaduotojų neturėjo, nes jie buvo komandiruoti su alga.

Viešųjų paskaitų turėjo:

Prof. M. S. Kaveckis:

1933—1934 m. m.: 1) Meteoritai, kaipo medžiaga kosmoso struktūrai pažinti. 2) Sveiko vandens Lietuvoje beieškant. Abi paskaitos Lietuvos Gamtininkų Draugijoj Kaune.

1934—1935 m. m.: 1) Radioaktingų mineralų geocheminė ir biologinė reikšmė. Gamtininkų Draugijoj Kaune. 2) Lietuvos gamtos turtai. Lietuvos Geografų Draugijoj Kaune.

1935—1936 m. m.: 1) Naftos problema ir politika. Lietuvos Gamtininkų Draugijoj Kaune. 2) Lietuvos mineraliniai turtai. Naujosios Romuvos bičiulių klube.

Inž. J. Dalinkevičius:

1933—1934 m. m.: Lietuvos kreidos stratigrafijos ir tektonikos klausimu. Lietuvos Gamtininkų Dr-joj Kaune.

1934—1935 m. m.: Kiek mūsų geologai yra ištyrę Lietuvą. Kauno radiofone.

Dr. Č. Pakuckas:

1933—1934 m. m.: 1) Lietuvos fiziografinė ir geologinė apžvalga. Švedų - lietuvių Draugijos susirinkime Stockholme. 2) Ledynai ir jų poveikis Lietuvoje. Paskaitų ciklas Kauno radiofone.

1934—1935 m. m.: 1) Baltijos aukštuma ir jos tęsinys Lietuvoje. Lietuvos Geografų Dr-joj Kaune. 2) Lietuvos laukuose randami kaukspeniai. Kauno radiofone. 3) Lietuvos morfologiniai tyrinėjimai. Kauno radiofone.

Spausdintieji darbai:

Kaveckis M. S., prof.:

Žemaitkiemio meteoritas (Der Meteorit von Žemaitkiemis). Matematikos - Gamtos Fakulteto Darbai. Tomas IX, sąs. 3. p. 307—339. 1935.

Lietuvos žiemių rajono gipsų ir dolomitų zonos. Kosmos XVII, p. 89—96. 1936.

Meteoritų sąstatas, klasifikacija ir jų reikšmė Kosmo struktūrai pažinti. Kosmos XVII, p. 309—319. 1936.

Lietuvos mineraliniai turtai. Naujoji Romuva 8 (268), p. 175—180. 1936.

Atstatykime protėvių kelius. Naujoji Romuva 9 (269), p. 199—201. 1936.

Naftos problema ir politika. Naujoji Romuva 13 (273), p. 302—305. 1936.

Išnaudokime mūsų žemės turtus. Ciklas straipsnių iš Lietuvos praktiškosios mineralogijos. Mūsų Rytojaus atkarpoje.

- Įžanga. 97, 1935.
- Kietų lauko akmenų sunaudojimas. 98. 1935.
- Lauko akmens kalkėms gaminti. 1. 1936.
- Specialus dolomitų pritaikinimas. 2. 1936.
- Gipsų rajonai ir jų eksploatacija. 3. 1936.
- Gerų kalkių bei molio išdirbinių gamyba. 4. 1936.
- Molių rūšys ir kam jos tinka. 5. 1936.
- Smėlių, geležingų molių bei prastesnių geležingų uolėnų išnaudojimas. 6 ir 7. 1936.
- Mergelio ir kalkakmenio išnaudojimas žemės ūkio reikalams. 8—9. 1936.

Vartokime tik gerą vandenį. Ciklas straipsnių Mūsų Rytojaus priede Ūkis ir namai. 1936.

- Įžanga. 7 (134).
- Užtvankų, prūdų bei mažų kūdrelių vanduo. 8.
- Versmės ir jų vandens išnaudojimas. 9.
- Paprastieji šuliniai. 9.

Namų apkūrenimo ir tam reikalui vartojamo kuro klausimas. Lietuvos Aidas 360 (2976). 1936.

Vyr. asistento Inž. J. Dalinkevičiaus ir vyr. asist. Dr. Č. Pakucko spausdintų darbų sąrašus žrk. toliau prie straipsnio Geologijos kabinetas ir muziejus.

Kvašino - Samarino M., Priv. doc., spausdintieji darbai:

Stumbrų radiniai Lietuvoje ir jų rūšiavimo klausimas (Wisentfunde in Litauen und Klassifizierungsfrage). Matematikos - Gamtos Fakulteto Darbai VII t., sąs. 4, p. 38. 1933.

Mineralogijos ir kristalografijos su kristaloptika kabinetas. — Kabineto vedėjas e. o. prof. M. S. Kaveckis. Laborantas e. p. M. Martinaitis.

Kabinetas su laboratorija užima V. D. U-to didžiųjų rūmų II aukšte 4 kambarius. Jo įrengimą sudaro reikalingiausi aparatai bei instrumentai cheminiam bei fiziniam kristalų bei mineralų tyrimui. Tose pačiose patalpose yra ir Kabineto biblio-

teka. Bibliotekos, inventoriaus ir mokslo priemonių bendra vertė 1937. I. 1 d. buvo 80.326,12 lt.

Praktiką laboratorijoje atlieka Matematikos - Gamtos Fakulteto studentai biologai, chemikai, geografai ir mineralogai - geologai, o Medicinos Fakulteto — studentai farmacininkai. Jie privalo atlikti geometrinės kristalografijos praktiką ir vėliau mineralų optinį bei cheminį tyrimą. Per laboratoriją pereina 4—6 grupės studentų po 25—30 asmenų kiekvienoje grupėje. Rudens semestras skiriamas kristalografijos, o pavasario — mineralogijos bei kristaloptikos praktikos darbams. Tam tikrą darbų skaičių atlikę, studentai privalo laikyti colloquiumą.

Iš mokslinių problemų Kabineto personalas ir studentai diplomantai atlieka darbus 3-jų rūšių temomis: 1) iš geochemijos ir kosmochemijos srities — meteoritų tyrimas, 2) Lietuvos mineralinių vandenų tyrimas ir 3) Lietuvos mineralinių turtų apibūdinimas bei įvertinimas. Iš stambesnių Kabinete atliktų darbų pažymėtini: 1) prof. M. S. Kaveckio atliktas pilnas tyrimas Žemaitkiemio meteorito, kuris nukrito 1933. II. 2 d., ir Biržų - Pasvalio rajono šaltinių mineralizacijos priežastys, 2) studento diplomanto Šimkevičiaus — žemės sluoksnių įtaka į grunto vandens mineralizaciją. Be to, renkama Lietuvos įvairių mineralų medžiaga ir atliekamos jos analizės, kad būtų galima nustatyti tų mineralų praktišką pritaikymą.

Mineralogijos muziejus. — Mineralogijos muziejus yra prie Mineralogijos kabineto. Muziejaus vedėjas prof. M. S. Kaveckis. Ligi 1936.II.16 d. prof. Kaveckio buvo vedamas drauge su Geologijos muziejumi, bet nuo tos dienos, perdavus Geologijos kabinetą doc. J. Dalinkevičiui, tvarkomas atskirai. Mineralogijos muziejus užima V. D. U-to didžiųjų rūmų I aukšte 1 salę, kurioj patalpintos 25 didelės ir 4 mažos vitrinos. Tose vitrinose yra sudėtos gana turtingos, 1500 eksponatų, sistematinės mineralogijos kolekcijos; Lietuvos mineralų kolekcija turi daugiau kaip 300 eksponatų ir specialius tam tikros paskirties mineralų rinkinius. Mineralogijos kabinetas, be to, dar turi labai vertingą meteoritų kolekciją iš 1929 m. ties Androniškiu ir 1933 m. ties Žemaitkiemiu kritusių meteoritų ir pasikeičiant gautų iš Anglijos Londono British Museum, Prancūzijos — Paryžiaus Musée D'Histoire Naturelle, Čekoslovakijos Prahos Tautos Muziejaus ir iš SSSR Novočerkasko universiteto. Be to, Mineralogi-

jos kabinetas yra gavęs iš Prahos Tautos Muziejaus dovaną — gražią Čekoslovakijos regionalinės mineralogijos kolekciją ir dar turi prof. Kaveckio surinktą Čekijos ir Slovakijos mineralų bei padermių kolekciją.

Geologijos kabinetas ir muziejus. — Vedėjas doc. Dr. inž. Juozas Dalinkevičius; priv. doc. Dr. Česlovas Pakuckas, vyr. asist.; nuo 1936.VII.15 d. Žemės Ūkio Ministerijos laikinai prikomandiruotas kultūrtechnikas Juozas Rugienius.

Doc. J. Dalinkevičius skaito ir veda pratybas šių kursų: įvado į geologiją I (bendroji geologija), įvado į geologiją II (istorinė geologija), petrografiją I (bendroji petrografija), petrografiją II (specialioji petrografija), Lietuvos ir kaimyninių kraštų geologiją, ekonominę geologiją. Abu įvadai į geologiją skaitomi kasmet; kiti kursai — kas antri metai.

Priv. doc. Č. Pakuckas skaito ir veda pratybas iš paleontologijos kurso ir dalyvauja įvado į geologiją I pratybose. Kultūrtechnikas J. Rugienius prikomandiruotas palaikyti ryšiams tarp Ž. Ū. M. vedamųjų melioracijos darbų ir Geologijos kabineto tyrinėjimų. Su Geologijos kabineto įrankiais J. Rugienius dalyvauja ir Energijos Komiteto vasariniuose darbuose.

Be pedagoginio darbo, Geologijos kabinetas atlieka geologinius krašto tyrinėjimus ir tokiu būdu iš dalies eina Valstybinės geologinės įstaigos pareigas. Reikia pažymėti, kad kaimyninės valstybės turi šalia universitetų suorganizuotus geologinius komitetus, institutus ir panašias įstaigas, kurios veda tyrinėjimus, seka jų teritorijose vykdomus gręžinius, apdirbinėja medžiagą ir sprendžia su tyrinėjimais susijusius pritaikomosios geologijos klausimus. Deja, šiam uždaviniui atlikti Geologijos kabinetas neturi reikalingo personalo, nes esamasis, apkrautas mokymo ir Kabineto eiliniu darbu, neturi laiko prieiti mokslinę medžiagą tinkamai apdirbti. Kabineto personalas, vykdydamas vasarinių atostogų metu tyrinėjimus, per 13 metų turi surinkęs ir kasmet dar parenka iš Lietuvos geologijos tiek medžiagos, kad jai apdirbti reikalinga padidinti etatus ne mažiau kaip dvigubai. Trūksta pagalbinio personalo, ypač asistento su platesniu gamtos mokslų išsilavinimu, ir preparatoriaus. Reikalingas ir atskiras sargas Kabinetui. Dabartiniu laiku, susiorganizavus Energijos Komitetui, geologiniai tyrinėjimai yra suintensyvinti, tačiau etatai lieka kokie buvę.

Geologijos kabinetui trūksta ir inventoriaus. Kabinetas yra labai menkai aprūpintas knygomis, ypač literatūra, būtina Lietuvos geologinei medžiagai apdirbti (mažiau kaip 10%). Trūksta spintų rinkiniams sukrauti; reikalingos ir didesnės patalpos, ypač laboratorija studentams ir patalpa medžiagai preparuoti. Esamosios patalpos yra išblaškytos trijuose aukštuose. Ši aplinkybė irgi neigiamai atsiliepia į darbą.

Iš Geologijos kabineto darbų, atliktų paskutiniais metais, pažymėtini Baltijos aukštumų glacialmorfologiniai ir Lietuvos devono tyrinėjimai, įgalinę keleriopai padidinti anksčiau surinktąją paleontologinę ir petrografinę medžiagą.

Be to, dedamos pastangos kitų šalių pavyzdžiu sutvarkyti Lietuvos geologijos muziejų, geologinių kursų dėstymą ir studentų pratybas. Dėl to paaiškėjo ir reikalas keisti geologijos - geografijos ciklo mokslo planus.

Spausdinti darbai:

D a l i n k e v i č i u s J., inž.:

Lietuvos kreida. Stratigrafinė ir tektoninė medžiaga Lietuvos kreidai pažinti. Kosmos XV, p. 233—293. 1934.

Papilės jūros profilio ir tektonikos klausimu. Kosmos XV, p. 294—304. 1934.

On the fossil fishes of the Lithuanian chalk. I. Selachii. V. D. U. Matematikos - Gamtos Fak. Darbai IX, p. 243—305. 1935.

Lietuvos kreida ir jos ichtiofaunos vaidmuo stratigrafijai. Kosmos XVI, p. 253—261. 1935.

Lietuvos reljefo formos ir jų kilmė. Mūsų Žinynas XXIX (125), p. 108—116 (su Lietuvos morfologiniu žemėlapiu). 1935.

Kiek mes pažįstame Lietuvą geologiniu atžvilgiu ir kokie mūsų tyrinėjimų uždaviniai artimiausioje ateityje. Gamta 2, p. 106—112 (su Pabaltijo geologiniu žemėlapiu). 1936.

Be to, yra neatspausdinta disertacija iš 1933 m.:

Die Tertiärablagerungen Litauens mit Berücksichtigung des mitteldevonische Old Red des Šventoji - Flusses, als ihre Unterlage.

P a k u c k a s Č., dr.:

Papilės jūros stratigrafinė apžvalga remiantis amonitų fauna (su vok. santr.). Mat. - Gamt. Fak. Darbai VI t., p. 447—481. 1933.

Meteoritai. Naujoji Romuva. 1933.

Lietuvos žemės paviršiaus susidarymas ir upių atsiradimas. Židinys 6, p. 497—505. 1934.

Velykuškių piliakalnis. Naujoji Romuva 145. 1933.

Vienu mokyklos reformos reikalu. Vairas 10, p. 233—235. 1935.

Pietinės Lietuvos glacialiniai elementai (su anglų klb. santr.). Kosmos, p. 185—200. 1934.

Lietuvos geologijos metmens. Naujoji Romuva. 1935.

Lietuvos žemės praeitis (su pranc. klb. santr.). Žemėtvarka ir melioracija, p. 1—50. 1935.

Kas yra Lietuvoje randami kaukspeniai. Gamtos Draugas. 1935.

Galinių morenų kryptis rytinės Lietuvos aukštumose ir tų aukštumų kilmė (su vokiška santr.). Kosmos, p. 323—334. 1936.

Žemės kilmė. Ūkininkas. 1936.

Kai ant žemės buvo karšta ir tamsu. Ibid.

Žemės plutos atsiradimas. Ibid.

Kokio storumo žemės pluta. Idib.

Lietuva jūrių dugne ir po ledynų kalnais. Ibid.

Ar yra Lietuvoje akmens anglių. Ibid.

Ledynai dabarty. Ibid. 1937.

Krentančios žvaigždės. Ibid.

Druskos klodų atsiradimas žemėje. Ūkin. Patarėjas. 1936.

Šis tas apie glacialinę kosmogoniją. Kosmos, p. 31—32. 1937.

Fizinės chemijos katedra. — Iki 1936.XI.1 d. katedros vedėjas o. prof. Vincas Čepinskis. Išėjus jam į pensiją, nuo 1936. IX.1 d. katedros vedėju Fakultetas išrinko priv. doc. (nuo 1937. II.16 d. doc.) Juozą Matulį. Kitas mokslo personalas: iki 1933. IX.18 d. vyr. lab. Stasys Slavinskas, o nuo 1933.IX.18 d. Dr. inž. Jonas Janickis ir nuo 1936.XI.15 d. jaun. lab. Vytautas Kaikaris.

Katedra aptarnauja Mat. - Gamtos Fak. chemijos ir fiziko-chemijos skyrių, Medicinos Fakulteto farmacijos skyriaus ir Technikos Fak. cheminės technologijos ir elektrotechnikos skyrių studentus. Dėstomi pagrindiniai fizinės chemijos ir elektrochemijos kursai ir atliekami praktikos darbai laboratorijose.

Be nurodytų pagrindinių kursų, katedros mokslo personalas skaitė: priv. doc. J. Janickis Periodinę sistemą ir valentingumą 1935—1936 m. m. po 1 val.; Retuosius ir radioaktingus elementus 1936 m. rudens semestre po 2 val. ir nuo 1936 m. rudens semestro veda chemijos seminarą po 2 val. į savaitę. Priv. doc. J. Matulis skaitė fotochemiją 1936 m. pavasario semestre po 2 val.

Greta eilinių studentų apmokymo darbų katedros personalas dirbo ir mokslo bei tyrimo darbus. Anksčiau katedros personalas ir diplomantai dirbo daugiausia ioninių reakcijų entropijos, katalizo, adsorbcijos ir kitais klausimais. Paskutiniais metais dirbama fotochemijos ir ioninių reakcijų kinetikos srityse.

Iš savo darbų paskutiniaisiais 5 metais katedros personalas yra paskelbęs:

Prof. V. Čepinskis:

Elektrochemija, Fizinės chemijos IV dalis. 358. 1933.
Joninių reakcijų entropės atmainų paprastumas. Mat. - Gamt. Fak. Darbai VIII t., p. 4—50. 1933.
Elementų periodinė sistema šių dienų mokslo šviesoje. Kosmos. 1934.
Mokslinės tiesos problema. Židinys 1—2. 1935.
Gyventojų problema. Kultūra. 1935.
Autoritetas ir laisvoji mintis. Kultūra. 1936.

Dr. sc. J. Matulis:

Die kolloidchemischen Grundlagen der Photoanisotropie (kartu su prof. Weigertu). Kolloidemische Beiheffe B. 28, 384—412. 1933.
Fotodichroizmo tyrinėjimai organinių dažų kolodijaus ir želatinos sistemose (disertacija). Mat.-Gamtos Fak. Darbai VIII t., 191—257. 1934.
Fizinės chemijos praktikos darbai I, 216, Stud. Chem. Dr-jos leidinys 1. 1935.
Fizinės chemijos praktikos darbai II (Elektroch.), p. 125. Stud. Chem. Dr-jos leid. 2, 1936.
Weigert'o efektas ir fotocheminiai procesai sidabro halogenidų želatinoje (habilitacijos darbas). Mat.-Gamtos Fak. Darbai X t., 139—196. 1936.
Sunkusis vanduo (mokslo populiarizacija). Kultūra. 1935.

Dr. inž. J. Janickis:

Über die selenigsauren Salze des Ammoniums. Zeitschr. für anorg. und allgem. Chemie B. 218, 89—103. 1934.
Apie selenitinės rūgšties amonio druskas (habilitacijos darbas). Mat.-Gamtos Fak. Darbai VIII t., 93—120. 1934.
Über die Vorgänge bei der Einwirkung von Schwefelwasserstoff auf Bisulfitlösungen. Zeitschr. für anorg. u. allgem. Chemie B. 225, 177—203. 1935.
Über den Zustand selenigsaurer Salze des Natriums, Kaliums und Ammoniums in wässeriger Lösung (kartu su Gutmanaite). Zeitschr. f. an. u. allg. Ch. B. 227, 1—16. 1936.
Metalų pasyvumas (mokslo populiarizacija). Technika ir Ūkis 9/10, p. 297—301 ir 6—10. 1934/1935.

Augalų sistematikos kabinetas. — Vedėjas prof. K. Regelis.

Prof. K. Regelio atlikta:

1932 m. kelionė į Mažąją Aziją, Harwardo Universiteto U. S. A. subsidijuojama; vasarą, gegužės mėn., dalyvavo Vokiečių Botanikos Draugijos narių suvažiavime Berlyne ir padarė pranešimą apie Graikijos kalnų augmeniją.

1933 m. organizavo Fenobaltijos Botanikų Draugijos suvažiavimą Kaune, birželio mėn.

1935 m. dalyvavo Tarptautiniame Botanikos Kongrese Amsterdame ir skaitė referatą apie pievų asociacijos klasifikaciją. Parašė Augalų Sistematiką. 1935 m. 281 p.

Jaun. asist. Marija Natkevičaitė dalyvavo:

1935 m. birželio mėn. 1—21 d. V-tam fenobaltijos kraštų geobotanikų Kongrese Estijoj (Saaremaa) ir 1935 m. liepos mėn. 8—22 d. komandiruota į Rygą susipažinti su genetikos darbais Latvijos Univer. Botanikos Sode ir su genetiška literatūra pas Rygos Univer. Doc. Dr. A. Zamelį.

Parašė straipsnius:

Adolf Engler (1844—1930). Kosmos 3—6. 1933.
Gebenė lipikė (Hedera Helix). Mūsų Girios 2. 1935.
Augalų chimeros. Gamta 4. 1936.

Jaun. asist. Marijos Janušauskaitės - Lukavičienės darbai: dendrologiniai, fenologiniai ir augalų aklimatizacijos tyrimai Botanikos Sode. 1935 m. vasarą ekskursavo rinkdama medžiagą Lietuvos parkams pažinti po Šiaulių, Telšių, Kretingos ir Mažeikių apskr. savo lėšomis, 1936 m. vasarą ekskursavo tuo pačiu tikslu po Ukmergės, Panevėžio ir Utenos apskr. savo lėšomis. Nuo 1936 m. liepos mėn. 20 d. iki rugpiūčio mėn. 12 d. komandiruota į Karaliaučių susipažinti su tręšimo bandymais prof. Mitscherlicho bandymų stotyje į Berlyną, Muskau, Müncheną, Würzburgą ir Erfurtą susipažinti su Botanikos Sodais ir stambesniais Vokietijos parkais, į Dresdeno sodininkystės parodą, — savo lėšomis.

Straipsniai:

Apie aklimatizaciją. Mūsų Girių 8—9. 1935.
Medžiaga Lietuvos sodų ir parkų dekoratyviniams medžiams ir krūmams pažinti. Matem. - Gamt. F-to Darbų XI t. p. 11. 1936.

Herbaras. 1932—1936 m. herbaras padidėjo: bendrasis herbaras 4664 lapais, Lietuvos herbaras 2016 lapų, sporinių augalų herb. 1303 lap.; iš to skaičiaus: mainais gauta 2723 aug. lap., pirkta 1471 lap., dovanota 1962 lap., kabineto personalo ir studentų surinkta 1827 lap.; iš viso naujų įsigyta 7983 aug. lap.

Botanikos Kabineto visą herbarą sudaro: bendras herbaras 34306 aug. lap., Lietuvos herbaras 9031 aug. lap., sporinių augalų herbaras 11160 aug. lap.; iš viso 54497 aug. lap.

B i b l i o t e k a. Biblioteka aptarnauja Kabineto ir Sodo personalą reikalinga specialine literatūra. Bibliotekos knygos papildomos: perkant už sąmatoje skirtas sumas, gaunama mainais daug vertingų žurnalų ir paskirų knygų už Scripta Horti Bot. U. V. D. ir už Matem.-Gamtos F-to Darbus ir dovanai gaunama viena kita knyga iš atskirų asmenų. Per 1932—1936 m. laikotarpį tokiu būdu įsigyta 1295 tomai.

Kabineto bibliotekos knygomis ir žurnalais naudojasi vyr. ir jaun. moksl. personalas, sodininkai, diplomantai, studentai ir artimų profesijų vienas kitas asmuo (agronom., gydytojai). Iš viso per šį laikotarpį buvo išduota 2200 tomų.

M u z i e j u s. Muziejuje objektų per pastaruosius metus padidėjo dvigubai. Iš prof. K. Regelio gauta muziejui eksponatų (iš Rytų kraštų) 19 egz. ir daug kitų smulkesnių. Prof. T. Ivanauskas parvežė iš Brazilijos muziejui 19 eksponatų.

Botanikos sodas. Personalas: vyr. asist. K. Grybauskas, vyr. asist. Dr. A. Minkevičius.

V a i s t i n i ų A u g a l ų S k y r i u s.

Vyr. asist. K. G r y b a u s k a s:

Straipsniai:

Fenologinių stebėjimų duomenys iš tabako kultūros bandymų A. Fredos, V. D. U-to Botanikos vaistinių augalų skyriuje 1930—1931 m., p. 16. 1933; 2) Vaistingieji Lietuvos augalai, II dal. (kultūriniai augalai), p. 148. 1935; 3) Kultūriniai apyniai ir jų auginimas, p. 52, 1936. Be to, parašė 43 straipsnius vaistingųjų augalų reikalu šiuose laikraščiuose: Farmacijos Žiniose 23 straip., Ūkininko Patarėjuje — 12 str., Lietuvos Aide — 2 str., Lietuvos Farmaceute — 2 str., Žemės Ūkyje — 1 str., Tėvų Žemėje — 1 str., Jauname Ūkininke — 1 str. ir Mūsų Rytojuje — 1 str.

K o m a n d i r u o t ė s. Dalyvavo Tarptautiniuose Vaistingųjų augalų Kongresuose: Briuselyje 1935 m., Miunchene 1936 m. Susipažindamas su bandymų lygmeniu specialių kultūrų tyrime, lankė šias užsienių mokslo įstaigas: Apynių tyrimo valstybinę stotį Freisinge, Vokietijoje, ties Miunchenu, ir Tabako tyrimo valstybinį institutą Forchheime, Vokietijoje, ties Karlsruhe. Susipažindamas su vaistingųjų augalų lauko kultūromis užsienyje, dalyvavo ekskursijose: Belgijoje — Briuselio, Lessines, Grommaond, Ogy, Audenaerde, Gent apylinkėse 1935 m., Vokietijoje — Dresdeno, Naumburgo ir Erfurto apylinkėse 1935 m.; Šveinfurto ir Viurcburgo apylinkėse 1936 m.

Susipažindamas su vaistingųjų augalų auginimu Botanikos soduose, laukuose, aplankė šiuos užsienio sodus: Karaliaučiaus, Berlyno, Dresdeno, Briuselio 1935 m.; Miuncheno, Viurcburgo ir Karlsruhe 1936 m.

Vaistingos žaliavos ir iš jos pagamintų naujesnių farmaciškų preparatų parodą lankė Miunchene 1936 m. Vaistingų augalų literatūros parodą, suruoštą valstybinėje Bavarijos Bibliotekoje, aplankė Miunchene 1936 m.

Atstovavo Lietuvą su vaistingąja žaliava, išstatyta Tarptautinėje Briuselio parodoje 1935 m. Šitoje parodoje Lietuvos vaistingoji žaliava buvo apdovanota aukso medalio diplomu.

Lietuvos Vaistininkų Draugijos komandiruotas, 1936 m. aplankė visą eilę senesnių Lietuvos vaistinių provincijoje, kur rinko žinias ir medžiagą būsimam Lietuvos vaistinės muziejui.

Dalyvauja Lietuvos Farmacinės nomenklatūros komisijoje prie Lietuvos Vaistininkų Draugijos.

Dalyvauja Lietuvos Farmakopėjai leisti Komisijoje, veikiančioje Vidaus Reikalų Ministerijos Farmacijos skyriaus žinioje.

Buvo vienas iniciatorių „Vaistažolės“ Draugiją steigiant.

Bendradarbiauja vaistingųjų augalų klausimais Lietuvišk. Enciklopedijoje

Pirmininkauja „Vaistažolės“ Draugijai.

Dirbo augalų sistematikos pratybos darbus Universitete su studentais farmacininkais.

Žinios apie Vaistingųjų augalų skyr. darbuotę. Visame skyriaus sklype yra apie 66.600 mtr^2. žemės, iš kurios dirbamos yra apie 40.740 mtr^2. Likusį plotą, apie 25.860 mtr^2., kol kas užima medžiai, keliai, grioviai, džiovyklos, tvenkinėlis ir pievokščiai.

Tam plotui tvarkyti ir žemei dirbti pastaraisiais metais naudojamos šios darbo rankos iš darbo jėgai samdyti sąmatos: 1 nuolatinis kvalifikuotas darbininkas, 2 sezoninės padienės darbininkės vasaros darbams, 1 sezoninis darbininkas darbams su arkliais. Be to, 1936 m. apynių vegetacijos metu buvo pasamdytos dvi padienės darbininkės „Sodybos“ sąjungos lėšomis apynių multiplikacijos darbams dirbti.

Vaistinių augalų skyrius dalyvavo dviejose Žemės Ūkio Parodose Kaune. 1932 m. parodoje už išstatytus vaistinguosius augalus yra apdovanotas I laipsnio pagyrimo lapu ir tokiu

pat lapu atskirai už išaugintus kultūrinius apynius. 1935 m. parodoje skyriaus išstatytieji vaistinių augalų eksponatai yra premijuoti aukso medalio diplomu ir užauginto tabako kolekcija taip pat — aukso medalio diplomu.

Vaistinių augalų skyrius yra nuolatinis ir pilnateisis Tarptautinės Vaistingųjų augalų sąjungos, „Federation International pour developpement de la production, de l'utilisation et du commerce des plantes medicinales, aromatiques et similaires", narys.

Kiti sodo skyriai. — Pomologijos skyriuje yra vaismedžių ir vaiskrūmių 105 rūšys (175 št.).

Gyvatvorių apsodinta iš Ligustrum, Caragana, Picea ir Syringa 1082 bėgmetriai.

Medelyne dekoratyvinių medelių ir krūmų lapuočių ir spygliuočių jaunų ir mažų dabar yra 9.315 št.

Vaismedžių medelynuose šiais metais tinkamų parduoti obelaičių, kriaušaičių, čerešnių, vyšnių ir slyvų 1.747 št. Jaunučių ir tinkamų parduoti medelių yra iš viso 9.385 št. įvairių vaismedžių.

Per 1932-36 m. pasodinta ant pylimų, arboretume ir parke spygliuočių — 2.155 št. ir lapuočių 1.799 št., iš viso 3.954 št.

Aklimatizacijos skyriuje bandoma Juglans regia 80 št., Ailanthus glandulosa 80 št. ir Catalpa bignonioides 30 št., iš viso 190 št.

Medelynai užima apie 2 ha plotą. Botanikos Sodas turi dekoratyvinių medžių ir krūmų medelyną ir pomologinį — vaismedžių medelyną. Iš medelyno kasmet yra atrenkama tinkama sodinti medžiaga ir persodinama į paskirtas vietas arboretume ir parke. Nuo 1932 m. iki 1936 m. Botanikos Sodas savo medelynuose išaugino dekoratyvinių medelių 13.269. Iš jų 3.954 št. pasodinta į arboretumą ir parką, dalis parduota, o dalis yra medelyne.

Botanikos Sodo augalų kolekcijoj yra 7.200 augalų rūšių.

Sode išplanuotas ir sutvarkytas vienamečiams augalams bandyti skyrius ir žymiai padidintas medelynas ir arboretumas; padidintas sistematikos skyrius, praplėstas biologijos skyrius. Sutvarkyta sodo sala ir esamame pavilione įrengta kavinė. Prieš šiltnamius išpilta terasa, praplėstas rozariumas, jurginių ir daugmečių skyrius. Pastatytas mažas šiltnamis ir pravesti nauji keliai parke. Padarytas naujas alpinetumas ant

tvirtovės pylimų. Įrengtas naujas skyrius eksperimentiniams genetikos, augalų aklimatizacijos ir fitopatologijos bandymams.

Fitopatologijos laboratorija. — Vedėjas Dr. A. Minkevičius. Laboratorijos uždavinys — tirti augalų ligas; be to, laboratorijos žinioje yra kryptogamenų augalų herbaras. Dr. A. Minkevičius atspausdino 1932 m. Untersuchungen über den Einfluss der Narkose auf die Pilfempfänglichheit der Pflanzen. Phytopath. Zeitschr. B. 5. Heft 2 (disertacijos darbas, atliktas 1930—1932 m. Züricho Politechnikume).

1934 m. skaitytas fitopatologijos kursas V sem. studentams (2 val. teorijos ir 2 val. pratybų). Viešą paskaita Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijoje, minint gamt. Mendelio sukaktuves gruodžio mėn. 9 d., Atsparių augalų išvedimas genetikos šviesoje (atspausdinta Kosme, 1935 m., p. 123—136). Valstybės Radiofone paskaita gruodžio mėn. Grybai gamtoje ir mūsų gyvenime.

1935 m. birželio mėn. 11—21 d. buvo komandiruotas į V Fenobaltijos kraštų geobotanikų kongresą.

Skaitytas fitopatologijos kursas V sem. studentams (2 val. teorijos ir 2 val. pratybų).

Matematikos - Gamtos F-to Darbų IX tome atspausdinta Svarbesnės augalų ligos V. D. U-to Botanikos Sode ir Pradmenys Lietuvos samanų florai tirti.

Mūsų Girių 4 populiarus straipsnis Laumių šluotos. Išleista Flora Lituana Exiccata fox 1, Nr. 1—20, Fungi parasitici.

1936 m. vieša paskaita Lietuvos Gamtininkų D-jai Augalų vėžys (atspausdinta Kosme, p. 357—364, 1936).

Skaitytas fitopatologijos kursas V sem. studentams (2 val. teorijos ir 2 val. pratybų).

Kosme atspausdintas populiarus straipsnis Grybai gamtoje ir mūsų gyvenime.

Gamtoje (2) populiarus straipsnis — Augalų bakterijozai.

Mūsų Giriose atspausdinta Maumedžių vėžys.

Augalų anatomijos ir fiziologijos kabinetas (doc. L. Vailionis). — Nuo 1932.II.16 d. iki 1937.II.16 d., be savo tiesioginio mokymo darbo, dirbo ir mokslo tyrimo srity, būtent: buvo tiriama viena beržų liga, „Rėta“ vadinama, jos paplitimas Lietuvos

miškuose, atsiradimo priežastys ir fiziologija, o dėl to paties ir augalų akelės fiziologija aplamai. Nuo 1935 m. įstaiga toliau tęsia mokslo darbą augalų augimo hormonų srity, pradėtą 1933 m. Grazo Universitete (Austrijoje). Be to, kabinete buvo apibūdintos Lietuvos piliakalniuose rastos javų rūšys ir atitaisyti kitų, nelietuvių, apibūdinimai. Pradėta dirbti augalų embriogenezės temomis.

Šiame laikotarpy asist. J. Dagys buvo komandiruotas į Grazo Universitetą mokslo žinioms pagilinti ir pasiruošti vyresniojo mokslo personalo nario pareigoms eiti. Kandidatas grįžo 1935 m. pradžioje, įsigijęs daktaro titulą.

Spausdinti darbai:

Doc. L. Vailionis.

Jean Lamarck. Kosmos XIII, p. 36. 1932.
Lietuvos beržų rėta. Mat. - Gamtos Fak. Darbai. IX t. 2 sąs., p. 36+ +4 lentelės. 1935.
Gamta įvairiais metų laikais. Gamtos Draugas, 1935.
Une nouvelle éspèce de Gymnoaseus. Mat. - Gamtos Fak. Darbai, XI t., p. 7+2 lentelės. 1936.
Nemuno žydėjimas. Kosmos, XVII, p. 4, 1936.

Dr. J. Dagys.

Šaknų osmotinės jėgos tyrimas Sabinino metodu. Kosmos XIV, p. 35—60, 1933.
Über B. — Wuchsstoffe in embryonalen Geweben und im Blutungssafte. Anzeiger d. Akad. d. Wiss. in Wien. Nr. 19, p. 1—5. 1934.
Wuchsstoffe der Mikroorganismen in embryonalen Geweben und im Blutungssafte. Protoplasma XXIV, p. 14—91. 1935.
Die Hefewuchsstoffe in Knospen und Blättern. Protoplasma XXVI, p. 20—44, 1936.
Apaščios upės pievų mažieji viksvynai. Parvocariceta der Wiesen am Flusse Apaščia, Mat. - Gamtos Fak. Darbai XI, p. 1—46. 1936.
IV-sis Fenobaltijos Augalų Geografų Sąjungos Suvažiavimas Kaune. Gamtos Draugas, p. 97—106. 1933.
Augalų hormonai — jų gyvybės varikliai. Kultūra, p. 477—483. 1934.
Vitaminų reikalingumas augalams: vitaminas B_1 ir bios. Gamta, p. 86—94. 1936.
Nauji duomenys apie mikotrofinių augalų biologiją. Gamta, p. 178— —181. 1936.
Gyvybės evoliucijos problema ir visuomenė. Kultūra, p. 469—478. 1933.
Vitalizmas ir materializmas. Kultūra, p. 141—146. 1934.

Jaun. asist. A. L i d e i k y t ė - Š o p a u s k i e n ė.

Javai iš Lietuvos piliakalnių. Mat. - Gamtos F-to Darbai IX t. 2 sąs., p. 19. 1935.

Javai iš Apuolės piliakalnio. Įteikta gen. Vl. Nagevičiui į rengiamą Apuolės piliakalnio tyrinėjimų aprašymą; p. 6.

Zoologijos Kabinetas. Kabineto personalas: vedėjas o. prof. T. Ivanauskas, jaun. asist. S. Jankauskas, preparatorius F. Jomantas, l. o. preparatoriaus p. I. Itomlenskis ir l. e. taksidermistro p. P. Pedišius. Šis personalas aptarnauja ir Zoologijos Muziejų. Kabinetas užima 5 kambarius V. D. U-to didžiųjų rūmų pirmajame aukšte ir vieną kambarį trečiajame aukšte.

Prof. T. Ivanauskas skaito biologijos skyriaus studentams zoologiją, mammaliologiją, ornitologiją ir entomologiją; be to, skaito zoologiją Medicinos Fak. ir Veterinarijos Akademijos studentams. Kabineto laboratorijose atliekami šie darbai: zoologijos pratybos su studentais biologais, medikais, farmacininkais, odontologais ir veterinoriais; specialūs studentų diplominiai darbai; kabineto personalo krašto fauną liečią darbai ir Zoologijos seminaras.

Pagilinti gyvos gamtos pažinimui ir fauninei medžiagai rinkti buvo ruošiamos personalo ir studentų ekskursijos į įvairias Lietuvos vietas.

Kabineto knygų kataloge įregistruoti 1.389 eilės numeriai.

Zoologijos Muziejus. Zoologijos muziejaus vedėjas o. prof. T. Ivanauskas. Aptarnauja Zoologijos ir Entomologijos Kabinetų personalas. Muziejus yra V. D. U-to didžiųjų rūmų pirmajame aukšte.

Tęsdamas eilinį muziejaus darbą, personalas renka, preparuoja ir sistemina fauninę medžiagą, kad tuo būdu, kiek tai leidžia lėšos ir patalpos, galima būtų parinkti ir atvaizduoti gyvūnijos, ypač Lietuvos, dabartį ir praeitį ir išspręsti kai kuriuos krašto fauną liečiančius klausimus.

Muziejumi savo studijoms naudojasi universiteto studentai biologai, medikai, farmacininkai, odontologai, o taip pat Veterinarijos Akad. studentai. Be to, muziejus rūpinasi skleisti krašto faunos pažinimo ir bendrai zoologijos mokslo žinias ir už universiteto sienų. Rūpinamasi, kad muziejumi plačiai galėtų naudotis visos Lietuvos moksleiviai ir plati visuomenė, o domėjimąsi juo liudija kasmet didėjąs lankytojų skaičius, kuris per paskutinį penkmetį pasiekė 150.000.

Didelė surinktos faunines medžiagos dalis tebeguli neparuošta ir nepreparuota, nes lėšos spintoms, personalo kiekis ir ypač patalpos toli gražu neatitinka muziejaus reikalavimų. Dėl tos pačios priežasties dar ne visa „Mūsų Rytojaus" finansuotos ir prof. T. Ivanausko vadovautos 1931 m. Brazilijos ekspedicijos surinkta faunine medžiaga yra naudoti paruošta.

Svarbiausią muziejaus rinkinių dalį sudaro paties personalo surinkta Lietuvos ir Brazilijos fauna. Be to, yra eksponatų įvairių asmenų dovanotų arba mainais iš užsienio muziejų įgytų. Mainais įgyti šie vertingi kitų kraštų faunos pavyzdžiai: Lagopus scoticus iš Anglijos, Suslikas (Citellus citellus) ir balesas (Cricetus cricetus) iš Vengrijos.

Per paskutinį penkmetį išpreparuota bei išstatyta: žinduolių iškamšų 33, žinduolių kailiukų 12, paukščių iškamšų 119, paukščių kailiukų 853, reptilijų iškamšų 7, pagaminta įvairių skeletų 226, spiritinių preparatų 11, padirbtos dvi biologinės grupės, kuriose atvaizduojama gyvūnija jos gyvenamose sąlygose (Laukio ir Strazdo giesmininko), Lietuvos ir Brazilijos drugių kolekcijos. Taip pat pažymėtina albinizmo paliestų Lietuvos gyvulių kolekcija iš stirnos, lapės, voverės, pelės, kuosos ir kovo. Iš retesnių mūsų krašto faunos atstovų per penkmetį muziejus yra surinkęs: miegapelę didžiąją (Glis glis) — 2 egz., miegapelę miškinę (Dyromys nitedula), bebrą (Castor fiber), danielių (Cervus dama), Laplandijos pelėdą (Strix nebulosa) ir Liepsnotąją pelėdą (Tyto alba).

1925 m. pradėti paukščių kelionių, žiemojimo vietų, amžiaus ir rūbų pasikeitimo tyrimai buvo tęsiami toliau. Ventės Rage muziejus įsteigė paukščių stebėjimo ir žiedavimo stotį, kurioje uoliai dirba bendradarbis p. M. Posingis. Per savo talkininkus ir Ventės Rage muziejus per šį penkmetį yra apžiedavęs apie 27.000 įvairių paukščių. Šis darbas atliekamas glaudžiai bendradarbiaujant su kaimyninėmis ir tolimesnėmis paukščių stebyklomis: Latvijos, Estijos, Švedijos, Vokietijos, Norvegijos, Dancigo, Rusijos, Prancūzijos, Belgijos, Graikijos, Rumunijos, Lenkijos, Pietuslavijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Italijos, Ispanijos, Turkijos, Olandijos, Anglijos, Vengrijos ir Afrikos. Gauta 298 pranešimai apie mūsų apžieduotus ir tuose kraštuose sugautus paukščius. Iš Lietuvos gauta 168 pranešimai.

Muziejus, rūpindamasis taip pat mūsų gyvūnijos praeitimi, turi surinkęs nemažą ir įdomių mūsų krašto išnykusių gyvulių (stumbro, mamuto, tauro ir elnio) palaikų kolekciją.

Entomologijos Kabinetas. Vedėjas o. prof. T. Ivanauskas; pagalbinis personalas: l. e. entomologo p. A. Palionis. Prof. T. Ivanauskas skaito kas antri metai VI ir VIII sem. (drauge) biologams entomologiją ir veda praktikos darbus. Patariama entomologiniais reikalais įstaigoms ir paskiriems asmenims. Tiriama Lietuvos vabzdžių fauna. Surinkta per pastaruosius penkerius metus drugių į 1000 egz., nustatyta 53 rūšys. Vabalų surinkta apie 1500 rūšių, nustatyta 128 rūšys.

Prof. T. Ivanausko vadovautos ekspedicijos iš Brazilijos parvežtųjų dieninių drugių nustatytos beveik visų — 447 — rūšys. Dalis apibūdintųjų Brazilijos dieninių drugių sutvarkyta ir išstatyta Zoologijos Muziejuje.

Spausdintieji darbai bei straipsniai.

Prof. T. Ivanauskas.

Paukščių žiedavimas Lietuvoje 1933 metais. Mat. Gamt. F-to Darbai IX t. 1934.

Lietuvos jūros pakraščio, neįskaitant Kuršmarių, žuvų sąrašas. Mat.-Gamt. F-to Darbai IX t. 1934.

Paukščių žiedavimas Lietuvoje 1934 metais. Mat.-Gamt. F-to Darbai X t. 1936.

Žiupsnelis žinių apie slanką. Medžiotojas. 1932.

Keletas teisybės žodžių apie gegutę. Ibid.

Mūsų ekspedicija Brazilijoje. Ibid.

Laukinių paukščių amžius ir prieauglis. Ibid.

Apyskaita iš „Briedžio" komisijos posėdžio. Ibid.

Antys. Ibid. 1933 ir 1934.

Vidunakčio saulės krašte. Ibid. 1934.

Kragai. Ibid. 1934.

Narūnai. Ibid. 1935.

Lietuvos laukinės žąsys. Ibid. 1936.

Naujų gyvių įkurdinimas. Ibid. 1936.

Keletas patyrimų auginant fazanus. Ibid. 1936.

Lietuvos geniams apibūdinti raktas. Mūsų Girios. 1932.

Mūsų plėšrieji paukščiai — Vištvanagis. Ibid. 1934.

Paukštvanagis. Accipiter nisus L. Ibid. 1934.

Erelis gyvatėdis (Circaetus galiais Gm.). Ibid. 1934.

Suopis (Buteo buteo). Ibid. 1935.

Retesni žiemos paukščiai. Ibid. 1936.

Žiemos plėšrieji paukščiai. Ibid. 1936.

Gulbė. Ibid. 1936.

Varnėnų (špokų) traukimas Lietuvoje. Gamta. 1936.
Keletas naudingų prisitaikymų paukščių kiaušiniuose. Ibid. 1936.
Grifai Lietuvoje. Ibid. 1936.
Lietuvoje perinčios laukinės gulbės. Ibid. 1936.
Zoologijos sodai. Ibid. 1936.

Vyr. asistentas L. Č e r a š k a (mirė 1934.XII.14 d.).

Provizorinis Lietuvos hydracarinų sąrašas. Mat.-Gamtos F-to Darbai VI t. 1932.
Linmarkų vandens veikimas žuvims. Kosmos. 1932.

Jaun. asistentas S. J a n k a u s k a s.

Medžiaga Lietuvos kładocerų faunai pažinti. Mat.-Gamtos F-to Darbai X t. 1936.
Vandens reikšmė organizmams. Gamta. 1936.
Zoologijos muziejus. Gimtasai kraštas. 1936.

Entomologas A. P a l i o n i s.

Įdelis Lietuvos drugių faunai pažinti. Mat.-Gamtos F-to Darbai VI t. 1932.
Kaukuolinis drugys. Gamta. 1936.

Lyginamosios anatomijos kabinetas. — Vedėjas o. prof. P. B. Šivickis. Šiais penkeriais metais įstaigos darbas ėjo keliomis kryptimis: 1) Vyresniųjų kursų biologijos studentams paskaitos ir praktikos darbai; 2) Mokslinis gyvulių morfologijos, morfogenesio ir regeneracijos tyrinėjimas, kuriame, be įstaigos vedėjo, dalyvavo jo asistentai ir kai kurie baigią studijuoti biologai; 3) Lietuvos vandenų faunos tyrinėjimas. Čia ypač paminėtina 1933 m. vieno mėnesio ekskursija į šiaurės rytų Lietuvos ežerus; 1934 m. panaši ekskursija į Šventosios Uostą ir 1935 m. į Šventosios upės žiotis. Tose ekskursijose, be įstaigos vedėjo, dalyvavo jo asistentai ir kai kurie aukštesniųjų kursų studentai. Buvo studijuojama mūsų vandenų fauna ir daromos kolekcijos. Ypač sudaryta graži Lietuvos moluskų kolekcija, kurią tiksliai apibūdino danas malokologas H. Schlesch. Be to, jis padidino ją pavyzdžiais, kurių Lietuvoje dar nerasta, bet turėtų būti. Mūsų surinktieji ir p. Schlech'o dovanotieji moluskai dabar sudaro rimtą jų kolekciją, kuri pasilieka mūsų laboratorijoje; įstaigos vedėjas dalyvavo limnologų kongrese, Belgrade, 1934 m.; zoologų kongrese, Lisabonoje, 1935 m., ir citologų kongrese, Kopenhagoje, 1936 m.; svečio teisėmis dirbo Plymoutho jūrų biologijos stotyje vasarą 1936 m.; skaitė eilę paskaitų iš biologijos srities Lietuvos radiofone ir kt.

Šiuo metu įstaigos vedėjo buvo parašyta ir atspausdinta eilė straipsnių, kurių svarbesnieji buvo:

1933 m.

Studies on the regeneration of triclads, V. D. U. M. - Gamtos F-to Darbai.

Mūsų ekskursija gėlųjų vandenų faunai tyrinėti. G. Draugas.

Apie protoplasmą. N. Romuva.

Aplinkybės, reikalingos gyvajai medžiagai gyventi. Ibid.

Biologų vasaros darbai. Ibid.

Saulė gyvybės šaltinis. Ibid.

Žmogaus įgimtųjų nenormalumų atsigimimai. Ibid.

1934:

The effect of the regeneration activity upon the rate of regeneration of eyes in Planaria lugubris. V. D. U. M.-Gamtos F. Darbai.

Šiaurės rytų Lietuvos gėlųjų vandenų fauna vasaros metu. Ibid.

Šventosios Uosto faunos tyrinėjimai. Kosmos.

Kas yra jūrų gelmėse? Ibid.

Dvejopas vanduo. N. Romuva.

Skonio dalykai. Ibid.

Biologai Šventosios Uoste. Ibid.

Ar galima pagerinti žmoniją? Ibid.

Mendelis ir mendelismas. Ibid.

Biologijos mokslo naujienos. Ibid.

Amerikos mokyklų sistema ir jos bendrieji siekimai. Židinys.

1935:

Dabartinės biologijos mokslo bendroji kryptis. L. Kat. M. Akademijos Suv. Darbai.

Puvimas — organinių medžiagų kitėjimas. Kosmos.

Augimo ormonai. Ibid.

Mikroorganizmai ore. Ibid.

Paukščių perėjimas. Ibid.

Mendelismas — variacijų tyrinėjimo mokslas. Ibid.

Drugys Ceilone. N. Romuva.

Paslapčių sala. Ibid.

Mūsų universitetas. Ibid.

Dėl Dr. A. Minkevičiaus pastabų. Ibid.

Pastabos prie prof. Žemaičio straipsnio. Ibid.

1936:

Regeneration - reaction of an organism as a whole, Compt. Rend. XII congr. de Zologie. Lisbonne.

IV tarptautinis citologijos kongresas Kopenhagoje. N. Romuva.

Anglijoj. Ibid.

Lietuviškų ir rusiškų biologijos straipsnių santraukos, atspausdintos ir tebespausdinamos žurnale „Biological Abstracts". Iš viso daugiau kaip 100 santraukų - recenzijų.

Geografijos katedra. — Geografijos Katedros vedėju (nuo 1932.III.15 d.) yra e. o. prof. Dr. Kazys Pakštas. Be to, prie Katedros dirba priv. doc. Teodoras Daukantas ir jaun. asist. Dr. Kazys Bieliukas. Priv. doc. K. Pakštas P. Respublikos Prezidento aktu nuo 1937.I.1 d. paskirtas Geografijos Katedros ekstraordinariniu profesorium.

Per šį penkmetį (1932—37) prof. K. Pakštas daugiausia turėjo rašomojo darbo, betvarkydamas mokslinę medžiagą, surinktą jo ekspedicijoj Afrikoje (1930—31), išleisdamas tos ekspedicijos aprašymą 2-se tomuose (Aplink Afriką) ir ruošdamas bei spausdindamas Afrikos regioninę geografiją (vadovėlis studentams ir mokytojams). Asistentas K. Bieliūkas daug turėjo darbo, apdirbinėdamas matuotų ežerų morfometrinę medžiagą ir paruošdamas disertaciją apie Dovinės baseino ežerus.

Prof. Kazio P a k š t o mokslo darbai:

Vilniaus krašto ežerų tyrinėjimai lenkų mokslinėje literatūroje. Kosmos, p. 14. 1934.

Rytų Europos upės. Kosmos, p. 10. 1934.

Baltijos jūra: jos fizinė ir antropogeografinė studija, p. 83. 1934. Klaipėda.

Colonization Opportunities in Angola. Geografiski Raksti, III ir IV t. 1934. Ryga.

Vilniaus problema ir kaip ją spręsti; p. 37. 1935.

Kolonizacijos galimybės Angoloje; p. 32. 1935.

The Problem of an International Language for the Baltic States; Studi Baltici; p. 11. Roma. 1935-36.

Aplink Afriką. 2 tomai; p. 283 ir 265. 1936.

Lietuva eikumenos erdvėje; p. 11. Liet. Kat. Mokslo Akademijos Suvažiavimo Darbai, II. 1937.

Sur les études limnologiques non-biologiques en Lithuanie. Rapport 2F. V-me Congrès Hidrologique des Etats Baltiques. Helsinki. 1936.

Afrikos Regioninė Geografija; p. apie 250. 1937. (Baigiama spausdinti).

Vyr. asist. Kazys B i e l i ū k a s.

Nafta, jos produkcija ir ištekliai. Kosmos; p. 10. 1932.

Kaučukas ekonominės geografijos atžvilgiu. Kultūra; p. 4. 1932.

Apie geografijos uždavinius. Prof. R. Putninio straips. iš latvių kalbos. Spaudos Fondo leidinys; p. 23. 1933.

Žemės paviršiaus modelių darymas mokyklose. Spaudos Fondo leid.; p. 16. 1934.

Pokarinės poliarinės kelionės. 1914—1934 m. periodas. Spaudos Fondo leid.; p. 31. 1934.

Vandenynų ir jūrų ribos. Kosmos; p. 8. 1934.

Grąbestos ežero morfometrija. Kosmos; p. 6. 1934.
Tauragnų, Labės ir Labelės ežerų morfologija bei morfometrija. Kosmos; p. 8.
Ilgio ežero morfometrija bei morfologija. Kosmos; p. 4. 1935.
Ilgio ir Kietaviškio ežerų morfometrija. Kosmos; p. 5. 1935.
Žaslių, Lemano ir Statkūniškių ežerų morfometrija. Gamta; p. 6. 1936.
Kalvių ežero morfometrija. Kosmos; p. 3. 1936.

Priv. doc. T. Daukantas.

Ugnies Žemė. Kosmos; p. 9. 1936.

MEDICINOS FAKULTETAS.

I. Teoretinės katedros.

Visos teoretinės katedros, be higienos ir bakteriologijos katedros, 1932 m. gruodžio mėn. persikėlė į naujai pastatytus Medicinos Fakulteto rūmus (Mickevičiaus 7). Naujos patalpos sudarė tinkamas sąlygas normaliam teoretinių katedrų darbui.

Medicinos Fakulteto rūmai buvo pradėti statyti 1931 m. liepos mėn., baigti — 1932 m. gruodžio mėn. Rūmai susideda iš dviejų korpusų: vienas prie Mickevičiaus gatvės, o antras — prie Kalėjimo g. Abu korpusus jungia koridorius, prie kurio pristatyta pusapvali auditorija. Rūmų rūsyje yra įrengtas krematoriumas. Rūmai sujungti su senuoju anatomijos instituto pagalbiniu nameliu, kuriame yra nešvarioji laboratorija ir smagenų muziejus. Rūmuose yra šie institutai: 1) farmakologijos, 2) fiziologijos, 3) histologijos, 4) farmacijos, 5) anatomijos, 6) patologinės anatomijos ir 7) teismo ir socialinės medicinos. Rūmuose yra dar dvi auditorijos, fakulteto administracija ir vienuolika butų sargams.

Rūmų kūbatūra: išorinė — 32.100 m^3, vidaus — 23.650 m^3. Patalpų bendra vidaus kvadratūra 6.630^2. Statyba atsiėjo 2.018.300 lt. Vienas kūbinis metras paprastos statybos atsiėjo 54,5 lt., o nepaprastos statybos — 8,1 lt.; tokiu būdu iš viso 1 m^3 atsiėjo 62,6 lt.

Įstaigų reikalams yra įtaisytas gausus vandentiekio, kanalizacijos ir dujų tinklas, kuris sudaro apie 8,5 kilometro. Ventiliacija kai kuriose patalpose yra tik ištraukiamoji, o kai kuriose ištraukiamoji ir įtraukiamoji. Įtraukiamoji ventiliacija gali patiekti apie 20.000 m^3 oro per valandą. Tas oras imamas iš lauko pro karnizų angas. Oras filtruojamas, šildomas ir drė-

kinamas. Ištraukiamoji ventiliacija iš dalies išskirstyta (į 16 grupių).

Rūmai turi centralinį vandens šildymą. Tam tikslui pastatyta trys Štrebelio katilai po 40 m^2 šildomojo paviršiaus. Vamzdžių tinklo sistema apatinio suskirstymo ir padalyta į 5 grupes, reguliuojamas iš katilinės. Be to, pastatytas nedidelis, 4,2 m^2, garo katilas rūmų ventiliacijos reikalams ir boileris karštam vandeniui. Visų įstaigų reikalams yra sujungti elektros laikrodžiai.

Anatomijos Institutas (prof. J. Žilinskas). — Pažymėtina, kad 1934 m. vasarą buvo suorganizuota ekspedicija į Klaipėdos kraštą Mažosios Lietuvos gyventojų rasinei sudėčiai tirti. Ekspedicijoje dalyvavo prof. J. Žilinskas, asist. J. Žemaitis ir keturi padėjėjai. Ekspedicija trūko nuo 1934. VI.27 d. iki 1934.IX.10 d. Ištirta 2198 asmens. Surinkta medžiaga sutvarkyta ir dalis jau panaudota moksliškiems darbams.

1935 m. vasarą (atostogų metu) prof. J. Žilinskas, norėdamas susipažinti su lietuvių būdu ir morfologija, aplankė įvairias Mažosios ir Didžiosios Lietuvos vietas.

Nuo 1935.IX.20 d. iki 1935.IX.25 d. prof. J. Žilinskas buvo komandiruotas vizituoti Latvijos Universitetą, kame darė pranešimą tema: „Baltijos jūros pakraščių gyventojų giminingumas“.

1933 metais prof. J. Žilinskas per 9 mėnesius Anatomijos Institute atliko sudėtingą balzamavimą transatlantinių lakūnų, aa. Dariaus ir Girėno, kūnų.

1935 m. spalio mėn. 26 d. Anatomijos Instituto krematoriume buvo atlikta pirmoji Pabaltijyje kremacija: palaidotas sudeginant Latvijos gyventojo Ditricho Levenšteino kūnas. 1936 m. buvo atliktos dar dvi kremacijos: V-to kurso stud. med. Leono Šulčio ir kunigaikščio Gedimino - Klausučio - Beržanskio kūnų.

Per pastarąjį penkmetį Anatomijos Instituto personalas darė antropometrinius matavimus, tikslu susekti lietuvio dubens formą, surinko iš įvairių vietų ir laikotarpių didelę kolekciją lietuvių kaukolių, tyrė lietuvius studentus, kad nustatytų ir vispusiškai apibūdintų lietuvio studento tipą. Kaip naują tyrimo faktorių, Institutas pirmasis Lietuvoje nuo

1936 m. rudens panaudojo kraujo tipo M,N tyrimą. Daug dėmesio kreiptą į nagrinėjimą klausimo apie pirmykščius Pabaltijo gyventojus, ir ta tema buvo padaryti keli pranešimai ir paruoštas spaudai mokslo darbas, kuris netrukus bus išleistas.

Institutas buvo seniai pasiūlęs, kitų Universitetų pavyzdžiu, lavonų tiekimo įstatymo projektą, bet Ministerių Kabineto 1935 m. gruodžio mėn. 6 d. priimtasis „Anatomijos Institutui lavonais aprūpinti įstatymas" apsunkino lavonų gavimą, o tuo pačiu ir Instituto normalų darbą.

Per paskutinį penkmetį Institutas įgijo knygų bei žurnalų 223 egz. už 9741,60 lt.; mokslo inventoriaus tuo laiku įgyta 1509 egz. už 42.194,14 lt. Mokslo inventoriaus daugumą sudaro pagaminti laboratorijoje peršviečiamieji, korrozioniniai, vaškiniai preparatai, modeliai, schemos, muliažai.

Bendrosios patologijos ir patologinės anatomijos katedra (prof. E. Vinteleris).

Katedros patalpas sudaro 8 nedideli kambariai, kuriuose yra laboratorija, muziejus, patologinės histologijos pratimų ir specialinių darbų kambariai, biblioteka ir profesoriaus bei asistento kabinetai. Savo specialios salės lavonams skrosti katedra neturi; šiam reikalui naudojasi Valst. Kauno Ligoninės ir kitų ligoninių lavoninėmis, kuriose padaryta 400 lavonų skrodimų (II penkm. — 398, I — 403).

Katedros įrengimų vertė tokia: mokslo priemonių yra už 74.325,65 lt., ūkio inventoriaus už 29.470,31 lt. ir knygų už 41.759,91 lt.

Prof. E. Vinteleris dėstė bendrosios patologijos ir patologinės anatomijos kursą, o nuo 1935/6 mokslo metų pradžios, Medicinos Fakulteto Tarybos nutarimu, kartu su patologine anatomija — patologinės fiziologijos pagrindus. Prof. E. Vinteleriui prižiūrint, pratimus vedė: 1. bendrosios patologinės histologijos — vyr. asist. Dr. J. Mackevičaitė-Lašienė ir 2. sekcijų kurso — jaun. asist. gyd. A. Starkus.

Studentai, be privalomų teoretinių paskaitų, dirba ir praktiškai: studijuoja bendrosios patologinės histologijos mikroskopinius preparatus, skrodžia lavonus, susipažįsta su mikroskopinio tyrimo technika ir mokslinio darbo metodika.

Medicinos Fakulteto doktorantai Dr. Kuzma ir Dr. Zubkus rašė disertacijas prof. E. Vintelerio nurodomi ir naudojosi katedros priemonėmis.

Katedra tiria iš visos Lietuvos prisiunčiamas medžiagas: chirurgų išpiautus audinių ir organų gabaliukus diagnozei nustatyti. Tokių tyrimų atlikta 4590 (II penkm. — 1753, I penkm. — 373). Be šitų, per pastarąjį penkmetį atlikta 2000 mikroskopinių moksliškų tyrimų iš organų ir audinių, paimtų iš lavonų sekcijos metu. Muziejinių makroskopinių preparatų pagaminta 324.

Prof. E. Vinteleris 1935 m. gegužės mėn. pradžioj dalyvavo Tarpt. Sąjungos Kovai su vėžio liga Vykdomojo Komiteto posėdyje, Paryžiuje. 1935 m. vasaros atostogų metu komandiruotas į Amerikos Jungtines Valstybes susipažinti su kovos su vėžio ligą metodėmis.

1936 m. rugsėjo mėn. 20—26 d. dalyvavo II-me Tarpt. Kongrese kovai su vėžiu, Briuselyje, ir rugsėjo mėn. 27—29 d. — Vokiečių patologų 29-me suvažiavime, Breslau.

Gyd. A. Starkus 1933. VI. 15 d. — IX. 15 d., komandiruotas Ženevon, dirbo Ženevos Patologijos Institute, prof. M. Askanazy vadovybėje, vėžio klausimu.

Farmacijos ir farmakognozijos katedra (prof. P. Raudonikis). — Katedra yra pagrindinė farmacijos skyriuje.

Asmens, gavę farmacijos kandidato liudijimą, baigę egzaminus, turi dar atlikti diplominį darbą. Su labai maža išimtimi, visi tokį uždavinį atlieka farmacijos katedros laboratorijoje. Temos darbui buvo duodamos iš vaistų srities, kaip antai: sintezės komplikuotų preparatų, analizės patentuotų vaistų, farmakognostinės medžiagos tyrimai ir pan.

Farmacijos skyrių baigė ir chemiko - vaistininko diplomą gavo 1932 m. — 1, 1933 m. — 8, 1934 m. — 14, 1935 m. — 16 ir 1936 m. — 23; iš viso 62 žmonės per 5 metus.

1934 m. p. Švietimo Ministeris, susitaręs su p. Vidaus Reikalų Ministeriu, Medicinos Fak-tui leido steigti vaistinę. Vaistinė įsteigta farmacijos ir farmakognozijos katedrai skirtose patalpose, ji aprūpina vaistais žemesnįjį V. D. Un-to personalą. Vaistai atleidžiami nemokamai; tam reikalui kreditus parūpina Ūkio Taryba. Be to, vaistinė aprūpina vaistais odontologijos kliniką. Vaistinei atliekant šį uždavinį, farmacijos kandidatai,

o taip pat ir diplomuoti farmacininkai įgalinami įsigyti stažą, kuris reikalaujamas Sveikatos Departamento.

Vaistinės veikla atrodo šitaip:

1934 m. receptų buvo 887, atleista vaistų Un-to tarnautojams už 3.609,30 lt., Odontologijos klinikai už 194,50 lt., iš viso už 3.803,80 lt.

1935 m. receptų buvo 850, atleista vaistų Un-to tarnautojams už 3.656,31 lt., Odontologijos klinikai už 3.283,60 lt., iš viso už 6.939,91 lt.

1936 m. receptų buvo 1435, atleista vaistų Un-to tarnautojams už 5.299,58 lt., Odontol. klinikai už 2.809,99 lt., iš viso už 8.109,57 lt.

1934 m. farmacijos ir farmakognozijos katedros patalpose buvo suorganizuotas ir nuo IX.1 d. pradėjo veikti analizių skyrius. Tatai įvyko, kai Vyriausybei įsakius buvo likviduota Valstybinė Chemijos Technikos laboratorija ir kai tos laboratorijos darbas buvo pavestas dirbti tam tikroms Un-to įstaigoms. Vaistų tikrinimas ir maisto dalykų analizės atiteko farmacijos ir farmakognozijos katedrai, todėl ir katedros etatai padidėjo 2 laborantais. To skyriaus veikla buvo:

1934 m. buvo atlikta analizių 88 už 4.796 lt., 1935 m. — 250 už 11.272 lt, 1936 m. — 374 už 12.149 lt.

Atsižvelgiant į tai, kad katedros patalpose, be laboratorijų studentams, pradėjo veikti vaistinė ir analizų skyrius, kad katedros veikla įgijo plataus masto pobūdį, visą katedros įstaigų kompleksą teko pavadinti FARMACIJOS INSTITUTU.

Instituto turtas šiuo metu atrodo šitaip: ūkio inventoriaus sąmatos keliu įsigyta už 25.980,07 lt., gauta iš Valst. Chem. Techn. laboratorijos už 655 lt., iš viso už 26.635,07 lt.

Mokslo inventoriaus sąmatos keliu įsigyta už 43.899,25 lt., gauta iš Valst. Chem. Techn. laboratorijos už 7.638,90 lt., iš viso yra už 51.538,15 lt.

Knygų sąmatos keliu įsigyta už 12.724,60 lt., gauta iš Valst. Chem. Techn. labor. už 4.226 lt., aukotų yra už 3.158,40 lt., iš viso už 20.109 lt.

Farmacijos Institutas per pastaruosius 5 metus patarnavo Švietimo Ministerijai, kai tos Min-jos komisijai tekdavo egzaminuoti asmenis, norinčius įgyti vaistininko padėjėjo laipsnį. Taigi, egzaminai iš farmacijos ir farmakognozijos ir laborato-

riniai darbai buvo atliekami Farmacijos Institute, panaudojant jo priemones. Per 5 metus vaistininko padėjėjo laipsnius gavo 55 asm.

Farmakologijos Institutas (prof. P. Raudonikis, vyr. asist. Dr. farm. B. Šiaulis). — Farmakologijos Institutas pradėjo veikti senuosiuose Medicinos Fakulteto rūmuose, prisiglaudęs prie Farmacijos Instituto ir turėdamas iš viso tik vieną kambarį, apie 60 mtr.[2] ploto. 1932 m. ta situacija pagaliau baigėsi; tų metų gale Institutas persikėlė į naujuosius Medicinos Fakulteto rūmus, kur gavo patogią nuolatinę patalpą, apie 350 mtr.[2] bendro ploto. Dabar Farmakologijos Institutas, kaip ir daugelis tokių pat užsienio institutų, turi atskirus kambarius studentų praktikos darbams, chemikalams, vaistų kolekcijai, laboratoriniams gyvuliams, tyrimo darbams ir demonstracijoms. Be to, prie Instituto įrengta nedidelė dirbtuvėlė, kurioje prireikus galima pasigaminti eksperimentinių aparatų.

Nemažesnį vaidmenį suvaidino naujieji rūmai ir moksliškame Instituto darbe. Įsikūrus naujose patalpose, Farmakologijos kursą pavyko žymiai praplėsti ir patobulinti. Farmakologijos kursui dėstyti Fakultetas yra paskyręs apie 120 darbo valandų trečiaisiais mokslo metais (4 savaitines valandas V-am ir VI-am semestrams). Klausytojai per tą laiką supažindinami su chemiškais bei fiziškais farmakologinių medžiagų ypatumais ir su jų įtaka žmogaus organizmui. Be to, klausytojams dar aiškinama farmacijos bei receptūros pagrindai, metrologija ir svarbiesnieji officinaliniai preparatai.

Farmacijos bei receptūros pagrindai dėstomi kurso pradžioje, kaip įvadas į farmakodinaminę dalį, ir užima iš viso apie 20 valandų. Klausytojams čia duodama progos įsižiūrėti į vaistinės priemones bei metodus, vaistų gaminimo būdus ir tuos vaistus, kurie klinikoje ir gydytojų kabinetuose dažniausiai vartojami.

Baigus bendrą vaistų apžvalgą, per likusias 100 valandų dėstoma farmakodinaminė kurso dalis. Čia klausytojams aiškinama farmakologinių medžiagų įtaka atskiroms organizmo funkcijoms ir vidaus organams, būtent: centrinei bei autonominei nervų sistemai, sensorinėms bei motorinėms nervų galūnėms, kraujo cirkuliacijai, respiracijai, medžiagos apykaitai,

temperatūrai, lygiajam bei skersaruožiam raumeniui, plaučiams, inkstams, akims, virškinamajam traktui, odai bei gleivinėms ir pagaliau — patogeniniams padarams, tokiems, kaip mikroorganizmai bei amebos, ir stambesniems žmogaus organizmo parazitams, tokiems, pav., kaip sarcoptes scabiei arba įvairios kirmėlių rūšys.

Paskaitos iš farmakodinamikos, taip pat kaip ir chemiškosios kurso dalies, iliustruojamos bandymais, demonstracijomis, diapozityvais bei tabelėmis. Alkaloidų ir kitų svarbesnių farmakologinių medžiagų veikimo klausimais daromi kolokvijumai. Klausytojai kolokvijumų metu pratinami savarankiškai lyginti ir analizuoti vaistų veikimą.

Institute buvo tiriami farmakologiškieji žarnyno raumenų ypatumai, tikrinami biologiškais būdais kai kurie augalinės kilmės vaistai (Digitalis, Adonis, Secale cornutum ir kt.), atliekamos teismo ekspertizės ir, susitarus su Švietimo Ministerija, egzaminuojami vaistinės mokiniai.

Instituto turto vertė per pastarąjį penkmetį yra pasiekusi 62.636,74 litų. Mokslo priemonių yra už 35.486,59 lt., knygų už 13.101,88 lt. ir ūkio inventoriaus už 14.048,27 lt.

Fiziologijos katedra (prof. V. Lašas). — Prof. V. Lašas dėstė medicinos, odontologijos, farmacijos ir biologijos skyrių studentams fiziologijos su fiziologine chemija ir koloidų chemijos kursą. Vyr. asist. Dr. med. J. Šopauskas dėstė medicinos fakulteto studentams higienos kursą, pradėdamas 1934 m. rudens semestru.

Persikėlus 1932 m. į naujuosius rūmus, Institutas gavo erdvesnes patalpas, kas įgalino patobulinti pratybas. Senosiose patalpose studentų pratyboms neužtekdavo vietų. Naujosiose patalpose studentai gali pratybų metu savarankiškai atlikti visą eilę tokių uždavinių, kuriuos senosiose patalpose galėdavo matyti tik demonstruojant.

Per paskutinį penkmetį institutas įsigijo visą eilę aparatų, kaip elektrokardiografą, stufenfotometrą, Boulitt'o elektrokimografą, chronaksimetrą ir eilę smulkesnių. Visą eilę mokslo priemonių pagamino pats instituto personalas.

Instituto turimas mokslo inventorius yra įvertintas 188.376,82 lt. Instituto bibliotekoje yra 1249 tomai knygų, ir vertė jų 72.398,76 lt.

Prof. Vl. Lašas ir Dr. J. Šopauskas dalyvavo tarptautiniame XV fiziologų kongrese, kuris įvyko Leningrade ir Maskvoje 1935 m.

Dr. J. Šopauskas, fakulteto komandiruotas, 1934 m. vasaros atostogų metu dirbo Paryžiaus fiziologijos institute, 1935 m. rudens semestro metu dirbo Stockholmo farmakologijos institute, dalyvaudamas tam tikruose energijos apykaitos ir kraujo dujų analizės kursuose.

Higienos ir bakteriologijos katedra. — Vedėjas ord. prof. A. Jurgeliūnas buvo iki 1934. IV. 19 d. Dėl ligos išėjus ord. prof. A. Jurgeliūnui pensijon, l. e. katedros vedėjo pareigas buvo ord. prof. P. Avižonis (nuo 1934. IV. 19 d. iki 1936. VI. 3 d.) ir ord. prof. E. Vinteleris (nuo 1936. VI. 3 d.). Vyr. asist. V. Girdzijauskas (nuo 1934. II. 1 d.).

Prof. A. Jurgeliūnas dėstė higienos ir bakteriologijos kursą medikams, odontologams ir farmacininkams iki 1933 m. pavasario semestro galo. Nuo 1934 m. rudens semestro higienos kursą dėsto Fiziologijos Katedros vyr. asist. J. Šopauskas, o bakteriologijos kursą — Higienos - Bakteriologijos Katedros vyr. asist. V. Girdzijauskas.

Bakteriologijos pratybų darbų metu studentai susipažįsta su bakterioskopiniais, bakteriologiniais ir serologiniais tyrimo būdais, maitinamųjų medžiagų gaminimu, bakteriologiniu įvairių medžiagų tyrimu, gyvulių skiepijimu, Vidal'io ir Wassermann'o reakcijomis, skiepų gaminimu ir kt.

Atlikdami higienos praktikos darbus, studentai susipažįsta su oro, vandens, pieno ir miltų sanitariniais tyrimo būdais. Kursui papildyti buvo daromos ekskursijos į skerdyklas, meteorologijos stotį, maisto ir tabako fabrikus ir kt.

Katedros ir laboratorijos patalpos yra Vidaus Reikalų M-jos rūmuose (Poškos 2) ir užima 3 blogus nedidelius kambarius. Visą laiką rūpinamasi įsigyti geresnes įstaigai patalpas.

Katedros judomojo turto vertė yra: mokslo inventoriaus 54.666,56 lt.; ūkio inventoriaus 12.878,60 lt.; knygų 24.295,42 lt.; medžiagos ir chemikalų 3.798,28 lt.

Mokslo personalas, be eilinio pedagoginio darbo, buvo užimtas dar ir eksperimentiniais mokslo darbais ir tyrimais. Buvo dirbama audinių kultūrose invitro agliutininų pasigaminimo klausimu ir kai kurių hormonų į antikūnių pasigaminimą vei-

kimo klausimu (vyr. asist. V. Girdzijauskas), be to, buvo tirta Kauno priemiesčių šulinių vandens kietumas (Č. Bankauskas).

Pasitobulinti higienos ir bakteriologijos srityje gyd. V. Girdzijauskas buvo komandiruotas į Vieną ir Paryžių nuo 1933.V.1 d. iki 1933.XII.15 d., nuo 1934.XII.15 d. iki 1935. I.15 d. — į Berlyną ir nuo 1935.VI.16 d. iki 1936.I.10 d. į Berlyną ir Paryžiaus Pasteur'o Serologinį Institutą. Jaun. asist. Č. Bankauskas komandiruotas nuo 1936.VI.27 d. iki 1936.VIII.1 d. į Vokietiją ir Šveicariją susipažinti su kai kurių cheminių fabrikų veikla ir pasitobulinti chemijoje.

Teismo ir Socialinės Medicinos Institutas (doc. K. Oželis). — Institutas turi šias patalpas: lavoninę su šaldytuvais lavonams laikyti, dezinfekcijai ir dezinsekcijai kamerą, nežinomiems lavonams apipažinti kambarius ir cheminių analizų — sieros vandenilio kambarį. Pirmame aukšte: sekcijų salė, foto laboratorijos kambariai, kabinetas tyrinėti darbingumo sumažėjimams bei kitokiems sužeidimams ir Instituto raštinė. Antrame aukšte: teisminiams tyrimams laboratorijos, kriminalistikos muziejaus salė ir Instituto vedėjo kabinetas bei knygynas.

Doc. K. Oželis skaito teismo medicinos kursą IV kurso teisininkams 3 val. per savaitę, V kurso medikams teismo medicinos 4 val. per savaitę, Socialinės medicinos 1 val. per savaitę ir pratimų 2 val. per savaitę.

Pratimų metu studentai supažindinami su lavonų skrodimo eiga ir metodais, su skrodimu teismuose bei gydytojų apžiūrėjimo metu, su darbingumo %% sumažėjimu po įvairių sužeidimų ir sužalojimų. Laboratorijose supažindinami su kraujo, spermos, colostrium, meconium, vernix coseosa ir kitų dėmių chemiškais, mikrochemiškais, mikroskopiniais, spektraliniais tyrimų metodais, o taip pat su serologiniais kraujo tyrimais, plaukų bei nusikaltimo įrankių tyrimais ir su svarbiausiais toksikologiniais - cheminiais tyrimų metodais, apskritai, su visais teismo mediciniškais tyrimais, nes Teismo ir Soc. Medicinos Institutas yra vienintelė šios rūšies įstaiga Lietuvoje, ir čia koncentruojasi visi teismo mediciniški tyrimai.

Nuo 1936 m. pavasario semestro Instituto vyr. asistentas prov. M. Žvirėnas skaito paskutinių kursų medikams, farmacininkams ir odontologams — Cheminių karo medžiagų kursą.

1936 m. pav. semestre tiems pat kursams vyr. asistentas gyd. V. Kauza skaitė Pirmąją pagalbą cheminiame kare.

II. Praktinės katedros.

Tiktai ausų, nosies ir gerklės ligų klinika ir akių klinika turi nuosavas patalpas. Visos kitos klinikos iki šiol naudojasi, remiantis tam tikromis sutartimis, Raudonojo Kryžiaus, Kauno, Karo ligoninės patalpomis.

Akušerijos - ginekologijos klinika (prof. Pr. Mažylis). — Klinikai tenka dirbti svetimose patalpose (Raudonojo Kryž. lig.), ir tai neigiamai atsiliepia klinikos normaliai plėtrai. Klinikos personalas labai apkrautas eiliniu ligoninės darbu, ir todėl per paskutiniuosius 5 metus negalėjo mokslo srityje kaip reikiant pasireikšti.

Medicinos Fakulteto sutartis su Raudonojo Kryžiaus Valdyba buvo atnaujinta 1934 m. labai nepalankiomis Fakultetui sąlygomis, pav.: nei fakultetas, nei klinikos Direktorius neturi teisės priimti, be Valdybos sutikimo, gydytojų, norinčių pasitobulinti arba dirbti mokslo srityje.

Per paskutiniuosius 5 metus buvo komandiruoti:

1932 m. kovo mėn. jaun. asist. gyd. V. Baronas Berlynan į tarptautinius akušerijos - ginekologijos pasitobulinimo kursus. Gautus tuose kursuose įspūdžius gyd. V. Baronas referavo raštu Medicinos Fakultetui. 1934 m. vasarą savo lėšomis važinėjo į Šveicariją susipažinti su tenykštėmis medicinos įstaigomis vyr. asist. gyd. E. Bliūdžiūtė, jaun. asist. gyd. A. Sirutytė - Mikužienė ir jaun. asist. gyd. V. Baronas.

1935 m. gydytojų pasitobulinimo kursuose Kaune skaitė paskaitas prof. P. Mažylis, klinikos vedėjas, vyr. asist. gyd. E. Bliūdžiūtė, jaun. asist. gyd. V. Baronas.

Centrų akušerių suvažiavimuose dalyvavo — prof. P. Mažylis, vyr. asist. gyd. E. Bliūdžiūtė, jaun. asist. gyd. V. Baronas. Klinikos vyresnysis personalas instruktavo 1936 m. atsarginius gydytojus kursuose.

Klinikos vyr. personalas dalyvavo Kauno Medicinos draugijos posėdžiuose, skaitydamas referatus ir demonstruodamas įdomesnius kliniškus atsitikimus. Prof. P. Mažylis lankė 1933 m. su paskaitom Panevėžį. Be to, vyr. personalas skaito specialias paskaitas Valstybinėje Akušerių mokykloje.

Ausų, nosies ir gerklės katedra (doc. J. Zubkus). — Ausų, nosies ir gerklės klinikoje per pastaruosius (1932—1936) 5 metus atlikta šie darbai.

1. Apžiūrėta ambulatorinių ligonių: 1932 m. — 6670; 1933 m. — 6534; 1934 m. — 8556; 1935 m. — 8831; 1936 m. — 9272; iš viso 39863.

2. Stacionarinių ligonių gydyta: 1932 m. — 799; 1933 m. — 826; 1934 m. — 1037; 1935 m. — 1214; 1936 m. — 1332; iš viso 5208.

3. Padaryta operacijų: 1932 m. — 964; 1933 m. — 901; 1934 m. — 1101; 1935 m. — 1330; 1936 m. — 1582; iš viso 5878.

Klinika per pastaruosius penkis metus pajamų gavo: 1932 m. — 86.466,50 lt.; 1933 m. — 83.239,95 lt.; 1934 m. — 106.874,80 lt.; 1935 m. — 113.012,65 lt.; 1936 m. — 140.150,40 lt.; iš viso 529.744,30 lt.

Per tą pat laiką klinika turėjo išlaidų (atskaičius personalo atlyginimą, kurą, šviesą ir vandentiekio bei kanalizacijos išlaidas) 224.189,04 lt.

1937 m. sausio mėn. 1 dienai turto vertė: 1. mokslo inventoriaus — 48.009,85 lt.; 2. ūkio inventoriaus — 101.203,33 lt.; 3. knygų — 26.575,80 lt.

Per pastaruosius 5 metus įvyko šie svarbesnieji klinikos personalo pasikeitimai.

1933 m. vyr. asist. gyd. J. Zubkus apgynė disertaciją „Vaikų Waldeyero žiedas ir jo kitimai“ ir gavo medicinos daktaro laipsnį.

Jaun. asist. gyd. J. Statkevičius nuo spalio mėn. 1 d. jo paties prašymu iš einamų pareigų atleistas ir išvyko vesti Panevėžio apskrities ligoninės ausų, nosies ir gerklės skyriaus.

1934 m. vyr. asistentas Dr. med. J. Zubkus Medicinos Fakulteto išrinktas ir Respublikos Prezidento 1934 m. rugpiūčio mėn. 31 d. aktu Nr. 650 patvirtintas Ausų, nosies ir gerklės ligų katedros docentu.

Gyd. L. Misevičius nuo spalio mėn. 8 d. priimtas jaun. asistentu.

1936 m. nuo liepos mėn. 21 d. jos pačios prašymu atleista vyr. asist. gyd. O. Purtokaitė.

Nuo rugsėjo mėn. 15 d. preparatorius gyd. Pr. Pakanavičius patvirtintas jaun. asistentu 3 metams.

Chirurginė klinika (prof. A. Hagentornas): — Chirurginė klinika (Valst. Kauno Ligoninėje) buvo lankoma IV ir V kursų studentų medikų. Paskaitų planas ir darbo tvarka buvo šitokia:

Studentai paskaitos metu buvo kviečiami ligonių tirti, diagnozės nustatyti, rentgenogramų aiškinti. Ypatingas dėmesys buvo kreipiamas įpratinti studentus nustatyti indikaciją tam tikrai operacijai (intervencijai) ir dalyvauti prie operacijos. V kurso studentai turėjo, asistentų prižiūrimi, kuruoti vieną stacionarinį ligonį, sekti jo ligos eigą nuo ligonio klinikon atvykimo ligi išsirašymo, lankyti savo ligonį kas dieną, parašyti smulkią ligos istoriją, kreipiant ypatingą dėmesį į diferenc. diagnozę, terapiją ir indikaciją operacijai. Poliklinikoje studentai grupėmis turėjo dalyvauti ligonių priėmime ir prie visų ambulatorinių operacijų.

Kiekvienoj Chirurginės Klinikos palatoj baigusieji Medicinos Fakultetą gydytojai atlieka Sveikatos Departamento nustatytą 3 mėn. stažą.

1935—1936 m. I, II ir III Karo Sanitarijos Kursų klausytojai, klinikos mokomojo personalo prižiūrimi, buvo praktiškai supažindinami su kai kuriomis operacijomis bei kraujo transfūzija.

Ligi 1937 m. sausio mėn. 1 d. klinika yra įsigijusi turto už 78.935,67 lt.

Klinikos mokslo personalą sudarė: ord. prof. Dr. med. A. Hagentornas, Klinikos Vedėjas; doc. Dr. med. V. Kuzma; priv. doc. Dr. med. V. Kanauka — vyr. asistentas.

Jaun. asistentai gydytojai A. Bernatavičiūtė, J. Jaržemskas, K. Gudaitis, B. Stukas, A. Aleknavičius, K. Pautienius ir S. Stonkus.

Be viešų paskaitų, skaitytų įvairiose draugijose, kongresuose, suvažiavimuose, susirinkimuose, Klinikos personalas skaitė: prof. A. Hagentornas — IV ir V kursų studentams medikams klinikinę chirurgiją; doc. V. Kuzma — a) III kurso studentams medikams operatyvinę chirurgiją; b) III kurso studentams medikams ir odontologams bendrąją chirurgiją; c) I kurso studentams biologams ir farmacininkams žmogaus anatomiją; d) IV kurso studentams farmacininkams ir odontologams pirmąją pagalbą; e) III kurso studentams medikams karo lauko chirurgiją (neprivalomas kursas). Priv.

doc. V. Kanauka: a) III kurso studentams medikams topografinę anatomiją; b) IV kurso studentams medikams šlapimo organų chirurgiją (neprivalomas kursas).

Operatyvinės chirurgijos praktikos darbus III kurso studentams med. vedė gyd. S. Stonkus ir B. Stukas.

Doc. Kuzma dalyvavo chirurgų kongrese Bukarešte 1934 m., tarpt. fiziologų kongrese Maskvoje ir Leningrade 1935 m., tarp. kongrese kovai su vėžiu Briuselyje 1936 m.; 1936 m. skaitė pranešimą Tartu gydytojų sąjungoje „Tulžies akmenų gydymo klausimu, remiantis V. D. U-to chirurgijos klinikos medžiaga" (vokiškai).

Nervų ir psichikos ligų katedra (prof. J. Blažys). — Klinika yra Dr. Basanavičiaus vardo Karo ligoninėje, kur užima atskirus (nedidelius) 2 aukštų rūmus. Stacionarinių ligonių buvo:

1932 m.	1933 m.	1934 m	1935 m.	1936 m.
453	437	471	490	557

Apie $^3/_4$ šitų ligonių gulėjo nervų skyriuje ir apie $^1/_4$ — psichikos ligų skyriuje. Prie klinikos veikia ambulatorija; priėmimas du kartus per savaitę; 1936 m. apžiūrėta 171 ligonis.

Katedros ir klinikos darbas ėjo taip, kaip ir preceduojančiam penkmetyje (žiūr. apyskaitą). Mokslo personalo paskelbta eilė darbų, paremtų klinikos medžiaga arba gvildenančių įvairius socialinės psichiatrijos klausimus (žrk. darbų sąrašą). Be to, dalyvauta su pranešimais mokslo draugijose, skaityta viešos paskaitos, kalbėta per radio. Per pastarąjį penkmetį prof. J. Blažys turėjo 16 paskaitų ir pranešimų. Lankytasi kitų kraštų klinikose ir institutuose.

Klinikos turto (knygų, mokslo priemonių, baldų) vertė apie 38.500 lt.; svarbiausiais turtas — knygos (vertė apie 35.000 lt.).

Odos ir veneros ligų katedra (doc. B. Sidaravičius). — Vedėjas ord. prof. J. Karuža 1935 m. rugsėjo mėn. 1 d. išėjo į pensiją. Nuo 1935 m. rugsėjo mėn. 1 d. katedros vedėjo pareigas ėjo priv. doc. B. Sidaravičius.

Katedros vedėjas VII ir VIII semestrų studentams medikams ir odontologams skaito odos ir veneros ligų kursą. Me-

dikams — po 4 val. per savaitę, odontologams po 1 val. per savaitę. VII ir VIII sem. medikai Odos ir Veneros ligų poliklinikoje ir klinikoje atlieka praktikos darbus grupėmis, po 3 studentus kasdien, nuo 10—14 val.

Klinika ir poliklinika patalpinta V. Kauno Ligoninėje ir užima 4 nedidelius kambarius klinikai, kur sutalpinama iki 16 lovų, ir 4 nedidelius kambarius poliklinikai. Administracija yra V. Kauno Ligoninės direktoriaus žinioje. Jo žinioje yra seserys ir slaugytojos. Tik gydytojai — vedėjas ir du asistentai — yra universiteto vadovybės žinioje. Klinika ir poliklinika laikoma V. Kauno Ligoninės Odos ir Veneros ligų skyriumi ir ambulatorija.

Odos ir Veneros ligų klinikos ir poliklinikos darbą matome čia pridedamoje lentelėje:

Klinika:	1932 m.	1933 m.	1934 m.	1935 m.	1936
Ligonių	135	132	130	172	198
Gydymo dienų skaič.	4068	3416	4042	3703	3922
Poliklinika:					
Ligonių	1520	1546	1360	1377	1413
Apsilankymų skaičius	10830	14299	12102	14347	15524

Iš mokslo priemonių katedra turi 3 mikroskopus, kurių du su prietaisais „Dunkelfeld", kvarco lempą, Finsen-Lomholt lempą, epidiaskopą, diatermijos aparatą, pantostatą, kryokauterį. Serologinius tyrimus atlieka V. Higienos Institutas.

1936 m. pavasario semestre Med. Fak. Taryba, vykdydama Įstatymo apsaugos nuo pavojaus iš lėktuvų taisyklių § 16 (Vyr. Ž. Nr. 533), priėmė privalomą Priešcheminės apsaugos kurso programą visiems paskutiniųjų kursų Medicinos Fakulteto klausytojams. Kursui praeiti 1936 m. pavasario semestre paskyrė 4 val. per savaitę. Kurso vedėju paskyrė doc. Sidaravičių ir lektoriais doc. Oželį, vyr. asist. V. Kauzą, vyr. asist. M. Žvirėną, vyr. asist. V. Girdzijauską. 1936/37 m. m. Priešcheminei apsaugai paskutiniųjų kursų studentams paskyrė po 2 val. per savaitę ir pavedė dėstyti doc. Sidaravičiui su teise kviesti vyr. asist. M. Žvirėną vienam semestrui skaityti grynai chemiškąją programos dalį.

Priešcheminės apsaugos kurso praktikai mokslo priemonių įsigyta: 10 dujokaukių R. S. C., 1 oxygeno terapijos aparatas, 1 sunkaus tipo H. M. 3 Nr. 31 m. dujokaukė, 10 mokomųjų

koštuvų (kaukei R. S. C.), didelis ir mažas aparatas deguoniui tiekti, universalinė dujokaukė, pavyzdinis priešiperitinis rūbų komplektas ir kt.

Katedra 1932.I.1 dienai mokslo inventoriaus turėjo už 15.244,43 lt., 1937. I. 1 d. už 28.584,60 lt.

Per tą penkmetį knygų ir žurnalų katedra įsigijo 101 tomą už 4.518,90 lt. Periodinių žurnalų į kliniką yra išrašoma prancūzų, vokiečių ir rusų kalbomis. Katedra 1937.I.1 d. savo knygyne turėjo iš viso 324 knygas, į kurių skaičių įeina ir žurnalų komplektai.

Ūkio inventoriaus per 1932—1937 m. įsigyta už 831,40 lt.

1936 m. klinika gavo mažą kambarėlį, kuriame įrengta laboratorija ir daromos chemiškos analizės.

1937.I.1 d. katedros turto vertė buvo 55.150,54 lt.

1935 m. rugpiūčio - rugsėjo mėn. doc. Sidaravičius dirbo Vienos Un-to dermatologinėse klinikose ir dalyvavo dermatologų kongrese Budapešte 1935 m. rugsėjo mėn. 13—21 d.

Klinikos personalas aktyviai dalyvauja Medicinos draugijoje demonstruodamas ligonius ir „Medicinoje“ spausdindamas mokslo darbus bei referatus.

Atliekamu nuo tiesioginės tarnybos laiku asist. gyd. Gulbinas mokosi teoretiškai ir praktiškai Rentgeno V. Kauno Ligoninės rentg. skyriuje, ruošiasi savarankiškam darbui gydyti odos ligas šviesomis, o asist. gyd. Kaminskas V. D. Un-to Patologinės Anatomijos Institute mokosi odos patologinę histologiją.

Katedros vedėjas ir asistentai priklauso „Draugijai Kovai su Veneros ligomis Lietuvoje“ ir padeda vykdyti kovos su veneros ligomis organizacinį darbą pagal išleistą įstatymą (1935 m. kovo mėn. 30 d.).

Oftalmologijos katedra su klinika (prof. P. Avižonis). — A. Trumpa mokslinės veiklos apžvalga. — 1932 m. gegužės 27—28 d. įvyko Akių Klinikoje III Pabaltijo Oftalmologų Suvažiavimas, kuriame gausiai buvo atstovaujamos asmenimis ir pranešimais Rygos ir Tartu universitetų akių klinikos su jų profesoriais. Tame suvažiavime iš mūsiškių laikė pranešimus prof. P. Avižonis ir asist. gyd. P. Kazlauskas.

IV Pabaltijo Oftalmologų Suvažiavime Rygoje 1934.VI.2—3 d. dalyvavo su pranešimais prof. P. Avižonis ir asist. gyd. M. Steiblys.

Jau daugiau kaip 10 metų Akių Klinikoje periodiškai rengiamos konferencijos, į kurias kviečiami visi praktikuoją Kaune akių gydytojai. Iš tų konferencijų išplytėjo Lietuvos Akių Gydytojų Draugija, įsteigta 1933 m. Jos metiniai suvažiavimai šaukiami kasmet į Akių Kliniką. Tokių visos Lietuvos akių gydytojų suvažiavimų jau yra buvę 4; juose visuose Akių Klinikos personalas dalyvauja su pranešimais ir ligonių bei preparatų demonstravimais.

Prof. P. Avižonis yra išrinktas Vokiečių (Heidelberge) ir Prancūzų (Paryžiuje) Oftalmologijos Draugijų nariu ir kasmet dalyvauja vienos ar antros jų kongresuose. Per šį laikotarpį Prancūzų Oftalmologijos Draugijos kongresuose prof. Avižonis du kart yra laikęs pranešimus ir vieną kartą yra buvęs vienos sesijos pirmininku. 1933 m. prof. Avižonis ir asist. gyd. V. Avižonis yra dalyvavę Tarptautiniame Oftalmologijos Kongrese Madride.

Šitų kongresų proga prof. Avižonis yra aplankęs, be Paryžiaus akių klinikos, dar visas Paryžiaus ligonines ir bendrinių ligoninių akių skyrius, paskiau akių klinikas Briuselyje, Madride, Barcelonoje, Lozanoje, Vienoje, Varšuvoje, Vilniuje.

Jaunesniojo Akių Klinikos mokslo personalo buvo komandiruoti į užsienį mokslinių studijų reikalu asistentai gyd. M. Steiblys 1935 m. vienam mėnesiui į Vieną ir Prahą ir gyd. V. Avižonis į Paryžių 1933 m. keturiems mėnesiams ir 1936—37 mokslo metais šešiems mėnesiams.

B. Praktinė veikla. — Iš praktinės katedros veiklos galima paminėti, kad per paskutinius 5 metus Oftalmologinėje Klinikoje buvo priimta 27.819 ambulatorinių ligonių. Besigydydami poliklinikoje, jie apsilankė iš viso 138.381 kartą. Pačioje klinikoje gulėjo 2802 ligoniai, o visas jų gulėtų dienų skaičius siekia 50.616. Operacijų per tą laiką buvo padaryta 5413, tame skaičiuje didesnių operacijų 2050.

Iš Oftalmologinės klinikos Valst. Iždas turėjo per šitą penkmetį pajamų 450.448,90 lt., o išlaidų, įskaitant kartu ir visam klinikos personalui algas, padaryta 760.942,20 lt.

Vienas stacionarinis ligonis klinikai vienai dienai atsiėjo 15 litų, kartu priskaitant išlaidas mokslo personalui.

Per šitą penkmetį turto įsigyta už 51.382,88 lt. (žiūr. žemiau dedamą turto būklės lentelę).

Per paskutinį penkmetį iš Oftalmologinės Klinikos išėjo praktiškai veiklai šie gydytojai akių ligų specialistai: Andrius-Jonas Bridžius (Panevėžys), Petras Kazlauskas (Klaipėda), Elena Kriščiukaitytė (Alytus), Edvardas Mekys (Alytus) ir Mykolas Steiblys (Klaipėda).

Akių Klinikos turto būklės lentelė.

1932 m. sausio mėn. 1 d. turto vertė siekė:		per paskut. penkmetį (1932-1936) įsigyta:	
a) ūkio invent.	95.788,77 lt.	a) ūkio invent. už	20.355,60 lt.
b) mokslo „	92.081,13 „	b) mokslo „	17.308,07 „
c) knygų „	68.754,39 „	c) knygų „	13.719,21 „
iš viso	256.624,29 lt.	iš viso už	51.382,88 lt.

Per visą laiką nurašyta susidėvėjusio turto už 5.994,71 lt. 1937 m. sausio mėn. 1 d. iš viso turto vertė siekia 302.012,46 lt.

Stomatologijos ir dentiatrijos katedra su klinika (d o c. P. S t a n č i u s). — Odontologinė klinika turi 3 pagrindinius skyrius: 1) chirurgišką, kuriame atliekami dantų šalinimai ir smulkioji burnos chirurgija, 2) konservatiško dantų gydymo skyrių, kur daromi dantų užpildymai ir t.t., 3) protezų technikos skyrių, kur gaminami įvairios rūšies protezai prarastiems dantims atstatyti. Be to, atliekamas ortodontijos darbas. Klinikoje veikia odontologinė laboratorija, kurioje pirmųjų dviejų kursų studentai dirba propedeutiškus praktikos darbus ir kurioje atliekami techniški darbai klinikoje gydomiems ligoniams. Ambulatoriškai įstaigoje gydoma žymi dalis ligonių su žandikaulių lūžimais. Be to, rezekcijų ir žandikaulių lūžimų atvejais įstaigos personalas teikia atitinkamą stomatologinę pagalbą ligoniams, gulintiems chirurginėj klinikoj.

Odontologinės klinikos ir laboratorijos patalpos yra I-uose V. D. Universiteto rūmuose. Klinika užima dalį pirmojo aukšto — 9 kambarius, kurių tarpe yra laukiamasis su prieškambariu, 2 konservatiško gydymo kambariai, ekstrakcinė, operacinė, rentgeno kabinetas, profesoriaus kabinetas ir auditorija. Konservatiško gydymo salėse yra dentiatrinės kėdės, prie kurių dirba III ir IV kurso studentai, prižiūrimi asistentų, demons-

tratorių; ekstrakcinėje yra 2 dentiatrinės kėdės, prie kurių dirba studentai, prižiūrimi asistentų; operacinėj ir rentgeno kabinete yra po vieną dentiatrinę kėdę; dar 2 dentiatrinės kėdės yra technikos skyriuje, kuris įrengtas atitvertoje koridoriaus dalyje; prie vienos tų kėdžių dirba odontologijos kandidatės, atliekančios praktiką, o antroje — atliekami darbai ortodontijos bei šinavimai. Klinikos laboratorija užima 3 kambarius ir 2 prieškambarius rūsy.

Klinikoje ambulatoriškų pacientų, kartu su pakartotinais, per dieną atsilanko apie 120—150.

Bendro klinikos turto yra už 114.766,09 lt., iš kurio ūkio inventorius už 36.563,16 lt., mokslo inventoriaus už 66.576,25 lt. ir knygų už 11.626,68 lt.

Pirmieji 2 kursai dirba propedeutišką darbą, o praktišką stažą su pacientais atlieka paskutiniųjų dviejų kursų studentai.

1935 m. birželio mėn. klinikos mokomasis personalas atliko didesnę dalį paskaitų ir demonstracijų surengtuose dantų gydytojų pasitobulinimo kursuose, kurie įvyko klinikos patalpose. 1936 m. vasarą vyr. asist. O. Mikuckaitė ir jaun. asist. A. Matulionienė dalyvavo XI tarptautiniame dantų gydytojų kongrese Vienoje.

Doc. P. Stančius darė pranešimą VIII Tarptautiniame Karo Sanitarijos Kongrese 1935 m. liepos mėn. 5 d. Briuselyje.

Vaikų ligų klinika (prof. V. Tumėnienė). — Nuo 1932 m. pradžios vaikų klinika dirba naujuose rūmuose (Putvinskio 34), į kuriuos ją laikinai patalpino Vidaus Reikalų M-ja. Pati klinika užima 2-jų aukštų namą su 20 kambarių, iš kurių didžiausiame telpa auditorija, kituose talpinami ligoniai ir administracija. Pagalbinių patalpų čia beveik nėra. Antrame 2-jų aukštų name, greta klinikos, įtaisyta ambulatorija, o virš jos izoliacijos netikėtoms infekcijoms. Limpamųjų ligų skyriaus, neturėdama savų patalpų, klinika vis dar neturi.

Laboratorija papildyta naujais mikroskopais ir kitais reikalingais tyrimams aparatais; taikomi nauji laboratorinio tyrimo metodai. Veikia naujas diatermijos aparatas, plačiai taikomas vaikų paralyžiui gydyti, 2 kvarco lempos, Sallux'o lempos, elektrizacijos aparatai ir kt.

Klinika naudojasi Vid. Reik. M-jos naujai šiose patalpose įrengtu rentgeno kabinetu (naujas aparatas pirktas 1936 m.).

Studentai, atlikdami klinikoje ir ambulatorijoje pratimus, susipažįsta su klinikoje vartojamais ligonių tyrimo ir gydymo metodais, praktiškai išmoksta pagaminti ir paskirti vaikams dietetinį maistą.

Studentams dėstoma ir socialinė vaikų globa, su tikslu paruošti juos socialinės medicinos darbo srityje.

Kasmet daromos ekskursijos su studentais medikais (VII—VIII sem.) į vaikų gydymo ir globojimo įstaigas.

Be to, klinikoje atliekamas nemažas medicinos personalo paruošimo darbas kovai su vaikų ligomis ir vaikų mirtingumu Lietuvoje.

Rūpinamasi ir vyresniojo personalo paruošimu: 3 metų stažą vaikų ligų specialybei įsigyti atliko 9 gydytojai.

Mažiausią 4 mėn. stažą darbui Sveikatos centruose atliko 41 gydytojas. Praktikos teisėms įsigyti 2 mėn. stažą atliko 38 gyd. Tokiu būdu per 1932—1937 m. Vaikų klinikoje stažą atliko iš viso 88 gyd.

Iš jaunesniojo personalo — praktikos teisėms įsigyti 2 metų stažą atliko 15 gailestingųjų seserų.

Sveikatos centrams mažiausią 2 mėn. stažą atliko 10 gailestingųjų seserų ir 31 akušerė. Iš viso per 1932—1937 m. atliko stažą 56 seserys ir akušerės.

Vaikų klinikos vyresnysis personalas 1936 m. kas mėnuo ruošė savo tarpe ligonių demonstravimus ir pranešimus su diskusijomis.

Vaikų klinika, norėdama plačiau tyrinėti mokslo pagrindais vaikų profilaktikos ir gydymo darbą Lietuvoje, 1936 m. gale įsteigė Lietuvos vaikų gydytojų draugiją, kurios pirmininku įstatymais numatytas univ. vaikų klinikos vedėjas.

Be to, klinikos vedėjo suorganizuotas Liet. vaikų gyd. komitetas, kuris atstovauja Lietuvą Tarptautinėje Pediatrų organizacijoje ir kurio nariai dalyvauja kas 3 metai ruošiamuose Tarpt. Pediatrų Kongresuose.

Vyresnysis mokslo personalas atostogų metu lankosi užsienio vaikų klinikose. Prof. V. Tumėnienė kiekvieną vasarą buvo komandiruojama savo lėšomis Prancūzijon mokslo reikalais. 1936 m. vasarą ir žiemą, sąryšy su klinikų statyba, prof. V. Tumėnienė aplankė, be Prancūzijos, dar Šveicarijos ir Vo-

kietijos naujas vaikų klinikas, susipažindama su jų statyba ir vidaus įrengimu.

Vyr. asist. A. Birutavičienė 1933 m. buvo komandiruota savo lėšomis Šveicarijon ir Italijon, 1936 m. vasarą Italijon, Prancūzijon ir Vokietijon susipažinti su naujais kliniškais tyrimo ir gydymo metodais.

Vaikų klinika turi iš viso 50 lovų, iš jų 4 tenka separatėms, kur motina būna drauge su savo sergančiu vaiku. Ligonių judėjimą 1932—1937 l. 1 d. atvaizduoja ši lentelė:

	1932 m.	1933 m.	1934 m.	1935 m.	1936 m.
Klinikoje gulėjo:	813	861	884	866	1.019
Ambul. atsil.:	8.330	7.620	10.381	8.895	9.718

Vidaus ligų katedra (prof. K. Buinevičius ir prof. Pr. Gudavičius). — Vidaus Ligų Klinika turi du skyrius; mažesnysis aprūpina 3-jį kursą, didesnysis 4-tąjį ir 5-tąjį.

Trečiajam kursui skaitomas įvadas į vidaus mediciną ir kliniškų tyrimo metodų kursas su ligonių demonstravimais, laboratoriniais tyrimais, praktikos darbais iš perkusijos ir auskultacijos.

Ketvirtajam ir penktajam kursui dėstomas vidaus ligų klinikos kursas su ligonių demonstravimu ir smulkiu jų nagrinėjimu.

Studentai, asistentų prižiūrimi, kuruoja jiems paskirtus stacionarinius ligonius, atlieka visus reikalingus kliniškus tyrimus ir rašo ligos istorijas. Be to, dalyvauja ambulatorinių ligonių priėmime.

Penktojo kurso studentams yra atskiras poliklinikos kursas. Vakarais, kartu su asistentais, studentai ligonius vizituoja.

Asist. O. Pūdymaitis vedė darbus iš bendrosios terapijos kurso.

Asist. gyd. J. Kupčinskas skaitė 8 paskaitas apie rentgenologišką vidaus ligų diagnostiką ir širdies ir kepenų funkcijos tyrimą, o asist. gyd. J. Meškauskas 8 paskaitas apie alergines ligas ir endokrininių organų susirgimus.

Asist. J. Meškauskas 1935 m. pavasario semestre išlaikė daktaro egzaminus ir ruošia iš skrandžio patologijos srities disertaciją.

Asist. J. Kupčinskas 1936 m. rudens semestre išlaikė daktaro egzaminus ir yra paruošęs disertaciją reumato patogenezės klausimu.

Rentgeno kabinetas. — Nuo 1933 m. vasario mėn. 1 d. gyd. J. Ciplijauskas iš rentgeno kabineto vedėjo pareigų pasitraukė. Nuo tos dienos rentgeno kabineto vedėju paskirtas gyd. J. Mačys. 1936 m. Medicinos Fakultetas leido gyd. J. Mačiui skaityti medicinos skyriaus studentams rentgenologijos paskaitas. 1936 m. pavasario semestre pradėta skaityti IV ir V kurso studentams paskaitos, ir studentai atliko praktikos darbus. Paskaitų skaityta 1 val. per savaitę. Nuo 1937 m. paskaitų skaitoma 2 val. per savaitę.

Spausdintieji darbai.

Aleknavičius A.

Skydiškos liaukos tuberkuliozės atsitikimas. Medicina, 1935.
Trauminis meningitas ir jo gydymas. Medicina, 1936.

Avižonis P.

Über spontane Senkung der orbitalen Tränendrüse. Zeitschrift für Augenheilkunde. 1932, Bd. 77, H. 3—4; 167—182.
III Pabaltijo Oftalmologų Suvažiavimas. Medicina 8; 1932; 544—546.
Migratio et eliminatio spontanea corporis alieni oculi. Medicina 9, 594—599 1932.
Tas pats. Sovietskii Vestnik Oftalmologii. 1933, 1, 79—83.
Apie 45-tąjį Prancūzų Oftalmologų Draugijos Kongresą 1932. VII. 18—21 d. ir apie 50 metų Draugijos sukaktuvių iškilmes. Medicina, 9, 605—607, 1932.
V. D. U-to Akių klinikos 1931 m. apyskaita. Medicina, 1, 36—41, 1933.
Ankstyba trachomos diagnozė. Med. Fak. Darb. I tom. kn. I; 7—29, 1933.
All-Baltische Ophthalmologen-Tagung („A. B. O. T.") am 27. und 28 Mai 1932 in Kaunas, Universitäts - Augenklinik — „Klinische Monatsblätter für Augenheilkunde", 1932, Bd. 89; 400—411, (Kartu su B. Goldengeimu).
Zur Klinischen Frühdiagnose des Trachoms. Zeitschrift für Augenheilkunde, 1933, t. 81, 1—12.
XIV Concilium Ophtalmologicum. Medicina 9; 544—552, 1933.
V. D. U-to Akių klinikos 1932 m. apyskaita. Medicina 10; 600—604, 1933.
Adaptacijos tyrimo reikšmė ir būdai kasdieninėje praktikoje. Medicina 12; 701—706, 1933.

V. D. U-to Akių klinikos 1933 m. apyskaita. Medicina 5; 276—280, 1934.
IV Pabaltijo Oftalmologų suvažiavimas. Medicina 7; 422, 1934.
Atšokusios retinos gydymas diatermijos būdu. Med. Fak. Darbai II tom.; 285—331, 1934.
Okulistinė pagalba Lietuvoje. Medicina 10; 582—584, 1934.
Le pterygion et le trachome. „Revue Internationale du Trachome". 1935, T. XII, 97—98.
Apie hereditetą medicinoje. Kosmos 4—6; 1935, t. 16; 170—194.
Rezultaty lečenija atslojki setčatki diatermiej po dannym glaznoj kliniki v Kaunase. Sbornik voznamenovanie sorokaletija naučnoj dejatelnosti zasluženogo dejatelia nauki M. I. Averbacha. Biomedgiz, Moskva — Leningrad, 1935; 28—48.
Un cas d'ophtalmyiasis interna migrans. Bulletins et Mémoires de la Société Francaise d'Ophtalmologie, An. 48, 1935; 152—156.
Expériences personnelles sur le traitement du décollement de la rêtine par la diathermo - coagulation. Bulletins et Mémoires de la Sociétê Francaise d'Ophtalmologie, An. 48, 1935; 366—370.
V. D. U-to Akių klinikos 1934 m. apyskaita. Medicina 11; XVI tom. 825—829, 1935.
Ophalmyiasis. Med. Fak. Darbai III tom. kn. I; 95—111.
V. D. U-to Akių klinikos 1935 m apyskaita. Medicina 12; 1935, t. XVII; 996—1001.

Avižonis V.

Tarptautinių organizacijų kovai su aklumu ir kovai su trachoma susirinkimas. Medicina 8; 482—483, 1934.
Kriminaliniai akių sužalojimai V. D. U-to Akių Klinikoje 1930—1934 metų duomenimis. Medicina 7; 479—487, 1935.
Apie intrakapsulinę kataraktos operaciją V. D. U. Akių Klinikos duomenimis. Medicina 5; 369—378, 1936.

Bagdonas J.

Fizinė terapija ir jos dėstymas universitetuose. Medicina 7; 4, 1935.
Iš džiova sergančiųjų statistikos. Medicina 7; 1935.
Džiova sergantieji tarp sveikųjų. Ibid.

Bankauskas Č.

Degazuojančios medžiagos. Farmac. Žinios 6; 9, 1936.
Automobilio dujomis apsinuodijimo pavojus. Ibid. 7; 3, 5.
Karo dujos ir maisto produktai. Ibid. p. 7.
Saponinai. Ibid. p. 5.
Apie vitamino A kiekį silkėse. Farmac. Žinios 2; 1, 1936.
Farmacininko vaidmuo visuomenėje. Ibid.
Lengvas būdas nustatyti užsinuodijimams gyvsidabrio junginiais. Ibid.
Mediciniškasis apsinuodijimas bromidais. Farmac. Žin. 1; 2, 1936.
Bezdžionės kaip difterijos bacilų nešiotojai. Medicina 12; 1/2, 1935.

Apie vištų kiaušinių gydomąsias substancijas. Ibid.
Apie secale cornutum alkoloidus. Ibid. $1/2$.
Apie kvepiančių medžiagų istorijas. Farmac. Žin. 6; $1/5$, 1936.
Chemija kvepalų gamyboje. Farmac. Žin. 7; 2, 1936.
Marguolė gyvatė (vipera berus) ir jos nuodingumas. Medicina 9; 1935.
Kietas vanduo ir jo padariniai. Kosmos 1936, XII.

Baronas V.

Gydymas purvu. Medicina 11; 1934.

Bendoravičius V.

Genijus ir išsigimimas. Vairas 7-8; 344—350, 1935.

Birutavičienė A.

Vaikų astma. Medicina 9; 1933.
Nauji keliai kovai su džiova. Sveikata ir Darbas 1936.
Infantilizmus intestinalis. Medicina, 1934.
Gigantismus partialis. Medicina, 1934.
Vaikų globa dabartinėj Italijoj. Savivaldybė, 1936.

Blažys J.

Psichiškai defektingųjų sterilizacija. Med. Fak. Darbai I, 31—64.
Sterilizacijos klausimu. Medicina 10; 582—596, 1933.
Įvadas į psichiatriją. X+272, 1935.
Įgimto nusikaltėlio problema. Kriminalistikos Žinynas 2; 57—68, 1935.
Kalėjimai ir pataisos įstaigos Amerikoje. Kriminal. Žinyn. 4; 176—182, 1935.
Tolerancija, kaip kultūros principas. 201 p., 1936.
(Be to, keletas populiarių straipsnių įvairiuose žurnaluose, referatai „Medicinoj" ir kt.).

Buinevičius K.

Klinik der inneren Krankheiten. Klinische Vorlesungen. 444 p., 1933; Vilkaviškis. (Tas pats išleista lenkų ir rusų kalbomis; spausdinta irgi Vilkaviškyje, 1933).
A case of cancer of the prostate with diffuse injury to the bony system. The urology and cutaneous review. Saint Louis, 1933 August.
The fourth genital disease. Ibid. 1933.
Dystrophia suprareno - genitalis. Polska gazeta lekarska, 39, 1933.
Cardiacos negros. Ibid. 1933, 42.
Schorzenia nerek w świetle mojej teorji wytwarzania moczu. Medicina 19; 11, 1933.
Przypadek rozleglego schorzenia ukladu kostnego. Warszawskie Czasopismo lekarskie. 1933, 43; p. 9.
Echinococcus et abscessus hepatis, Hydrops cysticis feleae. O pierwotnym raku wątroby. Ibid., 1933, 44; p. 7.

Zapalne schorzenia wątroby. Ibid., 1934, 7; p. 12.
Über diathesis haemorihagica. Zbl. für innere Medizin. 1934, 29; p. 10.
Zwei Fälle der visceralen Lues. Ibid., 1934, 32; p. 6.
Anaemia alimentaris. Chloranaemia essentialis achylika. Ibid., 1934, 33; p. 5.
Zur Frage der Chloropriven Azotämia. Zeitschrift für Urologie. 1934, Bd. 28, H. 8, p. 2:
Über hepato-lienale Erkrankungen. Zbl. f. innere Medizin. 1934, 37; p. 10:
Capillaropathia obliterans acuta. Ibid., 38; p. 9.
Kliničeskija lekciji II d., 1934, p. 81, Kaunas.
Kliničeskija lekciji III d., 1935, p. 96, Kaunas.
Klinikiniai stebėjimai. Acta Medic. Facult., 1935, p. 411—483.
Zur Frage der chloropriven Azotämie. Deutch. Mediz. Woch., 43; 1934, p. 2.
Morbus morsus muris. The urology and cutancous Review. Saint Louis, 1935, March, p. 5.
Embolia art. pulmonolis. Zbl. f. inn. Med. 1936, 5; 272—275.
Pneumonia traumatica. Ibid., 1936, 5; 321—323.
Zwei Fälle von Lungenvereiterung mit Osteoarthropathien. Med. Welt., 27; 1936.
Klinikiniai stebėjimai, II d. Acta Med. Fac., 1935, III t. I kn., p: 1—62.
Klinikiniai stebėjimai, III d., 1936, III t. II kn.; 113—186, Ibid.
Klinikiniai stebėjimai, IV d. Ibid., 1936, III kn., 413—496.
Klinikiniai stebėjimai, V d. Ibid., 1937.
Medicinos studijų klausimu. Medicina, 9; 1936, 689—701.

Dančakova V.

La cellule germinale dans le dynamisme de l'ontogenése. Actualités Scientifiques, Fasc. 119, éd. Hermann, Paris, 1934.
Les bases de la sexualité; continuité de la lignée germinale. Edition Alcan, Paris, 1934.
Comportement des ébauches gonadiques stérilisêes prêcocement et greffées sur un embryon non irradie après leur évolution diffêrentielle. C. r. Soc. Biol. T. CXVIII; p. 537, 1935.
Sur les facteurs déterminant l'emplacement des gonades chez le poulet. C. r. Acad. Sci. T. 200; 1935.
Sur des proliférations endocriniennes aux dépens de „l'epithelium germinatif". C. r. Acad. Sci. T. 200, 1935.
Sur l'équivalence des tissus somatiques dans les gonades du poulet. C. r. Acad. Sci. T. 200; 1935.
Sur le róle des „connexions uro-génitales" dans l'édification des gonades. C. r. Soc. Biol. CXIX, p. 904; 1935.
Sur l'inversion sexuelle experimentale de l'ebauche testiculaire, chez l'embryon du poulet. C. r. Soc. Biol. T. CXX; p. 597, 1935.
Sur les effets morphogénétiques de la folliculine dans l'ébauche testiculaire du poulet. C. r. Soc. Biol. T. CXIX; p. 1117, 1935.

Sur les effets morphogénétiques de la folliculine dans l'ébauche testiculaire stérile (gauche) d'un embryon du poulet. C. r. Soc. Biol. T. CXIX; p. 1406; 1935.

Sur les différences de sensibilité des récepteurs tissulaires envers la folliculine dans différents stades embryonnaires. C. r. Acad. Sci. T. 200; 1935.

Sur l'inefficacité de l'hormone mâle à produire une inversion sexuelle des ébauches gonadiques femelles du poulet et sur ses causes. C. r. Soc. Biol. T. CXIX; p. 1120; 1935.

Cinétique de l'Histologie et ses problémes actuels. Bull. Histol. appl. T. XII; p. 221—233; 1935.

Déterminisme et reàlisation dans le devenir du sexe. Actualités Scient. Ed. Hermann. Fasc. 300; 1935.

Sur l'inversion sexuelle expérimentale de l'ébauche ovarique chez l'embryon du poulet. C. r. Soc. Biol. T. CXX; p. 597, 1935.

Sur les processus morphogénétiques dans l'inversion sexuelle de l'ovaire. C. r. Soc. Biol. T. CXX; p. 599, 1935.

Sur le mécanisme d'action de la folliculine dans un embryon mâle. C. r. Soc. Biol. T. CXX; p. 980; 1935.

Sur la stabilité de l'inversion experimentale phénotypique dans le sexe mâle. C. r. Soc. Biol. T. CXX; p. 1036; 1935.

Gefäszmechanismus als Faktos der Gonadenlokalisation und der primären Asymmetrie beim Hühchen. Z. Zellforschung; 24, H. 1; 1935.

L'histoire d'un Coq. Actual. Sci. Ed. Hermann. Fax. 370; Paris.

Sur la capacité d'un ovaire induit d'Oiseau á conditionner des carractéres sexuels secondaires. C. r. Acad. Sci. T. 202; p. 879; 1936.

Sur le sort définitif d'une femelle pas induction hormonale. C. r. Acad. Sci. T. 202; p. 1112; 1936.

Sur l'immunité de la Drosophile envers les hormones sexuelles héterologues. C. r. Soc. Biol. T. CXXI; p. 755; 1936 (su A. Vaškevičiūte).

La crise méiotique dans ovaire induit chez le mâle est-elle l'effet d'une déficience hormonale ou génêtique? C. r. Soc. Biol. T. CXXII; p. 166; 1936.

Sur la capacité de la folliculine á transformes chez la poule le rudiment gonadique droit (testicule potentiel) en ovaire. C. r. Soc. Biol. T. CXXII; p. 168; 1936.

Sur l'origine des ovules dans le tisticule. C. r. Soc. Biol. T. CXXII; p. 349; 1936.

Sur les caractéres des processus „amphosexuels" dans les gonades et les conduits d'un mâle féminisé et sur la nature des oeufs dans ses oviduetes. C. r. Soc. Biol. T. CXXII; p. 595; 1936.

Sur les facteurs déterminant les caractéres sexuels secondaires. C. r. Acad. Sci. T. 202; p. 1820; 1936.

Hormones sexuelles et róle du placenta dans l'ontogenèse des Mamiféres. C. r. Acad. Sci. T. 202; p. 2179; 1936.

Réalisation du sexe à volonté par inductions hormonales. Inversion du sexe dans un embryon génétiquement mâle. Bull. Biol. de. la France et de la Belgique. T. LXX; p. 241—307; 1936.

Sur quelques faits acquis dans la réalisation des inversions sexuelles, avec démonstrations. C. r. Biol. T. CXXI; 1936.

Sur les réactions du Leghorn daré mâle à la folliculine. C. r. Soc. Biol. T. CXXI; 1936.

Sur les facteurs d'istogenèse chez des Hermaphrodites. C. r. Soc. Biol. T. CXXII; 1936.

Le probléme du repeuplement germinal dans des gonades greffées. C. r. Soc. Biol. T. CXVIII, p. 432, 1935.

Comportement des ébauches gonadiques stérilisées prêcocement et greffées aussitót après leur stérilisation sur un embryon non stêrilisé. C. r. Soc. Biol. T. CXVIII, p. 435.

Comportement des tissus irradiés et non irradiés dans leur coexistence en greffe. C. r. Soc. Biol. T. CXVIII, p. 540, 1935.

Über Geschlechtsbeherrschung. Verh. anat. Ges. Jena. Anat. Anz. 81; 1936.

Girdzijauskas V.

Kraujo indų sukalkėjimas ir kaip jo apsisaugoti. Darbo Sveikata 2; 36—39 (3); 1933.

Gudavičius Pr. ir Kuzma V.

Pancreatitis acuta klausimu. Medicina 9; 1935.

Gulbinas A.

V. D. U-to Odos ir Veneros ligų klinikos veikimo apyskaita 1934 m. Medicina 11; 3, 1935.

V. D. U-to Odos ir Veneros ligų klinikos 1933 metų veikimo apyskaita. Medicina 2; 3, 1935.

V. D. U-to Odos ir Veneros ligų klinikos ir poliklinikos 1935 metų veikimo apyskaita. Medicina 10; 757—759, 1936.

Hagentornas A.

Einige Bemerkungen zur Aetiologie der Apendicitis, besonders ihrer Witerungsabhangigkeit. Münch. mediz. Wochschrift. 1933.

Etwas über Reize und Reizleitung. Münch. med. Ibid., 1934.

Innervierung und Gewebsfunktion. Wiener. med. Wchsch., 1934.

Narkose, Hypnose, Traum, Wachtraum. Ibid., 1934.

Apie nervų sistemos žmogaus organizme reikšmę. Medic. Fak. Darbams atiduota spausdinti.

Vom Urreflex bis zum Grosshirn. Münchener Medizinische Wochenschrift, 38, 1936.

Kelios pastabos apie nervų sistemos reikšmę žmogaus kūnui. Med. Fak. darbai, 1934; II t.

Was wissen wir über den Zusammenhang von Wetter und Krankkeit. M. M. Wochenschrift, 1932.

Kovos su vėžiu klausimas. Medicina, 1933.

Oras ir susirgimai. Medicina, 1932.

Apie galūnių lūžimų gydymą. Medicina, 1931.

Jurgeliūnas A.

Lavonų incineracija. Med. F-to Darbai, II; kn. 1; 1—41 p., 1934 (kartu su Ravensbergu C.).

Higienos praktikos darbai. 1935 (kartu su Bankausku Č.).

Kanauka V.

Išskiriamoji urografija. Med. Fak. Darbai I, kn. II; daugiau kaip 30 psl.

Herniae lumbalis, išėjimo vartai ir etiologinės priežastys; ten pat 1934.

Pakitimai chirurgo darbe atsiradus apnuodytiems sužeistiems. Medicina, 1936.

Sužeistųjų į pilvą gydymas karo metu pryšakiniuose ešalonuose. Medicina 8, 1935.

Didelių strumų operavimo reikalu. Medicina, 1935.

Vyrų uretros susirgimų rentgenologiška diagnostika. Medicina, 1935.

Keletas pastabų dėl dujinės infekcijos. Medicina, 1936.

Inkstų ir šlapumo takų tuberkulozė. I dal. Med. F-to Darbai, 1936.

Karuža J.

Nikotinas didžiausias nuodas. Liet. Aidas, 1933.

Sifilio antkritis ir užsikrėtimo būdai. Trimitas 16, 1933.

Caveant consules... (Sifilio plėtimasis ir jo pavojus Lietuvai). Liet. Aidas, 1933.

Kratykimės žalingų papročių. (Alkoholis — veneros ligų šaltinis). Trimitas 23, 1933.

Triperis ir ulcus molle. 56 p. 1934, Kaunas, V. D. U-to leidinys.

Kauza V.

Teismo ir Social. Med. Instituto 1931—1932 m. veikimo apyskaita, Medicina, 1933.

Teismo ir Social. Med. Instituto 1932—1933 m. veikimo apysakita. Medicina, 1933.

Teismo ir Social. Med. Instituto 1933—1934 m. veikimo apyskaita. Medicina, 1934.

Teismo ir Social Med. Instituto 1934—1935 m. veikimo apyskaita. Medicina, 1935.

Pirmoji pagalba cheminiame kare. L. Šaulių S-gos leidinys, 1935.

Pirmoji pagalba cheminiame kare. „Spaudos Fondo“ leidinys, 1937. Spausdinama.

Kazlauskas P.

Akių pakenkimas dagiais. Medicina 2; 91—95, 1933.

Apie optinio nervo atrofijos gydymą retrobulbarinėmis atropino injekcijomis. Med. Fak. Darbai, II t., 127—147, 1934.

Antrasis Lietuvos Akių Gydytojų Draugijos Suvažiavimas. Medicina 1; 29—33, 1935.

Apie keratitis punctata superficialis. Medicina 8; 175—183, 1935.

Trečiasis Lietuvos Akių Gydytojų Draugijos Suvažiavimas, buvęs 1935 m. gruodžio mėn. 8 d. V. D. U-to Akių Klinikoje. Medicina 2; 118—128, 1936.

Kupčinskas J.

Ulcus ventriculi su didele niša pagijimo atsitikimas. Medicina 1, 1934.

Dėl skrandžio funkcijos tyrimo. Medicina 4, 1934.

Mokslinė ir neohippokratinė medicina. Medicina 7, 1934.

Kepenų funkcijos tyrimas. Medicina 4, 1935.

Insufficientia hepatis. Medicina 9, 1935.

Kuzma V.

Audinių sužalojimas injekcijomis ir tų žalų gydymas. Medicina 11, 1933.

Ischias'o gydymo klausimu. Medicina 12, 1933.

Sužeistų į kaukolę gydymas karo metu pryšakiniuose ešelonuose. Medicina 8, 1935.

Kraujo transfūzijos vykdymas karo metu pryšakiniuose ešelonuose. Ibid. 1935.

Chemiškais nuodais apnuodytųjų sužeistųjų narkozė. Medicina 8, 1935.

Apie galūnių kaulų lūžimą, gijimą, gydymą ir siuvimą. Medicina 10, 1935.

Der Nerv als Nahtmaterial. Med. Fak. Darbai II t., 1935.

Pancreatitis acuta. Medicina 3, 1935. (Kartu su Dr. Gudavičium).

Inksto ir šlapimo takų atstatymo klausimu. Disertacija, 1932.

Diplomuotoji ir nediplomuotoji medicina. Medicina, 1933.

Vėžio liga ir kova su ja. Kultūra, 1933.

Zur frage der freien Organtransplantation I, II, III Mitteilung, Med. Fak. Darbai, 1933.

Savižudybės klausimas Lietuvoje. Medicina, 1934.

Chirurgijos emancipacija nuo užsienio, ypač vaistų ir medžiagos atžvilgiu. Medicina, 1936.

Sepsis'o klinika. Medicina, 1936.

Lašas V.

Lietuvos gyventojo mitimas. Medicinos Fak. Darb. t. I, kn. I, p. 91—199.

Lietuvos gyventojo maisto racionas. Ibid. t. I, kn. 2, p. 253—301,

Kolektyvinis maisto racionas. Ibid. II, p. 165—236, 1934.

Kraujospūdis ir jo pakitėjimai šoko metu. Ibid. t. III, p. 63—64, 1935 (kartu su Ip. Gasiūnu).

Energetinė mūsų maisto davinio reikšmė. Ibid. t. III, p. 231—248, 1935.

Kiek Lietuvos žmonės suvartoja baltymų, riebalų ir angliavandenių. Mūsų Žinynas, t. XXIX, Nr. 126.

Eksperimentinio šoko intensyvumas. Med. F-to Darbai, t. III, p. 383—412, 1936 (kartu su Ip. Gasiūnu).

Lipčius J.

Apie bakterijų antagonizmą. Medicina 3, 1935.

Mackevičaitė-Lašienė J.

Otto Lubarsch (nekrol.). Medicina 10, 1933.

Eklampsijos etiologijos ir patogenezės kl. ir t.t. Medicina 4, p. 9½, 1934.

Lyties nulėmimas ir intersex'o problema. Medicina, p. 617—624.

Morfologinė endokrininių liaukų studija. (Pirmas pranešimas). Med. Fak. Darbai, 1936, t. III, kn. 2.

Meškauskas J.

Balantidiasis coli atsitikimas, „simuliavęs" ca recti ir invaginatio intestini. Medicina 10, 1934.

Medicinos mokslas ir menas. Židinys 5—6, 1935.

Skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opos ir jų gydymas dijatermija. Medicina 1, 1936.

Oželis K.

Patsai pasipjovė ar buvo papjautas. Medicina 4, 1932.

Sužalojimų pasėka ar naturali mirtis. Medicina 6—7, 1933.

Predisponuojantieji neuropsichinių sutrikimų momentai ir kriminogeninė jų įtaka nusikalstamumui. Krim. Žinynas 1, 1935.

Naturalinis ir mechaninis gyventojų keitimasis Lietuvoje 1915—1933 m. Med. Fak. Darb. II t., kn. 1, p. 54, 1934.

Karo ligoninės 15 metų veikimo bendra apžvalga. Medicina 12, p. 7, 1934.

Alkoholizmo pasėka ar smurtas? Medicina 1, 1935.

Gydytojo moralinis ir juridinis atsakingumas. Medicina 3, p. 11, 1935.

Kova su išsigimimais — nusikaltimų įspėjimas. Ibid. 3, p. 6, 1935.

Ar suvažinėtas gyvas žmogus, ar lavonas. Medicina 12, p. 6, 1935.

Kovos su vėžio liga klausimu. Ibid.

Kraujo grupių reikšmė ekspertyzėms. Kriminalist. Žinynas.

Pautienius K.

Panaritium ir jo gydymas. Medicina, 1936.

Aštrūs uždegimai ir kraujo nusėdimas. Medicina, 1936.

Pūdymaitis O.

Apie plaučių kraujavimus. Medicina 12, 1933.

Sintezinė medicina. Medicina 2, 1934.

Apie eugeniką. Kosmos, 1933.
Goethe — gamtininkas, ir jo ryšiai su medicina. Medicina 3, 1932.
Rygos konferencijos (sintezinės medicinos) darbai. Ibid. 5, 1932.
Vokietijos sterilizacijos įstatymas. Ibid. 10, 1933.
Gyvybė, liga, gydytojas. Ibid. 11, 1935.

Rumbauskas V.

Du prostatos karcinomos atsitikimai su metastazėmis kauluose. Medicina, p. 350—368, 1933.

Sidaravičius Br.

Sifilio abortyviškas gydymas. Medicina 10, p. 16, 1935.
Dermatitis ex primula obconica. Medicina 2, 1933.
Pastoviai poz. WR. klausimu. Med. Fak. Darb. T. I/3, p. 42, 1934,
Du permphigus foliaceus atsitikimai. Medicina 6—7, p. 7, 1933.
4 kazuistiniai atsitikimai iš Odos ligų klinikos. Medicina 1, p. 6, 1934.
Arsenobenzolio preparatai sifiliui gydyti. Medicina 3, p. 10, 1934.
Burnos gleivinės pakenkimai sifilio gydymo metu. Medicina 6, p. 13, 1934.
Acrosarcoma idiopaticum multiplex haemorrhagicum. Medicina, Nr. 1, p. 3, 1935. (Kartu su Gulbinu).
Apnuodijimai chem. karo medžiagomis. Ibid. 2, p. 3.
Epidermolysis bullosa hereditaria dystrophica. Medicina 5, p. 339—351, 1932.

Stančius P.

Dantų ligos ir jų priežiūra. Knygoje „Žmogaus gydymas namie"; p. 186—189, 1933.
Apie gangrenavusiųjų dantų gydymą. Medicina 11, p. 10, 1935.
Stomatologinė pagalba karo metu fronte. Medicina 7—8, p. 9.
Les soins bucco-dentaires á l'avant. VIII Congres International de Medicine et Pharmacie Militaires. Tome I, Rapports officiels, 1935. Bruxelles. 376—388.

Starkus A.

Pamidorų sarkomos klausimu. Med. Fak. Darbai, p. 303—318, 1933.
Askaridos ir jų kenksmingumas žmogaus organizmui. Medicina 9, p. 649, 1936.
Spontaninės miksedenos atsitikimas, lydimas progresingojo balbarinio paralyžiaus reiškinių. Medicina 12, 1936.

Stukas B.

Kraujo transfūzija, jos indikacija ir komplikacijos. Medicina, 1936.
Uminės žarnų nepraėjimas. Medicina, 1936.

Šiaulis B.

Formakologiškieji žarnyno raumenų ypatumai. Metodika, morfino veikimas. Disertacija, 1936.

Šopauskas J.

Žmogaus kūnas ir jo asmenybė. Kultūra 4, 5, 6.
Chronaksija, kaip audinių jautrumo mastas. Medicina 2.
Lietuvos klimato elementų fiziologiškas veikimas. Medicina, 1936, 2, 4, 7—8 ir 10.
Ivan Petrovič Pavlov. Gamta 3, 1936.
Nervo jaudrumo parametrų kitimai nuo sužalojimų. Disertacija, 1936.
Zur Wirkung des Octius auf Blutzirkulation und Atmung des Menschen. (Kartu su Skuja J.).

Vaičiūnas V.

Über Meningitis serosa. „Folia neuropatol. Estoniana". Vol. XII, 1932, p. 65—72.
Ergotismus convulsivus. Medicina 9, p. 599—604, 1932.
Meningitis tuberculosa. Med. Fak. Darbai, I t., p. 201—217.
Daugiau pasitikėjimo savim. Medicina 9, p. 534—537, 1934.
Savižudybės ir jų priežastys. Medicina, 1936, p. 380—385.
Be keletos populiarių straipsnių, dar redagavo prof. A. Forelio „Lytinis klausimas" ir Dr. Genest'o „Kritiškas moters amžius".

Vinteleris E.

Tarptautinės geografinės patologijos draugija. Medicina 10, 1932.
Der Rheumatismus (prof. F. Klingė knygos recenz.). Medicina 2, 1934.

Zubkus J.

Tonsilitai ir tonsilektomijų indikacijos. Medicina 5, p. 12, 1935.
Piktybiniai navikai otorinolaryngologijoje. Medicina 11—12, 1935.
Waldeyer'io žiedo hipertrofijų įtaka vaikų fiziniam išsiplėtojimui. Med. Fak. Darbai, III t., kn. III.
V. D. U. ausų, nosies ir gerklės klinikos 1932 m. apyskaita. Medicina, 4, p. 7, 1933.
Highmoritidės. Medicina 11, 1932.
Vaikų Waldeyero žiedas ir jo kitimai. Disertacija. 1933.
V. D. U. ausų, nosies ir gerklės klinikos 1933 m. apyskaita. Medicina 11, 1934.
Waldeyer'o žiedo hypertrofijų įtaka vaikų galvotumui. Med. Fak. Darbai, 1934, II t., I kn.
V. D. U. ausų, nosies ir gerklės klinikos 1934 m. apyskaita. Medicina, 1935, Nr. 9.

Žilinskas J.

Splanchnologija. 118 p., 1934.
Serologinis Mažosios Lietuvos gyventojų ir kitų Baltų rasės tautų giminiškumas. Med. Fak. Darb., t. II, 1935, p. 333—409,
Kraujo grupių pavaldumas (kartu su R. Masalskiu). Med. Fak. Darbai, III t., 1936, p. 187—229.

Lietuvių vyro ir moteries dubuo (kartu su Girdvainiu). Med. Fak. Darbai, III t., p. 249—288.

Baltijos jūros pakraščių gyventojų giminingumas. Vairas 11, 1935.

Lietuvių rasinė sudėtis. Trimitas 16—17, 1935.

Cro - Magnon ir kiti straipsniai Liet. Enciklopedijoje, I—V t.

S p a u d a i p a r u o š t i:

Senojo geležies periodo Lietuvos gyventojų kaukolių studija (kartu su R. Masalskiu). Med. F-to Darbai (spaudoj).

Lietuvių protėviai. „Spaudos Fondas" leidžia (spaudoje).

TECHNIKOS FAKULTETAS.

Technikos Fakultetas rengia statybos ir technologijos inžinierius; pastarieji dar suskirstomi specialybėmis į mechaninės technologijos, cheminės technologijos ir elektrotechnikos specialybės inžinierius. Kiekviena šitų specialybių reikalauja atitinkamų laboratorijų ir kabinetų pratimams ir praktiškiems studijuojamosios mokslo šakos darbams atlikti. Jei pridursime dar, kad kiekvienas studentas atlieka didelį skaičių projektų, kurie turi būti braižomi profesūros priežiūroje Fakulteto braižyklose, kad reikalingos atitinkamos auditorijos, muziejus, mokomosios dirbtuvės ir t.t., tai bus suprantama, kad mūsų Technikos Fakultetas, kaip ir kiekviena technikos mokykla, turėtų būti gausiai aprūpinta mokslo priemonėmis, mokslo įstaigomis ir patalpomis toms mokslo priemonėms laikyti ir jomis tinkamai naudotis. Tuo keliu eina visos Techniškųjų mokslų mokyklos visame pasaulyje, net ir tokiuose kraštuose, kurie turi milžinišką išvystytą pramonę; tos pramonės įmonės, atrodo, galėtų papildyti mokyklos laboratorijų stoką, suteikdamos studentams vakacijų metu vad. „praktikos", tačiau ir tokiuose kraštuose, kaip, pav., Vokietijoj, nėra nė vienos techniškos mokyklos, kuri vardan tokių „praktikų" manytų, kad nereikalinga turėti laboratorijų ar mokom. mechaniškųjų dirbtuvių, nes jos yra būtinai reikalingos tinkamam techniškųjų mokslų dėstymui. Mūsų kraštas savo pramonę tik dabar pradeda kurti, todėl laboratorijos ir mokom. dirbtuvės yra mūsų studentams dar labiau reikalingos, ir tenka tik stebėtis, kad šis aiškus kiekvienam pedagogui - inžinieriui reikalas turėti Technikos Fakultetui savo laboratorijas ir mokom. dirbtuves randa tiek maža pritarimo.

Fakultetas ir per išeitą penkmetį dėjo visų pastangų tam, kad gautų būtiniausią, reikalingą pratimams ir studentų praktiškiems darbams, įrengimą. Negalėdamos dėl daugiau negu kuklių reikalingoms mokslo priemonėms įgyti skiriamų sumų tų mokslo priemonių pirkti, Fakulteto praktiškos katedros rinko, kur galėjo, aukomis senas mašinas ar aparatus, kad ir netinkamus gamybai, bet tinkamus studijoms modeliais. Šiuo atžvilgiu paminėtinas Fakulteto gyvenime yra faktas perėmimo dalies įrengimo ir darbo iš buv. Valstybinės Chemijos Technikos Laboratorijos, tai Laboratorijai užsidarius. Reikia tačiau pridurti, kad gautas iš tos Laboratorijos įrengimas dėl savo senumo visų Fakulteto reikalų toli gražu patenkinti negalėjo, be to, jis atiteko tik trims įstaigoms. Be turto, perimto iš buv. Valstybinės Laboratorijos, nemažas kiekis mašinų ir aparatų buvo gauta ir iš kitų Valstybės įstaigų — Krašto Apsaugos Ministerijos, Susisiekimo Ministerijos ir kitų. Tebus čia leista aukotojams už tai padėkoti: šis, kad ir senas ir atrodąs netikęs, turtas, atremontuotas, žymiai papildė laboratorijų ir dirbtuvių turtą.

Greta naujų mokslo priemonių įgijimo ir seno aukoto įrengimo rinkimo ir remontavimo ėjo ir ūkio inventoriaus bei mokslo knygų didinimas, kaip tai matyti iš žemiau paduotos lentelės:

Technikos Fakulteto turto vertė	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventoriaus vertė	74149,21 lt.	100927,36 lt.
Mokslo priemonių vertė	595414,21 „	782093,79 „
Knygų vertė	125729,30 „	180646,42 „
Iš viso	795292,72 lt.	1063667,57 lt.

Žymi dalis mokslo priemonių, atitinkamų įstaigų vedėjų rūpesčiu surinkta ar gauta iš kitų įstaigų, įstaigos personalo pastangomis buvo sutvarkyta taip, kad gauti objektai galima jau dabar vartoti mokymo reikalams; tokių objektų vertė pagal 1937.I.1 d. davinius sudarė apie 9,8% visų tai dienai turėtų mokslo priemonių vertės. Yra mokslo priemonių ir perdėm pasigamintų personalo pastangomis; tokių objektų vertė siekia 2,6% visų turimų mokslo priemonių vertės.

Žemiau bus nurodyta Fakulteto turto sugrupavimas atskiromis katedromis ar mokslo staigomis.

Antras Fakulteto per kalbamąjį penkmetį rūpestis tai patalpų klausimas. Kaip jau minėta, Technikos Fakultetas dėl dėstomojo jame mokslo ypatybių turėtų būti gausiai aprūpintas patalpomis laboratorijoms, kabinetams, muziejui, auditorijoms ir t.t. Deja, to nėra. Fakultetas, kad ir nemaža įrengimo surinkęs laboratorijoms ir kabinetams, dėl vietos stokos negalėjo tinkamai juo naudotis ir steigti reikalingų jam laboratorijų, būdamas kitų Fakultetų įnamis ir besispausdamas visai netinkamose patalpose. Tik 1936 metais Fakultetas pirmą kartą susilaukė pradžios statymo specialiai jam skirtojo paviliono, kuriame šiais 1937 metais jau tilps keturios mechaninės laboratorijos, būtent: a) Metalų technologijos laboratorija su mokom. mechaniška dirbtuve, b) Medžio technologijos laboratorija, c) Pluošto technologijos laboratorija ir d) Šiliminių variklių laboratorija. Tų laboratorijų padėtis patalpų atžvilgiu buvo ypač katastrofinga, kaip tai jau buvo „V. D. Un-to Žiniose" rašyta (žiūr. 1936 m. Nr. 1, p. 20—21 ir Nr. 2, p. 58—61). Pagerėjo šiek tiek būklė ir Organinės technologijos laboratorijos: jai priskirta dalis galerijos, kas šiek tiek sumažino tos laboratorijos ankštumą. Reikia čia padėkoti Švietimo Ministerijai, kuri išrūpino atitinkamus kreditus šiems būtiniausiems darbams. Kitos laboratorijos ir kabinetai tuo tarpu liko savo toli gražu neužtektinose patalpose, o braižyklų, galima sakyti, beveik nėra, nes studentų yra per 500, o vietų braižyklose tėra tik apie 80. Fakultetas laiko braižyklų patalpų reikalą opiausiu ir neatidėliotinu ir tikisi, kad ir šiuo reikalu gaus Vyriausybės pritarimą atitinkamais kreditais numatytoms reikalingoms patalpoms statyti.

Trečias reikalas, kuriuo Fakultetas rūpinosi per išeitą penkmetį, buvo naujų dėstytojų kadrų parengimas, kurie galėtų pavaduoti esantį dabar dėstytojų kadrą, jiems į dimisiją išėjus. Šis klausimas Technikos Fakultetui pasidarė labai aktualus: per paskutinį penkmetį išėjo į dimisiją du profesoriai (prof. P. Čechavičius ir prof. P. Jankauskas), staiga mirė trečias profesorius (prof. J. Šliogeris) ir susilaukė 65 metų — statuto numatyto amžiaus ribos — dar du profesoriai.

V. D. Universiteto statutas reikalauja, kad būsimieji docentai ar profesoriai turėtų mokslo laipsnį. Tokiam laipsniui įgyti reikia, kad kandidatas atliktų tam tikrus egzaminus ir parašytų disertaciją, kurios pagrindan dedami tam tikri tyri-

mai, o jiems atlikti reikalinga atitinkamos specialybės laboratorija. Aukščiau jau buvo nurodyta, kaip Fakultetas yra aprūpintas laboratorijomis, todėl, tur būt, nėra reikalo čia pakartotinai aiškinti, kaip sunku Fakulteto būsimųjų dėstytojų kartai įsigyti šį būtinai iš jų reikalaujamą laipsnį. Per išėjusį penkmetį Fakultetas vis dėlto susilaukė dviejų inžinierių daktarų: vienas jų (D-ras J. Indriūnas) dirbo savo mokslišką darbą palyginamai geriausiai įrengtoje Fakulteto laboratorijoje (Mechaninio medžiagų atsparumo laboratorijoje), antras (D-ras J. Kuodis), neturėdamas savo specialybei (gelžbetonio) tinkamos laboratorijos Technikos Fakultete, buvo priverstas dirbti savo mokslo darbą Vienoje ir tenai įgyti daktaratą, kurį vėliau mūsų Fakultetas pripažino ekvivalentišku mūsų inžinieriaus daktaro laipsniui. Kaip matome, ir naujų dėstytojų kadrą ruošiant laboratorijų stoka sudaro didelių kliūčių, todėl suprantamos Fakulteto daromos pastangos išrūpinti lėšų reikalingiausioms laboratorijoms statyti. Tenka pažymėti, kad šiuo klausimu Fakultetas padarė viską, ką leido aplinkybės: gavęs naują pavilioną, skirtą, tiesą pasakius, dviem mokslo įstaigoms, jis persvarstė numatytą programą ir, sukombinavęs vietą dar dviem būtinai reikalingoms laboratorijoms: a) Medžio ir b) Pluošto technologijos laboratorijoms, įspraudė jas į naujai pastatytą pavilioną, o senojoje Metalų technologijos laboratorijos patalpoje nutarė įsteigti Vandentiekių ir kanalizacijos kabinetą. Tuo būdu per išėjusį penkmetį, be to, kad kokybiškai padidėjo turėti Technikos Fakulteto mokslo įstaigų mokslo priemonės ir ūkio inventorius, padidėjo dar ir kiekybiškai Fakulteto mokslo įstaigos: 1933. I. 1 d. buvo Technikos Fakultete (be Dekanato, Paišybos salės ir Fakulteto bibliotekos) 5 laboratorijos ir 7 kabinetai, dabar yra 8 laboratorijos ir 7 kabinetai. Padidėjo šiek tiek ir mokslo personalas, daugiausia ryšium su žymiai padidėjusiu kai kurių laboratorijų darbu, kai 3 Technikos Fakulteto laboratorijos, būtent: Organinės technologijos, Neorganinės technologijos ir Metalų technologijos laboratorijos perėmė likviduotos buv. Valstybinės Technikos Chemijos Laboratorijos darbo dalį.

Paskelbtas 1930 metais ir dabar veikiąs V. D. Universiteto Statutas numato Technikos Fakultete 11 katedrų. Jos turi apimti visus Technikos Fakultete dėstomus mokslus, įsteigtas tiems mokslams gilinti mokslo įstaigas ir esamą mokslo perso-

nalą. Priimtas dabar Technikos Fakulteto įstaigų ir personalo katedromis paskirstymas paduodamas žemiau (žiūr. toliau atskirų katedrų aprašymus).

Kilę mūsų krašto pramonės klausimai ir tos pramonės vystymosi perspektyvos paskatino Fakultetą pradėti savo dar 1932 metais nustatytų mokslo planų tolimesnį tobulinimą, o prašvitusi viltis gauti tinkamas savo laboratorijoms patalpas leido pradėti šių mokslo planų reviziją, nustatant gilesnę atskirų šakų specializaciją ir universalumo susiaurinimą. Darbas tas tebevaromas ir dar nebaigtas, bet pagrindinė jo kryptis lyg ir nustatyta: Fakultetas numatė nustatyti ne 2, bet 5 pagrindines specialybes, būtent, suskaldyti dabartinį statybos skyrių į du — statybos ir architektūros, o dabartinį technologijos skyrių į tris — mechaninės technologijos, cheminės technologijos ir elektrotechnikos. Numatyta nuodugniai peržiūrėti ir programos bei dalykų suskirstymas, imant pavyzdžiu geriausias Vakarų Europos mokyklas ir suderinant jų mokslo planus su mūsų krašto technikos reikalais.

Kalbamuoju laikotarpiu (1932—1936 m.) baigė Technikos Fakultetą šis jaunųjų inžinierių skaičius:

	Statyb.	Mechan.	Elektrot.	Chem.	Iš viso
1932 m.	5	2	1	—	8
1933 „	13	5	1	2	21
1934 „	13	6	6	1	26
1935 „	32	6	6	1	45
1936 „	17	5	5	4	31
Iš viso per 5 metus	80	24	19	8	131
Drauge su baigusiais anksčiau	105	28	32	13	178

Nuveiktas, be grynai pedagoginio darbo, per kalbamąjį penkmetį kitas Technikos Fakulteto mokslo personalo darbas ir to Fakulteto įstaigų trumpas dabartinės padėties aprašymas dedamas žemiau.

Mechanikos katedra. — Katedros personalą sudaro: katedros vedėjas p. e. priv. doc. Jul. Graurogkas, vyr. asist. M. Spiridavičius ir jaun. labor. V. Maciūnas.

Priv. doc. J. Graurogkas dėsto „Teoretinės mechanikos taško ir kūno dinamiką" (nuo 1935 m.) ir „Braižomąją geometri-

ją". Vyr. asist. M. Spiridavičius dėsto „Teoretinės mechanikos statiką ir kinematiką" (nuo 1934 m.). „Mašinų teoriją" dėsto Pritaikomosios mechanikos katedros docentas J. Čiurlys (nuo 1933 m.).

Iki 1934 m. teoretinę mechaniką dėstė prof. P. Jankauskas, kuris, be to, ligi 1933 m. dėstė „Mašinų teoriją" ir ligi 1934 m. „Hidraulinius variklius". Prof. P. Jankauskas nuo 1934 m. rugsėjo mėn. 1 d. išėjo į pensiją. 1934-35 mokslo metais „Taško ir kūno dinamiką" dėstė prof. K. Vasiliauskas. 1935 m. pavasario semestre prof. P. Jankauskas skaitė neprivalomą kursą „Svyravimai technikoje".

„Dinamikos" pratimų metu studentai, privat. docento ir laboranto kontroliuojami, sprendžia individualius ir bendrus uždavinius. „Statikos" ir „Kinematikos" pratimus veda katedros vyr. asistentas.

„Braižomosios geometrijos" pratimus veda, priv. doc. J. Graurogko priežiūroje, Pritaikomosios mechanikos katedros vyr. asist. J. Jankauskas ir jaun. asist. M. Baublys.

Paskutiniame penkmetyje pratimus atlikinėjo vidutiniškai: statikos — 135 stud., kinematikos — 135 stud., taško dinamikos — 75 stud., kūno dinamikos — 60 stud., braižomosios geometrijos — 120 stud.

Katedra turi Mechanikos kabinetą, kurį iki 1934 metų vedė prof. P. Jankauskas, 1934-35 metais prof. K. Vasiliauskas ir nuo 1935 metų kabineto vedėjas yra priv. doc. J. Graurogkas.

Mechanikos kabinetas 1933 metais atsiskyrė galutinai nuo variklių laboratorijos. Jis turėjo atskirą patalpą I Universiteto rūmuose. Mechanikos kabinete yra knygynėlis ir kai kurie mechanizmai, iš kurių paminėtinas svyravimų tyrinėjimo prietaisas su seismografu. Jis buvo 1931-35 metais suprojektuotas prof. P. Jankausko, padedant laborantui Maciūnui, ir pagamintas Aukštesn. Technikos Mokyklos dirbtuvėse. Iš viso prietaisui pagaminti išleista 5.900 litų, neskaitant personalo darbo. 1936 metais buvo priv. doc. J. Graurogko suprojektuotas ir pagamintas giroskopinis švytavimų stabilizatorius.

Mechanikos kabineto turtas 1937. I. 1 d.:

Ūkio inventorius	1393,33	lt.
Mokslo priemonės	7883,79	„
Knygos	2844,25	„

Mechanikos katedros personalo mokslo darbai ir straipsniai 1932. II. 16.—1937. II. 16.:

P. Jankauskas.

Teoretinės mechanikos kursas. Taško dinamika. 72 p. Kaunas, 1933.

Teoretinės mechanikos kursas. Taškų sistemos ir kūno dinamika. 95 p. Kaunas, 1934.

V. D. U. Mechanikos kabineto svyruojąs stalas su seismografu. Technika 9.

J. Graurogkas.

Dėl A. Jakšto kritikos: Einšteino paradoksai arba dabartinė mintijimo kryptis fizikoje. Naujoji Romuva 30, 1931.

Keletas pastabų materialinio taško judėjimo klausimu, kai taškas harmoningai švytuoja apie tam tikrą centrą. Technika 7.

M. Spiridavičius.

Karioliso greitėjimas ir Karioliso inercijos jėga. Technika 8.

Giroskopinė laivų stabilizacija. Technika 9, 1—42 p.

Elektrotechnikos Katedra. — Katedros vedėjas iki 1936 metų pradžios buvo a. a. e. o. prof. J. Šliogeris; jos personalą dabar sudaro priv. doc. A. Putrimas, katedros vedėjo p. e.; vyr. asistentai L. Kaulakis ir V. Jakovickis; lektoriai: pulk. A. Bobinskis, pulk. inž. A. Jurskis, pulk. inž. Aleksandravičius ir laborantas J. Stanaitis.

Prof. J. Šliogeris dėstė „Elektrotechnikos pagrindus" ir „Elektrotechniką I ir II". Jam netikėtai 1936 m. pradžioje mirus, „Elektrotechnikos pagrindų" dėstymas buvo pavestas vyr. asist. L. Kaulakiui, o „Elektrotechnikos I ir II" — vyr. asist. V. Jakovickiui.

Priv. doc. A. Putrimas dėsto „Elektros mašinas" ir veda atitinkamus projektus ir pratimus.

Vyr. asist. L. Kaulakis, be „Elektrotechnikos pagrindų", dėsto dar „Elektrometriją", „Elektros stotis" ir „Elektros tinklus".

Vyr. asist. Jakovickis dėsto „Elektrotechniką I ir II" ir „Elektros trauką".

Pulk. A. Bobinskis dėstė „Telefoniją, telegrafiją ir signalizaciją". 1934 m. jam pasitraukus pensijon, šito kurso dėstymas buvo pavestas pulk. inž. S. Aleksandravičiui.

Pulk. A. Jurskis dėsto „Radiotechniką".

Elektros matavimus ir mašinų bandymus elektrotechnikos laboratorijoje vedė vyr. asist. L. Kaulakis, laboranto J. Stanaičio padedamas. 1936 m. J. Stanaitį pašaukus karinės prievolės atlikti, jaunesnysis mokslo personalas buvo papildytas laborantų p. e. J. Kaunu ir J. Zdanavičium.

Katedra turi Elektrotechnikos laboratoriją, kuri per minėtą laikotarpį buvo žymiai papildyta elektrotechnikos įrengimais, kaip galima racionaliau išnaudojant esamas katedros dispozicijoje patalpas. Laboratorija dabar turi atskiras patalpas matavimams, mašinų bandymams ir provizorinę patalpą aukštajai įtampai. Laboratorijos tikslams buvo įsigyta didelė skirstomoji lenta, aukštos įtampos transformatorius ir, Gamtos - Matematikos Fakultetui padedant, galingas motor - generatorius ir gyvsidabrinis atverstuvas institutui nuolatine srove aprūpinti. Ryšium su naujai įgytais laboratorijos įrengimais buvo pertvarkyti visi laboratorijoj atliekamieji darbai, žymiai juos patobulinant ir pakeliant jų mokomąją vertę.

Laboratorijos turto vertė per kalbamąjį periodą išaugo taip:

	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventoriaus vertė	5412,66 lt.	6012,66 lt.
Mokslo priemonių vertė	153752,19 „	166169,44 „
Knygų vertė	5493,55 „	7380,20 „

Katedros personalo dėmesys per kalbamąjį laikotarpį buvo nukreiptas į mokomojo darbo racionalizavimą, tikslinant ir gilinant dėstomųjų dalykų programas bei turinį. Vyr. asist. L. Kaulakis skaitė populiarių elektrotechnikos paskaitų ciklą Radiofone ir aktingai dalyvavo paruošiant Susisiekimo Ministerijai hidroelektrinių stočių projektus. 1934—1935 m. vyr. asist. V. Jakovickis dirbo Braunschweigo Aukštojoje Technikos Mokykloje, tyrinėdamas aukštosios įtampos lanko gesinimo sąlygas.

Kalbamuoju penkmečiu Katedros personalas parašė šiuos spausdintus darbus:

Vyr. asistentas inž. V. Jakovickas.

Rytų Prūsų elektrifikacija. Technika ir Ūkis 5, 1933.

Elektros energijos pavojingumas žmogaus gyvybei. Technika ir Ūkis 7 ir 8, 1934.

Vyr. asist. inž. L. Kaulakis.

Apie automobilių sraunumą. Technika ir Ūkis 1/10, 1935.

Naujos elektros stoties parinkimas. Technika ir Ūkis 1/14, 1936.

Statybos Katedra. — Katedros personalą sudaro Katedros vedėjas ord. prof. Pranas Jodelė, vyresnysis asistentas inž. A. Glodenis, jaunesnysis asistentas inž. A. Domaševičius ir laborantas S. Sčesnulevičius.

Prof. Jodelė dėsto 1) Statybos medžiagų technologiją, 2) Pritaikomąją geologiją, 3) Neorganinę cheminę technologiją (technikams, chemikams ir farmacininkams) ir, asistentų padedamas, veda tų dalykų pratimus.

Asistentas Inž. A. Glodenis dėsto papildomąjį neorganinės technologijos kursą ir veda pratimus to paties dalyko ir pritaikomosios geologijos.

Asistentas Inž. A. Domaševičius veda pratybas ir atlieka analizes.

Laborantas S. Sčesnulevičius veda pratimus ir atlieka statybos medžiagų bandymus.

Katedra turi dvi mokslo įstaigas: Statybos medžiagų laboratoriją ir Neorganinės technologijos laboratoriją. Statybos medžiagų laboratorijoje atliekami šie tyrimai:

a) rišamosios medžiagos;

b) keramikos dirbinių ir jos žaliavos;

c) betono;

d) statybinės izoliacinės medžiagos;

e) medžio;

f) naturalaus akmens, dažų, pokosto, kalkių smėlio plytų, šiliminės izoliacijos medžiagų, ksilolito plytelių ir kt.

Neorganinės Technologijos laboratorijoj atliekami bandymai bei analizės sieros rūgšties, superfosfato, neorganinių dažų, kalcio karbido ir kt.

1932—1936 m. laikotarpy iš viso atlikta bandymų 343.

Be to, Katedros personalas tyrė ir nagrinėjo Lietuvos žaliavų atsargas.

Labiausiai tirta Lietuvos kreida. Tuo tikslu 1932 m. vasarą Jėsios rajone, Sąnašos upelio slėnyje atlikta 22 gręžiniai.

1936 metų vasarą nuodugniai ištirta Jėsios ir Marvos - Pyplių rajono kreida ir apskaičiuota jos atsarga. Atlikta Jėsios rajone 246 gręžiniai, Marvos - Pyplių rajone — 37 gręžiniai.

Aplankyti žinomi kreidos klodų rajonai: Skirsnemunė - Jurbarkas, Rumšiškės - Solomianka, ir surinkti kreidos pavyzdžiai laboratoriniams tyrimams.

Akmenės rajone (Menčių kaime) susipažinta su Lietuvos cechšteino kalkinių akmenų klodais. Atlikta trys gręžiniai, pasirinkta medžiagos tyrinėjimams.

Taip pat buvo tirta:

a) dolomitinių kalkių atsparumas;

b) Biržų gipso chemiškas skaldymas su tikslu gauti cementą ir sieros rūgštį (inž. A. Domaševičiaus diplominis darbas, atspausdintas);

c) Lietuvos molių tinkamumas keramikos pramonei;

d) pagaminta daug cemento pavyzdžių iš vietinės kreidos ir molio;

e) žymesnių Lietuvos durpynų durpių tyrimas.

Išdirbinėja statybos medžiagų normas.

Sudarytos degto molio plytų normos ir nustatytos joms bandyti sąlygos. Išdirbtos normos stogo čerpėms — priimti du normaliniai čerpių tipai: falcinės Marselio (didžiosios ir mažosios) ir lovelinės olandiškos. Dalyvauta drenažo vamzdelių ir kitų medžiagų normas sudarant.

Katedros personalo parašyti šie spausdinti mokslo darbai ir straipsniai:

Prof. Pr. Jodelė.

Cemento gamybos pažanga. Technika ir Ūkis 1, 1935.

Betono ir skiedinio sudėtinių dalių proporcijos nustatymas. Technika ir Ūkis 8, 1934.

Drenažo vamzdelių tvirtumo bandymai ir normos. Technika ir Ūkis 4, 1935.

Čerpėms normos. Technika ir Ūkis 2, 1935.

Prof. Pr. Jodelė, Inž. A. Domaševičius ir S. Ščesnulevičius.

Darbai kreidos atsargai išaiškinti Jėsios ir Marvos - Pyplių rajonuose. Technika ir Ūkis 4, 1936 ir 1, 1937.

Inž. A. Glodenis.

Elektros sunaudojimo galimumai cheminei pramonei. Technika ir Ūkis 7, 1933, 241—244 ir 8, 260—262 p.

Žaliavų tyrimai statybos medžiagoms gaminti. Technika 7.

Inž. A. Domaševičius.

Biržų gipsas — žaliava cheminei pramonei. Technika ir Ūkis 2, 1935. 43—55 p.

Be to, laikraščiuose „Tautos Ūkio" 5, 1933 ir „Versle" prof. P. Jodelės buvo keliami Lietuvos cheminės pramonės perspektyvų klausimai.

Architektūros Katedra. — Katedros vedėjas e. o. profesorius Mykolas Songaila ir vyr. asistentai V. Verbickis ir K. Kriščiukaitis ir jaun. asist. K. Kaušinis.

Katedra turi Architektūros kabinetą. Jo turto vertė 1937. I. 1 d.: mokslo priemonės — 1592,20 lt., knygos — 341,90 lt. Katedros personalas, be dirbamo pedagoginio darbo, dirbo praktiškai, vesdamas statybą Technikos Fakulteto mechaninėms laboratorijoms statomojo paviliono.

Katedros personalo parašyti mokslo darbai:

Prof. Songaila.

Vytauto Didžiojo Universiteto Fizikos - Chemijos Institutas. Technika 7.

Vladas Dubeneckis, kaipo dailininkas - architektorius, visuomenės veikėjas ir kaipo žmogus. Technika ir Ūkis 7.

Inž. V. Verbickis.

Vytauto Didžiojo Universiteto Fizikos - Chemijos Instituto traukos spintų vedinimo sistema ir jos ištaisymas. Technika 7.

Inž. K. Kriščiukaitis.

Racionalus saulės spindulių išnaudojimas miestų statyboje. Savivaldybė 4—5, 1934.

Architektūrinės akustikos pagrindai. Technika ir Ūkis 9, 1934.

Hidrotechnikos Katedra. — Katedros personalas: e. o. prof. S. Kolupaila, doc. J. Šimoliūnas, vyr. asist. V. Merkys, jaun. lab. R. Baublys.

Prof. S. Kolupaila dėstė hidrologiją ir hidrometriją, hidrauliką ir melioraciją, taip pat vadovavo pratimams; jam padėjo lab. Baublys.

Doc. J. Šimoliūnas dėstė hidrotechnikos įrengimus ir vandens kelius; pratimuose jam padėjo asist. Merkys; be to, doc. J. Šimoliūnas dėstė Statybą.

Hidrotechnikos katedros darbas negalėjo būti išplėstas dėl laboratorijos stokos, kur turėtų būti atliekami hidraulikos pratimai ir hidrotechnikos bandymai bei mokslo tyrinėjimai.

Katedrai priklauso Hidrotechnikos kabinetas ir Hidrometrinė laboratorija A. Fredoje, Botanikos sode. Vasarą studentai atlieka hidrometrinę praktiką A. Panemunėje.

Prof. Kolupaila vyriausybės paskirtas Pabaltijo hidrologinių konferencijų kuratorium Lietuvai ir dalyvavo IV konferencijoje Leningrade 1933 m., kuratorių suvažiavime Rygoje 1934 m. ir V konferencijoje Helsinkyje 1936 m. Be to, jis atstovavo Universitetą Sovietų Hidrologinio instituto jubiliejaus iškilmėse.

1936 m. Susisiekimo Ministerija pakvietė prof. Kolupailą į Energijos ūkiui ir žemės turtams tirti komitetą; jis dalyvavo III Pasaulinėje energijos konferencijoje Washingtone 1936 m.

Mokslo tyrinėjimų tikslais prof. Kolupaila lankė: 1932 m. Vilniaus kraštą, 1933 m. Italiją ir Sovietų sąjungos hidroelektrines stotis ir mokslo įstaigas, 1934 m. Sovietų sąjungą ir Latviją, 1935 m. Švediją, 1936 m. Viduržemio jūrą, Maroką, Maderą, Angliją, Suomiją, Latviją, Kanadą ir J. Amerikos valstybes. Lietuvoje atliktos hidrografinės ekskursijos upėms tirti: 1934 m. Nemunu, 1935 m. Nerimi, Nevėžiu ir Šventąja, 1936 m. Venta, Dubysa ir Baltąja Ančia.

Doc. J. Šimoliūno pastangomis yra įrengtas ir papildomas statybos kabinetas, kuris, deja, dėl patalpos ankštumo negali tinkamai išsivystyti, nes nėra kur dėti surinktų įdomių eksponatų ir vertingų pavyzdžių.

Prof. S. Kolupailos žymesnieji spausdinti darbai 1932—1937.

Nemuno nuotakis per 121 metus (1812—1932). Kosmos, 7—12, 1932.

Lietuvos upių monografijos, II. Židinys 8—9, p. 131—145, 1932.

Lietuvos ežerai. Kosmos 7—12, p. 329—344. 1932.

Po Vilniaus kraštą. Bangos 32—46. 1932.

Senasis ir naujasis Gardinas. Naujoji Romuva 39, p. 826—828. 1932.

Le régime des cours d'eau de l'Europe orientale (kartu su prof. M. Pardé). Grenoble 1933, Revue de Géographie Alpine 4, p. 651—748.

Ökar Memel verkligen? Helsingfors 1933, Terra 2, p. 121—124.

Nemunas (Medžiaga Nemuno monografijai). Gamtos Draugas 10—12, p. 145—192; 4—6, p. 49—96.

Mūsų vandens keliai. p. 95, 1933.

Egzotiškoji Lietuva. Židinys 7, p. 36—43. 1933.

Postrojenije i primenenije krivoj raschodov v nenormalnych uslovijach. Leningrad 1933, Zapiski Gos. Gidrologičeskogo Instituta, X, p. 191—216.

Die Bestimmung des Abflusses des Memelstromes (Nemunas) 1812—1932. Leningrad, 1933.
Učet stoka rieki Niemana za 1812—1932 gody. Leningrad, 1933.
Vergleichstarierungen der hydrometrischen Flügel. Leningrad, 1933.
Sravnitelnaja tarirovka gidrometričeskich vertušek. Leningrad, 1933.
Die Vereinheitlichung der hydrometrischen Arbeitsmethoden (kartu su E. Leppiku ir A. Rundo). Leningrad, 1933.
Unifikacija metodiki gidrometričeskich rabot. Leningrad, 1933.
La Volga, étude hydrologique (kartu su prof. M. Pardé). Paris, 1934, Annales de Géographie, I, p. 32—48.
Zemė jantaru a krizū. Praha, 1934, Salon 8, p. 6—9.
Nemuno tyrinėjimų istorijos bruožai. Židinys 7, p. 51—65. 1934.
Nemunas, kaip miškui plukdyti kelias, istorinėje perspektyvoje. Mūsų Girios 8—9, 1934.
Maksimalinio debito normos Lietuvos upių baseinams. Savivaldybė 2, p. 32—34; 3, p. 29—33. 1934.
Naujos formulės Lietuvos upių maksimaliniam debitui skaičiuoti. Žemėtvarka ir Melioracija 2, p. 3—27. 1934.
Lietuvos upių maksimalinis debitas. 1934.
Ketvirtoji Pabaltijo hidrologų konferencija ir Pabaltijo hidrologų vizitas Lietuvoje. Kosmos 7—12, p. 403—411. 1934.
Dėl hidrologinių pažymėjimų. Technika ir Ūkis 8, p. 254—255, 1934.
Kelionės mūsų upėmis Alytus — Kaunas — Klaipėda. Gamtos Draugas 10—12, p. 145—171. 1934.
Apie upių ilgį ir jo matavimus. Mūsų Žinynas 125, p. 129—148, 1935.
Hidrometrijos keliai nuo senovės Egipto iki mūsų dienų. Gamtos Draugas 4, p. 51—57, 1935.
Ar senka mūsų upės? Gamtos Draugas 6, p. 81—86. 1935.
1934 metų hidrologinė bibliografija. Žemėtvarka ir Melioracija 3. 1935.
Lietuvos energijos ištekliai. Naujoji Romuva 48, p. 874—876. 1935.
Jeros ežero reguliavimas. Žemėtvarka ir Melioracija 1, p. 11—20. 1935.
Melioracijos darbai ir hidrografinis tinklas. Žemėtvarka ir Melioracija 4, p. 5—13. 1935.
Lėvens - Sonžylos kanalo reikšmė Nevėžio debitams. Žemėtvarka ir Melioracija 3, p. 28—34. 1935.
Aukštaičių ežerais ir upėmis. Gamtos Draugas 12, p. 179—189. 1935.
Skautų hidrografiniai darbai. Skautų Vadas 3, p. 18—22. 1935.
Lietuva — gintaro ir kryžių šalis. Žemėtvarka ir Melioracija 2, p. 5—24. 1935.
Techniškų matų žymėjimo klausimu. Technika ir Ūkis 1, 1935.
Documents nouveaux sur la Volga (kartu su prof. M. Pardé). Paris 1936, Annales de Géographie 1, p. 90—95.
Unsere Erfahrungen bei der Berechnung des Winterabflusses. Helsinki. 1936.
Sur le débit maximal des fleuves de la Lithuanie. Helsinki. 1936.

Matériaux de la part de la Lithuanie concernant le bilan hydrologique de la Baltique. Helsinki, 1936.

Nevėžis, Hidrografinė studija. 1936, 127 p. (Kosmos 1935-36).

Nevėžio tiltai. Savivaldybė 1, p. 26—30. 1936.

Hidrografinio tinklo tankumas ir melioracijos darbai. Žemėtvarka ir Melioracija 1, p. 8—15. 1936.

Melioracijas darbi Lietuva un to iespaids uz upju režimu. Riga, Merniecibas un Kultūrtechnikas Vestnesis 3—4, p. 45—48. 1936.

Nemuno užšalimas ties Kaunu. Gamtos Draugas 1—2, p. 29—32. 1936.

Nemuno paleidimas ties Kaunu ir potvyniai. Gamtos Draugas 3, p. 44—48. 1936.

Penktoji Pabaltijo hidrologinė konferencija Helsinkyje. Žemėtvarka ir Melioracija 3, p. 37—39. 1936.

Pabaltijo valstybių hidrologinės įstaigos. Žemėtvarka ir Melioracija 2, p. 20—22. 1936.

Hidrotechnikos problemos Latvijoje. Žemėtvarka ir Melioracija 3, p. 16—24. 1936.

Kelionė į Suomiją ir per Suomiją. Žemėtvarka ir Melioracija 3, p. 40—49, 1936.

Baltoji Ančia ir Nemunas. Skautų Aidas 7, p. 202—203. 1936.

Baidarėmis iš Ventos į Dubysą. Gamtos Draugas 8, p. 113—125. 1936.

Šiaurės Amerikos miškuose. Mūsų Girios 12, p. 617—623. 1936.

Didžiosios Š. Amerikos užtvankos. Technika ir Ūkis 4, p. 110—115. 1936.

Milžiniškų hidrotechnikos problemų šalyje. Žemėtvarka ir Melioracija 4, p. 33—48. 1936.

Mūsų istorinės geografijos reikalu. Židinys 1, p. 92—95. 1936.

Nelaimingoji Ispanija. Židinys 1, p. 56—64. 1937.

1935 metų hidrologinė bibliografija. Žemėtvarka ir Melioracija 4, 1936.

Straipsniai „Lietuviškoje Enciklopedijoje"; žymesni: Ašmena, Atmata, Augustavo vandens kelias, Baltijos jūros hidrografijos klausimai, Bartuva, Baseinas, Bereza, Bičenėtai ir Bičiai, Birštono kilpa, Bolšaja Volga, Brėslauja ir Brėslaujos aps., Bugas.

Doc. J. Š i m o l i ū n o

Šventosios uostas. Technika 7, p. 129—312.

Be to, spausdinamas kursas „Statyba" (apie 400 p.).

Vyr. asist. V. M e r k i o

Vandens keliai. 318 p. 1934.

Katedros personalo vedamų mokslo įstaigų turto vertė per kalbamąjį periodą padidėjo taip:

Hidrotechnikos Kabineto turtas:

	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventorius	3842,— lt.	3842,— lt.
Mokslo priemonės	27933,95 „	33725,73 „
Knygos	12612,96 „	14749,61 „

Statybos Kabineto turtas:

Ūkio inventorius	1209,20 „	1552,70 „
Mokslo priemonės	4248,15 „	7480,95 „
Knygos	—	1604,60 „

Vyr. asistentas J. Kuodis, Fakulteto komandiruotas užsienin žinių pagilinti, dirbo trejis metus Vienos Technische Hochschule, pas prof. prof. Rinagl'į ir Saliger'į, parašė ir labai gerai apgynė disertaciją „Geležbetoninė sija su aukštos kokybės plienu", gaudamas titulą „Doktor der technischen Wissenschaften", kurį Technikos Fakulteto Taryba pripažino ekvivalentišku inžinierijos daktaro laipsniui.

Statybinės statikos Katedra. — Katedros personalą sudaro Katedros vedėjas ord. profesorius Kazys Vasiliauskas ir jaun. asistentas Vytautas Klimavičius; be to, toje katedroje dar dirba (veda pratimus) buvęs statybinės statikos vyr. asistentas inž. daktaras Juozas Indriūnas, dabar jau pakeltas docentu ir perkeltas kiton katedron.

Prof. K. Vasiliauskas dėsto medžiagų atsparumą ir statybinę statiką bei veda, asistentų padedamas, tų dalykų pratimus; be to, jis vienerius metus dėstė, Technikos Fakulteto Tarybos prašomas, mechaniką, pavaduodamas išėjusį į pensiją prof. P. Jankauską.

Doc. J. Indriūnas vedė pratimus su III ir IV semestrų studentais bei dėstė pavestą jam kursą (žiūr. Mechaninės Technologijos Katedrą). Be to, jis ruošėsi, Katedros vedėjo prižiūrimas, daktaratui, kurį įgijo, sėkmingai apgynęs disertaciją, tema „Vilnų plaukeliai lankstomi pavargsta". Reikalingiems disertacijai bandymams atlikti D-ro Indriūno buvo sukonstruotos ir Katedros dirbtuvėlėje pagamintos dvi mašinėlės, kuriose jų autorius parodė nemaža konstruktyvinių gabumų.

Jaun. asistentas V. Klimavičius, pradėjęs dirbti tik 1935 m. gruodžio mėn., be pedagoginio darbo (tikrina pratimus ir veda kontrolinius darbus), dar dirba, Katedros vedėjo prižiū-

rimas, mokslinį darbą: tyrinėja grūdytų plieninių rutuliukų deformacijas, bando membraninių spyruoklių sedimą ir konstruoja skardai varginti mašiną.

Katedra turi vieną mokslo įstaigą, būtent, Mechaninio medžiagų atsparumo laboratoriją, gerai aprūpintą visomis reikalingomis šiam atsparumui tirti mašinomis bei aparatais. Be moksliškų tyrimų ir reikalingų studentams pratimų, toji laboratorija atlieka visai Lietuvai mechaninio atsparumo medžiagos bandymus. Per kalbamąjį penkmetį tokių bandymų buvo atlikta:

Krašto Apsaugos Ministerijos įstaigoms	45
Geležinkelių Valdybos įstaigoms	161
Pašto Valdybos įstaigoms	41
Miesto savivaldybėms	8
Privatiems asmenims ir firmoms	13
Iš viso išbandyta	268

Laboratorijos įrengimui tvarkyti reikalingą pagalbinį personalą sudaro du technikų etatuose dirbą bendradarbiai. Per kalbamąjį penkmetį tas vietas buvo užėmę technikas Viktoras Vilutis ir technikas Jonas Sabaliauskas. Pirmajam išėjus į pensiją, o antrajam tragingai žuvus (1935.XI.4 d.), dabar technikais dirba Vladas Tamošiūnas ir Kazys Rudėnas. Pastarasis dirba Katedros turimoje mechaninėje dirbtuvėlėje, gamindamas pavyzdžius, tvarkydamas mašinas ir papildydamas atliekamu laiku mokslo priemones. Jo pagaminta rutulinis dinametras, sukimų mašinai veidrodinis aparatas, dinamometras su plieno lęšiais ir t. t.

Katedros turto augimas kalbamuoju penkmečiu atrodo taip:

	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventorius	6119,10 lt.	6040,40 lt.
Mokslo priemonės	174768,53 „	172426,75 „
Knygos	5658,40 „	7477,70 „

Mokslo priemonių ir ūkio inventoriaus vertės tariamas sumažinimas įvyko dėl to, kad dalis turto Katedros buvo perleista naujai įsteigtai Pluošto technologijos laboratorijai.

Kalbamuoju penkmečiu išleisti šie Katedros personalo mokslo darbai.

Prof. K. Vasiliauskas.

Keturkampių svorio centras. Technika 7.
Vienaluomės sijos įlinkių kreivės įrašytinis daugiakampis. Technika 7.
Strypinės fermos elastiniai svoriai. Technika 7.
Mechaninė medžiagų atsparumo laboratorija. Technika 7.
Elementarinis medžiagų atsparumo kursas. Aukštesniosios Technikos Mokyklos leidinys, 476 + XII p., su 339 brėžiniais tekste.

D-ro J. Indriūnas.

Vilnų plaukeliai lankstomi pavargsta. Technika 8.
Vilnų plaukelių tamprumo modulis. Technika 9.

Geodezijos ir kelių Katedra. — Geodezijos ir kelių Katedra apima šiuos kursus su atitinkamais pratimų ir projektavimo grafiniais darbais ir geodezijos lauko praktika:

1. Geodezija I, 2. Geodezija II, 3. Sauskeliai, 4. Geležinkeliai I, 5. Geležinkeliai II.

Katedros personalą sudaro:

e. o. profesorius S. Dirmantas — geodezijos kurso vedėjas. Jam išėjus į Krašto Apsaugos Ministerius, Technikos Fakultetas jam suteikė nuo 1936 m. sausio mėn. 1 d. neterminių atostogų. Geodezijos kursą su pratimais ir lauko darbais dabar veda vyr. asist. J. Deksnys, prof. S. Kolupailos prižiūrimas.

Doc. J. Jankevičius veda Geležinkelių I kursą su atitinkamais pratimais ir projektavimu.

Doc. F. Dobkevičius veda Geležinkelių II kursą.

Vyr. asist. J. Gabrys veda sauskelius su jų projektavimu ir kai kuriuos geležinkelių kurso pratimus.

Geodezijos ir kelių katedros kursai, grafiniai ir lauko praktikos darbai (geodezijos) atliekami normaliai. Jaučiama kai kurio susitrukdymo tik dėl patalpų ankštumo. Ne tik kad trūksta vietos modelių, įrankių ir pavyzdinių brėžinių didesniam rinkiniui įsigyti ir sutalpinti, bet ir pats vadovavimas grafiniams darbams dėl ankštos patalpos Kelių Kabinete yra apsunkintas.

Katedra turi Geodezijos ir Kelių Kabinetus. Pirmasis aprūpintas atitinkamų geodezinių instrumentų ir įrankių rinki-

niu, antrasis turi geležinkelių pavyzdinius bėgius ir sąvaržines dalis. Prie Kabinetų veikia atitinkami specialios literatūros rinkiniai — bibliotekos su pavyzdiniais albomais studentų grafiniams darbams.

Katedros personalo spausdinti darbai per penkmetį yra šie:

D e k s n y s J.

Kuo susirūpinę fotogrametristai? Žemėtvarka ir Melioracija 1. 1932.

Mūsų miestų matavimo reikalu. Savivaldybė 5—6. 1933.

Literatūra miestų matavimo ir planavimo reikalais. Savivaldybė 1. 1934.

Geodezinė lietuviškoji terminologija. Žemėtvarka ir Melioracija 4. 1934.

Karo Topografijos Skyriaus darbų dešimtmetis. Technika ir Ūkis 9. 1934.

Patyrimų išvados poliarinį matavimo metodą praktikuojant. Žemėtvarka ir Melioracija 4. 1934.

Gamta, urbanizmas, geodezija ir mes. Kosmos 1—3, p. 39—53, taip pat atskirai. 1935.

Geografijos naujosios priemonės ir Lietuva. Kosmos 10—12, p. 277—314, taip pat atskirai. 1935.

Prof. D i r m a n t a s S.

Toivo Ilmari Bonsdorff'as. Technika 8, p. 12.

Pirmieji geodeziniai astronominiai darbai Lietuvoje. Kosmos 1—3, p. 4—18, taip pat atskirai. 1935.

F. D o b k e v i č i u s.

Jei eteras tikrai yra... Technika 7.

Vyr. asist. I. G a b r y s:

Žemės darbų skaičiavimas. 1934.

Betoninės ir geležbetoninės trijų šarnyrų arkos. Technika 9, 1936.

Naujų plentų statyba Lietuvoje. Technika ir Ūkis 8, 1936.

Doc. I. J a n k e v i č i u s:

Lietuvo geležinkelių savikaina. 1932.

Žemės tūrių skaičiavimas. 1933.

Telšių - Kretingos geležinkelis. 1933.

Lietuvos geležinkeliai istorijos šviesoje. Technika ir Ūkis 2/15. 1936.

Katedros turtas padidėjo taip:

Geodezijos Kabineto:

	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventorius	1006,59 lt.	1286,59 lt.
Mokslo priemonės	24454,11 „	29507,17 „
Knygos	482,22 „	1117,32 „

Kelių Kabineto:

Ūkio inventorius	1261,07 lt.	961,40 lt.
Mokslo priemonės	—	770,52 „
Knygos	—	1532,85 „

Tiltų Katedra. — Katedros vedėjas ord. prof. S. Grinkevičius; jos personalas: priv. doc. P. Markūnas, vyr. asist. A. Bistrickas.

Prof. Grinkevičius dėsto medinius ir geležinius tiltus ir geležines konstrukcijas; be to, dar veda geležinių tiltų diplominiams projektams projektavimą.

Priv. doc. Markūnas dėsto Akmeninius ir betoninius tiltus ir gelžbetonį bei veda kursinių ir diplominių darbų gelžbetoninių tiltų srities projektavimą.

Vyr. asist. Bistrickas vedė tiltų ir geležinių konstrukcijų kursinių projektų skaičiavimus, rengė kabinete tiltų pavyzdinius modelius ir geležinių konstrukcijų brėžinius. 1936 m. rudens semestro pradžioje asistentas Bistrickas komandiruotas į Vienos Aukštąją Technikos Mokyklą savo specialybei pagilinti.

Prof. S. Grinkevičiaus spausdinti darbai:

Geležinės kontrukcijos. Technika 7. 1933. Technikos Fakulteto leidinys.

Bendra inžinieriaus kultūra. Ibid.

Technikos Mokslo Tarptautinis Kongresas Paryžiuje 1931 m. rugsėjo mėn. 24—27 d. d. Ibid.

Lyginamasis svoris. Technika ir Ūkis 1. 1935.

Vyr. asist. Bistricko:

Aliuminis tiltų statyboje. Technika ir Ūkis 9. 1934.

Geležies jungimas suvirinimo būdu. Technika ir Ūkis 1. 1935.

Priv. doc. Pr. Markūno:

Gelžbetoninis tiltas per Ančios upę. Technika ir Ūkis 3.

Katedra turi kabinetą su tiltų modeliais, albomų ir projektų rinkiniais iš tiltų ir geležinių konstrukcijų srities. To kabineto turtas išaugo per kalbamąjį periodą taip:

	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventorius	880,00 lt.	12.218,00 lt.
Mokslo priemonės	6.417,99 „	9.284,97 „
Knygos	—	3.117,05 „

Pritaikomosios Mechanikos Katedra. — Pritaikomosios Mechanikos Katedra apima šiuos dalykus:

1) Technikinę braižybą (vedė doc. T. Šulcas ir doc. J. Mašiotas);

2) Mašinų elementus (dėstė ir pratimus vedė doc. J. Čiurlys);

3) Keliamąsias mašinas (dėstė ir projektavimą vedė doc. J. Čiurlys);

4) Garo katilus (dėstė ir projekt. vedė doc. T. Šulcas);

5) Garo mašinas (dėstė ir projektavimą vedė doc. V. Gorodeckis);

6) Technikinę termodinamiką (dėstė doc. V. Gorodeckis);

7) Vidaus degimo variklius (dėstė doc. V. Gorodeckis);

8) Hidraulinius variklius (dėstė ir projektavimą vedė doc. Ant. Graurogkas);

9) Žemės ūkio mašinas (dėstė doc. T. Šulcas);

10) Laivų statybą (dėstė doc. T. Šulcas);

11) Aviacijos pagrindus (dėstė inž. A. Gustaitis);

12) Mašinų teoriją (dėstė doc. J. Čiurlys);

13) Vandentiekius ir kanalizaciją (dėstė priv. doc. S. Kairys);

14) Garvežius ir vagonus (dėstė priv. doc. F. Dobkevičius).

Be paminėtų asmenų, pritaikomosios mechanikos katedros personalui priklauso dar: vyresn. asist. inž. J. Jankauskas, jaun. asist. inž. M. Baublys ir jaun. asist. inž. A. Binkevičius.

Katedra turi dar šias mokslo įstaigas:

a) Pritaikomosios mechanikos kabinetas.

Kabineto vedėjas doc. T. Šulcas. Kabineto būstas Fizikos ir Chemijos Institute. Kabineto turtą sudaro apie 100 mašinų detalių, garo katilų armatūros dalys, matavimo instrumentai, garo katilų, keliamųjų mašinų, laivų ir mašinų elementų įvairūs brėžiniai ir projektai, pagaminti studentų ir dovanoti lietuvių, vokiečių, čekoslovakų firmų; katilams ir laivams projektuoti knygos, katalogai, atlasai, prospektai, brėžiniai, laivų modeliai, turtui laikyti spintos, stalai.

Pritaikomosios mechanikos kabineto turto vertė padidėjo taip:

	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventorius	1.713,80 lt.	2.381,00 lt.
Mokslo priemonės	959,00 „	2.774,00 „
Knygos	—	1.053,20 „

b) Šiliminių Variklių Laboratorija.

Laboratorijos vedėjas — doc. V. Gorodeckis. Jo žinioje yra vyr. asist. J. Jankauskas ir jaun. asist. A. Binkevičius. Kaip jau minėta šio straipsnio pradžioje, laboratorija keliama iš seno medinio barako į naujai pastatytą Mechaninių Laboratorijų pavilioną.

Laboratorijos turtas beveik visas surinktas vedėjo pastangomis — suaukotas Vyriausybės įstaigų ir privačių įmonių; laboratorijos personalo pastangomis remontuojamas, jis sudarė tinkamus mokymo reikalams objektus. Per paskutinį penkmetį Laboratorijos įrengimas buvo papildytas taip: a) įgytas vertikalus benzininis variklis su dinamo 10 KW galingumo; b) pirktas aparatas manometrams tikrinti; c) gauta (firmos „Br. Tilmans'ai ir Ko" dovana) sena horizontali garo mašina 100 MA galingumo (dar remontuojama); d) gautas (Krašto Apsaugos Ministerijos dovana) puslokomobilis 45 MA galingumo; d) gauti kiti smulk. objektai. Laboratorijos turtas per paskutinį penkmetį padidėjo taip:

	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventorius .... (drauge su Mechanikos kabinetu)	4.183,98 lt.	6.317,90 lt.
Mokslo priemonės ...... (drauge su Mechanikos kabinetu)	60.825,52 „	85.047,62 „
Knygos	—	673,30 „

c) Kanalizacijos ir vandentiekių kabinetas.

Kanalizacijos ir vandentiekių kurso dėstytojo priv. doc. S. Kairio rūpesčiu surinktas ir dar teberenkamas nemažas kiekis pavyzdžių ir modelių dėstomajam kursui iliustruoti. Surinktųjų objektų negalima buvo vartoti, nes nebuvo kur jų dėti dėl visiškos patalpų stokos. Tik dabar, Metalų technologijos laboratorijai išgavus naują būstą, bus galima šiems objektams paskirti, kad ir kukli, vieta, įsteigiant Kanalizacijos ir vandentiekių kabinetą, kuris pavesta tvarkyti ir vesti priv. doc. S. Kairiui.

Per paskutinius penkerius metus Pritaikomosios Mechanikos Katedros personalo parašyti šie spausdinti veikalai:

Jaun. asist. inž. M. Baublys.

Technikinė Braižyba, 101 p. Aukštesniosios Technikos Mokyklos leidinys.

Doc. J. Čiurlys.

Keliamosios mašinos. Technikos Fakulteto studentams paskaitos. 150 hektografuotų p. su 133 brėž. tekste. 1932.

Automatricos. Technika ir Ūkis 5. 1933.

Nelaimingi nuotykiai su garvežiais traukiniuose. Technika ir Ūkis 6. 1933.

Iš kelionės į III Pasaulio Energijos Konferenciją. Technika ir Ūkis 3/16. 1936.

Ar atgyveno garvežys savo amžių? Technika ir Ūkis 3/12. 1935.

Briuselio pasaulinėje universalinėje parodoje. Technika ir Ūkis 3/12. 1935.

Doc. V. Gorodeckis.

Energetikos klausimu. Technika ir Ūkis 2/11. 1935.

Kokia amatų mokykla mums pageidaujama? Technika ir Ūkis 4/13. 1935.

Apie vietinio kuro naudojimą. Technika 6.

Techninė Termodinamika. 222 p. su 231 brėž. tekste. Technikos Fakulteto leidinys.

Vyr. asist. inž. J. Jankauskas.

Suspaudimo talpumo nustatymas indikatorinių diagramų pagalba. Technika 7.

Vidutinio indikatorinio spaudimo nustatymas chronogramų pagalba. Technika 8.

Dėl pripildymo, išstumimo, įsiurbimo bei išmetimo procesų definicijos. Technika ir Ūkis 2/11. 1935.

Vidaus degimo variklių ligos. Technika ir Ūkis 4/13. 1935.

Apskritimų būdas. Koordinatų pradžios nustatymas indikatorinėse diagramose. Technika 9.

Termodinaminiai procesai PSTV logaritminėje diagramoje. Technika 9.

Doc. inž. T. Šulcas.

Laivų plėtotės trumpa istorija. Kosmos. 1933.

Marijampolės cukraus fabriko ir jo garo katilų ir turbinų bandymas. Technika 7.

Laivų statyba. 384 p. su 442 brėžiniais tekste. V. D. U. Technikos Fakulteto leidinys. 1935.

Garo katilų sienoms nuo rūdijimo ir ugniaatspariam apsaugojimui nuo gedimo apsaugos priemonės. Technika 8. 1936.

Mechaninės Technologijos Katedra. — Katedros apimami šie dalykai: a) Metalų Technologija, b) Dirbtuvės ir Fabrikai, c) Medžio Technologija, d) Malūnai, e) Pluošto medžiagos technologija. Dėstomi kursai iliustruojami pratimais; be to, studentai turi atlikti praktiškus darbus mokom. mechaninėje dirbtuvėje.

Be savo tiesioginio darbo, — dėstymo ir pratimų, — katedros personalas nuo 1934 m. atlieka dar metalų srities analizes ir tyrimus, perėmęs šį darbą iš buv. Valstyb. Technikos - Chemijos Laboratorijos, jai užsidarius. Tokių darbų per 1934 m., 1935 ir 1936 m. atlikta anal. už 26.655 lt.

Katedra šiems uždaviniams atlikti turi dabar šias mokslo įstaigas:

a) Metalų technologijos laboratoriją su metalografijos ir tikslių matavimų skyriais, kurioje katedros personalas gali nustatyti siunčiamų ištyrimui metalų sudėtį, jų struktūrą ir fizines savybes ar patikrinti (su tikslumu iki 0,005 mm pagaminto dirbinio apdirbimo tikslumą.

b) Mokom. mechaninę dirbtuvę, kurioje studentai dirba mokslo planais numatytus praktiškus metalų apdirbimo srities darbus ir studijuoja stakles; tos įstaigos įrengimas — įvairios staklės ir aparatai — buvo surinkta aukų pavidalu ir personalo atremontuotos.

c) Medžio technologijos laboratoriją, skirtą medžio technologijos srities analoginiams mokymo ir mokslo tikslams.

d) Pluošto technologijos laboratoriją, skirtą tekstilės technologijos srities mokymo ir mokslo tikslams.

Katedros personalas dabartiniu laiku yra šis:

1. Ord. prof. technolog. inž. Vytautas Mošinskis — dėsto kursus:

a) Metalų technologiją, b) Dirbtuves ir fabrikus ir veda atitinkamus pratimus ir praktiškus studentų darbus; be to, prof. Mošinskis dėsto statybininkams Mašinžinystės kursą ir veda įstaigas „a" ir „b".

2. Doc. technol. inž. Antanas Graurogkas dėsto kursus: a) Medžio technologiją, b) Malūnus ir veda atitinkamus pratimus; be to, doc. A. Graurogkas dėsto Vandens variklių kursą, vadovauja atitinkamiems projektams ir veda Medžio technologijos laboratoriją.

3. Doc. inž. d-ras Juozas Indriūnas dėsto Pluošto medžiagų technologijos kursą ir veda atitinkamus pratimus; be to, d-ras Indriūnas veda Pluošto technologijos laboratoriją ir padeda Statybinės statikos katedrai, vesdamas toje katedroje dėstomųjų kursų pratimus ir praktikos darbus.

4. Vyr. asistentas kalnų inžinierius Zigmas Novickis atlieka gaunamus metalų tyrimus ir analizes Metalų technologijos laboratorijoje, veda Mašinžinystės ir Metalų technologijos kursų pratimus.

5. Laboranto p. e. Leopoldas Kumpikevičius padeda prižiūrėti studentų praktikos darbus mechaninėje dirbtuvėje ir metalografijos pratimus, atliekamus laboratorijoje, paruošia aparatus ir objektus pratimams ir tvarko ir prižiūri mechaninės dirbtuvės darbą.

6 ir 7. Preciziniams darbams technikas Stasys Jurevičius ir techniko p. e. Antanas Stanaitis dirba mechaninėje mokom. dirbtuvėje meisteriais - instruktoriais, vadovaudami studentų praktikos darbams, o atliekamu laiku remontuoja jau aukščiau minėtas vedėjo pastangomis surinktas senas mašinas bei atlieka smulkų kitų katedrų įrengimo remontą.

8. Technikas Antanas Zagorskis prižiūri įrengimą ir mašinas Medžio technologijos laboratorijos, dirbdamas tos laboratorijos vedėjo doc. A. Graurogko žinioje.

Katedros turtas per kalbamąjį penkmetį padidėjo taip:

a) Metalų technologijos laboratorijos turtas su mokom. dirbtuvėm.

	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventorius	3.801,81 lt.	7.502,31 lt.
Mokslo priemonės	30.489,82 „	55.237,06 „
Knygos	—	1.282,85 „

b) Medžio technologijos laboratorijos turtas (įgytas 1936 metų gale):

	1937.I.1 d.
Ūkio inventorius	1.730,72 lt.
Mokslo priemonės	2.925,00 „

c) Pluošto technologijos laboratorijos turtas (įsteigta 1936 m. gale):

	1937.I.1 d.	
Ūkio inventorius	800,00	lt.
Mokslo priemonės	17.156,50	„
Knygos	333,80	„

Kalbamuoju periodu Katedros personalo parašyti ir atspausdinti šie veikalai:

Prof. V. Mošinskis.

Liejininkystės pagrindai. A. T. Mokyklos leidinys. 287+XVI p. su 189 pieš. 1933.

Masinės gamybos pagrindai ir jų pritaikinimas metalinių dirbinių pramonėje. Technika 6, 7 ir 8, iš viso 128 p. su 60 pieš. tekste.

Mažosios lydymo krosnies skersmens apskaičiavimo klausimu. Technika 7. 6 p.

Kaip mašinos veikia ir kaip jos tvarkomos. Švietimo Ministerijos leidinys, 211 p. su 166 pieš. 1934.

Metalai ir kitos technikoje vartojamos medžiagos. Švietimo Ministerijos leidinys. 155 p. su 29 pieš. 1935.

Lietuvos kuro klausimu. Technika ir Ūkis 5. 1933.

Doc. A. Graurogkas.

Medžio Technologijos kursas. 447 p. su 325 piešiniais tekste ir atskiru brėžinių atlasu.

Metalų Technologija III. Įnagiai, 344 p.

Kalnų inž. Z. Novickis.

Dabarties krosnys terminiam metalų apdirbimui. Technika 7.

Špyžplienio gamybos progresas. Ibid.

Aliuminis ir jo gamybos perspektyvos Lietuvoje. Technika 8 ir 9. 100 p. (nebaigtas spausdinti).

Cheminės Technologijos Katedra. — Vedėjas o. prof. J. Šimkus, vyr. asist. dipl. inž. J. Vidmantas, jaun. asist. inž. K. Barkauskas, jaun. asist. inž. chem. J. Gramadzkis, vyr. lab. V. Šimkevičius, jaun. lab. A. Nasvytis, jaun. lab. St. Ivanauskas.

Esanti prie Katedros laboratorija turi du skyrius — mokomąjį ir technologinių analizių.

1. Katedros personalas dėsto paskaitas iš Techniškosios Chemijos, Organinės Technologijos bendro ir specialių kursų, visuomenės ūkio mokslo pagrindų ir Įmonių organizacijos. Laboratorijoje atliekami Techniškosios Chemijos, Organinės Technologijos pratimai, diplominiai chem. darbai ir specialūs tyrimai įvairiais klausimais.

Cheminės Technologijos skyrių per atsiskaitomąjį periodą baigė 7 studentai; diplominiai darbai buvo atlikti šiomis temomis: „Durpių brikėtų fabrikas“, „Cukraus fabrikas“, „Linoleumo fabrikas“, „Žaliojo spirito varykla“, „Alaus bravoras“, „Dehidruoto spirito dirbtuvė“. Diplominiai cheminiai veikalai buvo atlikti šiomis temomis: „Lietuvos durpių tyrimas“, „Linoksino susidarymas“, „Lietuvos bulvių tyrimas“, „Meliasos tyrimas“, „Žaliojo spirito tyrimas“, „Lietuvos riebalinių medžiagų tyrimas“.

Mokomojo Skyriaus Laboratorijos darbams užimamas plotas yra 150 m²; jame kasmet dirba apie 100 studentų: Technikos f-to technologijos sk., Mat.-Gamtos f-to chemijos sk. ir Medicinos f-to farmacijos sk.

2. Technologinių analizių skyrius įkurtas 1934.IX.1 d., likvidavus Valst. Chem. Techn. Laboratoriją ir perdavus jos funkcijas V. D. Universitetui. Žymiausia analizių dalis kaip tik teko Cheminės Technologijos Katedrai. Dabartiniu laiku Chem. Technologijos Katedros atliekamų analizių metinis skaičius jau prilygsta likviduotos Valst. Chem. Techn. Laboratorijos savo laiku atlikinėjamų analizių skaičių. Analizių eiga atrodo taip:

1934 m. (nuo IX.1 d.)	425 an.	už lt.	16.262,—
1935 m.	1097 an.	už „	44.180,—
1936 m.	1237 an.	už „	54.418,50

Iki 1937 m. skyrius turėjo 64 m² ploto patalpą. Nuo 1937 metų patalpa buvo padidinta iki 120 m².

Organinės Technologijos laboratorijos turtas:

	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventorius	16.975,55 lt.	25.498,20 lt.
Mokslo priemonės	53.118,87 „	102.426,41 „
Knygos	23.819,46 „	34.630,50 „

Katedros personalo spausdinti darbai:

Prof. J. Šimkus.

Kaučukas, jo gamyba ir vartojimas. 42 p. Technika 7.
Azotinių žemės trąšų gamyba. Technika ir Ūkis 5. 1933.
Lietuvos pramonės gamyba. 4 p. Naujoji Romuva 5/265. 1936.

Vyr. asist. inž. J. Vidmantas.

Importuoto kuro vartojimas ir durpininkystė Lietuvoje. Tautos Ūkis 3, p. 79—80. 1932.

Ką gali duoti Lietuvos durpynai. Tautos Ūkis 10, p. 279—281. 1932.

Lietuvos durpininkystei išplėsti sąlygos ir priemonės. Tautos Ūkis 11, p. 310—311. 1932.

Durpių ir kuro technologijos terminai. Gimtoji kalba 3-4, p. 46—48. 1934.

Savivaldybės ir durpių pramonė. Savivaldybė 12, p. 3—4. 1933; 3 ir 4, p. 31—32, p. 38—40. 1934.

Patobulintas Englerio ir kt. aparatas sieros kiekiui skystame kure nustatyti. Technika 7, p. 571—572. 1933.

Durpių gamybos plėtimas. Tautos Ūkis 5, p. 128—129. 1934.

Durpynų kilmė ir durpėjimo procesai. Technika ir Ūkis 8, p. 263—269. 1934.

Durpynų tyrimas. Technika ir Ūkis 9, p. 304—309. 1934.

Antrąjį cukraus fabriką nutarus statyti. Technika ir Ūkis 9, p. 314—315. 1934.

Svarbiausios durpių ir kai kurių jų gaminių savybės. Technika ir Ūkis 1(10), p. 24—25. 1935.

Durpynų paruošimas eksploatacijai, ploto priežiūra ir iškastų plotų išnaudojimas. Technika ir Ūkis 2(11), p. 40—43. 1935.

Dabartiniai durpių gamybos būdai. Technika ir Ūkis 3(12), p. 81—95. 1935.

Lietuvos durpininkystės uždaviniai. Tautos Ūkis 10, p. 258—259. 1936.

Durpės. 136 p. in 16°. 1936.

Daug straipsnių ir atskirų žodžių „Lietuviškoje Enciklopedijoje“ iš cheminės technologijos srities.

Technikos Fakulteto Biblioteka. — Technikos Fakulteto Biblioteka veikia nuo 1922 m. Nežiūrint Bibliotekai skiriamų lėšų kuklumo, iki trečiojo penkmečio pabaigos joje susikoncentravo didelis techniškosios literatūros turtas iš įvairių technikos bei gretimų mokslo sričių. Didžioji šio turto dalis, apie 85%, yra pirkta, likusi dalis gauta aukomis arba mainais už „Techniką“ ir kt. leidinius. Viso šio turto vertė yra virš 100.000 lt. Šio penkmečio pabaigoje buvo apie 3.500 tomų knygų bei žurnalų komplektų ir apie 3.000 smulkesnių brošiūrų bei disertacijų.

Bibliotekos vystymuisi labai trukdė personalo stoka. Visą laiką bibliotekoj, neskaitant vedėjo, buvo tik vienas knygininkas — II kategorijos tarnautojas. Todėl knygoms išduoti ir atskaitomybei vesti tvarka negalėjo būti tobula. Nuo 1935 metų į bibliotekos sutvarkymą ir palengvinimą ja naudotis buvo atkreipta ypatingo dėmesio. Bibliotekos veikimo laikas

skaitytojams buvo pailgintas iki 5 val. per dieną, vietoj buvusių 3 val. Užvestos naujos turto knygos, į kurias perrašoma visas bibliotekos turtas, užvestas naujas sistematinis knygų katalogas, įsigytos naujos moderniškos spintos knygoms laikyti, dėl ko ankšta bibliotekos patalpa pasidarė erdvesnė ir šviesesnė. Iki šiol, dėl personalo stokos, tinkamai sutvarkyta tiktai apie 2500 tomų stambesnių ir dažniau naudojamų knygų. Likusios nesutvarkytos dar knygos skaitytojams tuo tarpu sunkiai prieinamos.

Nuo 1936 m. pabaigos Biblioteka perėmė ir baigusių fakultetą studentų diplominių projektų archyvą, kuriuo prireikus leidžiama pasinaudoti studentams.

Biblioteka naudojasi Technikos ir kitų fakultetų studentai, o kartais ir pašaliečiai.

Bibliotekos darbo tobulinimui vienintėlė bibliotekos tarnautoja 1936 m. pabaigoje buvo komandiruota į Švietimo Ministerijos bibliotekininkams surengtus kursus, kuriuos ji sėkmingai baigė.

Per šį pastarąjį penkmetį Bibliotekos personalas keletą kartų keitėsi. Buvusiam ilgamečiui Bibliotekos vedėjui prof. P. Jankauskui 1934 m. išėjus į pensiją, vedėju buvo išrinktas prof. S. Dirmantas. 1935 m. gale prof. S. Dirmantui tapus Kr. Aps. Ministeriu ir iš Universiteto laikinai pasitraukus, vedėju buvo išrinktas vyr. asist. J. Indriūnas, kuris ir vėliau, pakeltas docentu, tas pareigas ėjo ir dabar eina. Vedėjo padėjėju 1936 m. išrinktas inž. V. Klimavičius. Bibliotekininku iki 1933 m. vasaros buvo K. Tursa, vėliau iki 1935 m. gruodžio mėn. — V. Klimavičius. Nuo to laiko iki dabar bibliotekininku yra O. Venclovaitė - Umbrasevičienė.

Bibliotekos turtas išaugo taip:

	1933.I.1 d.	1937.I.1 d.
Ūkio inventorius	5.012,10 lt.	7.600,00 lt.
Knygos	75.386,06 „	98.885,74 „

———/———

Universiteto biblioteka

Be knygų, be personalo, be lėšų 1923.I.1 d. gimusi, universiteto biblioteka ilgą laiką bendram universiteto gyvenime užimdavo labai kuklią vietą, į kurią tiek universiteto organų, tiek ir visuomenės rimto dėmesio nekreipta. Tačiau per 14 savo gyvavimo metų ji išaugo ne tik į stambiausią universiteto įstaigą, bet ir didžiausią Lietuvos biblioteką, vienintėlę mokslo (neskaitant kai kurių specialinių) biblioteką Lietuvoje. Tokiomis aplinkybėmis dabar tenka jai statyti visai kitokių reikalavimų, negu jos darbo pradžioje; tenka ne tiek kalbėti apie tai, kas atsiekta, kiek apie tai, ko reikia siekti, kad ji virstų tikrąja to žodžio prasme mokslo darbo biblioteka; tenka pirmiausia žiūrėti tų jos darbo ydų, kurios neleidžia jai tokia biblioteka virsti.

Normaliai bibliotekai dirbti reikalingos 1) knygos ir kita mokslo medžiaga; 2) lėšos tai medžiagai įsigyti; 3) personalas bibliotekai aptarnauti ir 4) tinkama patalpa visai bibliotekos medžiagai laikyti, ja skaitytojams naudotis ir bibliotekai aptarnauti.

Ligi 1937.I.1 d. bibliotekos knygų skaičius pasiekė 155.470 tomų (1937.III.20 d. 158.000). To skaičiaus bendro augimo tempo tiksliai nėra galima nustatyti, nes žymiausią dalį bibliotekos knygų turto sudaro dovanos, privalomieji egzemplioriai, įvairių mokslo įstaigų mainais siunčiamieji leidiniai ir panaši nemokama ir žymiausioj dalyje bibliotekos nenumatytina medžiaga; pirkdama biblioteka ligi šiol galėjo įsigyti vos tik $^1/_5$ visų savo knygų dalį. Išoriai žiūrint biblioteka auga smarkiai — per pirmuosius 10 metų kas metai vidutiniškai priaugdavo po 9.500 knygų, per paskutiniuosius metus jau vidutiniškai po 15.000 tomų, taigi, net jei šis tempas nepadidės, į antrojo dešimtmečio pabaigą bibliotekos knygų skaičius jau pasiektų 250.000 tomų. Bet, imant knygų sudėtį, netenka perdaug džiaugtis — pagrindinę bibliotekos knygų dalį turėtų sudaryti pačios bibliotekos perkamos knygos ir žurnalai, nes tiktai jos leidžia sistemingai didinti pagrindinį bibliotekos mokslo aparatą, sudarinėti atskiromis mokslo šakomis mokslo darbui reikalingus rinkinius, tuo tarpu biblioteka to atlikti negali, negaudama tam reikalingų lėšų: per 14 savo gyvavimo metų knygoms įrišti ir pirkti ji gavo apie 660.000 litų, arba vidutiniškai po 47.000 litų metams, o atmetus 1925 m., kada ji išimties keliu gavo 150.000 litų (užtat

sekančiais metais tik 15.000 litų), kitiems 13 metų tenka tik po 38.000 litų; jų žymi dalis (1936 m. net pusė) eina ne tik pirktoms, bet ir dovanotoms knygoms ir žurnalams įrišti. Be to, pačios asignuojamos sumos kas kiekvieni metai labai smarkiai svyruoja, ir tai neleidžia daryti kokių nors ilgesniam laikui apskaičiavimų, užpirkimo planavimų ir pan. Kaip tos lėšos nežymiai paveikia bibliotekos augimą, matyti kad ir iš to, jog net krizės metais net mažiausios Vokietijos univ. bibliotekos tam reikalui gaudavo ne mažiau kaip 200—250.000 litų ir tai jau ir šiaip turėdamos mažiau trūkumų, nes, gyvendamos iš seno, jos visas skiriamas lėšas sunaudoja vien tiktai naujiems leidiniams pirkti. Prie tokios biudžetinės padėties iš skiriamų bibliotekai lėšų vos tegalima išrašyti keliolika žurnalų ir sistemingai papildyti lituanistikos skyrių. Bet ir šiaip bibliotekos knygos turtas (kartu su teisių ir evangelikų fakultetų bibliotekon įjungtomis knygomis) 1937.I.1 d. buvo lygus 2.229.485,09 lt., kur 1.438.565 litų sudaro labai kukliai apskaičiuotų nemokamai bibliotekoj gautų knygų vertė.

Bibliotekai augant, tenka sudaryti joje ir kitus skyrius: plačiai naudojamas senų ir jaunų mokslininkų rankraščių skyrius, sudarąs pagrindą visai eilei naujai pasirodžiusių mokslo darbų iš lituanistikos, apima jau per 2000 numerių (tame skaičiuje keliolika tūkstančių autografų, susiūtų į atskiras knygas); žemėlapių skyrius, kuriame vyrauja senieji Lietuvos žemėlapiai, jau apima 2.344 numerių; neseniai pradėtam organizuoti fotografijų ir graviūrų skyriuje jau yra per 2.000 žmonių ir vaizdų fotografijų (daugiausia Lietuvos) ir šiek tiek graviūrų. Tačiau nei žemėlapių, nei fotografijų skyrius neturi jokios atskiros patalpos.

Moksliniam darbui tarnauja ir nuo 1924 m. įsteigtas Bibliografijos institutas, kuris nuo 1936 m. pavasario perėmė ir Bibliografijos Žinių (jo redaguojamų nuo 1928 m.) leidimą ir kuris koncentruoja savyje visus dabar dirbamus Lietuvoje bibliografinius darbus, nors lėšų gauna tik Bibliografijos Žinioms leisti. Su rankraščių skyriumi bus tiesiogiai susietas nuo šių metų atnaujinamas Mūsų Senovės leidimas, kur bus dedama lietuvių atgimimo istorijos medžiaga. Tačiau kitų pradėtų leidinių (senųjų rašytojų raštų iš Lietuvos Archyvo leidimo) dėl lėšų trūkumo bibilioteka tęsti negali.

Dabartinėj patalpoje personalo atžvilgiu biblioteka yra aprūpinta tiek, kad būtiniausią darbą, išskyrus skaitytojų priežiūrą, ji atlikti gali, ypač papildžius prieš porą metų personalo sudėtį vienu bibliotekininku ir pridėjus 4 praktikantes. Tačiau perėjus kiton patalpon (o tai neišvengiama), bus reikalinga visa eilė naujo, ypatingai pagalbinio personalo. Užtat, nors tarnybiniu atžvilgiu bibliotekos personalo daugumas yra prilyginta pagalbiniam universiteto mokslo personalui, bet atlyginimo atžvilgiu nuo jo jis smarkiai atsilieka ir tai nežiūrint, kad daugumo personalo mokslinės kvalifikacijos yra aukštesnės. Charakteringa ir tai, kad teisių fakulteto ordin. profesorius, einąs bibliotekos direktoriaus pareigas, kaip toks, yra prilyginamas jaunesniam mokslo personalui ir statomas žemiau už jaunesnįjį asistentą, tuo tarpu kaip kitur (pav., Tartu univ. ir kitur) univ. bibliotekos direktorius laikomas profesorium, net ir nedėstydamas jokiam fakultete.

Bibliotekos lankymas ir naudojimasis skaitykla, nežiūrint trūkumo knygų ir vietų skaityti, nuolat auga, ir 1935 m. skaitytojų buvo jau 98.487 (t. y. 4 kartus daugiau negu tais pačiais metais Karaliaučiaus univ. bibliotekoj — 20.748), arba vidutiniškai dviejose skaityklose 350 žmonių į dieną, nors vietų skaityti formaliai yra ligi 100, o faktiškai, imant normalias darbo sąlygas, tik pusė to.

Bet čia kaip tik ir susiduriama su opiausiu bibliotekos reikalu — patalpos trūkumu: dabar esama bibliotekos patalpa nė mažam laipsnyje nepatenkina skaitytojų reikalų, ji netinka knygoms laikyti, ji netinka technikiniam darbui bibliotekoje.

Biblioteka, besvaidoma iš vietos į vietą (ji jau yra trečioj patalpoj), kiekvieną kartą gaudavo didesnį plotą ir visados to ploto teužtekdavo tik porai metų. 3 metus ji gyveno dab. Teisių fakulteto rūmuose ir iš vieno kambarėlio išėjo į koridorius, užėmė visas studentams skiriamas vietas, sutrukdė by kokį judėjimą; o savo skaityklėlėj praleisdavo tik 62 žm. per dieną, nes daugiau nė stovėdami nebesutilpdavo. 3 metus (nuo 1926 m. pradžios ligi 1929 m. balandžio mėn.) ji išbuvo Kalnų (Putvinskio) g.; ten turėjo 10 kambarių, kiek didesnę skaityklą, kuri praleisdavo jau ligi 200 žmonių per dieną. Nuo 1929 m. persikėlusi į dabartinę patalpą, gavo knygoms sustatyti patalpą, kurios, atrodė, užteks keliolikai metų, bet jau po 7 metų jos knygos čia nebesutelpa, ir greitai reikės joms ieškoti naujų

vietų, o tuo tarpu atsisakyti, dėl vietos trūkumo, nuo tinkamos tvarkos palaikymo. Knygoms patalpa čia turi ir tą trūkumą, kad ji yra visiems lengvai prieinama, kas neigiamai veikia jos saugumą ir tvarką. Patalpos bibliotekos personalui dirbti yra, be abejo, blogiausios iš visų valstybinių įstaigų Kaune, nes tenka dirbti tik prie dirbtinės šviesos, be oro, kvėpuoti tik dulkėmis nuo knygų ir iš gatvės; bet ir tos pačios patalpos greitai turės būti užleistos knygoms. Skaityklai vieta šioj patalpoj yra du kartus didesnė, kaip senojoj, bet ir skaitytojų skaičius tuojau padidėjo du kartus ir būtų padidėjęs gal ir antra tiek, jei tik būtų galima kur nors stovint skaityti. Tik vienam rankraščių skyriui pavyko kol kas užtenkamą vietą gauti, bet ir čia tame pačiame kambaryje tenka ir rankraščius laikyti, juos tvarkyti, jais skaitytojams naudotis ir, be to, dar porą kartų savaitėje vietą užleisti Senato ir M.-Gamt. f-to posėdžiams. Vienu žodžiu, Univ. biblioteka patalpos atžvilgiu priėjo liepto galą. Tuose pat rūmuose jas plėsti nėra galima, nes ir šiaip rūmai yra perpildyti; kelti į kitą panašią patalpą, jei tokia ir susirastų, būtų be prasmės, nes po poros metų vėl turėtumėm tą patį vaizdą. Vienintelė išeitis tai bibliotekos rūmų savarankiška statyba, atitinkanti naujoviškos bibliotekos statybos reikalams: su trimis kompleksais patalpų — personalui dirbti ir aptarnauti, knygoms, žurnalams, rankraščiams, žemėlapiams, grafikai ir kt. laikyti ir skaitykloms (bendrajai — 300—400 žmonių, profesorių 30—40 žmonių, doktorantų, diplomantų, jaun. mokslo personalo 30—40 žmonių, rankraščių ir kt.). Kiekviena tų dalių, tarpusavyj susietų, turėdama nelygias sąlygas plėstis, bibliotekai augant, turi savarankiškai augti, pristatant atitinkamas dalis. Neteko to klausimo liesti, kol nebuvo išspręstas klinikų statymo reikalas, nes, aiškus daiktas, jisai turėjo pirmenybę prieš kiekvieną kitą statybą. Bet šį klausimą išsprendus ir keliant kitų universiteto dalių statybą, bibliotekos statymo reikalas privalo stovėti pirm kitų ir, savaime aišku, prieš univ. salės klausimą, kuri reikalinga tik keletui kartų metuose įvairioms iškilmėms; jis turi būti išspręstas, jei ne anksčiau, tai bent vienu laiku su teisių fak. statyba, nes skaityklos kasdieninė frekvencija yra ne mažesnė už Teisių fak. frekvenciją ir pranešа kiekvieno kito fak. frekvenciją, o patalpos turi keliolika, kartais ir keliasdešimt kartų mažiau už kitus fakultetus; skaitykloje skaitytojai ne pripuolamai apsilanko vienai kitai valandai, kaip tai

daro daugelis studentų fakultetuose, bet dirba ištisomis valandomis (pagrindinė skaitykla dirba nuo 8 val. ryto ligi 10 val. vakaro); darbas skaitytojo skaitykloje yra visados aktyvus, reikalaująs daug didesnio proto įtempimo, negu dažniausiai pasyvus klausymas paskaitų, taigi jam reikia suteikti ir tam tikro minimalinio patogumo sąlygas. Tik pastačius bibliotekos rūmus ir paties univ. mokslo personalo ir ypatingai studentų darbas galės būti labiau įprasmintas, nes dėl trūkumo vietos daugelis nesinaudoja knygomis tiek, kiek to norėtų, ar kiek tai būtų reikalinga. Univ. bibliotekos rūmus pastačius, ir pačios bibliotekos darbas galėtų eiti tais keliais, kuriais eina ir viso pasaulio univ. bibliotekų darbas. O ta statyba turėtų didelę reikšmę ne tik universitetui, bet ir visai valstybei. Valstybės kūrimo pradžioje daugumas tiek pradžios, tiek aukštesniųjų mokyklų buvo tik įnamiai svetimose patalpose ir dirbo savo darbą rankomis, atliekamomis nuo kitų darbų. Dabar jos virsta centriniu valstybinės kūrybos darbu, o nuolat naujai statomi įvairių mokyklų rūmai yra ne tik tinkamai pritaikytos darbui patalpos, bet ir pažiba, pagražinimas viso krašto. Lietuvos bibliotekos, kad ir smarkiai atsilikusios nuo mokyklų, eina tą pačią evoliuciją; ir jos dabar virsta visuotinėmis krašto įstaigomis; tik, deja, dar nė viena Lietuvos biblioteka neturi savos patalpos. Savaime aišku, kad ir čia, kaip ir su mokyklomis, teks greitai eiti ir bibliotekų statybos keliu, o pradėti galima tik nuo didžiausios Lietuvos bibliotekos — Universiteto bibliotekos.

Universiteto leidiniai

(Visus leidinius, be Administracijos leidžiamų ir visų fakultetų programų, studentai gauna už pusę čia pažymėtos kainos).

Administracija. Lt.

1. Lietuvos Universitetas 1927/28 ir 1928/29 m. m. à 0,20
2. Lietuvos Universitetas 1922.II.16—1927.II.16 (5-rių metų veikimo apyskaita) .. .. 1,—
3. V. D. Universitetas 1930/31 m. m. 0,20
4. Universiteto penkerių metų apyskaita (1927—1932 m. m.) .. .. 5,—
5. V. D. Universiteto įstatymai .. ..
6. V. D. Universiteto kalendorius (nuo 1934 m. rudens ir pavasario semestrų) à .. .. 1,—

Biblioteka. Lt.

7. Daukša. Postilla .. .. 40,—50,—
8. S. Daukantas. Darbay senuju Lietuviu yr Žemaicziu .. .. .. 10,—
9. K. Jablonskis. Istorijos Archyvo I tomas .. .. 30,—
10. Bibliografijos Žinios. Eina kas du mėn. Prenumerata metams 3,—
    atskiras Nr. 1,—

Teologijos - Filosofijos Fakultetas.

11. Logos 1922—1933 m. (kiekvienų metų) ir 1934 m. Nr. Nr. 1 ir 2 à 1,—
12. Logos 1935 m. Nr. Nr. 1 ir 2 ir 1936 m. Nr. 2 à .. .. 2,—
13. Logos 1936 m. Nr. 1 .. .. 4,—
14. Athenaeum 1930 ir 1931 m. Nr. Nr. 1 ir 2 à .. .. 1,—
15. Athenaeum 1932—1934 m. (kiekvienų metų) à .. .. 2,—
16. Athenaeum 1935 m. (visų metų) .. .. 4,—
17. Athenaeum 1936 m. Nr. 1 .. .. 5,—
18. Athenaeum 1936 m. Nr. 2 .. .. 3,—
19. Soter 1924-1930 m. (kiekvienų metų) ir 1931—1934 m. Nr. 1 ir 2 à 1,—
20. Soter 1935 m. Nr. Nr. 1 ir 2 .. .. 2,—
21. Soter 1936 m. Nr. Nr. 1 ir 2 .. .. 3,—
22. P. Venckus. Fundam. teolog. paskaitos .. .. 3,—
23. J. Eretas. Vokiečių literatūros istorija I d. 5,50
24. Pr. Kuraitis. Ontologijos I tomas .. .. 4,—
25. J. Grinius. Putino lyrika .. .. 1,—
26. A. Maliauskas. Teodiceja 2,50
27. J. Grinius. O. V. Milašius — poetas .. .. 3,—
28. J. Eretas. Heinrich Seuse 0,50
29. J. Eretas. Jonas Tauleris iš Strassburgo .. .. 1,—
30. Pr. Kuraitis. Pagrindiniai gnoseologijos klausimai .. .. 2,—
31. J. Eretas. Meister Eckehart .. .. 1,—
32. P. Malakauskis. Viešosios bažnytinės teisės .. .. 2,—
33. P. Malakauskis. Bažnytinių teisių šaltiniai .. .. 2,—
34. P. Malakauskis. Bažnytinės teisės (įvadas) .. .. 2,—
35. P. Malakauskis. Moterystės teisės (II leid.) .. .. 6,—
36. J. Eretas. Jonas Wolfgangas Goethe .. .. 4,—
37. Pr. Kuraitis. Ontologijos II tomas .. .. 3,—
38. P. Malakauskis. Įgimtoji teisė 1,50
39. P. Malakauskis. Baudžiamoji teisė .. .. 5,—
40. Z. Ivinskis. Lietuvių prekybos santykiai su Prūsais, I dalis .. 4,—
41. A. Maliauskas. Etika .. .. 4,—
42. St. Gruodis. Negimusios gyvybės panaikinimas .. .. 3,—
43. St. Šalkauskis. Įvedamoji pedagogikos dalis .. .. 2,—
44. P. Malakauskis. Bažnytinė cenzūra ir draudžiamosios knygos 0,50
45. St. Šalkauskis. Bendrosios pedagogikos pagrindai .. .. 1,—
46. P. Malakauskis. Prigimtinė teisė .. .. 3,—
47. A. Maceina. Kultūros filosofijos įvadas .. .. 5,—
48. P. Malakauskis. Dvi numirusių vietos — kapinės ir krematorija 0,50

Evangelikų Teologijos Fakultetas. Lt.

49. J. Beblavy. Lietuvių čekų santykiai Vytauto Didžiojo laikais 3,—
50. J. Beblavy. Naujojo įstatymo gadynės istorija .. .. 2,—
51. J. Beblavy. Įvadas į Naująjį Testamentą .. .. 2,—
52. P. Jakubėnas. Senovės bažnyčios istorija 2,80
53. P. Jakubėnas. Vidurinių amžių bažnyčios istorija 2,80

Humanitarinių Mokslų Fakultetas.

54. V. Krėvė Mickevičius. Dainavos krašto dainos .. .. 4,—
55. P. Galaunė. Lietuvių liaudies menas .. .. 10,—
56. Tautos ir žodžio I—VII knygos:
I — 7,50 lt., II — 10 lt., III — 15 lt., IV — 20 lt., V — 22,50 lt., VI — 17,50 lt., VII — 10 lt.
57. Archivum philologicum I—V knygos:
I ir II à — 10 lt., III, IV ir V à — 6 lt.
58. Mūsų tautosakos I—X knygos:
I ir II à 4 lt., III, IV ir V à 5 lt., VI — 10 lt., VII, VIII ir IX à 4 lt., X — 5 lt.
59. J. Vabalas - Gudaitis. Ein einheitl. stummes Testsystem .. .. 1,—
60. I. Chrzanovskis. Senosios lenkų literatūros istorija .. .. .. 8,—
61. Humanitarinių Mokslų f-to raštų Nr. Nr. 1—2:
Nr. 1 — 10 lt., Nr. 2 — 6 lt.
62. V. Sezemanas. Logika .. .. 5,—
63. V. Dubas. Prancūzų literatūros istorijos II d. .. .. 4,—
64. Chlebovskis. Lenkų literatūra .. .. 20,—
65. Eranus I—III knygos:
I — 10 lt., II ir III à 12 lt.
66. J. Gerulis. Senieji lietuvių skaitymai .. .. 5,—
67. J. Vabalas - Gudaitis. Patobul. psich. reakcijų metod. žmonių darbingumui tirti .. .. 4,—
68. B. Sruoga. Lietuvių teatras Peterburge .. .. 4,—
69. Darbų ir dienų I—V knygos:
I — 6 lt., II — 10 lt., III ir IV à 6 lt., V — 5 lt.
70. V. Krėvė Mickevičius. Indoeuropiečių protėvynė .. .. 3,—
71. Vaižganto raštų XII tomas .. .. 5,—
72. B. Sruoga. Dainų poetikos etiudai 3,50
73. Vaižganto raštų XI tomas .. .. 5,—
74. T. Brazys. Lietuvių tautinių dainų melodijos .. .. 6,—
75. Vaižganto raštų XIV tomas .. .. 5,—
76. J. Yčas. Vokiečių tautos istorija .. .. 3,—
77. I. Tamošaitis. Psichologija .. .. 2,—
78. P. Galaunė. Tapytojas Oleškevičius 1,50
79. Vaižganto raštų XIII tomas .. .. 5,—
80. J. Yčas. Latvių istorija 4,20
81. V. Sezemanas. Studien zum Erkenntnisproblem .. .. 1,—
82. H. Engertas. Vokiečių kalbos ir literatūros mokymo tikslai ir keliai 0,75

		Lt.
83.	E. Fraenkelis. Syntax der litauischen Kasus	4,—
84.	P. Galaunė. Vilniaus meno mokykla	8,—
85.	V. Dubas. Anatole France	5,—
86.	A. Janulaitis. Enėjus Silvius Piccolomini	1,50
87.	L. Karsavinas. Peri arhon (Ideen zur christ. Metaphysik)	1,—
88.	V. Dubas. Prancūzų literatūros istorijos I dalis	10,—
89.	L. Karsavinas. O ličnosti	1,—
90.	L. Karsavinas. Istorijos teorija	3,—
91.	B. Sruoga. Rusų literatūros istorija I ir II d. à	18,—
92.	M. Biržiška. Iš mūsų kultūros ir literatūros istorijos I dalis	12,—
93.	J. Dovydaitis. Dainos	6,—
94.	L. Karsavinas. Europos kultūros istorijos I—V dalys: I — 12 lt., II, III ir IV à 15 lt., V — 12 lt.	
95.	J. Yčas. Biržai	6,—
96.	Vl. Šilkarskis. Solowjews Philosophie	35,—
97.	V. Dubas. Voltaire	10,—
98.	J. Vabalas - Gudaitis. Nauji reaktolog. testai mokinių darbingumui tirti	1,—
99	V. Krėvė Mickevičius. Sparnuočiai liaudies padavimuose	3,—
100.	V. Krėvė Mickevičius. Aitvaras liaudies padavimuose	3,—
101.	V. Krėvė Mickevičius. Dzūkų poringės	4,—
102.	Mūsų pasakos	3,—
103.	Aukštaičių pasakos	3,—
104.	M. Banevičius. A. Puškino gyvenimas ir kūryba	10,—
105.	Pr. Skardžius. Daukšos akcentologija	10,—
106.	V. Krėvė Mickevičius. Patarlių ir priežod. I tomas	12,—
107.	J. Baltrušaitis. Visuotinės meno istorijos I dalis	12,—
108.	Senovės I ir II knygos à	6,—
109.	V. Mykolaitis-Putinas. Naujoji lietuvių literatūra, I tomas	10,—

Teisių Fakultetas.

110.	A. Janulaitis. Napoleono teisynas	6,—
111.	Tugan-Baranovskis. Politiškosios ekonomijos pagrindai	5,—
112.	Karl von Greis. Teisės enciklopedija ir metodologija	1,—
113.	Teisių Fakulteto darbų I kn. — 12 lt., II — 9 lt., III — 14 lt., VI — 35,50 lt.	
114.	P. Leonas. Teisės enciklopedijos paskaitos	7,50
115.	A. Tamošaitis. Istoriškoji teisės mokykla Vokietijoj	4,—
116.	V. Mačys. Civilinio proceso paskaitos	15,—
117.	V. Stankevičius. Baudžiamoji teisė	5,—
118.	A Moravskis. Lietuvos finansų I dalis	1,—
119.	M. Römeris. Trečiasis tarpt. sociologinis kongresas Romoj	0,50
120.	P. Leonas. Dėl vieno įstatymo aiškinimo	0,50
121.	A. Rimka. Liet. prekybos santykiai iki Liublino unijos	2,—
122.	A. Moravskis. Lietuvos finansų II dalis	1,—
123.	M. Römeris. Reprezentacija ir mandatas	10,—
124.	N. Pokrovskis. Finansai	10,—

		Lt.
125.	A. Janulaitis. Imperijos rūmų teismas	4,—
126.	H. Gummerus. Piniginio ūkio kilimas senovės Romoj	0,50
127.	A. Janulaitis. Vyriausiasis Tribunolas	5,—
128.	M. Römeris. Administracinis teismas	8,—
129.	P. Leonas. Teisės filosofijos istorija	12,—
130.	A. Janulaitis. Užnemunė po Prūsais	10,—
131.	E. Baloga. Teisinė palūkanų pralaikėjimo prigimtis	0,50
132.	P. Šalčius. Iš vertės ir kainos teorijų	2,50
133.	Conrad. Politinės ekonomijos vadovėlis	5,—
134.	L. Gumplowicz. Sociologijos pagrindai	10,—
135.	M. Weber. Ūkio istorija	10,—
136.	P. Šalčius. Kooperatizmas	4,—
137.	A. Janulaitis. Baudžiavų panaikinimo sumanymai Lietuvoje	5,—
138.	S. Bieliackinas. Baudžiamųjų bylų gynimas	5,—
139.	F. Eulenburg. Ekonominė politika ir užsienių prekyba	12,—
140.	P. Šalčius. Kooperacija	10,—
141.	Girard. Romėnų teisės I, II ir III d. à	15,—
142.	P. Leonas. Teisės enciklopedijos paskaitų II leidimas	10,—
143.	G. Cassel. Teoretinė socialekonomija	12,—
144.	A. Jaščenka. Tarptautinės teisės I tomas	15,—
145.	Oliver-Martin. Prancūzų revoliucija ir kooperacijos organizavimas	0,50
146.	J. Lappo. Lietuva ir Lenkija po 1569 m. Liublino unijos	4,—
147.	P. Šalčius. „Aušros“ ir „Šviesos“ ekonomika	1,—
148.	M. Römeris. Lietuvos konstitucinės teisės paskaitos	15,—
149.	M. Römeris. Dabartinės konstitucijos	10,—
150.	K. Šalkauskis. Būstinė civil. įstat. ir Napoleono kodeks. veik. sritis	0,50
151.	Veryga-Darevskis. Dvaro padūmės mokestis Užnemunėj	0,50
152.	A. Moravskis. Lygin. Pabaltės valstyb. visuomen. ūkio apžvalga	0,50
153.	V. Mačys. Apie teismo kandidatų ir advokatų paruošimą	1,—
154.	V. Jurgutis. Visuomen. T. Masaryko minčių pagrindai	1,—
155.	A. Rimka. Lietuvių tautos atgimimo socialiniai pagrindai	5,—
156.	M. Römeris. Konstitucijos ir teismo teisės pasieniuose	9,—
157.	V. Jungferis. Teoretiškosios politinės ekonomijos objektas	0,50
158.	S. Bieliackinas. Prisiekusieji sprendėjai	2,—
159.	V. Stankevičius. Baudžiamosios teisės pamatiniai bruožai	4,—
160.	A. Jaščenka. Diplomatinių agentų civilinis teisingumas	0,50
161.	T. Petkevičius. Klaipėdos krašto statuto vykdymo priežiūra	1,—
162.	P. Leonas. Teisės reliatyvumas	1,—
163.	A. Janulaitis. Ignas Danilavičius	8,—
164.	Gide. Ekonominių teorijų istorija	15,—
165.	A. Oncken. Politinės ekonomijos istorija	12,—
166.	J. Lappo. Iš Vyriausiųjų Lietuvos suvažiavimų istorijos XVI a.	1,—
167.	J. Lappo. Iš Vyriausiojo Lietuvos Tribunolo istorijos XVI a.	0,50
168.	Teisių Fakulteto programa (bendras rinkinys)	10,—

Lt.

169. A. Rimka. Socialekonominė statistika, teorija ir metodai . . . . 15,—
170. M. Römeris. Valstybė, I ir II d. à . . . . 15,—
171. C. Beccaria. Apie nusikaltimus ir bausmes . . . . 3,—
172. St. Elsbergas. Lietuvos žemės reforma 3,50
173. L. Šabūnas. Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės Iždo Tribunolas (1613—1764) . . . . 4,—
174. J. Audickas. Verslo mokesčiai 3,50
175. J. Bučas. Ekonominio pajėgumo principas mokesčių paskirstymo teorijoje . . . . 10,—
176. D. Krivickas. Nuolatinis Tarptautinis Teisingumo Tribunolas 15,—
177. S. Kakliauskas. Naturalis gyventojų judėjimas Lietuvoje 2,50
178. A. Janulaitis. Lietuvos bajorai ir jų seimeliai XIX a. . . . . . . 15,—

Matematikos - Gamtos Fakultetas.

179. Matematikos - Gamtos fakulteto darbų I—IV kn.: I ir II à 10 lt., III — 20 lt.; IV — 25 lt. VIII — 8 lt.
180. Matematikos - Gamtos fakulteto darbų V knygos: I sąs. — 20 lt., II sąs. — 25 lt.
181. T. Ivanauskas. Vadovėlis vabzdžiams rinkti . . . . 2,—
182. V. Čepinskis. Fizinės chemijos II ir III dalis à . . . . 10,—
183. K. Regelis. Vadovėlis augalams rinkti ir kolekcijoms daryti . . 1,—
184. O. Folkas. Paprastųjų ir dalinių diferencialinių lygčių paskaitos . . . . 15,—
185. A. Žvironas. 18 fizikos praktikos darbų . . . . 2,—
186. O. Folkas. Aukštoji algebra . . . . 10,—
187. V. Čepinskis. Elektroninė valentingumo teorija . . . . 3,—
188. K. Grybauskas. Vaistingieji Lietuvos laukų augalai . . . . . . 5,—
189. B. Kodatis. Astronomijos paskaitų I ir II dalis à . . . . 10,—
190. K. Grybauskas. Pipirmėtė 0,20
191. K. Grybauskas. Ramunėliai 0,15
192. K. Grybauskas. Ybiškė švelnioji 0,50
193. F. Butkevičius. Elementarinis kokybinis analizas . . . . 15,—
194. F. Butkevičius. Retųjų elementų kokybinis analizas . . . . . . 3,—
195. T. Ivanauskas. Vadovėlis Lietuvos paukščiams apibūdinti . . 5,—
196. A. Zubrys. Organinės chemijos praktikos darbai . . . . 5,—
197. Matematikos - Gamtos fakulteto darbų VII knygos: I sąs. — 5 lt., II sąs. — 10 lt., geogr. skyr. — 7,50 lt., III sąs. — 10 lt.
198. Matematikos - Gamtos fakulteto darbų VII knygos: I sąs. — 15., II — 6 lt., III — 15 lt., IV — 7 lt.
199. V. Čepinskis. Elektrochemija (Fizinės chemijos IV dal.) . . . . 10,—
200. Matematikos - Gamtos fakulteto darbų IX knygos: I sąs. — 5 lt., II — 6 lt.
201. Botanikos Sodo raštų III ir IV tomai . . . .
202. K. Regelis. Augalų sistematika . . . .
203. Matematikos - Gamtos fakulteto darbų X t. I ir II sąs. ir XI t.

Medicinos Fakultetas.

		Lt.
204.	V. Lašas. Fiziologinės chemijos analizams vadovėlis	3,50
205.	G. Herxheimeris. Patologinės anatomijos pagrindai	25,—
206.	L. V. Sobolev. Įvadas į patol. anatom. diagnost. kursą	1,—
207.	J. Bagdonas. Įvado į vidaus mediciną I dal.	3,—
208.	J. Karuža. Odos ligos	3,—
209.	K. Buinevičius. Vidaus ligų klinikų vadovėlis: I d. — 4 lt., II d. — 9 lt., V d. — 8 lt.	
210.	Medicinos fakulteto medicinos skyriaus programa	6,—
211.	E. Landau. Trumpas histologijos technikos vadovėlis	1,50
212.	V. Lašas ir J. Šopauskas. Fiziologijos praktikos darbams vadovėlis	5,—
213.	J. Žilinskas. Akmens periodo žmogus Žemaitijoj ir Suvalkijoj	1,50
214.	Medicinos fakulteto darbų I tomo: I kn. — 10 lt., II ir III kn. à 6 lt.	
215.	J. Karuža. Paskaitos apie vyrų ir moterų gonorėją	2,—
216.	Medicinos fakulteto darbų II tomo: I kn. — 8 lt., II ir III à 9 lt.	
217.	J. Blažys. Įvadas į psichiatriją	6,50
218.	Medicinos fakulteto darbų III tomo; I kn. — 7 lt., II kn. — 12 lt. ir III kn. — 11 lt.	

Technikos Fakultetas.

219.	P. Jodelė. Statybos medžiagų technologija	4,—
220.	J. Šimkus. Cheminė technologija	2,50
221.	J. Čiurlys. Mašinų detalių I, II ir III dal. à	4,—
222.	Technikos: Nr. Nr. 1—4 à 5 lt., Nr. 5 — 6 lt., Nr. 6 — 7 lt., Nr. 7 — 10 lt., Nr. 8 — 5 lt.	
223.	V. Verbickis. Centralinio šildymo sistemos	3,—
224.	P. Jankauskas. Mechanizmų kinematika	5,—
225.	Graurogkas. Medžio technologija	4,25
226.	P. Čechavičius. Hidrotechnika	1,—
227.	P. Jankauskas. Kliūčių teorija	3,—
228.	P. Jankauskas. Kinematikos kursas	4,—
229.	Graurogkas. Medžio technologija ir atlasas	10,—
230.	S. Grinkevičius. Mediniai tiltai	5,—
231.	J. Indriūnas. Mechaniniai medžiagų bandymai	2,50
232.	P. Jankauskas. Statybos kursas su atlasu	3,—
233.	V. Mošinskis. Metalų technologija	5,—
234.	L. Kaulakis. Šviesotechnikos pradmenys	4,—
235.	J. Šliogeris. Elektrotechnikos II dalis	6,—
236.	J. Čiurlys. Keliamosios mašinos	3,—
237.	S. Grinkevičius. Pastatams skaičiuoti daviniai	5,—
238.	S. Grinkevičius. Geležinių konstrukcijų II dalis	5,—
239.	P. Jankauskas. Teoretinės mechanikos kurso III dalis (taško dinamika)	3,—
240.	P. Jankauskas. Taškų sistemos ir kūno dinamikos IV dal. ..	3,—
241.	T. Šulcas. Laivų statyba	10,—

92884

SAKALO KNYGŲ NAUJIENOS

Sakalas vėl išleido naujų leidinių

1. *V. Mykolaičio - Putino,* LITERATŪROS ETIUDAI.

Tai nemaža 294 psl. literatūros kritiko knyga. Joje kalbama apie Maironio, Vaižganto, Krėvės kūrybą, apie mūsų literatūros ugdymą; apie tautinę idėją mūsų literatūroje, apie naująją mūsų literatūrą; apie mūsų teatrą ir dramaturgiją ir, pagaliau, apie Dantę Aligheri. Šį sezoną tai bus vienas rimčiausių veikalų apie mūsų literatūrą. Kaina Lt. 5.

2. *Jonas Šukys,* KOMUNISTAS. 1919 metų mūsų Nepriklausomybės kovų romanas. Kaina Lt. 3.

Mūsų Nepriklausomybės kovos jau pasidaro istorinis dalykas. Geriausiai ir vaizdžiausiai tas kovas galima nupiešti literatūros veikaluose. Autorius šiame romane vaizduoja vieną tų kovų epizodą, kur labai didelį vaidmenį suvaidino mūsų idealusis jaunimas — moksleivija. Autoriui šis mūsų kovų epizodas tikrai yra pavykęs atvaizduoti.

3. *V. Korolenko,* AKLASIS MUZIKANTAS. Etiudas. Psichologinis romanas. Kaina Lt. 2,50. Vertė iš rusų kalbos *St. Skipitienė.*

Autorius šiame tikrai meniškame literatūros veikale su nepaprastu subtilumu atskleidžia mums aklo gimusio jaunuolio išgyvenimus, pasaulio pažinimą, psichologiją, meilę švelniai mergaitei, kuri ateina lyg angelas jį paguosti, toliau jo nelaimės atjautimas ir skausmas. Bet jo muzikos talentas ir meilė išgelbsti jį iš nusivylimo ir desperacijos.

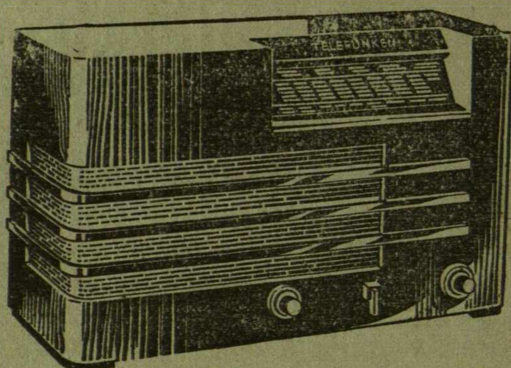
4. *Axel Munthe,* SAN MICHELE KNYGA, II t. Gydytojo memuarai. Vertė *Pr. Povilaitis.* Kaina Lt. 3.

Ši knyga dabar yra viena aktualiausių, dabar skaitoma visame pasaulyje, išversta į daugybę kalbų. Pagal šį veikalą dabar ruošiamas grandijozinis filmas.

5. *Aleksandras Ružancovas,* KAUNAS 1831 IR 1863—1864 METŲ SUKILIMUOSE.

Iš Kauno archyvo bylų.

Tai vertinga medžiaga mūsų istorikams ir norintiems Kauno miesto praeitį pažinti. Kaina Lt. 2,—.

Naujų
TELEFUNKEN
imtuvų moderniškiausia konstrukcija ir garsų puikus perdavimas ne tiktai stebina, bet ir sužavi kiekvieną klausytoją, kaip radio specialistą taip ir muziką, nes nauji TELEFUNKEN imtuvai yra ne tik PUIKŪS RADIO APARATAI, bet kartu ir **MUZIKOS INSTRUMENTAI.**

TELEFUNKEN

„RAIDĖS"
SPAUSTUVĖ
KAUNAS, KĘSTUČIO 44. TEL. 26758

ATLIEKA VISUS SPAUDOS DARBUS
GREIT IR NEBRANGIAI

BURNOS IR DANTŲ PRIEŽIŪRA

Dantų valymas, plombavimas, ekstrakcija be skausmų ir dirbtinų dantų protezai.

Dantų gydytoja **Z. ŽUKAUSKIENĖ**

Kaune, Žemaičių 21, b. 4 (kasdien 3-8 val. p. p.).

Kooperatinė „Raidės" spaustuvė Kaune, Kęstučio 44. Tel. 26.758.